

Saudium continuata viget. p. m. p. m. p. m.

Horatio

ut p. m. p. m. p. m. p. m. p. m. p. m. p. m.

11. 2. 11

B. 64

158 Blatt

Handing quaternary

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page]

Omnis qui veredit et non permanet in doctrina
 Deum non habet. Et omnis qui permanet, Spiritum
 et patrem habet. Et omnis qui venit ad vos et haec
 doctrinam non offert, ne videte eum recipere in domum
 vestram autem si dixeritis. Et omnis qui dixerit ei autem
 diminuat operibus suis malis et Jo. Bapt. 10.

I. Dyadema Monachorum.

II. De cursu spiritali, quod
 medicamentum anime iudicatur.

III. Epistola contra detractores
 monachorum.

IV. Augustini de aspiratione homi-
 nis ad Deum.

V. Tract. de pusillanimitate / Joh. /

VI. Augustini sermon: II de
 accluija / de gerson /

VII. Alius sermo de verbis apost.
 Videte. —

firmi s^c crucis.
in Dusseldorff

liber qui intulatur dyadema nichoz.
in epistola contra detractores religiosoru
liber b^ti augustini de aspiciatōe hoīs ad deū
Tractatus de pusillanimitate
et duo sermones b^ti augustini epī sup h^o ubi Allā
item aliud quidā sermo de uerbis apli. Videte et

ins. Luc. 12. 22

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

~~REPARAT~~

5

26

9

2
Tabula huius libri secundum ordinem capitulorum huiusmodi in fine huius
voluminis. sed hic ponitur alia tabula secundum ordinem alphabeti

Astinencia capto xxvii. De duobus
altaribus xxi. Ambulare digne deo lxxv.
Abraham egressus est de terra xcvii

Ambulare iustum ante faciem suam xcv.

De bonis subiectis xlv. Bene ieiunare xc.
De contemptoribus mundi xlviii. De cognatione dei lxi.
De cogitatione xxxv.

~~De contemptoribus mundi xlviii. De cognatione~~

De confessione xv. De clarificatione domini lxxv.

De comisatione monachorum xv

De celesti desiderio xxviii. De corde puro et

conscientia bona lxxviii. De continentia xxviii.

Caro recuperat aduersus spiritum xcm.

De collatione xxxix. De consilio xlvii.

De circumsione viciorum. lvi.

De cordis custodia xcvii. De copulatione xvi.

De contemplativa uita xxviii. De carnis infirmitate

De curiositate nocua monachorum. lxxviii. **Cxxx**

De cordis sanctificatione. xlviii.

De correptione firma. lxxvii.

De remissa conscientia monachorum. xxv.

Quid sit. Christo confixus super cruce. lxxviii

De disciplina psallendi. ij.

De dilatione dei et proximi xlviii. De dilacione

De dilacione et gratia dei. l.

Donatus scribit pro christo pati. lxxv.

B.64

Faint handwritten text at the bottom of the page, including 'Tabula huius libri secundum ordinem capitulorum huiusmodi in fine huius voluminis'.

De doctne discrecoe xliij. De donis dnm̄. xliij.
Ut digne deo ambulemg. lxxij.
Dimitte debemg p̄cipitibg. lxxv.
Diuites sm̄g ni quibg bombre. lxxxviii.
Et deus dixit abrahe Egdē de tm̄. lxxxviii.
De elās om̄a relinquentibg. lxxxviii.
De elōu spē la
Elās quō sit hō iutulg leo et aq̄la. lxxxviii.
De egressioe t̄re et cognanōe abrahe. lxxxviii.
De et̄na mansioe. lxxxviii. De fr̄i iust̄. lxxxviii.
De flagellis dei. lxxxviii. De fina cor̄p̄.
De fortitudiē et spē. lxxxviii. Crioc et odio. lxxxviii.
De gr̄a dei. xliij. De gr̄a lacimarū. lxxxviii.
De hūilitate. xi. De hēditate filioz dei. lxxxviii.
Et homibg nō debeamg placē. lxxxviii.
De hora exitus et separatiōe aīe et cor̄p̄is.
De infirmitate carnis. lxxxviii. Clxxxviii.
De innocētia uēa. lxxxviii.
Ut ad innocētia reuertam̄ inf̄acie. lxxxviii.
Quid sit sanctificare ieiunū. lxxxviii.
Quid sit bñ ieiunare. xc.
Quid sit impetus spē et impetg carnis.
Iusti lapides sunt vocati. lxx. Clxxxviii.
Iustus quō corā facie ambulat. lxxxviii.
De lectione. m.
De illis qui de lacrimis redeunt ad uicia ut
delicta. lxxxviii.
Quō lucrificiā xpm̄. lxxxviii. Clxxxviii.
Et libos mētis succictos habeat mōchg.
De hora mortis. lxxxviii.

De mortificatione vicioꝝ .xxij. Itē de eodē .lxxviii.
 De mortuorū remissa cōsatione .xv. **Cxxviii.**
 De multimodis pccis .xxxi. De multiloquio
Quod mōchi sint vigilātes .lxxviii.
Quod mōchi thesaurū sit in celo .xlvi.
 De noctua curiositate mōchorū .lxxv.
Quod mōchi sint sine inuentione .lv.
Quod mōchi dñi annūciēt v̄tutes .lxxviii.
 De miris .xcviii. De mansione etna .lxxv.
 De cōuersatione mōchorū .xv.
 De remissa cōsatione monachorū .xxv.
Oratione .i. De obediēcia .xij.
 De obseruācia p̄ceptorū dei .v.
 Ut oret sine intermissione .lvi.
 Ut opibꝫ bonis diuites simꝫ .lxxviii.
 De omnia relinquentibꝫ .xxi.
 De odio et correptione fr̄na .lxxvi. **Cxxviii.**
O prudēcia .viii. De paciēcia .x. De p̄mā
Pugna virtutū cōt̄ uicia .lxxv.
Regula ab aplis posita .lxxviii. **Cxxviii.**
 e sapiā que xp̄c̄ .vii. De simplicitate
 De sermone .xxviii. De spe et fortitudine
 De sanctificatione cordis .xlvi. **Cxxviii.**
Quod sancti sint filij dei .li.
Quod simꝫ ut filij dei .lvi.
 De sufferēcia temptationū .lx.
 Sp̄m nolite extinguere int̄ aplis .lxxi.
 Quid sit impetus sp̄c̄ .xcviii. De spe et cōf̄ .li.
 Ut simꝫ simplices ut filij dei .lvi.

De sanctificatione iuuum. lxxii.
Et spūs concipiat aduersus carnē. lxxiii.
De separatione aīe et corpis. lxxvi.
De timore dei. vi. De tribulatione. lxxvii.
De tolerācia diuine correptionis. lxxviii.
De temptatione iustorum. lxxix. De taciturnitate. lxxx.
De eo q̄ xpc̄ tradidit semetipm̄. lxxxi.
De vita cōtemplatiua. lxxxii.
De uocatione diuine pietatis. lxxxiii.
Vocati sunt iusti lapides. lxxxiv.
Vocantur sancti filij dei. lxxxv. **C**oniat. lxxxvi.
Et virtutes ex virtutibus et uicia ex uiciis.
Et dñm virtutes sp̄ annūciat a mōchis. lxxxvii.
Et vigilantes sint mōchi. lxxxviii.
Virtutū pugna contra uicia. lxxxix.
De uiciorū mortificatione. lxxxviii.
Veniet multi ab oriente et occidente. et re-
cubent cū abrahā et ysaac et iacob in
regno celorum. xc.
De uiciorū circūcisione. lxi.
Xpūs tradidit semetipm̄. lxxxi.
Quid sit xpc̄ confixus sum cruci. lxxxii.
De zelo pastoralis officij. xli.

Incipit prologus in drama mōchorū

4

Hinc modicum operis nostri libellu de multorum dictis orthodoxorum opitulante christo collegimus patriam. et per eorum disantibus florentia prata. bene olentes ueluti ad manum collegimus flo sculos: atque de illorum florentia atque benedictionibus domini pleno. ea que necessaria monachis esse perspeximus. collegimus agro. et in hoc paruo studium congregare libello: ea uidebit que proficuum monachorum demulceant corda: et ad desiderium patrie celestis audius erigant. atque sublimius: infirmorum quoque monachorum corda confirmant et terrent. et ad regularem emendationem perducant. Et quia in regula beati benedicti scriptum est. mox ut surrexerit frater a cena sedeat omnes in unum: et legat unus collationes uel uitas primum. uel certe aliquid quod edificet audientes: ideo nos et de collationibus primum. et de conuersationibus. et institutionibus eorum. in hoc libello congesimus. et sic eum in centum capitulis resummauimus. Et quia mos est monachorum ut regulam beati benedicti ad capitulum legant cotidie matutinum: uolumus ut iste libellus ad eorum legatur cotidie ^{capitulum} uel septimum. Et quia in eadem beati benedicti legimus regulam. ut quicquid inchoamus bonum. a deo

deo illud p̄fici instantissima de oratione oratio
propterea in hoc libello de orationibus op̄us ca
pitulū p̄ponim⁹ p̄mū. *De oratione. ca. p̄mū.*

*Incap. dyadema
monachoz.*

Nec est remediū eius qui uiaozū
temptamētis exestuat. ut quo
trens quolibet uiaoz tangit. tot
ens ad orōnē se subdat. q̄ fre
quens orō uiaozū impugnationē extinguit.
Tam p̄seuerāt̄ intendē oportet cōm̄ m̄
mundo atq̄ pulsando. quousq̄ importunas
desideriozū carnaliū suggestiones que m̄is
obstrepiūt sensib⁹. fortissima intenaone su
p̄em⁹. et tam diu m̄siste. quousq̄ p̄sistendo
uincam⁹. Nam negligentē orōnē. nec ab ip̄e
homīe p̄ssunt impetrare qd̄ uolūt. Qn̄ q̄s
orat. sc̄m̄ sp̄m̄ in se aduocat. At ubi uenit.
cōfessim̄ temptamēta demonioz. que sensib⁹
se hūans immergūt. p̄nciā eius ferre non
sustinētēs effugiūt. Oratio cordis est. non
labiozū. Reḡ em̄ iūba dep̄antis deus m̄te
dit. sed orantis cor aspiciat. Q̄ si cor taci
te oret et uox fileat. q̄muis homīes late
at. deū latezē nō p̄t. qui cōsuetudine p̄ns ē.
Melius est. cū silentio orare cordis. sine sono
uocib⁹. qm̄ solis iūbis sine intuitu mentis.
Voces apud secretissimas aures dei non
faciūt uerba m̄a. sed desideria. Etnā ei
uitā. si ore petim⁹. nec tñ corde desideram⁹.
clamatez talem⁹. Si uēs desideram⁹ et cor
de. etiā cū ore cōtressim⁹. t̄cetes clama
m⁹. Hinc est q̄ in h̄mo p̄plus uocib⁹ per
strepit. et moyses ab strepitu uerborū

tacet. tamen silens an diuine pietatis g
 riam audit. cui dicit. Quid clamas ad me
Intus q. in desideio est clamor secretus. q
 ad huanas aures non puenit. et tñ audi
 tu conditorus replet. **S**uq. est sine gemi
 tu orandū. **R**ā p̄iorū recordatio: mēorē
 gignit. **D**ū em̄ oram. ad mēoriā adp̄am
 reducim. et magis reos nos eē cognos
 cū. **I**deo tū deo assistim. gemē et flē
 debem. remīscētes qm̄ graua sunt ste
 lea que tōm̄sm. qm̄q. dicit infirm sup
 phia que tmem. **M**ens qualē se in o
 maone offert: talem se post orōnē cō
 feruet. **N**ichil ualet em̄ oro: si denuo cō
 mittit vñ vema postulet. **I**lle p̄as desi
 deratū effem̄ p̄cipit: qui qd̄ orando ab
 lui postulat. delinquēdo non itemit. **T**ū
 q. ueatit oram. qm̄ non aliunde cogita
 m. **R**am reuēa tūc impetrāda diuina
 munēa credim. qm̄ simplia affectu as
 sistim. tū oram. **Q**ū ad orōnē stam.
 uigilare et maūbe ad p̄res toto corde de
 bem. ut cogitatio om̄s carnalis et se
 cularis abscedat: et ne quicquid tūc aliud
 am. qm̄ id solū cogitet qd̄ p̄cit. **I**deo
 et sacerdos p̄at firm̄ mētes. dūcō sur
 sum corda: ut dū respondet plebs. habe
 m. ad dñm: admonēat. nichil aliud qm̄
 dñm cogitare debere. **Q**ui ledit. nō de
 sistat orare p̄ se ledētib. alioq. uerū

Dei sententiā peccat qui pro inimicis non orat.
Sicut nullū proficit vulneri medicamentū si ad
huc ferrū in eo sit: ita nichil proficit orō illi
cuius adhuc dolus in mente. uel odiū manet
in pectore. Libencius sacrificiū orōnis ac-
cipit: quod in cōspiciū misericordibz iudicibz. pro
inimica ditione condit. **Q**uod tūc ueracit' quip-
p' cumulat: si hoc etiā aduersariis im-
pendat. Tantus ergo debet eē orantis af-
fectus: ut non despetat precibus effem. Inaniter
aut oramus: si spei fiduciā nō habemus.
Petat aut aplūs unusquisqz in fide. ni-
hil hesitans. Et dñs ait. Omne quod petitis
in orōne credentes: accipietis. **V**enit
abqñ senex quidā in montē synai. Et tū
exiret inde: quidā occurrat ei in via. Et
ingemiscēs: dixit sem. Affligim' abba pro-
pter siccitatē: quia nobis non pluit. Res-
pondit senex. Quare nō oratis deū? Il-
le respondit. Oramus assidue: et nō pluit.
Dicit senex. Credo nō oratis ad tenens.
Vobis scire quod ita est. Veni. stans ad orō-
nē parit. Extendens itaqz ad celū manus
orauit: et statim pluuia descendit. **Q**uod
cū uidisset fr. ille timuit: et cadens a-
dorauit senē. Et dñs discipulis ait. Ha-
betis deū. Amē dico uobis: quia quicūqz
dixerit motus: huic tolle et mitte in mari.
et nō hesitauerit in corde suo. sed cre-
diderit. quod quodcūqz dixerit fiat: fiet

ei. **Q**uod **S**anctus **G**regorius **P**ater **N**azarenus **L**e
 gimus. **H**ic uolens edificare ecclesiam in loco
 apto: cum uidet eum angustiore esse quam
 res exigebat: venit nocte ad locum. et ge
 nibus flexis orauit deum: ut montem lon
 gius iuxta fidem petentis ageret. Mane facto
 reuisus: inuenit montem reliquisse tantum spa
 cium structoribus ecclesie. quantum opus habebant
Rom et sancta scolastica manum et impetum in
 mensam posuit. et ut pluiet orauit: et
 statim pluuia descendit. Rom et postmodum
 tardius exaudiuit orationes iustorum: ut dum
 differunt: maiori premissio tumultent. Oratio
 namque piuitatis locis oportunitate fundit: dum
 deo tantum teste deprecantur. Regem enim con
 uiliat deum multiplex orantis sermo: sed
 pura sinceritas orationis intentio. **I**ntro
 gauerunt quidam macharium abbatem dice
 tes. **Q**uo debemus orare? **R**espondit.
Non opus est multum loqui in oratione:
 sed extendere manus frequenter et dicere. **D**ne
 sicut uis et sicut scis: miserere mei. **H**ic
 beatus benedictus ait. **N**on in multiloquio
 sed in puritate cordis. et compunctione la
 crimarum: nos exaudiri sciamus. **E**t ideo
 breuis et pura debet esse oratio: nisi for
 te ex affectu gratie inspirationis diuine
 procedat. **I**n conuictu tamen omnino breuiet oratio.

Oportet totis **D**e disciplina psalmedrii.
 visibus obedire illi. qui per prophetam

Ex^m

Ex^m

Ex^m

on orat.
 cu fia
 rozo ill
 u man
 zomban
 dias p
 rat qui
 nrbm
 nab r
 nam
 remus
 de me
 petito
 Vent
 a. Et tu
 na. Et
 bla p
 s. Res
 eu. J
 io pluit
 encus
 ng ad or
 u man
 ndit. Q
 cadens
 gult. H
 i quicq
 e in mo
 a. sed ex
 fiant. f

uos admonet dicens. psallite sapienter. id est
non queramus sonum auribus. sed lumen cordis:
et quod lingua cantamus. ope compleamus.
Cantat sapienter: qui quod psallit intelligit.
~~Quod est sicut gustus alia gustus.~~ Res
enim sapienter agit: qui quod operatur non intelligit.
Quod enim est in omnibus abis gustus quo disci-
ritur cuius saporis sit: hoc est et in multis
sacre scripture prudentia et sensus. In
quibus itaque animi suavitatem intendat in fin-
gula uerba psalmodie. sicut gustus in-
tentus est in discrecione saporis ciborum
iste compleuit quod dicit. psallite sapienter.
Bonum est corde semper orare: bonum
est etiam et sono uocis deum spiritalibus ymnis
glorificare. **N**ichil est sola uoce canere
sine cordis intentione: sed sicut ait apostolus
cantantes in cordibus uestris: hoc est non solum
uoce. sed et corde psallere. **U**n scriptum est.
Psalla spiritu. psalla et mente. Sicut orationibus
regum: ita psalmodie studiis delectamur.
Psallendi utilitas tristitia corda
consolat: gremios mentes facit. fastidiosis
oblectat: inertes excitat. proceres
ad lamenta inuitat. **R**am quibus dura sint
carnalium corda: statim ut psalmi dulcedo
insonuerit: ad affectum pietatis comm-
inflectit. **D**um epianum non uocis modulatio.
sed tamen uerba diuina que ibi dicuntur debe-
ant commouere: nescio tamen quo pacto. mo-

Dulacione canentibus. maior nascit cōpunctio
 cordis. Quia em̄ repuit: qui cantibus suauita
 te cōmoti. crum̄a plangūt: atq; ex ea pte
 magis flectūt ad lacrimas. ex qua psalle
 rib insonueit dulcedo suauissima. Oratio
 in p̄nti tm̄ p̄ remedio p̄torū effundit̄.
 psalmozū autē decantatio p̄petuā dei lau
 de demonstrat. in gloria sempitēnā: si
 cū scriptū est. **H**ī qui habitant in
 domo tua: in secula seculozū laudabūt
 te. Cuius opib; misterii quicūq; fidelit̄ intē
 tag; mētē exequit̄: quoddāmo angelis so
 ciat. **V**n̄ ait psalmista. In cōsp̄cū angelo
 rū psallā tibi. **P**salmodie hercūrt̄ on
 dit̄: ut qui p̄uro corde. int̄ hominē psallit.
 etiā sursum cū angelis canē uideat. **H**ic
 ap̄lus ait. **L**oquētes uobismetip̄ib; psal
 mib; ymb; et canticis sp̄ualib;: cantātes
 et psallentes in cordib; v̄r̄ib; d̄n̄o. **E**t ca
 nē igit̄ et psallē et laudare d̄m̄: magis
 animo qm̄ uoce debem; . **H**oc est quippe
 qd̄ dicit̄. **C**antātes et psallētes in cordib;
 v̄r̄ib; d̄n̄o. **V**ox etem̄ psalmodie cū per
 m̄tione cordis agit̄: p̄ hanc om̄pote
 ti d̄n̄o ad cor iter pat̄: ut m̄tē mētē uel
 p̄p̄tēcie misteria uel cōpunctionib; gr̄ā
 infundat. **V**n̄ scriptū ē. **S**acrificiū lau
 dis honorificabit me: et illic iter quo on
 dam illi salutare dei. **E**t illud. **C**antate
 d̄n̄o psalmū dicite nom̄ eius: iter facite

ent. id
 e cordi
 de amu
 mtellig
 us. p̄
 m̄ntell
 Quo d̄
 et m̄
 usib; .
 it m̄
 ustas m
 rib; r̄bo
 te sapie
 et boni
 ub; ym
 e crine
 t̄at cap
 t̄no soli
 p̄tū est
 aut orō
 s̄ delec
 a corda
 : f̄ndū
 p̄torib;
 s̄ d̄m̄
 salm̄ d̄
 tatis cō
 modula
 rit̄ deb
 acto. m̄

ei qui ascendit super occasum: Dominus nomen est
illi. Iste enim super occasum ascendit: quia mor-
tem cum resurgendo calcavit. Cui dum tanta-
rum iter facimus: ut ad cor mentium ueniat.
et sui nos amoris gratiam attendat. *De lectione. m.*

Orationibus mudamus: lectionibus
instruimus. Proutque bonum si liceat
si uero non liceat melius est orare
quam legere. Qui uult cum deo semper esse.
frequenter debet orare: et frequenter legere.
Cum oramus. ipsi cum deo loquimur: cum uero
legimus. deus nobiscum loquitur. Omnis pro-
fectus. ex lectione et meditatione procedit.
Que ne scimus lectione discernimus: que di-
dicimus. meditationibus conseruamus. Ge-
nerum confert donum. lectio scriptura
rarum: siue quia intellectum mentibus erudit:
seu quia mundi uanitatibus abstractum homines
ad amorem dei perducit. Generum est et lec-
tionibus studium: primum quod scripture intelli-
gant: secundum qua utilitate uel dignitate
dicant. Rationabile erit. ut prius
quisque promptus sit ad intelligendum que le-
git: deinde idoneus ad preferendum que
didicit. Lex enim dei et primum habet et
penam legentibus eam: primum in hiis qui
eam bene uiuendo custodiunt: penam in
hiis qui eam male uiuendo contempnunt.
Deptiam sacra lectionis sui animam ad celestem
patriam uocat: atque a te terrenis deside-
riis ad superna amplectenda cor legentis

immutat. **D**ictis obscurioribus exeret for-
 tes. **P**aulus huius sermone blandit. usus
 legendi fastidium tollit lectori. **S**criptura
 sacra aliquando legentibus crescat. **A**rudi-
 bus locis quibus cognoscatur. a doctis qui
 semper nova reperit. **A**d Ezechielem prophetam
 dicitur. **F**ili hominis. quodcumque mueneris tunc
 de. **Q**uicquid in scriptum sacrum inuenit e-
 dendum est. quod et eius parua simplice
 componit uita. et eius magna subtilem
 edificant intelligentiam. **P**recepta scripturae
 sacrae legendo tenuissemus. qui mortui in
 culpa iacebamus. **V**nde dominus per psalmistam
 dicit. **I**n eternum non obliuiscar sermones
 tuos. quod in ipsis uiuificasti me. **S**icut scriptura
 in tenebris uite patris. facta est nobis lu-
 men in tenebris. **H**inc Petrus ait. **C**ui beneficia
 attis intendetes. quod lucere lucet in tenebris
 solo loco. **C**um legenti cuilibet sermo sacro
 scripture tepidus uidet. sensus diuini
 eloquii eius mentem non excitat. quod in cogi-
 tatione nullo intellectu luminis emicat. at
 uero si bene uiuendi ordinem querat. et per gratiam
 sui cordis inueniat. quemadmodum pedem
 hominis ponat. tantum in sacro eloquio
 perfectum inueniet. quantum apud illum ipse per-
 fecerit. **N**onnulli fit ut scripture uerba esse
 mystica sentiant. si a sensibus superne ratione
 placuimus gratia. semetipsum ad celestia sus-
 pendat. **M**ira enim et ineffabilis sacri
 eloquii uirtus agnoscat. cum super nos amos

onie
 qm
 in
 uenat
 De
 ombus
 si
 est
 legere
 uo
 mib
 de
 que
 m
 Ge
 scrip
 erudit
 tu
 et
 melli
 mtate
 prau
 que
 ed
 bet
 que
 eria
 p
 de
 legent

animus legentis penetret. *De dilectione dei et
caritatis in dilectione dei proximi ca. 1. art. 1.*
Caritas in dilectione dei proximi constat. Seruat autem in se
dilectionem dei: qui a caritate non diuiditur
proximi. Quiaque a fraterna societate diuiditur
secedit: a diuine caritatis participatione peri-
uat: nec potest deum diligere qui non sit in
proximi dilectione errare. *Ubi deus et homo est.*
Totum christum non diligit: qui hominem odit. Quibus
quod nonnulli uideant factis fide et operibus esse parti-
cipantes: tamen qui priuatur a caritate sine dilectio-
nibus: nullum habent incrementum uirtutis. *Ra-
sicut autem apulus. si tibi dideo corpus meum ita
ardeam: caritatem autem non habuero. nichil
mihi prodest. Sine amore caritatis. quis
quisque recte credat. ad beatitudinem peruenire non
potest: quia tanta est caritatis uirtus: ut
etiam propheta et martirium. sine illa nichil
esse credat. Nullum proximum caritati pensat.
Caritas enim uirtutum omnium optinet principia-
tum. Unde et uinculum perfectionis caritatis ab a-
pulo dicitur: eo quod uniuerse uirtutes. eius
uinculo religuntur. Prima uirtus obiectum in
caritate est. Que caritas in duobus pre-
ceptis distinguitur: ut deus et proximus dili-
gantur. Et ratio operatio ex decalogo perfectione
completur: ut cum bona agi ceperint. mala
iam nulla perpetretur. Duo sunt precepta cari-
tatis: dilectio uidelicet dei et dilectio proxi-
mi. Per amorem dei amor proximi gignitur.
Per amorem proximi amor dei nutritur. *Ra-**

9
qui amare deū negligat: pfecto primū dilige
nefat. Tunc plenius in dei dilectione pfectus
si in eiusdē dilectionis gremio. prius pxi
caritate letem. Quia q̄ amor dei amorem
pximi generat: dicitur p legē dñs. diliges
pximū tuū. p̄misit dicens. diliges dñm deū
tuū: ut iudicet p̄ mēna pectoris mī. p̄us
amoris sui iudicem figet: q̄tinq̄ p ramos
postmodū dilectio fraterna germinaret. A
mor dei et pximi amore calescit. sicut tes
tat iohānes: qui quosdā increpat dicens.
Qui non diligit frēm suū quē uidet: deū
quē nō uidet quō p̄t dilige. Que tñ diu
na dilcō p timorē nascit: sed in affc̄m
crescendo pmutat. Sepe omp̄r deus ut
quā quisq̄ a caritate dei et pximi longe sit
uel in ea quā p̄ferat innotescat: m̄ro or
dine cūcta dispensans. alios p flagella
deprimit. alios successionibz fulat: et dū
quosdā temporalit̄ deserit: in quorūdā cordi
bus malū quod latebat ondit. Nam plerūq̄
xp̄i nos miserōs m̄sequūt: qui felices sine co
patione coluerūt. Inoffenso pede iter m̄z
in terra agit: si deus et pximq̄ integra
mēte diligit. Nec deus em̄ uē diligit sine
pximo: nec pximq̄ uē diligit sine deo. Sp̄s
sc̄us sc̄do legit̄ discipulis datus: prius a
dño in terrā degente: postmodū dño celo
p̄sidente. In terra dat sp̄s ut diligit
pximq̄: de celo dat sp̄ritus ut deus dili
gat. Sed cur prius in terra. postmodū e

celo: nisi qz patent dat intelligi qz in ihois
uocem qui fratrem suum quem uidet non diligit.
deum quem non uidet quomodo potest diligere. Amen
et amplectamur proximum qui iuxta nos est:
ut puenire ualeamus ad eius amorem qui
supra nos est. Meditetur mens in proximo. quod
exhibeat deo: ut perfecte mereatur gaudere
cum proximo. Tunc enim ad illam supernam frequenter
letitiam puenimus. de qua nunc sancti spiritus
pignus accepimus: si ad istum finem. scilicet
ad dilectionem dei et proximi. toto amore te-
damus. Omne mandatum de sola dilectione est
et omnia unum preceptum sunt: quia quicquid precepit.
in sola caritate solidatur. Precepta ergo diuina
et multa sunt et unum. multa per diuersita-
tem operum: unum in radice dilectionis. Qua-
lit dilectio dei et proximi sit tenenda pre-
missum: qui in plerisque scripture sente-
ntiis. et amicos diligere in se. et inimicos
iubet diligere pro se. Diligamus ergo dilectissi-
mi deum sicut precepit. ex toto corde. tota
anima. tota uirtute: quia ille pro dilexit nos.
Per enim potest fragilitas humana diligere
deum: nisi ille prius naturam diliget magis.
Dilexit etiam nos prius quam essemus: et ideo
ut essemus creauit. uiuificauit. nutuit. cus-
todiuit. ad lauacrum regenerationis addux-
it: renouauit. gubernauit. et ad intelligibi-
lem etatem perduxit. Hec omnia nobis in misericordia
cordis: et per minimam dilectionem puenierunt.
Apertam ergo oculos cordis nostri: et in tantum

10

nos a dno cognoscamus dilectos. ut p nobis eius
sanguine fusi non dubitemus. Suspendamus
corda ad eius dilectionem: et non ad modicum.
aut ex aliquo. sed omni virtute diligamus eum:
ita ut nullius rei dilectionem ei opponamus.
Ipe enim ait. Qui amat patrem aut matrem
plusquam me: non est me dignus. **V**e si deum
diligimus: nichil eius dilectionem opponere debemus.
Si diligimus deum: nate est ut sicut nosmet
ipso diligamus et proximos: quia in his duo-
bus preceptis. uniuersa lex pendet et propheta.
Ergo legem et prophetas non implet: qui de-
um et proximum non diligit. **S**ecundum est enim
hoc mandatum habemus a deo: ut qui dili-
git deum diligat et fratrem suum. **E**t. **I**n hoc
cognoscunt omnes. quia mei estis discipuli:
si dilectionem habueritis ad invicem. **E**t ite-
runt fratres diligamus invicem: quia caritas ex
deo est: et omnes qui diligit fratrem suum.
ex deo natus est. et cognoscit deum. **S**i
diligimus invicem. deus in nobis manet: et
caritas in nobis perfecta est. **H**ic est ergo vir-
tus dilectionis et caritatis: que omnes
amplectitur: omnes diligit. omnes fovet. **V**e-
luti que nutrit virtutes. et delet peccata:
opprimuntur. excludit odia. expellit qua-
ranta. comprimit iram: et fugat per omnia
vicia. **O**mnia tolerat: omnia credit: omnia
spernit. **I**nter obprobria securus est: inter iras
placida: inter odia benefica: in veritate
firma. **I**n pravis impugnantibus non dicitur

pit. a latronibus non furat. ab incendio non
cremat. ab hese non diuidit. Indiuia stat.
merpugnabilis manet. merplicabil diuit.
mconcuissa p̄seuent. incorrupta letat. Ligam̄
tū est om̄ uirtutū. gluten est aīarū. conco
dia mentū. et societās elōrū. Re adūsitati
bus fringat. fortit̄ mentē roborat. ne p̄p̄
tatibus eleuet. caute tempeat. ne ab ira su
pet. m̄ionabilis re p̄mit. **De nobilissima et
excellētissima uirtute est. Tenecam̄ q̄. cā**
uirtute qua possum̄. ut nobiscū sit. nobis
cū maneat. nobiscū surgat. nobiscū p̄gat.
nobiscū letet et conuet. **Debet em̄ in firm̄**
congregacōe tam regiā mēe uigēt uirtute.

D **ost De obseruācia p̄ceptorū dei ca. v.**
executionē dilāōis. uideam̄ quid
nobis obseruādū. ipse auctor dilāō
nis p̄cipiat dicens. Si diligitis me. mādata
mea seruate. et ego rogabo p̄rem. et aliū
pacitū dabit uobis. ut maneat uobiscū
metnū. Attendam̄ fr̄es q̄ntū nos diligit
deus. qui cū p̄missione sua a nobis exigit
dilāōne. et sp̄m̄ sc̄m̄ nobiscū dicit māsurū
metnū. si p̄p̄ dilectionē suā mādata eius
seruauerim̄. Ab ip̄o em̄ nobis om̄ia bona
largiūt. et uelle bonū et opari. ab illo
prius donat nobis. Diligim̄ ab illo ut di
ligam̄ eū. amam̄ ab eo. ut canem̄ eum.
cognoscim̄ ut cognoscim̄. adiuuam̄. ut o
pem̄. et opando uirtutib̄ ditem̄. Ergo
si nos dilectio dei et p̄p̄m̄ de mulcet. cō

11

sequens est. ut faciamus quod ille precepit: quia in
tanto diligimus quantum facimus. Requirit enim potest sine
deum diligere: qui mandata eius fideliter non implet.
Ipse enim ait. Si quis diligit me sermonem me-
um seruabit: et pater meus diliget eum: et ad
eum ueniamus et mansionem apud eum faciemus.
Qui non diligit me: sermones meos non
seruat. Iohannes apostolus dilatione domini repleto:
in epistola sua ait. In hoc scimus quoniam cognosca-
mus eum: si mandata eius seruamus. Qui dicit
se nosse deum. et mandata eius non custodit
mendax est: et in eo ueritas non est. Qui
seruat uerbum eius: ueritas in hoc caritas dei
perfecta est. De se quoque Iob ait. Vestigia dei
seruatus est pes meus: uiam eius custodiui.
et non declinaui ex ea: a mandatis labio-
rum eius non recessi: et in sinu meo abscro-
di uerba oris eius. Ipse quoque dominus de di-
lectione sua. et mandatorum suorum obserua-
tia populum israeliticum admonet dicens. Et
nunc israel audi precepta et iudicia que ego do-
ceo hodie. ut facias ea: et uiuas in eis.
Obserua et caue nequam obliuiscaris dominum di-
tui: et negligas eius mandata atque iudi-
cia et ceremonias. quas ego precipio tibi ho-
die. Et nunc israel. quid dominus deus tuus petit
a te. nisi ut timeas deum tuum. et ambules
in uerbis eius et diligas eum. et seruas ei in
toto corde. et tota uia tua. custodiasque man-
data et ceremonias eius quas ego pre-
cipio tibi hodie ut bene sit tibi. Si feceris

mandata eius: faciet te dominus excelsores cunctis gentibus que uersantur in terra. **B**enedictus eris in ciuitate. **B**enedictus in agris. **B**enedictus fructus ventris tui. et fructus terre tue. **A**ditet dominus super cellaria tua. et super omnia opera manuum tuarum benedictionem. **H**inc et iherosolimitanus ait. **H**ec est caritas dei: ut mandata eius custodiamus. **E**t mandata eius grauius non sunt. **E**t dominus ait. **S**i quis diligit me: sermonem meum seruabit. **P**robario ergo dilectionis: et probatio est operis. **V**e diligimus: si ad mandata eius. a malis nos voluptatibus coartamus. **S**icut qui adhuc per illata desideria diffluit. **P**rofecto deum non amat: quia in sua ei voluptate contradicit. **De timore dei ca. vi.**

Scriptum est. **I**nicium sapientie timor domini. **T**imor domini. gloria et gloriatio: et leticia et corona exultationis. **T**imor domini delectabit cor: et dabit leticiam et gaudium in longitudine dierum. **T**ime dominum et retere de a malis: quia timere dominum bene erit: et in diebus consummationis illius benedicetur. **P**letitudo sapientie time dominum: generatio sapientie timor domini. **T**imor domini diuitie et gloria et uita. **T**imor domini expellit peccatum. et reprimunt uicium: cauitum facit hominem atque sollicitum. **S**icut qui sine timore est non poterit iustificari: quia ubi timor non est: ibi dissolutio uite. **U**bi non est timor ibi habundantia scelerum. **Q**ui timent dominum. non erunt incredibiles uerbo illius: et qui diligunt illum. conseruabunt uiam eius. **Q**ui timent dominum pabunt

corda sua: et in conspectu illius sanctificabunt
 animas suas. Qui timent dominum. custodiet man-
 data eius: et paciam habebunt usque ad inspec-
 tionem eius. Timor domini est. non despicere iustum homi-
 nem pauperem: et non magnificare virum patrem
 diuite. Dauid enim dicit. Seruite domino in timo-
 re et exultate ei cum timore: et timeate dominum
 omnibus sanctis eius. quoniam nichil deest timetibus
 eius: et beati omnibus qui timeat dominum. qui ambulat
 in uerbis eius. Moyses quoque ait. Post dominum
 deum vestrum ambulate: et ipsum timeate. et
 precepta eius custodite: et acquiescite illi.
 Apostolus quoque ait. Cum timore et tremore
 vestram salutem operamini. Et salomon ait. Corona
 sapientie timor domini: replens pacem et salu-
 tem fructum. Utriusque autem sunt dona dei. me-
 tuentes dominum. sustinete misericordiam eius: et
 ne deflectatis ab illo. ne cadatis. Qui time-
 tis dominum credite illi: et non uacuabit merces
 uestra. Qui timeatis dominum. diligite illum: et il-
 luabit corda uestra. Beatus cui donatum est
 habere timorem domini. In timoribus laude adhuc
 salomon ait. Timor domini apponet dies. Ti-
 meamus quod illo timore domini. qui sanctus permanet
 in seculum seculi: illo casto timore. qui nobis
 ad dies temporis huius adiacet dies eternos. dies
 perpetuos. dies perpetuos et immortales: per
 unum diem unum sine uespere et infinitum. diem.
 felix gaudio plenum. indeficiente luce refer-
 tum. angelico comitatu suffultum: diem magis
 que nox non impropolat. tenebre non obscurant.

No.

caligo non obfuscat: importabile non efficit
calor estatis. pigrum non reddit frigus hyemis:
diem qui nobis unus erit cum sanctis. tunc cum ange-
libus. et tunc cum utrisque: qui nobis cum felici gau-
dio tribuat consortium angelorum. Et quod apertius
dicit. timor non est in caritate: sed perfecta ca-
ritas foras mittit timorem: quoniam timor pe-
nam habet. et qui timet non est perfectus in ca-
ritate: nec est ut duos discrete et diligenter
intelligam timores. Unus quo timet homines
deum ne mittant in gehennam: ipse est qui intro-
ducat caritatem: sed sic uenit ut exeat. Si
enim adhuc propter penam times deum: nondum a-
mus quem sic times. Non bona desideras.
sed mala timeas: sed ex eo quod mala timeas
corriges te: et incipis bona desiderare. Cum
bona desiderare ceperis. erit in te timor sanctus
ille scilicet ne ipsa bona amittas: ne mittaris
in gehennam: ne te deserat prescientia domini.
quem amplecteris: quo eterno frui desideras.
frat' quidam interrogauit senem. Quomodo uentus timor
dei in animam? Respondit. Si habet homo humilitatem
et paupertatem. et non iudicet alterum. sic ue-
nit timor in eum. Dixit senex. Timor et
humilitas et egestas uictualium. et plangitium
maneant in te. Dicebat quidam senem. Quomodo
odio habes: alij ne facias. Si odis qui tibi
male loquitur: neque tu male loquaris de aliquo.
Si odio habes qui tibi calumniam facit: neque
tu calumniam facias alicui. Si odio habes
qui te in contemptum duat. aut iniurijs appe-

frat'

tit: nichil tu eorum facias tuq. Qui ubi
 custodit istud: sufficit ei ad salutem. Dicit
 senex. Vita monachi hec est. opatio. obediencia.
 meditacio: et ut non iudicet. no obloqt
 no murmurat. **S**eptu est em. Qui diligitis
 dm. odite malu. monachi vita hec est. no
 ingredi cum iniusto. neq uide oculis suis
 mala. neq curiose age. neq audire alie
 non inpe. sed magis tribue: no supbre
 corde: neq cogitacione malignari. neq ue
 trem imple: sed cum discrecione omia face.
 Ecce in hijs est monach. Dicit abbas in
 iob. Dicit lucna obscuru cubiculu illuina:
 ita timor dm si ueneit in cor homis. illu
 nat eu: et monstrat ei omes virtutes. et
 mandata dei. **I**ntrogauerunt quida prm
 abbate machariu egyptiu dicentes. Quo
 sic corpus tuu sicut est. qm maducas et dor
 mis. **R**ndit. Dicit lignu in manu homis
 cu quo frutices in igne versant: ita si ho
 habueit intencionem suam in timore dei. ipse
 timor dei ossa eius consumit.

De lapia q xps

Quona sapientie est vij.
 timor domini est. et inciu sapientie
 timor deus et plenitudo sapientie. et
 radix sapie. timor dm est. Timeamus q deum
 et amas mas pparem ad excipiendam sa
 pientiam: ut sapient et pie et iuste uiuetes
 tu ipa sapia. regna meam posside ppetua.
Sic em septu est. Qui custodierint illa
 iustificabit ab ea: et finale uidebit ab hys

qui diligit eam: et inueniet ab hys qui querunt
illa. **S**criptum est enim. **C**oncupiscentia itaque sapientie
deducet ad regnum perpetuum. **P**ostea ait salomo.
Optatum et datum est michi sensus: inuocatum
et uenit in me spiritus sapientie: et proposui plus
habere illam. **S**uper salutem et omnem pulchritudinem
dilexi illam: quoniam inextinguibile est lumen illius.
Venerunt autem michi omnia bona propter eam illam: et
innumerablem honestatem per manum illius. **E**t letatus
sum in omnibus: quoniam antecedebat michi sapientia.
Infirmus enim thesaurus est hominibus: quo qui
usi sunt. peritipes facti sunt amicitie dei. **E**st
enim in illa spiritus intellectus. sciens. uincens. multiplex.
subtilis. mobilis. disertus. incomparatus. cer-
tus. suavis. amans bonum. acutus. humilis.
stabilis. securus. omnem habens uirtutem. omnia prospici-
ens: et que capiat omnes spiritus intelligibi-
les. **O**mnibus enim mobilibus: mobilior est sapientia.
Vapor est enim uirtutis dei: et emanatio
claritatis omnipotentis sanctae. **C**andor est lumen
eternae: et speculum sine macula dei maiestati-
tis: et ymago bonitatis illius. **E**st enim haec spec-
tiosior sole: et super omnem stellarum dispositionem.
luci compacta inuenit prior. **I**lli enim succedit
nox: sapientia autem uincit malitiam. **A**ttigit autem
a fine usque ad finem fortiter: et disponit omnia
suauiter. **S**obrietate docet et sapientiam. et iusti-
ciam et uirtutem: quibus utilius nichil est in
uita hominibus. **T**hesaurus enim magnus est
sapientia. quam qui inuenit inuenit uitam: et
qui possederit illam. immortalitatis habebit

14
corona. **I**psa est enim que stabiles facit in fi-
de. certos in uerbo. dulces in eloquio. hilares
in dato. in misericordia humanos. in respondendo
suaves. in discernendo sagaces. in perspicuitate
intus. in aduersitate searios. acutos in sen-
su. plucidos in facto. candidos in uultu. for-
tes in conflictu. **U**ng. sapia uenit. et quib
est locus intelligencie. **A**bstrondita e ab
oculis omni uicium. **D**eus intelligit uia ei
et ipse nouit locu illi. **I**pe em dixit ho
Timor dm ipa e sapia. et recede a malo
intelligencia. **D**iligamq illa frēs: ut diliga
mur ab ea. **I**psa em que xpc est sapia
diat. **E**go sapientia habito in consilio. et
eruditus inter sum cogitationibus. **M**eū est
consiliū et equitas. mea e prudencia. me
a est et fortitudo. **E**go diligetes me dili
go. et qui mane uigilant ad me inueniet
me. **M**ecū sunt diuicie et gloria. **M**elior e
fructus meus aurū et lapide p̄cioso. **I**n
uis uisicie ambulabo. ut ditem diligetes
me. et thesauros eorum replea. **D**iligit de
illū qui cum sapia habitat. **S**apia em
filijs suis uitam suam ppant. diligētibus
se uitā amittunt. amantibus se prudencia
donat. in temptacione cū illo ambulat.
et iter ducit illi ppantibus. absconsa sua de
nudat. et sup illū scientia et intelligencia
prudencie thesaurizat. **E**rgo qui tenuerit

Dillā uitā hereditabit eternam. **D**e
Prudencia ornamenti **prudencia. viij**

est om̄i uirtutū gloria ubi. decubis sermōis
Vñ scriptū est. Ornamentū aureū prudētī dōct
na: et quasi brachiale in brachio dextro. Pru
dena custos est ois. gubernatio actiōis. tem
perancia cordis. moderacio lingue: om̄i sta
tēra uerborū. et pondēraio rerū. Sic enim
sc̄ptū est. Verba prudētū in statēra ponde
rabūt. Hinc paulū ait. Sermo vñ semp
in grā sale sit conditus: ut sc̄atis quomō
oporteat uos vnicuiq; rēdē. Diligamq; fr̄es
hanc clarissimā uirtutē: que nobis guberna
tiōne aīm disponat. et discreciōē mētis
confirmet. Sic em̄ sc̄ptū est. Qui sapiēs ē
multa gubernat prudentia. Diligamq; pru
denā: que gressus corpis nr̄i dirigat. et
actus cogitaciōis disponat. Sc̄ptū est em̄.
Vir prudens dirigit gressus suos. Diliga
m̄ prudentiā: que nobis domū spūale edi
fiet et edificatā firmit̄ roborat. Sc̄ptū ē
em̄. Sapia edificabit domus: et pruden
cia roborabit. Diligamq; prudentiā. que
nobis ornāmēta morū et copiā ministret
uirtutū: que ori nr̄o legē ueritatis insinuet.
et sermonē sapiēcie et mtellāis multiplicat
adornet: sermōib; nr̄is aureū ornāmētū
imponat. et labijs nr̄is mung argenteū
conferat: moribus nr̄is iugē custodia. et
congruā ministret gloriā. *De simplicitate cam*

Magna est prudēcie uirtus: nouū
sed nāc est ut simplicitatis uirtute
tempet. Sic em̄ dñs ait. Estote

prudentes sicut serpentes: et simplices sicut
 columbe. Et de job simplia vno. dñs ad
 dyabolū ait. Rūquid considerasti seruū me-
 um job. q̄ non sit ei similis sup terram:
 simplex et rectus ac timens deum. ac re-
 sens a malo. **Diligam⁹ fr̄es hanc mag-**
nā uirtutē: que de altissimi thesauro p̄ce-
 dit. Que q̄uis om̄ib⁹ xp̄ianis maxime
 tū nōcīa est monachis: qui uite p̄positū
 simplicitatis dent ornare officio. **Sc̄ptū**
est em̄. Venite de dño in bonitate. et in
simplicitate cordis querite illū: qm̄ inue-
nit ab hys qui nō temptat illū. Diligam⁹
q̄ simplicitatē cordis. ab illa actus nr̄i
 dirigant in viam pacis. **Sc̄ptū est em̄.**
Simplicitas iustorū diriget eos. Obedia-
m⁹ uerbis pauli p̄dicatoris egregij: qui
nos admonet dicens. Volo uos sapien-
tes eē in bono: simplices uēs in malo.
Debet em̄ electorū corda prudentia in bo-
nū aciere. et simplicitas ab acrimie pru-
dencie temperare: ne aut prudentia modū
rectitudinis excedat: aut simplicitas igno-
ramie fallacia torpescat. De iacob legit⁹ q̄
eēt vn̄ simplex et in domo habitans: qz
mirū omnes qui in curis exterioribus
spargi refugūt. simplices in cogitatione.
atq; in consciencie sue habitacōe consistūt:
ne dū ad multa foris inhyant. a semetip-
sis alienatis cogitacōib⁹ recedant. Cin-

di. dicitur sermo
 in uacuū p̄cedit
 i brachio dextero
 binario notandi
 nro lingue. om̄
 nro rerū. Sic ex
 reū in fatem p̄
 ut. Hemo uel fo
 s: ut factis qui
 ride. Diligam⁹
 que nobis quies
 d̄seruēdōs me
 tū est. Qui sapiē
 nra. Diligam⁹
 p̄s nr̄i dirigat
 onat. Sc̄ptū est
 p̄ssus suos. De
 s̄ domū sp̄iā
 ē i uoluet. Sic
 omus. et p̄
 n⁹ prudentia
 et copia imm̄
 tē ueritatē in
 mtellat̄ mult
 s̄ auctō om̄
 s̄ munḡ cogit
 s̄ iuge r̄u s̄ d̄
 uā. **De simplici**
 ēre in t̄s. **De**
 simplicitatē ut
 em̄ dñs ait.

namq; p̄ simplicitatis itineā: ut ad p̄hēnta
tis p̄riam p̄ eam citius p̄uenire meream: ubi
imortālitatis stolam. et simplicitatis p̄cipere
meam p̄remia. *De paciētia caplin dēcimu*

De virtute paciētie dñs dicit in euan
gēlio. In paciā v̄rā possidebitis aīas
v̄rās. Et paulus discipulis ait: In
duite uos sicut electi dei. viscera misericō
diē. paciētiā. Salomō quoq; ait. Doct
na v̄ri p̄ paciā noscit: et gloria eius in
qua p̄tergredi. hinc iacobus ait. Paciētia
opus p̄fēi habent: ut sitis p̄fē et integri
in nullo deficiētēs. Et paulus. Corripite
inquietos: cōsolamini pusillānimes: suscipi
te infirmos: paciētes estote ad om̄s. Cur
ramq; fr̄es p̄ hanc paciētie uīā. et diliga
m̄ eam q̄ non habet offenditū: sed
pleni et et̄ni p̄ se cur retribm̄ futuro re
tribuet gaudiū. Magna ē uirtus paciētie
que ledentes se non ledit sed diligit: que
iniuriati iniurias remittit non reddit: cui
nocere p̄t nō nocet. sed parat. Pater om̄
et custos paciā est uirtutū. P̄ paciā pos
sidemq; aīas n̄rās. Custodē q̄ condiaom̄
mē paciā dñs eē monstrauit: q̄ in ipsa
nosmetipsos possidē docuit. Paciā aut̄
bem est aliena equanim̄ p̄peti: et cont̄
eū qui mala irrogat nullo dolore moueri.
Paciētie uirtus est que nos deo cōmēdat:
et a malis om̄ib; custodit et seruat. Ipa
ē que iram temperat: linguā refrenat: me
tem gubernat. Ipsa est que paciē custō

A mala

dit disciplina moderate pagit. libidinis inpe-
 tu frangit. Violentiam comprimit: mendaciam simul-
 tatis extinguit. Cohercet potentiam diuitum.
 refrenat inopiam pauperum: humiles facit in pro-
 peris. fortes in aduersis: temptationes ex-
 pugnat. persecutiones tolerant. Ipsa est que
 fidei nostre fundamenta fortiter munit: incremen-
 ta spei nostre subleuat: puehnt: actus uirtutum
 dirigunt. Ipsa nos ut tenere possimus uiam
 ipsa patienter gubernat: ut filij dei perseue-
 ring. immobiliter confirmat. Hanc uirtute cum
 gaudio diligere: et totis uiribus amplecti
 debemus. cito fructum patientie eius primam
 recipiemus: si cum illa usque in finem perseuerue-
 rimus. Sic enim iacobus ait. Ecce iudex ante
 ianuam assistat: qui et nobis prima patientie
 et aduersariis nostris penam quam merentur
 resatur. Ante ianuam dicit: et quod proximo
 nobis est. et patitur dominus ad dimittenda no-
 bis rogantibus delicta. et reddenda pacie
 prima. Dicebant de abbate ysidoro quod erat
 pater in scythia: quod si quis habuisset fratrem infir-
 mum. aut pusillanimum. aut inuerosum: et uo-
 lebat expellere eum: ille dicebat. Adducite
 eum ad me. Et apprehendens: paciam suam cu-
 rabat cum illis. Venerunt aliqui latrones in
 monasterium cuiusdam sembris: et dixerunt ei. Quia
 quicumque in cella tua sunt tolle uenimus. Respondit.
 Quicumque uobis filij iudet tollite. Tulerunt
 omnia que inueniunt et abierunt. Oblati se

Ex^o

Ex^o

^{1 ibi}
aut facellū: qd̄ erat absconſū in cella. Venq̄
uēo tollenſ eū: ſecutus eſt eōs dicens. **Filij**
tollite qd̄ oblati eſtis in cella. **Illi** uēo admī
rantes paciām eiuſ. reſtatuerūt oīa ī cellā
eiuſ: et p̄mīam egerūt ad muicē dīcentes.
Hic uē homo dei eſt. **De humilitate. vi.**

Humilitatis uirtus q̄nīus om̄ eē
debeat xp̄ianorū: maxīe tñ ī tor
dibus habitare et requieſcē debet
mōchorū. **Vñ** yſidorus ait. **Sūma** mōch
uirtus hūilitas: ſūmū uiciū eiuſ ſup̄bia.
Tunc aut̄ ſe quīſq̄ mōchū iudicet: q̄n̄ mī
mū ſe exiſtinauet. etiā cū maiora uirtu
tū opa geſſerit. **Qui** mūdū deſerūt. et
tñ uirtutē p̄ceptorū ſine cordis hūilitate
ſequūt̄: iſta quaſi de excelſo grauius cor
ruunt: qz deterius p̄ elationē deiciūt.
q̄n̄ p̄ uiciā plabi potuerūt. **Demp̄** coſcīe
tia ſerui dei hūilis eē debet et triſtis:
ſabiet ut p̄ hūilitatē non ſup̄biat. et p̄ uiti
lem mēorē cor ad laſciuiā non diſſoluat.
De hac ſūma uirtute dñs ait. **Om̄s** qui
ſe exaltat hūilitabit̄: et qui ſe hūilitat ex
altabit̄. **Hinc** iacobus ait. **Gloriet̄** ſi hūi
lis in exaltatione ſua: qz om̄s qui adū
ſā hūiliter p̄ dñō ſufferit: ſublimit̄ ab eo
p̄mīa regnī p̄cipiet. **Et** petrus ait. **De**
ſup̄bis reſiſtat: hūilibz aut̄ dat gr̄tiam. **O**
nēs dicit ſeniores. adoleſcentes. quibz
inuitē iubet hūilitatis inſinuarē uirtu
tem: et hñ iudicet regendo. et illi hūi

A ſq̄

lit obsequedo. Omnes g^o hūilitatē altitū uel ex
 emplo uel uerbo docet infirmare: qz nimis
 omnibus superbie uicū qd angelos de celo dere-
 nit. noueat eē cauedū. Que sit grā quā hūili-
 bus pmittit donandā: consequit expomt
 dicens. Hūilitatē sub poteti manu dei: ut
 uos exaltet in tpe uisitatiois. Hanc g^o grā dicit
 hūilibus t^obit: ut quo magis hūilitati fue-
 rint tpe certamē apt^o p^om. eo gloriofius ex-
 altent^o tpe retributiois ab ip^o. Hinc psal^o
 ait. Iuxta ē dñs hñs qui tribulato sunt cor-
 de: et hūiles spū saluabit. Omnis hūilitas
 non tam in sermōe qm in mēte ē. ut hūiles
 nos conscia nouerit: et nūq nos uel
 scire uel mtelligē. uel aliquid eē existime
 amabit rex dauid et propheta. culmē hūilita-
 tis retinebat: ai dicebat. Dñe nō est ex-
 altatū cor meū: neq elati sunt oculi. Et
 iterū. Sacrificiū deo. sp^o contulatu. Et
 iterū. Vide hūilitatē meā et labore meū.
 et dimitte omnia p^oca. Si hūilitatū cor sac-
 ificiū deo est: sacrificiū deo obtulit qm dix.
 Dñe nō est exaltatū cor meū. Si hoc ali-
 quis hēmita cellule sue uacans dixisset:
 magna p^ocaēre laude fulgeret. Sed quia
 hoc purpuratus rex et prophetarū dixit
 eximus: hūilitatis eius exemplū p^o vni-
 u^o mūdū diffusa laudat eam. Hec ideo
 maxime inter uirtutes eximia honorata rō-
 surgit: qm eā dignatio maiestatis assipfit.
 Dixit abbas anthom^o. Vidi omēs mimi

Ex

et laqueos terribiles in terra: et ingeniosos dicit.
Quis putas transiet istos? Et audiui uocem
dicentem humilitas. Dicebat abbas serapion. multos
labores corporales plusquam discipulus meus
Zacharias fecit: et non ueni ad me sursum
humilitatis eius. Abbas moyses dixit fratri Zacharie.
Dic michi quid faciam. Ille tollens cullam
de capite misit eam sub pedibus suis:
et concutans eam dixit. Nisi ita concutatus
fuerit homo: non potest esse moechus. Interrogatus
senex quare inquietum a demonibus: respondit.
Quia arma abiecit: que sunt contumelia,
humilitas, paupertas, et penitentia. Interrogatus
senex quid esset perfectio hominis: respondit. Perfectio
hominis est humilitas. Quando enim quis ad
humilitatem profuerit et inclinatus fuerit, tantum
elevator ad perfectum: quia humilitas magnum est
opus et diuinum. Via autem humilitatis hec est:
ut labores corporales assumat, et habeat
sempiternam penitentiam, et ponat se subiectum in omnibus,
et non attendat aliena penitentia, sed sua semper aspi-
ciant, et deprecet pro illis sine intermissione
deum. Nemo enim magis se apud deum exaltat,
quam qui se apud semetipsum propter deum humiliat.
Ad hoc a domino humilis exaltatur, ut filius et
heres christi uocetur. Tantum est ut patrem sequatur,
quia patrem querere debet et sequi filius pa-
tris. Talit nos paulus admonet dicens. Patrem
sequimini cum omnibus, et sanctorum, sine
qua nemo uidebit deum. Et dominus in euangelio.
Utique pacifici: quoniam filii dei uocabuntur. Nam et
misit sua diuina mandata et magisteria sa-

Sym

Sym

Sym

Sym

lutaria passionem iam proximo: hoc nobis ^{preceptum} mandatum saluator commendavit custodiendum. **N**it enim. **P**acem meam do vobis: pacem relinquo vobis. Hanc nobis hereditate ascendens in celum dominus reliquit: et sequi per prophetam et regem dauid mandavit dicens. **D**eterna a malo et fac bonum: inquirere pacem et persequere eam. **S**i hanc sinceris corde sequi voluerimus: christi heredes erimus. **S**i christi heredes esse cupimus: in eius pace converteri debemus. **S**i filii dei esse volumus: pacifici esse debemus. **P**acificos dei filios esse oportet. et humiles: mente in tebus. corde simplices: sermone puros. animo in tebus: affectu concordibus: fidei sibi in tebus unam in tebus coherentes. **P**acificos enim deus in memorem sibi plus non dedit. *De obedientia christi cum*

Obedientia beatus petrus apostolus dicit. **P**ropter quod suavitatis liberos mentibus vestris sobrii perfecti spiritus in eam quod offerretur vobis gratiam. in revelatione ihesu christi: quia filii obedientie. **P**roter filios obtemperate vult illos existere: quos in prefatione in obedientiam et aspersione sanguinis ihesu christi dixerat electos. **D**ebet ergo obedientiam et in adiutis ex suo aliquid habere. et rursum in propriis ex suo aliquid omnino non habere: quatenus et in adiutis tanto sit uerior. quanto a propriis ipsa quam diuinitus percipit gloria funditus ex mente separatur. **A**b omnipotenti domino obedientiam usque ad mortem seruanda percipit: sicut veritas ait. **N**on possum ego a meipso facere quicquam

sed sicut audio iudico. Ipse etiam tunc obedit
patri cum iudex huius uenerit seculi. Re nobis
hinc ad finem presentis uite obediencie laborio
sa appareat. redemptor noster iudicat: qui hanc
etiam cum iudex uenerit seruat. Quid
mirum si pater homo obediencie in presentis uite
breuitate se subicit: quoniam hanc mediator dei
et hominum. et cum obediencie remunerationem non re
linquit. Sciendum uero est nunquam pro obiam mala
fieri. Aliquam bonum quod agit pro obediencia debet
mitti. Neque enim mala in paradiso arbor ex
stitit quam deus hominum continge interdiret: sicut
ut pro obediencie meritum homo bene conditus cres
ceret. dignum fuit ut hunc etiam a bono prohibet
quatinus tanto uerius hoc quod agit uirtus est
quanto et a bono cessans. auctori suo se subdi
cit humiliter exhibet. Scriptum est enim. Melior est
obiam quam uictime. Obiam uictimis uere proposita
quod pro uictimas aliena caro. pro obiam uero uo
luntas propria mactat. Tanto ergo quisque deum
ciclius placat: quanto in eius oculos reprof
sa arbitrii sui superbia gladio precepti se im
molat. Abbas basilienus interrogatus quo
sibi uice frater obedire deberent: dixit.
Dicit seruus dei secundum quod precepit dominus. quod
qui uult in uobis esse magnus. fuit omnino
uissimus et seruus: sicut filius hominum non
uenit ministrari sed ministrare. Plantauit
quidam senex lignum aridum in hemoro: et uolens
probare obediencia frater. dixit ei. Per singulos
dies riga lignum istud: donec faciat fructum.
Erat autem ab eis longe aqua: ita ut uespere
pergeret et mane ueniret. Quod cum fecisset

Ex

Ex

p tres annos fuit ille: lignū illud aridū vni
 de fcm est: et attulit fructū. Sumens aut
 ex fructu eius senex. detulit ad eam: et dixit
 fratribus. Accipite et manducate fructū obie.
 Dixit senex. si qui ad obediendū cūm spuali
 pzi dederit: maiore mercede habet qm i.
 qui in hēmi solus recesserit: qz qui in hēmo
 sunt. arbitrio suo de seculo recesserūt: h
 aut ordo qui ad obediendū se dedit: om
 nes uolūtates suas abiciens. pendet ad deū
 et ad iussione spualis pzi. ptea maiore
 gloriā alijs habet. Quappt frēs bona est
 obediencia: que pte deū fit. Intendite q uir
 tutis huius aliquod ex parte uestigiū. Obiā
 salus est om̄ fidelū. gemtrix om̄ uirtutū:
 muentrix regni celozū: reliū aperies et ho
 minē de terra eleuās. Obiā col habitatrix
 ē angelozū: obiā om̄ scōzū tabus est. Ex
 hac em̄ pte ablactati sunt: et p hanc ad
 pfectionem uenerūt. *De cōtempozibz mūdi*

Gen

EA que seculi amatoribz *in caplin*
 carā sunt. sū uelud adūsa refugi
 unt: plusqz adūsitatibz mūdi gau
 dent. qm pspitatibz delectent. Alienos
 em̄ sciunt eē a deo: quibz hoc sc̄lm ad oē
 cōmodū pspat. Herius aut dei cūcta huius
 mūdi contraria sunt: ut dū ista adūsa sen
 tūt. ad celeste desiderū ardentius exci
 tent. Magna apud deū refulget grā: qui
 huc mundo contēptibilis fuerit. Reuera
 nāe est: ut quē mūdg odit. diligat a deo.
 Dū uiri ideo cōtepnē cupiūt mūdū. et

motū mentis ad supna reuocare: ut ibi se
recolligant. vñ defluerūt: et inde se subtra
hant. vñ dissipati sunt. Qui post renūciationē
seculi ad supna p̄uam sanctis desiderijs
inspiciunt ab hac terrena infecioe q̄i quibusdā
pennib̄ erigit: et in quo lapsus erit p̄gei
tū conspicit: et ubi puenerit cū gaudio m̄g
no intendit. **S**ed vñ funditus seculo renūciā
tes. ita huic mūdo moriūt: ut soli deo viuere
deo delectent: q̄ntoq; ab huius seculi cōsua
ne se subtrahūt. tantū mētis interie men
tis ad p̄ncipia dei et angelice societatis
gloriam cōtemplāt. **V**ia sine offendicō.
uita monachi. sine cupiditatis etiā impe
dimēto. **D**ū em̄ quisq; a cōsorcio mūdi
abstrahit: nec cupiditas eū obligat cō
senciente. nec cruciat sentiente. **N**onū est
corpaliū a remotū eē a mūdo: sed multo
melius est volūtate. **U**trūq; aut̄ uiro p̄
fecto. **I**lle aut̄ p̄fūsus est: qui huic seculo
et corpe et corde secretus est. **S**onager ut
ait **J**ob cōtēpuit ciuitatē: et mōchi cōmune
seulariū ciuiū cōuersationē. **H**ij adūsa
uite appetūt. p̄sp̄a cōtēpniūt: ut dū ab
eis hec uita despiciat. futū inueniat. **De pe**
Omnib; peccator **intencia viij**
in p̄uā duplū genitū habet debz:
nimirū qz et bonū qd̄ oportuit
non fecit: et malū qd̄ non oportuit fecit.
Cū ad bona opa nō assurgim; nō est
ut nosmetipsos duplicat; de flectim;: quia
et rem non fecim;. et p̄uū opati sum;.

28

P btm moysen duo turtures iubebant offerri: una p pccō. altera in holocaustū. **H**olocaustū totū incensū dicit. **U**na g. turturē offerimus pro pccō. dū p culpa gemitū damus: de altera holocaustū facimus. cū pro eo q bona negleximus. nosmetipsos funditus attendentes igne doloris ardemus. **B**tm Job post flagella pfiens. et seipm in magna sui redargutione discutiens ait. **I**daro ipse me reprehendo: et ago pnam in fauilla et cinere. **I**n fauilla et cinere pnam agere cōtemplata summa cencia nichil aliud q fauilla se cinerem cognoscere. **I**n cinere aspitas et cōpunctio pccōrū: in cinere aut pulvis ondit mortuorum. **P**ro utruq adhiberi ad penitentiā debet: ut in cōpunctiois cinere cognoscamus quid p culpas fecimus. et in fauilla ppendamus quid p uiciū facti sumus. **F**idelis quisq dū cogitationes in iudicio exquiri subtilit non ignorat. semetipm introitus discutiens an iudiciū uehementer examinat: ut districtus iudex eo iam tranquillus ueniat. quo eū quē discutere appetit p culpa iam punitū termit: quia ea que nos punimus ipse neq in extremo examine iudicabit: paulo attestante qui ait. **S**i nosmetipsos diiudicarem: nō uti q iudicarem. **Q**uōd exterius agimus. nisi penitentiā interueniente diluamus: in secreto iudiciorū dei in quadā occultatione seruat: ut quę etiā de sigillo secreti exeat ad

publici iudicii. Cum pro malis que fecimus discipline
ne flagello adterimur. et hoc pro peccatis deplenuis.
iniquitate nostram signat et curat. quia in iudicio pu
mendia non seruat. Bene se iudicat iustus in
hac uita: ne iudicetur a deo damnatione perpetua.
Tunc autem de se iudicium quisque sumit. quoniam pro dig
nam peccatis sua praua opera condemnat. Alma
ritudo peccatis facit animam et sua facta subtilius
discite: et dona dei que contempserit. flendo
commemorare. Nichil autem peius: quam culpam
agnoscere nec flere. Ille peccatis digne agit.
qui reatum suum satisfactione legitima plan
git: condemnando saluet que gessit: et tanto
inde plorando profundius. quanto in peccato
extitit perliuioz. Ille peccatis digne agit: qui
sic preterita mala deplorat. ut futura iterum
non committat. Nam qui plangit peccatum et ite
rum admittit peccatum quasi si quis lauet laterem
crudum: quem quanto magis lauerit. tanto magis
lutum facit. Quisquis peccator sit et impius:
si ad peccatis conuertitur. ueniam consequetur. festina
re debet ad deum penitendo unusquisque dum potest:
ne si tarde uoluerit omnino non possit. Unde
propheta ait. Querite dominum diem inueniri potest:
inuoocate eum dum prope est. Si quando quis pecca
re potest penitet. uitamque suam uiuere ab omni
tunc corrigit: dubium non est quod moriens ad
requiem transit eternam. Qui autem prauo uiuere
do penitentia in mortis agit periculo: sicut
eius damnatio incerta. sic remissio dubia est.
Omnibus pro peccatis preciauo peccatorum sit. sine
metu homo esse non debet: quia peccatis satis

factio diuino pensat iudicio non humano. **U**m
de qz misericordias dei occulta est: sine intermissio
ne flere nō ē. **R**egz em unqm oportet peni-
tente habē de pccāb securitate. **S**ecuritas neg-
ligētia parit: negligētia uero sepe incautiā
ad uicia tñfacta reducat. **D**ū p penitēciam
expulsa fuerint uicia. si forte post hec mit-
tedente securitate qualibet culpa subrepsit.
tōfestim deliciaones pūst me uiciorū. mē-
tem audius irrepūt: pulsantesqz hōiem
mōsuetis opibz gruuus pūst hūt: ita ut
sint nouissima hōis illiqz peiora prioribz.

Hinc iacobz ait. **De confessione xv**
Cōfitemi alterutrū pccā vtrū: et ora-
te p inuicē ut saluem. **I**n hac sen-
tētia illa debet eē discretio: ut cotidiana
et leuia pccā alterutrū cōequalibz cōfiteam.
eozūqz cotidiana orōne credam q saluari.
Pono gruuioris lepre mūdiciā iux lege
sādoti pandamqz: atqz ad eius arbitriū
quāt et qnto tpe iusserit purificari cure.
Hinc dauid ait. **R**euēla dōmō uia tuā: et
spera in eū. **V**elū quoddā est densitas p-
ccatorū: vñ via id est uita nrā tenebrosa am-
tus circūdatōe uestita est. **H**anc reuēla-
m: qn delicta nrā tenebrosa deuotissime
confitem. **I**tem psalmista. **C**onfitemi dno qm
bonus: qm in scōm nrā eius. **R**e aliquis
de culpārū suarū numero sitatibz terrēt:
dicit qm bonus. **Q**uis dubitet ad eū trē:
quē sibi sat celerrime posse subuenire.

Adidit qm̄ in seculū unā eius. Iudito bono dno
ne se humana negligētia ab studiosa et sedula
supplicatione suspendet. remedi causa dicit
ut ad cōfessionē celere dñi debeat munē festina
re. Confiteamur q̄ fr̄es dno qz bonū est: et pe
cata dimittit. Hūilitatis testāma sunt. et
iniquitate suā queqz cognoscit: et cognita
uote confessionis apere. Usitatu genēis hūi
m uiciū est et labendo p̄am cōmittē. et cō
missum non confitēdo p̄de. sed negando dese
de: et cōuictū defendendo multiplicare. In
dicia uere cōfessionis sunt: si unusqz se
p̄ccatōre dicit. Septū ē. Iustus in p̄ncipio ac
cusator est sui. Curandū sumope est. ut ma
la que fecimqz et sponte fateamur: et hec
alijs arguetibus non negemqz. Duplie qz
pe uiciū est: ut qd̄ de se fatem quisqz sua
sponte non dedignat: hoc sibi ab alijs dici
dedignet. **De cōcupitōe. xvi.**

Cōcupitio cordis est hūilitas mētis.
cū lacrimis exoriet de p̄ccatō recordati
one. et timore iudicij. Illa ē tōuer
sis p̄fectior cōpunctio affectio. que omēs
a se carnaliū desideriorū affectus repellit
et intencionē suā toto mētis studio in dei cō
templacione defigit. Gemma ē cōpunctio.
quap̄t aīā cuiusqz elā affiat: id est dū
opm̄ suozū mala considerat. uel dū deside
rio uite etne suspirat. Quatuor sunt affec
tionū qualitates. quibqz mens iusti tedio
salubri cōpūgit: hoc ē memoria p̄teritor
factoz: recordatio futurū penarū: cō

fidei ad pugnacionis sue in huius uite longiq[ue]
 tate: desideriu[m] sup[er]ne p[ro]p[ri]e: q[ui]am ad eam q[ui]
 totius ualent puenire. Quisq[ue] p[ro]p[ri]e meo[rum]
 copungit ad lameta: dei tunc se sciat uisitari
 p[re]sencia. q[ui] ex eo q[ui] se amississe recolat interq[ue]
 erubescat. suoq[ue] iudicio se p[ro]p[ri]e p[ro]mit.
 Nam tunc petrus fleuit: q[ui] cu[m] x[rist]o respexit.
 In psalm respexit inquit et remota
 est terra. De hac copungitionis uirtute da
 uid ait. fuerunt michi lacme mee panes di
 e ac nocte. Luctuosa aia pascat: cu[m] ad su
 p[er]na gaudia flendo subleuat: et intus q[ui]dem
 doloris gemitu[m] tolerant. sed eo refectionis
 pabulu[m] papit. quo hec uis amoris p[er] lac
 rimas emanat. Electi uniusq[ui]q[ue] mens ponit
 an oculos illic distractione iusticie. hinc me
 ritu[m] culpe: respiciat q[ui] supplicio digna sit. si p[ro]
 centis pietas desit. qui p[er] lameta p[ro]p[ri]a erue
 re a pena consuevit etia[m]. Omne deus metes
 carlu[m] que prius in huius mundi fluctibus uaga
 bant. p[er] sancti sp[irit]u[m] aduetu[m] in meore p[ro]p[ri]e af
 fligit: ita ut e contrario a supbia salubrit[er]
 in humilitate lateant. quas prius in hoc seculi
 mare alta uanitate et p[ro]p[ri]e uirtutis sue unda
 subleuauit. Quatuor sunt qualitates quibus
 iusti vni aima in copungitione vehemet[er] affiat:
 cu[m] aut maloru[m] suoru[m] remissat considerans ubi
 fuit. aut cum iudicioru[m] dei sententia[m] metues
 et se cu[m] querens cogitat ubi erit: aut cu[m] ma
 la p[ro]p[ri]e uite solliate attendes. merens con
 siderans ubi est: aut cu[m] bona p[ro]p[ri]e sup[er]ne
 contemplat: que quia necdu[m] adp[ro]p[ri]at lugens

conspiciat ubi non est. Hinc iterum p̄ submissa ait.
Potu dedit nobis in lacrimis in mensura. **V**
uidendum est hys qui p̄a suozū opm deplora-
rant: ut cōsummata mala p̄ p̄fecta diluat
lamēta. ne plus p̄stringant in debito pe-
trati opib. et min⁹ soluant in fletib⁹ satis-
factionib⁹. Ergo vniuscui⁹q; mens. tanto pe-
nitendo cōpūctionib⁹ sue bibat lacrimas: qm̄
to se a deo mem̄it q̄uisse p̄ culpas. *De hoc*

Plerūq; mens iusti *et fortitudinis de capite*
qd̄ p̄ se mem̄it se egisse deplorat.
iam praua acta non solum deserit
sed amarissimis etiā lamētib⁹ p̄mit: sē-
tū dū eorū que egit remissat. graui iudi-
cij pauore terret. Electus quisq; iam se
p̄fecte tonuit. sed adhuc se in securitate
non erigit: quia dū q̄nta sit districtio ex-
tremi exam̄is pensat. m̄t sp̄em et metū
solliatib⁹ trepidat: qz iustus iudex ueni-
ens. quid de p̄tratis reputet. quid relap-
et ignorat. Nam qm̄ praua cōmiserit me-
m̄it: sed si cōmissa digne defleuerit.
nescit: ac ne immitas culpe modū p̄mē-
tiscat metuit. Plerūq; culpā iam veri-
tas relapat: sed mens afflicta adhuc de-
vema diu ualde est sibi solliatia trepidat.
Deus ḡ. v̄r. etiā hic m̄iam suscepit. sed
suscepisse se nescit: qz p̄am suū homo
iam torrigēdo et penitēdo deserit: sed
tū adhuc districtū iudicē de eius retribu-
tione p̄time fat. Illic ḡ iustus quilibet

misericordias dñi libe metm̄ tantat. ubi iā
 de p̄cā vema dubietas nulla est. ubi iam se
 aq̄am mētē culpe sue mēoria nō addiat ubi
 subreatu nō trepidat aīnq. sed de indulgē
 tia liber exultat. Remo q̄ timore formidib
 oppressus. de mīa quā postulat non presuat.
 ne imodeato afflictionib mēore intereat. Se
 q̄ em̄ pius dñs aī delinquētū oculos fle
 da p̄cā opponet. si p̄ seipm ea districte fe
 rre voluisset. Constat em̄ q̄ iudicio suo ab
 scondē voluit. quos miserādo p̄uenēs sibi
 metip̄is iudicē fecit. Hinc p̄ paulū dicit.
 Si nosmetip̄os diiudicāremq. nō utiq̄ iudi
 cārem. *De hys q̄ ad delm̄ post lacrimas rediūt*

Irisoz est nō penitēs. *Captiv̄ romū*
 qui adhur agit qd̄ penitet. nec videt
 posse subditq. sed subsannare sup̄bus.
 Camb̄ reuersus ad vomitū. penitēs
 rediens ad p̄cā. Multi lacrimas in desmēt
 fundūt. et peccare nō desmūt. Quidā acci
 piūt lacrimas ad penitētia. et affectū p̄mē
 non habent. q̄ mōstācia mēt̄is nunc re
 cordāciōm p̄cā lacrimas fundūt. nūc uero
 reuiuifcente usu. ea que fleuerūt iterando
 cōmittūt. Qui et p̄cāta vlt plange. et
 seclāribq̄ actiōibq̄ maubare. iste purgaci
 onē nō habet. qm̄ adhur agit que penitēdo
 deflere possit. *psalm̄ p̄cātibq̄ dicit. Laua
 mm̄ mundi estote. Lauat̄ et nō ē mundus
 Lauat̄ itaq̄ et mūd̄q̄ est. qui et p̄cāta plāgit.
 et flēda nō admittit. Lauat̄ et nō est
 mūd̄q̄. qui plāgit que gessit nec deserit.*

et post lacrimas que fleuerit repetit. Sic de
^{alibi} mō quā penitente et iterū demerente ser-
mo diuini increpat dicens. Quī vixit effu-
mimis es. iterans vias tuas. Quisquis g. p-
teritis culpas plorat. hunc nāc est ut mo-
dū teneat: ut sic admissa defleat. ne ite-
rū flenda cōmittat. Scriptū ē em̄. Qui baptiza-
t̄ a mortuo. et iterū tangit mortuū. quid profi-
cit lauacris eius. Post lauacrū mundus eē
negligit: quisquis post p̄niam. uite inoētia
non custodit. Lauat sed nequā mundus est.
qui cōmissa flere non desinit. sed rursū flē-
da cōmittit. Batizat̄ a mortuo. qui mudat
fletibz a p̄o: sed post baptisma mortuū
tangit. qui culpa post lacrimas appetit. Hinc
salomō ait. Sicut canis qui reuertit̄ ad vo-
mitū suū: ita stultus qui iterat stulticiā suā.
Canis cū vomit. cibū qui pectus depmebit
picat: sed cū ad vomitū reuertit̄. vñ leuig-
tus fuerit rursū oneat. Qui admissa plā-
gunt. nequiciā de qua male facti fuerāt
et que mentis intima depmebat picūt: q̄
post cōfessionē dū repetūt. resumūt. Sicut
cū in volutabro luti lauāt. sordidior reddi-
t̄. et qui admissum plangit p̄m. nectū
deserit. Pene grauiori se subicit: qz n̄p̄m
^{potuit} quā flendo impetrare indulgēciā cōtepm̄t.
Quasi in laticulā itaqz aquā semetipsum
voluit: qz dū fletibz suis uite inuidiam
nō subtrahit: an dei oculos ipsas etiā lac-
rimas sordidas fat̄. **M**onachus reuēciā
*De cōuersatione mo-
chorū capitulum
decimū nouū*

24

habitus sui in actu. in locutione. in cogitacio-
ne sua se circūspiciat: atq; ea que mundi se
pfecte deserat: et qd' ondit hūanis oculis
habitu. hoc an dei oculos moribus p̄tedat.
Ei nāq; mōchi cū eis t̄nsitoria p̄spicit
arridet. fauore mūdi q̄ nescientes dissimu-
lant: et forti gressu interius v̄n̄ exterius
subleuāt calcant. Eī monachi nullis pra-
ue actionib; clamorib; p̄strepunt: nullis
cupiditatib; temporalū turbulēto appetitu
inipiūt: curis presentis uite necessarijs
imodēcius occupari refugūt. Sepe bō
agentes monachi patria adhuc flagella
sentiūt: ut tanto p̄fectiores ad heredita-
tem pueniāt. q̄nto eos pie ferietis discipli-
na cotidie etiā de mīnis purgat. Veri
mōchi funditus seculo renūciātes. ita hūc
moriūt ut soli deo viuē delectent: q̄ntoq;
ab hui; seculi cōuersatione se subtrahūt.
tanto intus mētis ane. p̄nciā dei et ange-
lorū frequētiā cōtemplant. Q̄nto magis
se exterius de sp̄iādo deiciūt: tantoma-
gis reuelationū cōtemplatione pascūt. Q̄s
em̄ exterius in fletu cōtinet cōuallis hū-
ilitatis: eos interius subleuat ascensus cō-
templationis. Alia em̄ sunt p̄cepta que
dant̄ fidelib; cōmū in seculo uita uiuen-
tibus: atq; alia hūc seculo renūciātibus.
Ihs dicit ut sua om̄ia bene gerāt: isti
ut sua om̄ia derelinquāt. Ihs p̄ceptis
geneah; astrīgūt: isti p̄cepta domini
geneaha p̄fectius viuēdo t̄nscedunt.

Ad perfectum non sufficit: nisi abnegatis omnibus
suis etiam seipsum quisque abnegauerit. Sed quid
est seipsum abnegare? nisi voluptatibus propriis
renunciare. ut qui superbis orat. sit humilis.
qui nauis studet esse mansuetus. *Ranita* quae
renunciat que possidet omnibus. ut suis non
renunciet moribus: non est christi discipulus. Qui
renunciat rebus suis sua abnegat: qui mori-
bus renunciat prauis. seipsum abnegat.
In et dominus. Qui uult inquit post me uenire
abneget semetipsum. *De hiis qui diligunt uita*

A pms

Ancti uiri quia nihil mundi *cau* *re*
huius appetunt. nullis pauldubio in
corde tumultibus premuntur. Omnes quippe
mordiatos desideriorum motus a cubili cordis
manu sanctae conversationis exciunt: et quae tristitia
cuncta despiciunt. ex hiis nascentes cogi-
tationum insolentias non paciuntur. Sola namque
quae aeternam patriam appetunt: et quae nulla mundi
huius diligunt. magna mentis tranquillitate po-
ciuntur. Magna mentis tranquillitas est a secre-
to cordis desideriorum terrenorum tumultus ex-
pelle: et una intentione eterne patrie in a-
more anhelare. A tumultu rerum temporalium
dauid secessum querebat cum dicit. Una pec-
ca domino hanc requiram: ut inhabitem in domo
domini. Et illud. Ecce elongaui fugies: et ma-
si in solitudine. fugies elongat. quia turba
temporalium desideriorum in alta dei contemplatio-
ne se subleuat: manet in solitudine qui per-
seuerat in remota mentis intentione. Dixit

abbas anthomus. Qui sedet in solitudine et
 quiescit a tribus bellis eripit: id est a auditibus.
 locutionibus. et uisibus. Abbas arsentus orauit
 dicens. Dne dirige me ad salute. Et uenit
 vox dicens. Arsem fuge hoies. et tace.
 et quiesce: et salus eris. Dixit abbas
 moyses. Homo fugiens hoies: filius e vne
 mature. Qui aut ai homibus conuersat:
 sicut uia acriba erit. Dixit abbas milus.
 Impenetrabilis manet a sagittis inimici
 qui amat quiete: qui aut misceat multitu
 dinem crebra suscipiet uulnera. **De electis oia**

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Hic fine seculi **iniquitibus. xxi.**
 ai deo iudices ueniunt: qui nuc p xpo
 iuste iudicant. Tunc eoru lux tanto
 lacus emittit: qnto eos nuc man
 ysequenti acruis angustat. Tunc reprob
 oculis patefat. qd celesti pntate submeri st
 qui terrena omia sponte reliquerit: qz
 quisquis stimulo diuini amoris excitatus
 hic reliquerit possessa. illic p ad dubio cul
 me iudicare pntatis obtinebit: ut simul
 tur iudex ai iudice ueniat. qui nuc confi
 deatione iudicij sese spontanea uolunta
 te insinat. Redemptor m iudicij sententia
 ai sas ecclie pdicatoribus decernit: sicut
 ipe mewageho ait. Vos qui secuti estis
 me. in regeneratione ai sederit filij ho
 nis in sede maiestatis sue sedebitis et
 uos sup sedes duodecim: iudicantes duo
 decim tribus isrl. Omnes qui in ecclia mo
 pfa sunt: pfectionis sue rectitudinem p

ewangelium didicerunt. Redemptori quod non uni
ti eiusque maiestati coniuncti cum eo iudicabunt in
dices: qui magis perfecti opera uix ewangelica precepta
secuti sunt. Dignum quod est. ut cum deo de plebe
in iudicio disputent: qui ad uerba dei presens
seculum perfecte relinquunt. Illi cum deo postmo-
do iudices ueniunt: qui ei modo in uoluntaria
pauertate uel in pace familiares extiterunt.
Scriptum est. Aduocauit celos sursum. et ter-
ram discernens populum suum. Celos sursum adno-
tabit: cum hi qui sua omnia relinquentes con-
uersatione uite celestis tenuerunt. ad consti-
dum in iudicio conuocantur. et cum eo iudicabun-
t. Terra etiam sursum uocat. cum hi qui
terrenis actibus obligati fuerunt. in eis plus
celestia quam terrena luce que fuerunt: quibus
in fine dicit. Hospes eram et collegistis
me: nudus. et opulisti me. Etiam quod omnia
relinquentes non iudicantur sed regnant.
qui etiam precepta legis perfectionis uirtute
transcendunt: quod non solum quod cunctis diuina
lex precepit implere contenti sunt: sed prestan-
tiori desiderio plus exhibere appetunt. quam pre-
ceptis generalibus audire potuerunt. *Se uir*

Paulus apostolus ait. transfiguratione uiciorum xpi
Dexistimate uos mortuos quidem esse
patris: uiuentes autem deo. In mortuo
non regnat patris: nec cupiditas uiuit patris.
Extinguit enim cotinuo in eo concupiscentia
carnis: coquiescunt uicia. cessat ira. fugit
t' odium: et omnia simul cessant mala. Hoc
est mori patris: et uiuere christo. Itē ait. q. 102

eorū desiderū differt ut p̄ficiant. et a tardi-
tatis sue s̄m̄u nutrit ut crescat. Non q̄ mōch̄
ab huius mundi inquietā cōcupiscentia se sub-
lit. et terrenarū actionū strepitū deserit.
et p̄ quietis studiū eius mens virtutibus
nitentia q̄ vigilans dormit. Monach̄ ad
templāda interna m̄m̄e p̄ducit. nisi ab h̄is
que exterius implicat studiose subtrahat.
Hinc p̄ semetipsā veritas dicit. Nemo p̄
duobus d̄n̄s seruire. Et paul̄ ait. Nemo
militans deo implicat se negotiis seculārib̄.
ut ei placeat cui se p̄bauit. Et p̄ p̄phetam
d̄n̄s admonet dicens. Vacate et uideate q̄
ego sum deus. Requā noticia m̄tra cōspicit
nisi ab ept̄na implicatiōe cesset. Hinc ite-
rū paul̄ dicit. Si cōmortui sum̄ q̄ et uiue-
m̄. Si em̄ mortui sum̄ q̄ cū xp̄o: credim̄ q̄
sim̄ uiuem̄ q̄ cū illo. Sicut em̄ in adā oēs
moriūt̄: ita et in xp̄o om̄es uiuificabunt̄.
Si sustinem̄ q̄ illo t̄bulatiōes sicut ille susti-
nuit p̄ nobis. cōregnabim̄ q̄ cū illo: q̄ op̄at̄
nob̄ p̄ multas t̄bulatiōes intrare in regnū di-
mortui em̄ estis: et uita v̄ra abscondita ē cū
xp̄o in deo. *De uita cōtemplatiua capitulum xxi*

Actiua uita ē imitaciō op̄m bonorū.
cōtemplatiua. speculaciō sup̄iorū.
illa cōmūis est multorū: ista paucorū.
Actiua uita mudāns rebus bene utit̄: cō-
templatiua uēs mūdo renūciāns. soli deo uiue-
delat̄. Qui prius in actiua uita p̄ficiat̄:
ad cōtemplatiuā b̄n̄ conscendit. q̄ merito
em̄ in ista sustollit̄: q̄ in illa utilis n̄c̄it̄.

Hic consepultus ab omni negotio terreno privat:
 contemplationi vacans ab omni occupatione actua-
 li auertit. **V**iri sancti sicut a secreto contempla-
 tionis egrediuntur ad publicam actionem: ita rursus
 a manifesto actionis ad secretum intus
 reuertuntur contemplationis: ut intus deum laudent,
 ubi acceperunt. **V**ni foris ad eius gloriam operentur.
Dicut aquile moris est semper oculos ad radium
 solis dirigere: nec deflectere nisi esse solus
 obtentus: sic et sancti a contemplatione ad actualem
 vitam intus reflectuntur. considerantes illa sum-
 ma sic esse utilia. ut tamen ista humilia sint pau-
 lulum in indigentia necessaria. **M**agna est in con-
 templatiua uita mentis intentio. cum sese ad
 celestia erigit. cum rebus spiritualibus animi in-
 tendit. cum transgredi nititur omne quod corporalis
 videt. cum se angustat ut dilate. et aliquando
 quidem vincit et reluctantibus tenebras sue ce-
 citatis dissipat. ut de inscripto lumine quiddam
 furtim subtiliter adtingat: sed statim ad se-
 metipsum reuerberat. atque ab ea luce ad quam
 respirando transit ad sue ceцитatis tenebras
 suspirando redit. **I**n libro genese scriptum est.
Sepeliuit abraham coniugem suam in sepulchro
 duplici. Actiua uita quasi sepulchrum est: quia
 a prauis operibus mortuos contegit. **S**ed
 contemplatiua perfectius sepelitur: que a curis
 mundi actionibus funditus diuidit.
Fratres quidam abijt a cella abbatis arse-
 nis: et ascendit per fenestram: et uidit se-
 nem in contemplatione totum quasi ignem. **E**-
 rat autem frater ille dignus qui talia intus

Ex?

421

422

423

eret. Dicobant de abbate spsor. quia nisi cito de
poneret manus quā stabat ad orōne. rapiebat sps
eius in superioribz. Si g^o contingebat cū eo aliq
fīm orare. festinabat cito deponē manus: neia
pet mens eius. et moreretur. Dixit quidā ser q.
Dicit impossibile ē ut uideat quib in aqua turb
da faciē suā: sic et quā nisi purgata fuerit a
gitationibus alienis. nō pōt cōtemplatīe orare.
Dixit quidā pīm. Assidua orō cito corrūg. mēte.

Dignus clamor **De celesti desiderio.** rrrm.
sanctorū: magnū est desiderū. Tanto
em quisqz minz clamat qnto immū
desiderat: et tanto maiore uocē in aures m
entūscpti spū expmūt: qnto se in eius deside
rū plenius fundit. Depe em de fideia minz
relerit non fuit. exaudiūt. et qdō impleri cō
tite petmz. ex ipsa meliuz tenditate pspat.
Desideria nū dilacione extendūt. ut pffici
ant: et ut ad hoc qdō pceptum sunt cōua
lescant excitant in certamine. ut maioribus
cumulent pīmz in retribuōe. Labor ptra
hit pugnē: ut crescat corona uictorie. Ius
ti qnto in celestibz p cōtemplatōis radiū
nherere desiderant. tanto in terra edificium
refugiūt. ubi pēgrinos et hospites se esse
cognouerūt: paulo adtestante qui ait. Sm
aut comisatio in rehs est. Hā vni ab impo
tūtate tempaliū. de fideiorū et mutilū cum
rū ab amore p strepēciū p turbacionū. serp
sos sacri ubi gladio mortificare nō desmūt.
atqz intus se an faciē dei in sinu mētis abso
dunt. Vn p psalmistā dicit. Abscondes col
in abscondito vltus tui a cōturbacione hom

ut mens illorū dū in amore dei tota tendit.
 nulla mutabit p̄turbacōe laceret. Paulus ap̄l̄s
 p̄ cōtemplacōnē mortuos et q̄m̄ in sepulchro
 positos discipulos uiderat. quibus dicebat.
 mortui estis. et uita uerā abscondita ē cū x̄o
 in deo. Qui em̄ mortificari se appetit. ualde
 ad inuētā requiē cōtemplacōis hylarescat.
 ut extinctus mūdū lateat. et a cūctis ex
 teriorū rerū p̄turbacōibz mē suā se intīm
 amoris abscondat. Aliq̄ iusti mens ad quā
 dam inusitatā dulcedinē intīm saporis ad
 mitti. et rapti aliquo mō audeti spū affla
 ta renouat. tantop̄ magis inhiat. q̄ntoma
 gis quedā degustat. et hoc mē se appetit.
 qd̄ sibi dulcius habē intīm se m̄ sentit. Dix
 it abbas theonās. Quia impedit mens
 mā et reuocat a cōtemplacōne dei. p̄te
 rea captiuū ducim̄ in carnalibz passioibz.
 Dixit abbas arsemus cuidā fr̄i. Quātuorq̄
 virtus. conare ut intius opus tuū scdm̄ de
 um sit. ut uincat extioris hoīs passioēs.
 Dixit abbas sempion. Sicut milites impa
 toris cū cū illū stant. nō audet uel ad sim̄
 trā respicē. ita mōchus si stat in cōsp̄cū d̄p̄
 et intentus ē om̄i hora in timore eius. nō
 est de quo eū aduersarius terrere possit.
 Dixit abbas ypericius. Cogitatio tua sp̄
 sit in regno celorū. et cū in hereditatē
 accipies illud. Dixit abbas motoyb. Quā
 to se p̄tinet homo ad deū. tanto se p̄tō
 rem uidet. Psalms em̄ clamat miserū se
 et inuidū uidentē deū. Dixit senex. Si
 cut nemo p̄t ledē eū qui iux̄ impatorē ē.

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Ex^m

ita sathanas non poterit nobis nocere. si ai-
ma nra inheserit deo **de nulla consiliorum**

Multos remissa conuersatio in **ochozaru**
ni pristinos errores reducat: ac vi-
uendi tpa resoluit. Tepidus in co-
uersatione. ociosa uerba et uanas cogitationes
notias ee non conspiciat. **Q**uod si a torpore me-
tis euigilauerit: ea que leuia existimabat
confestim qd horrenda et atroxia ptimescat. **Q**
uis ars seculi huius. strenuos amatores habet
et ad exequendum promptissimos: et hoc p-
de quia presente habet sui opis remunera-
tionem. **A**rs diuini timoris plerisque habet
sectatores languidos. tepidos. pigritiae
inertia congelatos. p- inde qd eorum labor no-
p- pnti sed p- futura remuneratione differ-
t: ideoq- dum eorum labore mercedis retribu-
tuo non statim sequit- spe pene dissoluta
languescit. **U**n magna illorum gla- p- pat. qui
bone conuersationis et uite p-incipia aug-
mento solidiori consumant: atq- eo ad p-mere-
dam retributionem clariores p-parant: quo fir-
mius terrenos labores et inchoant et co-
summant. **Q**uidam p-imo conuersationis la-
lore ad uirtutes se accingunt: accedente
uero p-gressu. du- inmoderate terrenis re-
bus incubunt. pulue infirmi appetitq- obscu-
rant. **S**unt nonnulli qui post p-uersa itine-
ra sacis vias sectari appetunt: sed p- usq-
in eis ut diuina desideria bona roborent-
tur. quedam illos p-ntis seculi p-spitas acci-
pit que eos rebus exterioribus implicat:
et eorum mentem du- a calore int-imi ardoris

retrahit quod ex frigore extinguit; et quicquid
 in eis deserto flore appareat uidebat in se fiat.
 Si quid boni fortasse in firmo ac tepidius
 monachus age cepit; postquam in eo per longitu-
 dine temporis conualescat ad exteriora labat;
 et peruerso deserit que recte inchoasse uide-
 bat. In terrenis quippe actibus valde friges-
 cit animus; si necdum fuerit per intima dona
 solidatus. Sciendum summopere est; quod ple-
 rumque monachus hoc euemit. qui deum puro et
 simplici corde non sequitur. quod scriptum est. Co-
 gregatio propter sterilitatem. Cepit enim bonum
 non amitterent; si propter non fuissent. Con-
 gregant et propter bonum opera; sed eorum
 sterilitas est congregatio; quia per hoc quod agunt;
 fructum recipere in eterna retributione non ap-
 petunt. Secundi ac uirides in suis operibus
 humanis oculis uidentur; sed in conspectu
 occultis iudicis. infirmi et aridi apparent.
 Breuiter monachorum mentes. temporalium rerum tu-
 multus intra semetipsas uel scire non cessat;
 etiam cum vacant. In cogitatione enim seruat
 depicta que amant; et quibus nichil exte-
 rius faciant. apud semetipsos tamen sub po-
 dere inquietudinis quieti laborant. Quibus
 si earumdem rerum administratio prebeat; semet-
 ipsos funditus deserunt. Curis enim secula-
 ribus intenti; tanto insensibiliores in his ef-
 ficimur; quanto ad ea que foris sunt studiosio-
 res uidemur. Usu et cura terram desiderium
 obdurescit animus; et dum ipso usu suo durior
 efficitur per actionem seculi. ad ea emolliri
 non ualet que premet ad caritatem dei. **San**

etiam de membris suis in firmamentis dicit. Posuerunt me custodes in vineis: vineam meam non custodiu. Vineae quippe actiones meae sunt. quibus usu rotidiam laboris extolimus: sed custodes in vineis positi. nam vineam minime custodimus: quia dum extrinsecus actionibus implicamur: misterium meae actionibus negligimus. Dicit abbas sysois. Esto contemptibilis: et voluntates tuas post tergum pice. Esto securus et liber a secularibus curis: et habebis requiem. Dicit senex. Vita modesti haec est: operatio. meditatio. obedientia. non iudicat. non detrahatur. non murmuret. non curiose agatur. neque delectetur audire aliena. **Septimum est enim. Qui diligitis dominum. odite malum.**

De abstinentia. xxxvi.

Hoc est perfectum et rationabile ieiunium: quoniam homo exterior ieiunat. et interior orat. facilius per ieiunium oratio penetrat caelum. Tunc enim homo spiritualis efficitur angelus coniungitur: deoque liberius copulatur. Per ieiunium etiam occulta misteriorum caelestium reuelantur: diuinique sacramenta archana panduntur. Sic enim damelha reuelate. misteriorum sacramenta cognoscere meruit. Haec enim virtus. et angelorum manifestationes. et eorum annuntiationes ostendit. Ieiunia foras tela sunt aduersus temptamenta demoniorum. Cito enim per abstinentiam deuiant. Unde et dominus eorum inquit. Ieiunium et orationibus praemonet superare dicens. Hoc genus non eicitur: nisi per orationem et ieiunium. Immundi enim spiritus. ibi se magis frequentius inuadunt. ubi plus uident escam et potum. Haec quoniam diuini in huius seculi uita habitant: de fideio super

xxxvii

tuu

Angelo

cor. & corpus suū aridū potant. Vñ p salmista.
 Sitiuit in te anima mea: qm̄ multiplicat tibi
 caro mea. Caro em̄ tuū deū sitit: qm̄ p ieiū
 niū abstinet et arescit. Abstīnētia et viū
 fiat et occidit. Viūfiat aiām: corpus necat.
 Ieiūniū cū bonis opibz. deo acceptabile est.
 Qui a cibis abstinet et praule agit: de
 monēs ymitant: quibz esca non est. et neq
 cia semp̄ ē. Ille bene a cibis abstinet: quia
 malicie actibus. et a mūdi ieiūnat ambicio
 bus. **Spm̄t̄** ieiūniū: qd̄ m̄ vespo repleciōe
 abouū reficit. Reqz em̄ reputanda est absti
 nētia: ubi ventris satietas fuit subsequē
 ta. **Spm̄t̄** ieiūniū: qd̄ uespe delicias cope
 sati. Cū corpa p abstīnētia domamz: qd̄
 aliud qm̄ carnalia sacrificia deo exhibemz.
 Vñ p paulū dicit. Ut exhibeatis corpa
 vīa hostiā viuetē. Et p salmista. nichil ab
 stīnētia eē sine cōcordia designāb̄ aut. Lau
 date eū in tympano et choro. In tympa
 no corū sicū resonat: in choro aut uo
 ces concordit cantant. Quid p tympanū
 nisi abstīnētia: quid p chorū nisi cōcordia
 cōcordia designat. Qui ita abstīnēciam
 tenet: ut cōcordia de serat: laudat in tym
 pano. sed non laudat in choro. Dicit qdā
 senex. **P**tea ampūto a me deliciaōnes car
 nes: ut etiā inuidie appetitū absidā. **H**oc
 em̄ semp̄ adūsū me p deliciaōibz pugnare
 et conturbare mētē meā: et intellēm expel
 le. **D**ix̄ abbas iohānes pusillus statiare. Si
 volūt rex aliquis ciuitatē manitorz destrūe.

Ex^o

Ex^o

pruus esam tenet et aqua illorū: et sic muni
ri fame periclitati subiciūt ex ita sunt passio
nes monachi. Si ieiunio et fame conuersa
mimica qui sollicitat ann eus p̄ infirmat.

Cxxvij **A** Deo dat cōtinentia. Sed scriptū est
Apetite et accipietis. Tunc autē tri
buit: cū deus gemitū intus p̄lisa.
Seminiū bonū ē vnginitas: qz et in hoc
mūdo sollicitudine seculi amittit. et in fi
tino p̄mū castitatis p̄cipit. Virgines fe
tiores eē in vita eterna. p̄saia testante di
dicimq. qui ait. Hec dicit dñs ciuicib.
Dabo eis in domo mea et in muris meis
locū. et nomē melius a filiis et filiabus:
nomē sempiternū qd non p̄bit. Rō dubi
um ē q̄ qui casta p̄seuerūt et vngines
angelis efficiūt equales. Amada ē pulch
tudo castitatis: qua gustata delatione
dulcor inuenit qm carnis. Castitas enim
fructus suauitatis est: et pulchritudo
uolata scōrū. Castitas. seruitas ē mētis:
et sanctas corpis. Nichil p̄dest corrup
tio carnis. ubi deest integritas mentis:
nichil q̄ valet mūdū eē corpe: qui pollu
tus est mōte. Veritas et taciturnitas. et
meditatio occulta: parant castitatē. Gloria
monachi abstinentia esarū: et a multilo
quo cessare lingue. Dixit abbas pemon.
Dicut spatarius p̄napiis assistit ei cōti
mie semp patus: ita oportet aīam sp̄
patā eē aduersus sp̄m fornicationis. Di
cebat abbas anthonij. Tres sūt corpa

A Dixit senex
Exm

les motus: vnus nalis. abus ex plenitudine
aboru. tercius ex demoni impugnaade. Cot
hos omes bonu est se queq; custodire: quia
septu est. Omni custodia serua cor tuu. De to

M

*leuicia diuine correptionis capitulum
vicesimu octauu*

Ut mittare in flagellis dei. pator no
debet: qz p hoc q corripit. maxie
emendat. Vnusquisq; tunc leuius portat qd
patit: si sua discussit mala. p quib; illi
infert retributio iusta. Discat no mirari
nre qui mala patit: etia si ignorat cur pa
ciat: et p hoc iuste se pati arbitret: p eo q
ab illo iudicat cuius iudicia nuq; sunt iniusta.
Qui flagella sustinet et contra deu inuunt.
iusticia iudicantis accusat: qui vero se cogitat
a iusto iudice pati qd sustinet. etia si p quo
patit ignorat. p hoc iam iustificat. p quod
et semetipm accusat. et dei iusticia laudat.
Ad magna vtilitate dei iudicio mens iusta
diuersis passionu temptacionib; agit: p
quibus si deo gras egerit. sineq; culpe talia
reputauit. hoc qd ex passione tolerat. pro
virtutibus reputabit. Iustoru mens non
solu pendit qd toleat: sed etia pauet q
restat. Videt qualia in hac vita patit: me
tuit ne post hec graviora patiat. lugeat
qz in huius recitatis exilio a paradisi recidit
gaudis: timet ne cu exiliu relinquit. mors
etna subsequat. Jam g sententia in penas
sed ming adhuc etnu iudice formidat ex
culpa. Re g p psalmista dicit: In me p
tulerunt ire tue: et terrores tui toturba
uerunt me. Inim quippe iudicis postq ire

et insunt. etiam terrores conturbant: quia iam
aliquid de dampnatione patimur. aliquid adhuc
de ultione eterna formidamus. Glorificat
g. monachi. paciam in tribulationibus. et lon-
ganimitas cum caritate. Ita viri quoniam
se exterius despiciendo deiciunt: tanto am-
plius interius reuelationum contemplatione pas-
cunt. Quos enim exterius in fletu contemto
uallus humilitatis eos interius subleuat asse-
sus contemplationis. **De flagellis dei. C. xvi**

Ordinata est misericordia dei: que prius
hic hominem per flagella a peccatis emen-
dat. et postea a futuris supplicio li-
berat. Elcus enim dei. doloribus huius uite
adtritibus est: ut perfectior uite future premia-
lucet. Nequaquam deus delinquenti parat:
quoniam peccatore aut flagello temporalis ad purga-
tionem ferit. aut iudicio eterno puniendum re-
linquit: aut ipse in se homo peccando punit
quod male admisit. Iusti per flagella tempa-
lia ad eterna proficiunt gaudia. Ideo et ius-
tus in peccatis gaudere: et impius in prosperitati-
bus debet timere. Nec iusto nec reprobis. de-
miam et iusticiam abstulit. Nam et bonos
hic per afflictionem iudicat. et illic per retribu-
tionem remunerat: et malos hic remunerat
per temporalem clementiam. et illic punit per
nam iusticiam. In hac uita deus perat impi-
is et non elabit: in illa perat elabit non impiis.
Plus corripit flagello qui a deo diligit:
dicente amos propheta. Tamen uos cognouit
ex omnibus nationibus terre: idcirco uisitabo
super uos omnes iniquitates ustras. Que enim

diligit deus corripit: flagellat autem omnem filium
 quem recipit. Valde namque est iustum in hac vita
 et iunctis temptari et flagello uerberari: ut
 dum uicibus pulsatur de uirtutibus non superbiat: cum
 uero carnis animarumque doloribus adteritur: a mundi
 amore retrahatur. Durius tamen electos deus in
 hac uita agit: ut dum fortioribus flagelli stimu-
 lis feruntur: nullo oblatamento uite presentis delecte-
 tur: sed celestem patriam ubi certa requies ex-
 spectant indefinenter desiderent. Etiam ergo tanto se-
 dei filios sentiant: quo illos discipline flagel-
 la castigant. Nisi enim correptis filiis heredi-
 tate dare disponet: erudire eos pro molestias
 minime curaret. Lapidem sanctuarii domini ext-
 tinsi sunt: ut in constructione templi domini
 absque mallei somitu poneretur: quia nunc per
 flagella foris tunduntur: ut intus in templo
 dei postmodum disponantur sine percussione:
 quatinus quicquid in nobis est superfluum: modo per
 cussio remoueat: et sola nos tunc in edificio
 concordia caritatis liget. Flagellati ergo parte
 uirtute feruent: et incessanter quanta redemptori
 nostri ab his quos creauerunt mala protulerunt con-
 siderent. Cur ergo asperum uidetur: ut a deo homo
 toleret flagella pro malis: si tanta deus ab
 hominibus protulit mala pro bonis? Quis sanum
 sapiens de percussione ingratus existat: si
 ipse hinc sine flagello non erit: qui hinc fi-
 ne patrie uenit. **De infirmitate carnis. xxx.**

Quosdam uident deus nolle pro uoto
 corrigi. ad usitatum tantum tangit sti-
 mulis: quosdam etiam persciens multum

peccare posse flagellat eos in firmitate corporis
ne peccent: ut eis utilius sit frangi languiori-
bus ad salutē. quā manē in columes ad dēpna-
cionē. Qui valenciores sunt et san. utile est
illis infirmari: ne p̄ vigore salutis. illatis
sordident cupiditatū et luxurie desiderijs.
Est p̄miosa sanitas: quē ad mōbediēciā ho-
minē ducit. Est salubris infirmitas: quē
p̄ diuinā correptionē mētē a duricia fran-
git. **Dixit sc̄a s̄m̄ctice. Diabolus infirmita-
tes quasdam expetendo adūsū eū qui temptandus
ē adhibet: ut p̄ eas p̄uillames faciens
mōchos. conturbet caritatē eorū quā h̄nt ad
deū. Sed quibus cōcidat corpus et febribus
validis inflāmet. insup̄ etiā si intolēabili si-
ti afficiat: si quidē p̄cor es qui hęc sustines.
recordare futuri seculi penas. et m̄ ignem
et alia tormēta. et ita non defices ab hīs
que in p̄nti contingūt: insup̄ gaudebis quia
visitauit te deus. Illud ḡo fumo sissimū dic-
tū in lingua habeto! Castigans castigauit me
dñs: et morti nō tradidit me. Si ferrū es:
sp̄ra adhibitu tibi ignē: si uero iustus hęc
p̄teris: de magnis ad maiora p̄moueris.
Aurū es: p̄ ignē p̄baator eis. Si febribus. si
rigore frigoris castigaris: meor esto quod
scriptū ē. Transuum p̄ ignē et aq̄. Si infir-
mitatis molestia nobis fuit: nō cōtristem
q̄ p̄ infirmitate et uolne corporis nō possim⁹
ad orādū uel ad p̄fallendū. Hęc aut̄ oīa nobis
p̄ficient ad destruēda corporis desideria: q̄-
niā ieiunia et labores p̄t̄ turpes delatāo-
nes cōstitute sunt. Si igit̄ ista egritudo re-**

Se.

tundit sup fluar de hac obseruanda ratio e.
 Sicut em magno et forti medicamine exicia
 ha ab egritudine corporis uicia recidunt. Hec
 est magna uirtus: qm infirmitatib9 tolerancia
 fuerit adhibita. et graui actio fuerit de omf
 sa. Si amittim9 oculos no feram9 gut? ex
 tollere em instrumetu amfsm9. et mtiorib9
 oculis gloria dm speculari. **Quid feci sumus.**
 no auem9 qz auditu uanum amfsm9. **Ma**
 nus me aliqua passione debilitate sunt: sed
 mtiores patas habem9 ad usus mmmi tep
 taciones. **Infirmitas totu corpus m m tenet: s**
 mtiori homi mo sanitas crescit. **De tribulatioe**

Iustus in aduersis probat se **uistor. xxii.**
 cognoscat: non dei. qz dei seruos p
 sa: qz dei seruos p ppa deiciunt. aduersa uia
 erudit. **Uiri iusti constancia ita portare deb**
 aduersa ut frangi nequeat. **Tunc magis sunt**
 oculi dm sup iustos. qm eos affligi ab inquis
 puidentia supra pmittit: na tunc eis gau
 dia disponunt eterna qm pnti tribulatioe pba
 t. **Omnes uite hui9 tribulaciones aquis copant**
 ptereuntib9: ptea qz si quid in hac uita tri
 bulacionis accideit. no stat sed releit tnsit.
Qui future uite pma diliget ex cogitat. mala
 omnia uite pntis eqmmit. portat. qm ex illius
 dulcedie hui9 amaritudie tempat. et ex etia
 tate illiq breuitate hui9 tnsitoria despiciat: qz
 du in dolore grauat. cupiditatis et luxurie
 et ceteroru uicioru mala non appetit. qz plus
 pdesse saluti temptatione seculi qm pspira =

tem agnoscat. Ex p[ro]p[ri]etate itur in deterius; ex
temptationis dolore p[ro]ficiat[ur] in melius. Unus
quisq[ue] animu[m] ad temptacione[m] p[ro]pare debet. q[ui]n-
nus em[en] du[m] sp[er]at[ur] temptacio g[ra]uat[ur]: diu[er]s[us] uero
premit si non sp[er]ata aduenit. Sapientis e[st]
cont[ra] o[mn]ia adu[er]sa an[im]e[m] meditari: nec inuenire[m] in
suis debet que no[n] eius co[n]silia p[ro]ueniat. Hec
en[im] est q[ui] ab iniustis iusti simunt[ur] affligi: ut sc[ilicet]
du[m] futuram audiunt bona que cupiunt. Patiunt[ur]
etia[m] mala p[re]sentia que p[ro]horrescunt: atq[ue] ad fel-
no[rum] exitu[m] du[m] amor p[ro]uocat. et inuicem impellit.
Hinc dauid ait. Tu es refugiu[m] meu[m] a tribu-
lacione que circumdedit me: exultacio mea re-
dime me a circumdatib[us] me. Ecce q[ui] in nocte
p[ro]ssuram nominat: et t[ame]n liberato[re]m suu[m] int[er] an-
gustias exultacione[m] uocat. Foris quide[m] nox
erit in circumdacione p[ro]ssure: sed intus carmina
resonabunt de consolacione leticie. Elais q[ui]sq[ue]
du[m] circumdari se pressuris narant. et t[ame]n deum
sibi exultacione[m] nominat: p[ro]culdubio q[ui] carmine[m]
in nocte cantat: ut ad subsequens uite diem
felix p[ro]ueniat. Dixit quida[m] senex. Si ueniret ho-
m[in]i temptacio undiq[ue] ei multiplicat[ur] tribulati-
ones ut pusillanimitas fiat et inuicem: tu t[ame]n
si te occupauit infirmitas corp[or]is ne pusillanimitas
fias. neq[ue] moleste suscipias: q[ui]a ip[s]e d[omi]n[us] cogi-
tat q[ui] te de omnib[us]. Nunquid sine ip[s]o uiuis?
Pacient[er] g[er]ere debes. et rogare eu[m] ut do-
net tibi que expediunt: hoc est ut facias volu-
tate[m] eius. Hec g[er]ere cu[m] pacia[m] m[an]ducas q[uo]d h[ab]es

M

in caritate. De temptacionib[us] iustoru[m] xxxii
Ultis calamitatu[m] temptacionib[us] meis

Ex. 11

iusti in hac vita pulsantur. ^{vi} et optat ab hoc scari-
 lo funditus eieci. quo et eripimus timent. et
 fream illuc seruitate inueniat. Non amplius
 temptat elcos dyabolus: qui dei voluntas det
 pmittit. **T**emptado autem scorum pfectibus fuit
 Et si nolens tñ utilitati scorum seruit dyabo-
 lus: qñ eos temptacionibus nō decipit. sed po-
 tius erudit. **H**ollitate hostis insidias intellige.
 et auē seruū dei oportet: sicut in innocētia
 vite consistē simplicitē. ut tñ studeat se eē pru-
 dentē. Qui prudētia simplicitati nō misret:
 nūq̄ pphētā colūba seducta est. non habēs tor.
Ideo colūba quia simplex: id nō habēs tor.
 quia ignara est prudētia. **I**n oculis tārli-
 um dyabolus terribil' est: in oculis elcorū ter-
 ror eius vilis est. **A**b incredulis ut leo timet:
 a fortibus in fide ut vermis cōtēpnt: atq̄
 in momēto ostensus repellit. **D**yabolus ser-
 pens est lubricus: cuius si capiti id est prime
 suggestioni non resistat: totus in mēna tor-
 dib. dū nō sentit illabit. **T**emptacionū initia
 fragilia sunt: que si nō caueat sed p̄ vsū in rō-
 suetudinē trāseant cōualescunt. ita ut nūq̄ aut
 difficult' vincant. **D**ū in tota vita dyabolus hoīes
 cūpiat subitē: amplius tñ in fine morit' de-
 cepe. **H**inc ē qd' in p̄ncipio cont' p̄thoplastū
 serpenti dcm ē. et tu insidiaberis calcaneos ei:
 qz nimirū quē dyabolus in cursu vite p̄teite nō
 decipit. subplantare nitit' in nouissimis. **V**in-
 de qm quisq̄ sit iustus. nūq̄ sit scarius: sed
 semp sollicitus caueat. ne in fine ruat. **D**yabo-
 lus scos nō temptado possidet: sed tempta-

domini

115

do psequit. Nam quia in eis inferis nō reg-
 nat. cont̄ eos ext̄ inferis pugnat; et qui interis
 amittit d̄m. exterius tōmouet bellū. Dyabolus
 q̄i decipe quemq̄ querit. pius natūm vniūsq̄
 intendit; et inde se applicat. Vñ aptū h̄iē
 ad peccandū insp̄erit. Ex ea pte dyabolus
 hominē temptat. quia eos p̄ exercitē h̄iū
 facile inclinari ad vicia conspiciat; ut scdm̄ hu-
 moris consp̄sionē adhibeat et temptationē.
 Lege balaam qui in figurā dyaboli contra
 populū dei ex ea pte p̄cepit p̄m̄ciosos laq̄os
 tendē; ex qua eos sensit facilius lapsuros
 eē. Nam et qui aquā alicubi deducit; non
 eā p̄ aliā partē mittit. nisi ubi impetū eius
 intendit. Aliud est intrare in mentē dyaboli.
 aliud inhabitare. Nam et in sc̄orū corda ingre-
 dit̄ dū malas suggestiones infundit; sed nō
 habitat in eis. qz in corpus suū eos non tr̄s-
 ducit. Qui aut̄ sunt in corpore eius. ipsos inhi-
 tat; quia sunt templū eius. Et si surripiat
 mētibus elatōrū dyabolus. nō in eis requiescit
 sicut in cordibz reprobōrū; nā calore fidei exa-
 tat̄ ut exeat. Nonnulli quos iam aiūdo ore
 deuorat dyabolus. rursus diuina misericordiā
 ab eius ore erepti. resatiunt̄ saluti. Rā sepe
 quos antiquis hostis luxurie voragine mer-
 sos tenuit; potentia diuina p̄ penitentiā ab
 eius faucibz abstraxit. multa iustus adūsā
 in aīa patit̄ in sagaciōe demonū. sed talibz
 temptamētis pne nō pt̄. qz pius d̄ns ad
 dampnacionē culpe nō reputat. qd̄ de sue
 maiestatis p̄missu nolens qui patit̄ portat.

Ibi peccamus ubi p cupiditate uel uoluntate de
flectim: ubi uero uolent' addicim'. et si faci
m9. aut flagitiu' no est. mscia tñ q' flagi
tio et facinore est. Qui g' deū p rogata
laudat miseria: p uildubio caret culpa.

Datior moib **De multimodis pñs arri.**

Committit' pñm in corde: quatuor pe
triat' et ope. Admittit' corde sugges
tione demonū: delatatione carnis: rōsen
sensu mētib: defensione elacionib. Comittit'
ope: nūc latent: nūc palam. nūc consuetudie.
ihic despācie. Istis ergo gradib9: et corde
delinquit' et ope. Tribus modis pñm gerit':
ignorācia. infirmitate. industria. Grauius
est infirmitate qm ignorācia delinque: rra
sum grauius industria. qm infirmitate. In
dustria peccant. qui studio et deheacione
mentis malū agit: infirmitate qui in su ul
p'cipitacione. Requiuis aut et de industria
peccant: qui nō solū bene uiuūt. sed etiam
bñ uiuētes si pnt a ueritate auertūt. Et
pñm leuia. que incipietib9 cotidiana satis
factione purgant: que a pñs uelud mag
na crimina euitant. Quid g' hoies de mig
nis scelerib9 age' debent: si pfecti leuia
delecta q' grauiissima ligent. Ex pimento
mōrū pñmū menora comittunt' pñm
ut durius feriant q' magnis scelerib9. qui
de pñs corrigi non nouerūt. Iudicio aut
diuino in reatu nequiore labūt: qui emē
dare minora mala cōtēpnūt. Multi a cri
mine corriuūt in crimen. qui dei cogm
tionē habentes timorē eius negligunt.

et que nouerūt p̄ scienciā. p̄ actionē nō uene-
runt: ideoq̄ terant̄ diuina iudicio p̄menda
cōmitte. et in penā facinor̄ deterius addē.
Sepe p̄cām alterius est causa p̄cā qd̄ cōmitti
aliud ex ip̄o q̄ sua soboles nascit̄: sicut nas-
cit̄ libido ex nimia uentris ingluuie. Penā
uero p̄cā p̄cām admittit̄: q̄ p̄ merito p̄cā de-
serente deo in aliud p̄cām deterius itat̄: quo
amplius qui admiserit sordidet̄. Ergo p̄ce-
dens p̄cām causa est sequētis p̄cā. **P**recede
cū pena p̄cā uocat̄ indurata mens de di-
uina iusticia. **H**inc ē qd̄ ait propheta. Induraf-
ti cor m̄m ne timem̄ te. **A**liud ē nō p̄care
amore dei: aliud timore supplicij. **Q**ui amo-
re dei non p̄cāt. horrescit om̄e malū am-
plectēdo iusticie bonū: nec eū delat̄ p̄cām
ecā si sceleris impietas dimittat̄. **Q**ui uero
sola pena supplicij in se uicia rep̄mit. quib̄
non expleat opus p̄cā. **V**iuat uoluntas p̄cā:
doletq̄ sibi illicitū qd̄ lex phibē d̄mosat̄.
Ille ḡ mercede boni opus p̄cipit: qui amā-
do iusticiā facit: non is qui eā solo metu
penarū inuitus custodit. **O**m̄e p̄cām anq̄
admittat̄ magis p̄timeat̄: quib̄ aut gra-
ue fit. cū in usum uenerit leue existimat̄
et sine metu cōmittit̄. **I**stis fomitib̄ q̄ si
quibusdā gradib̄ coalescit om̄e p̄cām. **C**o-
gitatio namq̄ praua delat̄ione parit̄: de-
lat̄io consensum. consensus actionē. actio cō-
suetudinē. cōsuetudo naturatē: sicq̄ hō impli-
catus h̄is uinculis. q̄ athena uiciorū tene-
tur astrictus. ita ut euelli neq̄q̄ ab ea ua-
leat nisi diuina grā manu iacentis ap̄he-

Dat. Patm admittē est in puteū cadē: cō
 suetudine patandi hęc est ob putei roan
 gustare. ne is qui cecidit possit exire. In
 terdū etiā deus tales liberat: dū eorū des
 pacionē ad cōfessionē immutat. Ipō em̄ mise
 rante patā dmittūt: quo ptegente fit ne
 in deterius peccādo eat. Metuēdū est spe
 ritib9 ita saluari: ne forte dū expectam9
 a vicis sanari. et vicia multiphem9 et
 salutē nō adyisam9. Ergo studeam9 aut
 non cadē: aut cito cōuersi a lapsu surgē.
 aqora peccādi. immitate sceles facit. Hic
 ppha. De inquit qui trahitis iniquitate
 ut funiculū vanitatis: et qī vniculū plau
 stri patm. Trahit iniquitate ut funiculū:
 qui tardat cōueri ad deū. Trahe ei in
 quitate: est iniquitati morā facē. Vn̄ p̄b.
 Dns inquit cōcidet terribes peccatū: quia
 plongauerūt iniquitate suā. **Ut p̄ ruina**

Dscata carnis expti q̄s surgē q̄at xxxvii
 saltē post naufragiū patre metu
 ant: et pdiciōis sue discimā uel
 cogita phorescāt. Lapsi p̄terita patā cō
 siderent atq; imminētia deuitent: quatin9
 tnsactis culpas ad meōriā reuocent. et pol
 liū in futuris erubescāt. Vigilāti ḡ. cum
 cōspiciant: post delicta ad se redeūtib9.
 deus quō simi sue pietatis expādat dicens
 p̄ pphētā. Erūt oculi tui vidētes p̄reptore
 tui: et aures tue audiet v̄ba ei9 p̄ t̄gū
 monētis. Hec via: ambulate in ea. Om̄p̄b
 qī post t̄gū nos subsequēs monet: qz etiā

post culpā ad se venire p̄suadet. **A**uersos re-
uoat: cōmissa non respicit: reuertenti si-
nū pietatis expandit. **V**ocē ḡ. post tergū
monētis audimq: si post p̄mā hūi et con-
trito corde reuertim. **D**ebemq̄ igit̄ piēti-
tē vocantis erubescē. si iusticiā volumq̄
formidare: q̄ q̄nto gr̄uiori impbitate
cōtēpim: tanto et cōtēptus adhuc vocis
non dedignat. **P**rophetā p̄phētā dñs dicit.
Venies usq; babilonē: ibiq; libēaberis.
Babilon confusio m̄pretat. **A**liquis post
qm̄ in cōfusione viciorū cecidit. erubescēs
mala que p̄petuit ad p̄mā redit: sep̄ a su-
is lapsibus bene viuēdo erigit. **I**ste usq; ad
babilonē venit: ibiq; libēatus est. **Q**uidā
p̄m dicit. **N**ōchus temptationē inciens:
sic ē tamq̄ domq; que cecidit. **S**i sobrius fu-
erit reedificat eam. inueniēs materias.
ad edificū p̄futuras. habens posita fun-
damēta. lapides. harenas. et retēa que sūt
edificatiōm nāia: et ita velocit̄ eius fab-
ricā p̄fiat. **N**ōchus cū in temptationē ce-
derit. et tōuersus fuit ad dñm. habet
plūmū apparatū: meditationē legis di-
uine. p̄salmodiā. opus manū: que sūt
fundamēta edificij sp̄ualis. **De cogitaciōe xxxv**

Bpartita ē cā p̄cāndi. id est opus
et cogitaciōis. **U**nū iniquitatis di-
que ope gerit: aliud iusticia que
cogitacione admittit. **P**rius actio rese-
canda: postea cogitacio: prius praua o-
pa. postea desideria. **V**icissim ḡ. a cogi-

Sym

tacione opa pcedit: et ab ope cogitatio
 nascit. Quamvis ab ope malo quis vacet: ip
 solus prave cogitacionis malicia no erit
 innocens. Vn dñs p ysaiam. Aufer te m
 quit malū cogitacionem vram ab oculis
 meis. No solū facis. sed etiā cogitacionibz
 delinquim: si eis illicite occurrētibz delai
 mur. Sicut viperā a filiis in vterō positā
 dilacerata pmit: sic cogitaciones nostre
 int nos emittē occidūt et cōcepte mterius
 vipers veneno cōsumūt: etiāqz mām cru
 deli vlnē pmiūt. Dū vnusquisqz diuina
 illuatiōe puenit: statim molestis tur
 piū cogitacionū pulsāt. Dei uēs seruus
 iudicio timoris dñi temptamēta a se rei
 cit: bonisqz cont obiectis cogitacionibz tur
 pes a se repellit. Magna obseruācia ar
 ta cordis custodia est adhibenda: qz boē
 uel male rei ibi cōsistit origo. Nam scriptū
 est. Ex corde exeunt cogitaciones male.
 Si g cogitacioni prave resistim: in lapsū
 opis non incrimim. Plerūqz ex bonis opibz
 discim: qntā uite mūdiciā in cogitacionē
 construam. Pene cūcta bona opa ex co
 gitacione pdeunt: sed sunt nōnulla cogi
 tacionis acūmā. que ex opacione nascūt.
 Rā sicut ab aīa opus sumit: ita rursus
 ab ope aīm erudit. Valde g. notē est
 ut cū cogitatio cont usum ducit: pting
 mētis oculus ad opa reuocet tūfacta.
 In sola nōniqz cogitacione delinquit: et qz
 ad opus nō puenit culpa neqz ad cruci
 atū puenit penitēcia: sed cogitatu af =

fluctio mente cuius erigit. qui tñmō cogitata
iniquitas polluit. **R**ōnūq̄ in ipō orōnis nre
sacrificiō importane se cogitaciōes ingerūt. q̄
nre uel maculare valeant. qđ in nobis deo
flentes imolamq. Amēs qui uel illicita appetūt
uel in hoc mūdo aliquid uideri uolūt. Sensus
cogitaciōnū tumultibq̄ in corde cōpmūt. mare
significat mente homīs. Q̄ fluctus maris co
gitaciōes mētis: que aliqn̄ p̄ nram itime scūt
p̄ grām tranquilli fiunt. p̄ odiū cū amari
tudine defluunt. Mens quippe hūana quot
temptaciōibq̄ agit: q̄ tot fluctibq̄ mouet.
Dicit quidā senex. Non quia intrant i nos
cogitaciōes male condēpnam: sed si male u
tmi cogitaciōibq̄. fit em̄ ut p̄ cogitaciōes nau
fragiū pariam: et iterū cogitaciōibq̄ toro
hemur. **De sermone. xxxvi.**

Exm

Ubi sermones in ore xp̄iam eē nō
debent. Sā sicut mores malos collo
quia bona corrigūt: ita praua colloq̄a bo
nos mores corrūpūt. Custodia ori p̄mit:
dū quisq̄ nō se iustū sed qđ magis uerū est
p̄tore fatet. Manū sup̄ os p̄mit: qui uerbis
opibus lingue excessum opit. Manū sup̄ os
p̄mit: qui male locutiōis culpā uel amē
bone actionis tegit. **P**reuidedū qđ est quid.
cui. q̄ndo. ul̄ quomō. aliquid p̄ferit. Bene
loquit: qui ea que rēa sunt hūilit̄ annūciare
uidet. Corde bene loquit: qui caritate non
simulat. Ore bene loquit: qui alios bonis
exemplis ueritate annūciat. **F**actis bene
loquit: qui alios bonis exemplis edificat.
Aiali mala respondet p̄ bonis. et adūsā

p optimis: boni bona respondet p malis. et p
 pa p aduersis. Aduersus conuicium lingue. ad
 hibenda e fortitudo patientie: ut temptatio que
 foris uerbis impugnat. tolerantie uirtute deuit
 in discedat. Dicebat quida prim. Du sederet
 aliqui seniores et loqueret sermonem de edifica
 tiombus. erant unq int eos prudq: et uidit a
 gelos manus agitantes et lauantes eos. Ut ue
 nit aut locutio secularis. discedebat angeli
 et uoluntabat porci int eos plerum fetoribus.
 et polluebant. Cu aut rursus loqueret de e
 dificatione: uenientes itm angeli et lauabant
 eos. fr quida interrogauit senem dicens. Si qb
 firm aduileit ad me de foris sermones: uis
 ut dica ei. ut no eos afferat ad me. Rndit
 senex. Roli. Et dixit fr. Quare. Respondit.
 Quia nec nos potuimus illud custodire. Et dix
 it fr. Quid g. debet fieri. Rndit senex. Si
 uolumus taciturnitate seruare: sufficiat pmo
 modus ipse.

Ex. 71

Ex. 71

De taciturnitate capitulum xxxvii

Lingua discrete frenada est: no inso
 lubit obligada. Scriptu est. Sapies
 tatebit usq ad tpe: ut in mntu cum
 oportuni considerat postpota res sua silen
 tii. loquedo que congruunt in usum se utili
 tatis impedit. De tacedi atq loquedi resum
 p salomone di. Tempus tacerendi: et tpe loq
 di. Discrete uicissitudinu pensanda sunt
 tpa: ne aut cu restringi lingua debet. per
 uerba inutilia defluat: aut cu loqui ualuit
 pt semetipam pigre restringat. Quia sit

utilitas silentii tractantibus: psalmista responde-
runt ait. Pone domine custodiam ori meo: et ostium
circumstantie labijs meis. Non enim ponit ori
suo parietem sed ostium petit: quod iude claudit
et claudit. Unde et nobis caute dicendum est
quatinus os discrete et congruo tempore vox ape-
riat. et rursus congruo taciturnitas claudat.
Qui proximi mala respiciunt. et tamen in silentio
quam premunt. quasi respectibus. In lineisq; usum me-
dicamentum subtrahunt: et eos mortis auctores
fiunt: quo virum quod poterant curare noluerunt.
Sicut quidam interrogavit monachum puerum dicens.
Bonum est loqui an tace fili? Respondit. Si
sunt verba orosa dimitte ea: si autem bona non
dum pertinhas. Dixit quidam abbas amon.
Si sit necessitas cum vicino loquendi: videtur tibi
ut de scripturis loquar cum eo. aut de senten-
tijs sanctorum. Respondit. Si non potes tace: bo-
num est magis de verbis sanctorum loquaris
quam de scripturis. Periculosa enim est non parum.
Dixit quidam senex. Homo si verbum quidem ha-
beat. opera vero non habeat: assimilabit ar-
bori folia non autem fructum habenti. Sicut ar-
bor fructibus plena et folijs. sic sermo conse-
quitur hominem qui habet opera bona. De multilo-
quo scriptum est. In multiloquo quis. xxxviii
non effugies periculum: et qui multis u-
titur verbis ledit animam suam: et vir hi-
guosus non diriget super terram. Si in multiloquo
extollimur: coram deo non absolvimur. Unde melius
est ut orantes deum dicamus. Pone domine custo-
diam ori meo et ostium circumstantie labijs me-
is: et non declines cor meum in verba malicie.

Sym

Sym

Sym

A viridibus

De multiloquo

Qui multiloquo vacant: diligent aspiciant. a
 quito statu rectitudinis depererunt qui p̄ multipli-
 ca uerba dilabunt. Huana etej mens aque
 more clausa ad supiora colligit: qz illud repe-
 tit un̄ descendit: et relaxata deperit. quise-
 p̄ infima mutabit spargit. Qui supuacius ubi
 a silencie sensum dissipat: qz tot riuus exte-
 se diuit. Redire ḡ mens interius ad sui cog-
 mone non suffiat: qz p̄ multiloquū sp̄sa
 a secreto se intime confideantōis excludit.
 Totū se hostis insidiatis uincibz detegit: qz
 se a munitione custodie nō circumcludit. In p̄-
 uerbis septū ē. Sicut uerba patens et absq̄
 murōū ambitu: ita un̄ qui nō p̄t in loquēdo
 cohibe linguā suā. Quia murōū ambitū nō
 habet patet inimici iaculis ciuitas metis:
 et cū se p̄ uerba ex. semetip̄am ciat. apta
 se aduersario ostendit. Plerūqz p̄ quosdā ḡ-
 dus desiderosa mens lapsa in foveā impellit:
 et dū onosa uerba cauere negligit. ad nox-
 ia puenit. ut p̄us loqui aliena libeat. postea
 detractionibus uita de quibz loquitur mordet:
 ad extremū usqz ad aptas lingue cōtūelias
 eripat. **P**effrenationē lingue. seminant
 ne stimuli: oriūt rive. accendūt faces odi-
 orū: Pax extinguitur cordiū. **Q** multilo-
 quo deseruēs rectitudinē iusticie tene non
 possit: testat̄ ap̄ha qui ait. **U**n̄ linguosqz
 non diriget sup̄ terrā. Et salomō. **I**n ml-
 tiloquo pacē non decrit. Et ysaas. Custos
 iusticie silētiū. mentis em̄ iusticia desolat:
 qz ab imodecāta locutione nō parat. **H**ic
 iacobus ait. **S**i quis putat se religiosū eē

non refrenas linguam suam sed seducens cor suum.
huiusmodi vana est religio. Præterea homines sicut in sensu
leues sunt. ita et in locutione precipites. et reti-
cere pertractando negligunt que loquuntur. sed quod leuis
conscientia concepit. leuior partim lingua producat.
P semetipsum veritas nos admonet dicens. De
verbo otioso quod locuti fuerit homines. reddet de
eo rationem in die iudicii. Otiosum ubi est quod
aut ratione iuste necessitatis aut intentione pie utilita-
tis caret. **S**i ergo incipio de otioso sermone exi-
pensam que pena multiloquium maneat. in quo
etiam pernoxia verba peccant. **D**ixit abbas sysoy.
Crede michi quod eam triginta annos habeo quod non
deprecator deum pro peccatis. sed orans dico. Domine protege
me a lingua mea. et usque nunc per singulos dies
corruo pro peccatis et delinquo. **A**bbas martharus
maior dicebat fratribus. **P**ost missas eme fugite
fratres. **R**espondit unus frater. **P**er quo habemus fugere
a solitudine ista. **E**t ille digitum oris ponebat di-
cens. **I**stud est quod fugiendum dico. **E**t sic intra-
bat in cellam suam. et claudens ostium sedebat so-
lus. **D**ixit abbas sysoy. **P**egermano manum inhi-
est. ut teneat homo os suum. **D**ixit abbas ype-
ricus. **M**onachus qui non retinet linguam in
tempe furoris. neque passiones retentas poterit
aliquando inhibere. **D**ixit abbas longinus abbati
lucio. **H**abeo cogitationem ut ad peregriandum
pergam. **R**espondit senex. **S**i tenueris linguam tuam
quoquoque preveris pegerinus eris. **R**efrena hic
linguam tuam. et eris etiam hic pegerinus. **S**i dixit
it abbati sysoy. **D**esidero custodire cor meum. **R**espondit.
Et quomodo possumus custodire cor. si lingua nostra
ianua aperta habuerit. **D**e collatione. **rrrr.**

Ex.

Ex.

Ex.

Ex.

Ex.

Ex.

Quoniam sit utilis ad instruendum laico: ad hanc collatione maiorem intelligentiam prebet. Melius enim est conferre quam legere. Collatio donabilitate fit. Quod enim ob sanum aut dubium est: conferendo citius percipiat. Sicut collatio instruit: ita contentio destruit. Lectio memorie auxilio indiget. Quod si fuerit naturaliter tardior: frequentius tamen meditatione citius ac legendi assiduitate colligit. Sepe plura lectio longitudinis causa memoriae legentis obligat. Quod si brevis sit: submotusque libro sententia retractet in animo. tunc sine labore legit: et ea que laici sunt memoriae recolendo minime excidunt. Acceptabilior est sensibus lectio tacita quam aperta. Amplius enim intellectus instruit: cum vox legentis quiescat: et sub silencio lingua mouet. Nam clare legendo et corpus lassat: et uocis acumen obtundit. Dicit abbas pelagius. Oportet etiam secundum dominum uoluntate conuersante aut discrete fideliter que nescit: aut dore manifeste quod nouit. Si autem utriusque non uult cum possit: in fame morbo laborat. Inimicum enim recedendi a deo: fastidium doctrine est. Dicit abbas pastor. Qui que rulosos est: monachus non est. Qui frigidus est: monachus non est. Qui uicinus est: monachus non est. Qui uere monachus est: humilis est semper et quietus et caritate plenus: et timore dei pre oculis habet: et cor suum custodit. Intus gatus est senex. Quid est quod legit: uia angusta et arcta? Respondit. Angusta et arcta uia est: ut cogitantibus suis homo uolentiam faciat: et abscondat apud deum uoluntates suas. Hoc est

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Exm

Exm

quod etiam scriptum est. Ecce nos reliquimus omnia: et secuti sumus te. Dicit Seneca. Monachus cotidie mane et sero cogitet quid fecerit eorum que vult deus. et quid non fecerit: et ita tractas omnem vitam suam penitentiam agendo poterit saluus esse. Dicit Seneca. Dormiete te aut surgete. uel aliud quid faciente: si fuerit deus ante oculos tuos. in nullo te inimicus poterit nocere. Si bona cogitatio fuerit in homine: etiam dei virtus manet in eo.

Duo sunt erga dilectione **De dilectione. vi.**
Primi conseruanda: unum ne malum inferat alterum ut bonum impedit: primum ut caueat ledere: postea ut discat prestare. Amicitia est amorum societas. Hec a duobus incipit. Nam minus quam inter duos dilectio esse non potest. Tunc uero amicus amat: si non pro se sed pro deo amet. Qui pro se amicum diligit: insipienter eum amplectitur: aultum in terra immergitur est: qui carnaliter hominem mortuarum plus diligit quam oportet. Non debet aliena uicia corrumpere: qui adhuc uiciorum cogitationibus feruit. Improbum enim est arguere quem in alio: quando adhuc reprehendit in semetipso. Qui uult fratrem corrumpere et sanare infirmitate. tale se praeuere fratris utilitati studeat: ut quem cumque cupit humili corde admoneat: et hoc quod ex compassione communis periculi: ne forte et ipse subiciat temptationem. Sicut uiri spirituales alium pro emendatione expetunt. ita peccati delinquentibus deridendo insultant: et quantum in ipsis est insanabiles putant: nec declinant cor ad compatendi misericordiam: sed detestantur et blasphemant. Plerique correptionem suam caritate existimant. sed quod ex caritate

event

tate corripuit. ad iniurie contumeliam trahit: un-
 gent ut ex eo detiores efficiant. p qd emedam
 obediendo potuerit. Salubrit accipit iusti. quo
 ciens de suis excessibus arguit. iniquis ues mo-
 lesta et amara e disciplina iusticie: nec delect-
 tant nisi aprie placetibus imbecillitati. Corda repro-
 ru lubrica sunt ad malu consencidit et fluxa: ad
 bonu ues consencidit duiissima. De talibus salo-
 mo ait. Qui erudit derisoru: ipse sibi iniuria factu.
 De bonis inquit. Dote iustu: et festinabit acci-
 pe. In odium tot corripiente malis se erigit. Si
 ab irreparabile reuocemur qd g nob odia insurge
 formidamus: no iam dei lucra sed ma qrmq. Dei
 endu e q nonuq cu redarguit prauu detiores
 fut: nosq odib magnis insequit. Ipiis g no
 nobis pmi: si ab eoru redarguione p eoru
 amore cessamus. Rar e aliqui ut tolemu tardo
 odiosos qd sunt: qrmq p nos disant ee qd no st.
 Qui arguente se odit: stultu e. Sed qz apius
 ait. corripite inqetos consolamur pusillanimes
 suscipite infirmos. pacetes estote ad omes: ne-
 cesse e ut hic pia prm correptionis ponamus ex-
 epla. Offendit aliqui fr m congregacione: et ex-
 pulsus est foris. Expulsus aut misit se i car-
 cere: et fleuit ibi. Cotigit aut ut alii frs
 eutes ad abbate pastore audiret eu plorante:
 et descendetes ad eu inueniret magno labore
 constructu. Et rogauerunt eu ut iret ad senem
 illu solitariu. Et no acceperit dicens. In hoc loco
 moriar. Venetes ues ad abbate pastorem:
 narrauerunt ei de eo. Et rogauit ut iret ad
 eu dicentes. Abbas pastor uocat te. Qui cum
 ei dixissent: venit ad eu. Que uides senex

Ex. 11

afflictū. surrexit et osculatus est eū: et congaui-
dens ei. rogauit ut sumeret cibū. Et ita fecit. **fr.**
quidā dixit abbati pastori. **fea** parū grande: et
uolo triennio penitē. **pn̄dit** **q̄**ultū est. Et dixit
fr. Iubes unū añū: Et ait senex. **q̄**ultū est.
Cui p̄ntes erant dixerūt. **Usq̄** ad quadragimā
dies. Senex iterū dixit. **q̄**ultū est. Et adiecit.
Ego puto q̄ si toto corde penituerit homo. et
non apposuerit facē iterū unū penitēciā agat:
eciā triuianā p̄miam suscipiat deus. Interro-
gauit quidā abbatē pastore dices. **Quo** opus
est ieiunare? **pn̄dit.** Ego uolo ut cotidie ma-
ducās. paululū subtrahat sibi ne faciet. Et
dixit abbas ioseph. Ergo q̄n̄ eris iuuenis
non ieiunabas uiduo? **Crede m̄:** q̄ et tōuo
et eb̄dōdā. **Sed** hec oīa p̄bauert senes mag-
m̄. et muenerūt q̄ est cotidie manducare
parū sibi subtrahentib: et oñderūt nobis
uiam hanc regale. q̄ leuior ē et facili.

A p̄ud:

O **De zelo pastoralis officij. xli.**
zibus sp̄ualis zelus doctoris ar̄mū
frigit: q̄ ualde cruciat: dū infirmo
quosq̄ etna desere rebus t̄p̄alib: delam̄ tō-
sp̄nat. Nullū quippe deo tale ē sacrificiū quale
ē zelus aīarū: sicut **p̄** ait **Zelus** dom̄ tue
comēdit me. **Quitū** frivua cordis que p̄ sp̄i-
tale zelū agit d̄n̄o placeat apte oñdit: cū
offerri p̄ legē simla in sacrificio iubet. **Sep-**
tū quippe ē. **In** sartagine oleo cōsp̄sa friga-
t: offeratq̄ eam calidā in odore suauissim̄
d̄no sacerdos qui p̄i iure successit: et totū

cremabit^r in altari. Tunc simila in oleo fri-
 cat^r: cū mūda mens iusti p̄ zeli rā ardore
 cremat. Que rō sp̄i oleo iubet^r: qui cari-
 tatis et m̄e viscerū in rō sp̄i dei luēt et
 ardent. Vñ et calida in odore suauitatis
 offerri dno p̄cipit: qz si amore zelus nō
 habet. ea que de sartagine offert calore
 simila amittit. Notādiū quis sit qui simila
 offerre p̄cipit: videlicet sacerdos qui p̄i
 iure successerit. Ille sacerdos qui p̄i iure
 succedit. qui se eē dei filiū moribz demō-
 strat: et qui a nobilitate intima op̄m ig-
 nobilitate nō discrepat. Simila in sarta-
 gine ē mens iusti in zeli sp̄ialis afflic-
 tione: qui p̄ sollicitudinē aīarū fricat^r: et
 nō solū sacrificiū sed etiā holocaustū eē
 dno deputat. Dumamq; g' sartagine fer-
 reā et ponamq; eā murū int' nos et ciuē ferreū
 tate: id ē assumamq; zelū forte. ut int' nos
 et auditoris nrī animā iuemamq; hūc post-
 modū forte munitionē. Tūc em̄ murum
 ferreū mūcturi sumq;. si nō eū fortit tene-
 inq;. Videlicet docendo: custodiēdo: suadē-
 do: increpādo: mulcēdo: terredō: aliqn̄
 etiā seuerius agendo. Qui g' zelo rēti-
 tudinis mouet^r sic culpas delinquentū cor-
 rigit. ut an̄ ip̄e qui corrigit p̄ paciēciam
 crescat: ut feruore suū t̄nscedēdo diuidi-
 ret: ne intēpant' excitatus ip̄o zelo rē-
 tudinis longe a zelo rēitudinis aberrēt. Discreadē

Quoniam omnia de doctrine disciplina
 una eademq; doctrina ē adhibenda
 sed p̄ qualitate morū diuisa erit

exhortatio doctorū. Quosdā increpacio dicitur
quosdā exhortatio corrigit blanda. Sicut piti
medici ad uarios corporis morbos diuerso medi
caminē seruiūt. ita ut uix uulnerū uarietate
medicina diuisa sit: ita et doctor eamē simi
lis quibusq; congruū doctrine debet remediū ad
hibere. **P**rima prudētie uirtus ē: eā quā de
cere oporteat existimare psonā. **A**lterage
dū ē erga eos qui cōmittūt nō regimū
si offendūt: alit tū hys qui nobis cōmissi nō
sunt. **Q**ui iusti sunt uenerēdi sūt: si uero
delinquit q̄ sola caritate corripiedi sunt
nō tū seueritate sicut qui nobis regēdi cōm
si sūt. **P** malo merito plebis auferit doctrina
p̄dicatiois: p̄ bono merito audietis. **T**ertio
mo doctori. **I**n p̄tate diuina cōsistit cui ue
lit doctrine dare uerba uel auferre: et hoc
aut p̄ dicētis aut p̄ audietis fit merito.
Qui docēdi accipit officium: mēdū ad tēp̄
mala p̄ximū taceat. que statim corripere neq̄
qm̄ existimat. **R**ā si corripere p̄t et dissimu
lat: cōsensū aliam habet erroris. **Q**ui p̄st
p̄ subditorū iniquitate dāpnat: si eos autē
noratēs nō erudiat. aut p̄cāntes nō argu
ant: dicēte dno ad p̄phetā. **S**peculatore te
dedi domui isrl. **S**i nō fuīs locutus ut se
custodiat impius a uia sua: ille in sua in
quitate moriet: sanguinē autē eius de ma
nu tua requirā. **Q**ui p̄est aurā habē debet
de hys qui pereūt. ut eius redarguāde corri
pāt: aut si incorrigibiles sunt. ab eamē sepa
rēt. **Q**ui blādis uerbis castigatq; nō corri
git: acrius nāc ē ut arguat. **C**ū dolore
em̄ abscedēda sūt: que lemit sanari nō p̄nt.

Qui admontibus secreto corrigi negligit. pub
 lice est arguendus; ut vlnq qd̄ occulte nefas
 sanari. manifeste possit emendari. manifesta
 vicia nō sunt occulta correptione purganda.
 Vala sunt arguedi qui palā nocent; ut dū
 apta oburgatione sanāt. hñ qui eos mntudo
 delinquit corrigāt. Dū vñq corripit; multi
 emendāt. Utile ē ut p multorum saluati
 one vñq cōdeperet; qz p vñq licentia mlti
 peritāt. Ita ḡ delinquenti sermo est pferē
 dus; sicut eius exposulat salus. Q̄ si opus
 est aliqua medicamēti salute verbo incre
 pantōis aspergere; lenitate tñ opus ē corde
 retine. Doctores nōnūq̄ duris feruit subdi
 tos increpationib; et tñ a caritate illorū q̄
 corripuit non recedūt. Magna magistris
 mēse debet subtilitas discretiōis; quati
 nq̄ delinquentib; discrete nouerint p̄tere. et
 culpas eorū pie reserare. Qui autē sic di
 mittit p̄cā ut nō corrigant; aut sic quasi
 corrigēdo feriūt ut non dimittant; sp̄m dis
 cretōis nō hñt. Et scriptū est. Si rē of
 feris et nō rē diuidas; peccasti. Oblata
 rē diuidē; est quelibet bona nra studia
 discēdo pensare. Qd̄ m̄m̄rū qui agere
 dissimulat; etiā rē offerens peccat. Sepe
 quod bono studio gerimq. dū discernere cau
 te negligimq. quo iudicat sine nescimq; et
 nōnūq̄ hoc fit reatus timē. qd̄ putat cā
 virtutis. Rē ḡ offerimq. cū bono studio o
 pus bonū agimq; sed rē nō diuidimq; si
 habē discretiōnē in bono ope postponimus

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Dixit abbas anthomus. Sūt quidā conteretes cor-
pā suā in abstīnētia: sed quia nō hnt discre-
tiōnē. longe facti sūt a deo. Dixit abbas pas-
tor. Malicia nequaq̄ expellit maliciā: sed si
quis tibi malefecit benefaceri: ut p̄ bonū
tūū destruas maliciā eius. Dicebat abbas
daniel. Qñtū corpus vnesat tantū aīā ex-
ficiat: et qñtū exfiatū fuerit corpus. tantū
aīā vnesat. Interrogatus est senex a quodā
frē dicēte. Quō inuenio deū? Vtrū in iei-
nijs aut in laborib; uel vigilis. aut ī mīa.
Rēdit. In hys que enumerasti: et in dis-
crecione. Dico em̄ tibi. qz multi afflixerūt
carne suā: et qz sine discrecione faciebāt
hoc. abierūt vacui nichil habētes. **De domo**

Omnipotēs deus **diuinus capitū xliii**
in et̄m iudicij secreto moderamē
alij sermonē sapiēcie. alij plenam
fidem. alij grām santitū. alij opacionē vir-
tutū. alij p̄phetiā. alij discrecionē spiritū.
alij genēa linguarū. alij int̄pretacionē ser-
monū t̄biut. Creator n̄ sic cūcta moderat:
ut qui extolli poterūt ex dono qd̄o habet:
hūilēt̄ ex virtute quā nō habet. Ita fit
ut cū p̄ impēsā grām vni subleuat: p̄ dispa-
rem alteri alterū subdat. Om̄p̄ deus sic cū-
ta moderat: ut dū singula queq̄ sūt om̄-
n̄posita quadā n̄ritate caritatis fiant oīa
singulorū: ut vnusq̄sq; qd̄o nō accepit. in
alio possideat. et ip̄e alteri possidendū
qd̄o accepit hūilēt̄ impendat. Hāc etiā sup̄
capitis sui corpus est: in quo alius alia
videnda oculus. alius r̄ā opando manus.

alius ad cuncta discurrendo pes. alius preceptorum vocem intelligendo auribus. alius malorum fetore bonorumque flagrantia discernendo naribus. Qui enim corporaliu more membrorum vias sibi accepta officia impediunt: vni de semetipsum omnibus corpus reddunt. vno ergo consilio deus hinc illa largitur que alij denegat: alij hoc denegat quod alteri dat. Mensuris itaque sibi positas mitit egredi: qui posse plusquam accepit conatur. Dicebant de abbate hanc. quod neque est mentitus vniquam. neque uiuauit neque maledixit hominem: neque si nunc non fuit locutus est alicui. Habitauit in hemo solitarius quidam quadraginta annos: qui interrogatus a iohanne respondit. Ex quo cepi esse solitarius: nunquam me vidit sol manducante. Respondit iohannes. Rec me nascente. Venit aliquando abbas hylarion de palestina ad abbatem anthonium in monte. et dixit ei anthonius. Bene uenisti lucifer qui mane orris. Respondit hylarion. Pax tibi columba lucas. qui sustines orbem terrarum. Dicebant de abbate arsemo quod tota nocte vigilabat: et quando volebat circa mane dormire dicebat somno. Veni male ferue. Et subripiebat somnum sedendo: et statim surrexit. *De gratia dei et lumen*

Ex

Ex

Ex

Ex

Et omnipotens dei gratia ad bona opera conari quidem possumus: sed hec explete non possumus: si ipse non adiuuat qui iubet. mala nostra solummodo nostra sunt: bona autem nostra et dei sunt et nostra: quia ipse aspirando prouenit ut uelimus qui

adiuuādo sequit' ne manit' velinq; sed possi-
mus implere qd' volumq;. Breuemetē grācia
et bona volūtate subsequēte: hoc qd' dei do-
nū dei est fit meritū mīm. Qd' bñ paulus
breuē sentēcia explicat dicens. Plus illis q̄
bus laboraui. Qui ne vidēt' suē vntutē tri-
buisse que fecerūt: adiungit. Nō aut' ego sed
grā dei meā. Pfectus hominib;. donū dei.
Nō p̄t a se quisq̄m sed a dno corrigi: aphe-
ta attestante qui ait. Dno dnē qz nō ē homo
via eius: nec vni est ut ambulet et dirigat
gressus suos. Specialis grā nō oībus dist-
buit': sed tm̄ elis. quoniam grā nō alij ista.
alij uēs donāt' illa: nec dat ita habē vni. ut
non indigeat alio. Dū quisq; aliqd' bonū
accipit. non appetat amplius qm̄ qd' merit':
ne dū alterius mēbrū officii arripe tēptat.
id qd' accipat pdat. Cōturbat em̄ corpis
ordmē totum: qui nō suo cōtentū officio sub-
ripit alienū. Fr̄ interrogauit quēdā senem
dicens. Si fuerit in loco aliquo. et nata michi
fuerit tribulatio. et nō habuēs cui me cō-
mittā et mōdū illi passionē meā: q̄ facia.
Dicit illi senex. Credo in deū qz ip̄e mittet
grām suā: et satisficiet tibi si in veritate co-
gaueris eū. Et adiecit dicens. Audiu in
scithi tale aliquid fcm̄. Erat ibi fr̄ qui susti-
nebat temptaciones. et nō habens fiduciā in
aliquo cui cōfiterē: cogitauit ut discedet. Ap-
paruit aut' ei nocte grā dei in specie vginib;.
et rogabat eū dicens. Nusq̄m vadaš sed
sede hic meū: nichil em̄ fiet tibi mali.
Et statū sanatū ē corp̄ eius. *De hominib; subiectis
caplin 31u*

*Qui credēs vobis
eius sedit.*

Bonum subditi vitam propositorum suorum temere
 non reprehendant. si quid fortasse eos a
 gere reprehensibile vident: ne unde
 re redarguant. inde per elationis impulsu in
 profundiora mergant. Cum culpas propositorum
 considerant contra eos audaciores fiant non
 sed sic que valde prava sunt apud semet
 ipsos diiudicent: ut tamen diuino timore con
 stricti. ferre sub eis iugum reuerentiae non reu
 sent. Sic ergo bonis aliis congaudeant.
 quoniam habere et propria recipiant: sic pro
 morum facta diligendo laudet: ut etiam imi
 tando multiplicent. Valde precor si alie
 bene gesta non diligimus: sed nichil merite
 dis agimus. si ea que diligimus in quantum pos
 sumus non imitamur. Prava nimirum sunt bene alio
 rum: que et si imitari non possumus. in aliis a
 mamus. Qui igitur in magnis virtutibus in
 se etiam simul proficiunt propositorum vitam despice
 non debent. si qua eos cum exterioribus rebus
 vacant agere perversa conspiciunt: quod quod ipsi se
 tiam intima penetrant ex illorum adiumento
 est qui contra prellas huius seculi exterius
 laborant. Quid enim candoris habet: si bis
 sum pluuia tanget: Quid fulgoris uel
 claritatis coarctus uel iacinctus ondet: si h
 susceptus puluis fedaret: Sic ergo de super
 textum alieni fortis ad puluerem: sit in se
 color iacinctus aptus ad detorem. Ornet
 etiam. qui solis rebus spiritualibus vacat:
 tegant etiam quos labor rerum corporaliu non grauat.
 Requaquam ergo contra morem suum exteriora a

tequitur in manu
 re quo volumus
 lante sub
 fit meriti
 cia ex p
 u. Qui ne vide
 erant: ad
 ni. P. f. et h
 quosq
 qui ait. In die
 vni est ut
 . Penas
 elis. apu
 illa: nec d
 t. alio. Du
 pp. et am
 b. m. b. off
 at. p. d. e
 . qui no
 fr. m. r. g.
 eto m. lo
 lano. et n
 re illi pas
 v. Credo m
 t. sati fr
 Et adie
 quod fem
 raos et no
 tet: con
 i. nocte g
 u. diens.
 u: meli
 tu e

Exm

Exm

Exm

gentē murrinet is qui int' scām ecclēsiā spi-
talit' fulget. Si em̄ tu scire interius ut con-
tulas: abiciū quo ptegeris cur. n. a. i. s. a. s.
Intrognuit abbas Joseph abbate pastore
dicens. Dic michi quō monachus fiam. p̄nd.
Si vis requiē inuenire in hoc seculo et in fu-
turo. in om̄i causa dic. quib' sum ego: et nō
iudices quēq'. Si intrognuit abbate pasto-
rem dicens. Quid faciā qz pusillanims so-
dū sedeo solus. Dicit ei senex. Nullū iudi-
ces. nullū sp̄nas. nullū cōdep̄nes. nullū de-
trahas: et deus tibi prestat requiē: et
erit sessio sine p̄turbatiōe. Vir quidā sc̄s
cū vidisset quendā patantē fleuit amare:
et dixit. Iste hodie: ego eris. Cōtūus
g' quisq' peccet an̄ te nō iudices eū: sed
magis temetipm̄ iudici patore qm̄ illū.

D Ut mōchi thesaur' in celo sit. *Abi.*
Dn̄m̄ nos admonet dicens. The-
saurizate nobis thesaur' in celo:
ubi nec erugo nec tinea corrūpit. Et quō
vniūsq' ad p̄fatiōnē mōchatus pueniat:
ip̄e iterū dicit. Si vis p̄fatus eē: vade vē-
de om̄ia que habes et da paup'ib'g. et ha-
bebis thesaurū in celo: et veni sequere me.
Thesaurū g' in m̄ fr̄es in celo ponamus:
ubi hoste et expugnatorē nō timeamus.
Thesaurū opm̄ uel virtutū m̄arū in celo col-
lorem'g: ubi nō timeamus occiditū faciē nec
violentiū raptorē. Patria m̄a paradus ē.
In pat̄a g' m̄a thesaurizem'g: postmo-
dū recepturi centuplūm̄ fructus bon'g
opm̄. Dicit em̄ propheta. In terra sua dupli-

cia possidebunt: id est in terra viventium bti-
 tudine metis siml' habebunt et corporis: ubi do-
 minus reformabit corpus humilitatis me. co-
 figuranti corpori claritatis sue. Magnus em
 nos illic sanctorum numerus expectat pntu. fra-
 trum. sororum: de sua iam immortalitate securus
 sed adhuc de nostra salute sollicitus. Ibi chorus
 patriarcharum. numerus prophetarum. apolor. mar-
 tyrum. confessorum. virginum: et ois nos ter-
 re desiderans tuncus electorum. O quam gaudis
 leticia ad istorum puenire consortiu: ad istorum
 om venire complexu. Dixit quida pzm.
 Thesaurus mochi e' voluntaria paupertas. Dix-
 it abbas euagrius. Cum sedes in cella. col-
 lige ad te sensu tuu: et meor esto diei mortis.

Exm
 Exm

De virtute *De consilio capitulum xlviii*
 consilij salomonis nos admonet dices.
 Audi fili consilia et suscipe discipli-
 nam: ut sis sapiens in nouissimis tuis. fili
 sine consilio nichil facias: et post factu
 no penitebis. Astitus oia agit cu consilio.
 Qui cuncta agut consilio. regunt' sapia: na
 dissipant' cogitacioes ubi no e' consiliu.
 Ungeto et varijs odoribus delat' cori: et
 bonis ammi consilijs aia dulcorat'. Si dis-
 positione int' bellu: et eit salus ubi ml-
 ta consilia. Saa sapientis tpi mundatio
 ludabit: et consiliu illius sicut fons uite
 pmanet. Magna res est consiliu: et mo-
 tibus ualde necessariu. Hanc igit' consilij
 virtute dilexerit ois in tra. qui ad celest-
 tem voluerunt conscende pnam. Graue
 consiliu cordis: omem inconstancia vagatio

ius expellit. Cum deus leues motus hominis
in se respicit dignatur respicere: hinc partim ad
constante maturitate formatur: atque superne gratie
respiratio eius ad quietate consilii repente per
duat. In omni opere quod cogitas facere. primum
cogita deum: et si secundum deum est quod cogitas dilige
gent examina. et si rem est totam deo proficere il
lud: si uero proficere fuerit. amputa illud ab anima
tua. Et nos quoque fratres omnia que agimus cum
consilio agamus: quia scriptum est. Omnia opera ue
strae uerbi praedat: et omnem actum consilium
stabile: et in hiis omnibus deprecare altissimum
ut dirigat in ueritate uiam tuam. Si enim
dominus magnus uoluerit spiritu intelligentie reple
bit te. et quasi ymbres mittet eloquia sapientie
et aperiet os tuum in oratione. et diriget con
siliu tuum in bono: et usque in seculum non delebitur
et memoria tua. **Exm** **W**ent in initio consilium
sue abbas euagrius ad quendam senem querens
consilium dicens. Dic michi sermone quo sal
uus fiam. Respondit. Si uis saluus fieri: quoniam
ad aliquem uadis non prius loquaris inquit ille te
inquirat. **Exm** **E**uagrius respondit. In ueritate mil
tos rodices legi: et tale eruditione non
inueni. **Exm** **E**t multum proficiens abiit. Dixit
abbas pastor. Qui doret et non facit ea que
doret: similis est amali que omnes ad se ue
nientes sanat et sordes eorum lauat. serpam
uero purgare non potest: sed omnis spurcicia
et immundicia in illa est. **Exm** **F**ratr mitrogauit abba
tem pastorem dicens. Quid est illud quod scriptum
est. qui misit fratrem suo sine causa. Respondit
Ex omni re qua uoluerit grauare te fr

tuis donec oculū tuū dexterū eiciat: sine
 causa miseris ei. **N** vero aliquis vult te
 separare a deo: p hoc nā scē. *De sanctificatione*
D E sanctificatione *cordis caplin elvii*
 pauli aplis in epla thessaloniensibus
 ait. Hec est voluntas dei sacrificio
 v̄rā: ut abstineatis vos a fornicatione.
 Hec ē voluntas dei dicit: id est hoc pla
 cet deo. ut sanctificati sitis et corde et
 corpore. **S**is hoc dno placuisset: nobis nō
 impasset dicens. **S**ā estote: qz et ego
 sc̄s sum dñs deus v̄r. **H**ed v̄ et absq̄
 ulla ambiguitate sc̄tas qua sc̄. et magni
 ficentia qua magnifici apud deū efficiūt
 sc̄. in sanctificatione eiusdem m̄i condito
 ris consistit: sicut sc̄ptū est. **S**anctitas
 et magnificencia in sanctificatione eius.
Hinc et dñs ait. Custodite p̄cepta mea:
 et facite ea. **E**go dñs qui sanctifico vos.
Que virtus sanctificationis. quibus oibz r̄cē
 debeat xp̄ianis: maxime tamē ordm̄i r̄o
 uent sacerdotali. **V**n dñs ait moysi.
Vesties aaron et filios eius ut sacerdo
 nō fungant m̄: et ne cōtaminet̄ sacerdotes
 in mortibz: qz cōsecratus ē deo suo. et pa
 nes p̄posuoms offert. **S**it ḡ. sanctus: qz
 et ego sanctus sum dñs qui sanctifico uos.
Vere em̄ nisi corde et corpore sanctificato
 deo sacrificiū offerat: non erit ei ḡtū.
Vn aplis om̄s hortat̄ in xp̄o credentes
 ut abstineant se a fornicatione: qz sicut
 p̄ hūilitatē mentis custodit̄ in sc̄tas car
 nis: ita p̄ supbiā cordis in immūdiā itur

Cum deus...
 dignat...
 turris...
 ad qu...
 n ope...
 et si...
 a. et...
 si fiet...
 s̄ fr̄s...
 qz sc̄ptū...
 dar: et...
 h̄p̄ om̄...
 veritate...
 soluer...
 m̄b̄es...
 nū in...
 mo: et...
 Vent in...
 agrus...
 Dir me...
 idit. **S**is...
 us non...
 agrus...
 gr̄: et...
 multū...
 Qui docet...
 est mal...
 et sord...
 non p̄t...
 in illa...
 dicens...
 t̄ fr̄ suo...
 na volu...

libidinis. Luxuriosus atq; superbus familiaris
qm̄ rebus paucis associatur demones; qz p
luxuria carnis suis eos dyaboli constringit.
cathemis. ut a deo sepati et demonibus sociati
regnum celorum non possint habere cum sanctis. De
hac sanctificationis virtute; ihoes ap̄lus
ait. Omnis qui habet spem hanc in eo; sac-
tificat se sicut et ille sanctus est. Multi dicunt
spem se habere vite celestis in xpo; sed hanc
confessionem negligenter vivendo evacuant. Man-
ifestum autem de se iudicium spei superne exhibet
qui bonis actibus operam dare studet; certus
qz non aliter ad similitudinem dei quibus in futuro pre-
met. nisi dei sanctitate in presenti se sanctifi-
cando. id est abnegando impietatem et secula-
ria desideria. sobrie et iuste et pie vivendo
vivat. Qui habet spem in domino sacrificat se
quanti potest. eius pro omni gratia flagitans quod aut
sine me nichil potestis facere; eius dicens
adiutor meus esto ne delinquas me. Ergo
sanctificat nos sicut ille sanctus est; sed ille sanctus
eternitate. nos fide. Tempe antiquo ep̄i ps-
biteri. dyacom. vniq; uxoris vni ordinabantur.
modo autem quia carnalis sancta crevit mundicia. ab omni
carnali consortio omnes illos sacrorum regulas
habet canonum. In veteri te statimeto eo tempore
quo sacerdotes preesto erant altario. ab uxore
suarum se continebant concubitu; nunc autem quia
cotidie corpus domini aut consecrandum nobis est
aut sumendum. ab omni concubitu semper est absti-
nendum. Hinc paulus thymoteum admonet dicens.
Exemplum esto fidelium in simone. in consecratione.

in caritate. in fide. in castitate. Qui em̄ alijs
 in sermone debet exemplū p̄be: modū locu-
 tionis nō debet ignorare. sed diligent̄ atte-
 de quid. cui. quā. uel quō debeat loqui: ut ser-
 mo eius non fatuus sed sale sapie iux̄ dñi
 p̄ceptū sit conditus. Ille in rōuersatione
 bonū alijs p̄ebet exemplū: qui caste. pie.
 et iuste uiuit in hoc seculo. In caritate a-
 lijs p̄bet exemplū: qui deū ex toto corde.
 tota aīma. tota diligit uirtute: et p̄mium
 sicut semetipm. In fide bonū p̄ebet ex-
 emplū: qui rē credēdo bona facit: bona
 faciendo fidem rēam custodit. In castitate
 bonū alijs p̄bet exemplū: qui castitatis
 pulchritudine diligens nō solū eam suo
 seruat in corpore. sed etiā a cogitatioibz p̄-
 uis tūtā custodit in mēte: qz nichil p̄dest
 in corruptio carnis. ubi nō est integritas

U mētis. *De uocacōe diuine pietatis. rly.*
 Vocatio diuine pietatis que diuisis mo-
 dis. diuersis etatibz. et diuisis sit-
 tibus: nō hominibz merito. sed semp̄ gratis
 fit a deo. hinc paulus ad thymoteū ait. **Q**
 libeant nos et uocant uocatione sua scā:
 nō scdm̄ opa nr̄a. sed scdm̄ suū p̄positum
 et grām. Vocant̄ aut̄ hominē diuersis
 modis: qz alij uocant̄ corpore scā: alij in
 firmitate carnis afflicti: alij diuersis tri-
 bulacōibz oppressi. Vocant̄ et diuisis etati-
 bus: qz alij in infancia. alij in adulescētia.
 alij in iuuetute. alij in senectute: uel etiā
 in decrepita uocant̄ etate. Vocant̄ et di-
 uersis tempibus: qz alij p̄mo mane. alij

Alj sexta

hora tertia, alj nona; alj uero uocant undecima. Quorum omnium nullus in immundicia; foris uocati se a seculo deo in purificatione cordis et corporis. **D**icit enim deus sanctus uult habere impios; sicut dicit in euangelio. **P**er uos sanctificatio mea; ut sint et ipsi sanctificati in ueritate. **D**icit quidam senex. Erant fratres vicini; unus pugnans alter nicola. Erat autem pugnans ille modicum negligens; ille uero nicola studiosus ualde. Contigit autem ut dormiret pugnans ille in pace. Senex autem uicinus eorum cum esset prudens; uidit multitudinem angelorum ducentum animam eius. Cum autem uenisset ad celum ut intraret; facta est questio de illa anima. Et uenit uox de super dicens. Manifestum est quod modicum negligens fuit; sed propter pugnacionem illam aperte illi. Post hec obdormiuit et ille nicola; et uenit omnis cognatio eius ad eum. Angelos uero non uidit senex ille uenire ad deducendam animam eius. Miratus autem dixit. Quomodo pugnans ille cum negligens fuerit tale gloriam habuit; hic uero studiosus nichil tale promeruit. Et uenit ei uox dicens. Hic studiosus cum uenit ut dormiret uidit parentes suos flentes. et consolata est anima eius; pugnans uero ille nullum suorum uidit. sed in gemis suis fleuit; et deus consolatus est eum. Dicebant de abbate syson; quomodo in die dormitionis sue cum sederent circa eum presbiteri. resplenduit sicut sol facies eius. Et dixit ad eos. Ecce chorus prophetarum et apolorum uenit. Iterum dixit. Ecce angeli uenerunt tolle me. **R**ursus

Sym

Sym

facta est facies eius sicut sol: et timuerunt omnes. Dicit iterum. Ecce venit dominus. Et audita est vox dicens. Afferte michi vas electionis herem. Et continuo reddidit spiritum. Facto autem fulgore: repletus est locus totus ille odore suavitatis.

De dilectione et gratia dei capitulum quinquagesimum

Hostolus ait. Deus qui diues est in misericordia propter misericordiam caritatem suam qua dilexit nos. cum essemus mortui propter peccata communiuicauit nos christo: cuius gratiam saluati sumus. Deus diues in misericordia dicit: quia omnipotens est: et misericordia eius plena est terra. Diues dicit in misericordia: quia propter peccata misericorditer trahit ad penitentiam. Diues dicit propter misericordiam caritatem qua dilexit genus humanum. in tantum ut filium morti traderet: sicut scriptum est. Pro filio suo non peperit deus: sed pro nobis omnibus tradidit illum. Prima caritas est. propter peccata seruus unigenitum tradidit filium: et eosdem seruos diligit ut filios. Confidere debemus quantum nos diligit nos sanctos: qui tantum dilexit peccatores. Cum enim mortui essemus propter delicta nostra. communiuicauit nos christus ihesu propter misericordiam suam: unam et eandem tribuens cum eo vitam habere perpetuam. Mortua enim dicit anima que mortiferis uicibus est maculata: sicut ait apostolus. Et uos cum essetis mortui in delictis et peccatis uobis. in quibus aliquando ambulastis. manifeste mors anime dicitur peccati uirtute illud prophete. Anima que peccauit: ipsa morietur. Confidete fratres quas gratiarum actiones creatori nostro referre de

beamus? quoniam in natura nostra ipse conditor noster et redemptor resurrexit. ascendit ad celos: sed ad dexteram patris. In hac natura nostra et nos sursumque ascendimus et sedemus ad dexteram patris. Unde et vir sanctus qui vivens in anime coniunctione habet in celis: non dubitat dicere quod sancti iam sedent et regnant cum christo in dexteram patris. Vere habundans est gratia que non solum peccata donavit. sed etiam cum christo resuscitatos in dextera dei nos collocavit. Dicit evangelista. Sic deus dilexit mundum: ut filium suum unigenitum daret. Qui ergo cum in munda essent homines. mori pro ipsis elegit: multo magis domesticos effectos et penitentiam agentes in hijs que gesserunt absoluta peccata: et donat hijs que ab ipso peccata sunt bonis. Nulla ergo delicta hominum vincunt clementiam dei: tantum ut pro penitentia ea que peccata gesserunt mala. actibus diluat bonis. Cum sit enim misericors deus sit infirmitatem nostram et quasi filijs ignoscens expectat correctionem nostram: confisus vero tamquam infirmis compatitur: et dimittens peccata donat prima que iustas sunt peccata.

De eo quod sancti filij dei sicut capitulum

Thomas apostolus ait. Annuntiamus vobis quoniam deus lux est: et tenebre in eo non sunt ulla. merito ergo qui filij dei sunt. filij lucis ab apostolo vocantur ubi ait. Omnes vos filij lucis estis et filij diei: non sumus noctis neque tenebrarum. Sicut dicunt filij dilacionis. vel filij pacis habentes in se dilacionem et pacem ita dicunt et filij lucis habentes in se fidem et

dilaois sciencia. Vñ et alibi paulq ait. E
 ratis aliquñ tenebre nũc aut lux in dñor: ut
 filij lucas ambulate. filij lucas dicũt et filij
 diei: qz dñs ait. Ego sum lux mudi: qui seq
 tur me nõ ambulat in tenebris. sed habe
 bit lumẽ uite. filij diei inquit id est dñm
 dei: qui dixit discipulis suis. Rõne duo
 decim sunt hore diei: Qui ambulat i die
 nõ offendit. De diem. et aplos signifi
 ri voluit horas. Nam ipe specialit̃ veni
 dies est: de quo dcm̃ est. Dies sanctifi
 catus illuxit nobis. Duodecã hore duode
 cim eius sũt discipuli. Sicut nemo p̃t a
 serpo eẽ. ita nemo a serpo illuat: sed illu
 trante illo de quo scriptũ est. Erat lux vera
 que illuminat omnẽ hominẽ. Quicũqz ergo
 a tenebris ignorantie et p̃ci surrexerit
 et illuminatus ab ip̃o fuerit qui dixit. Ego sũ
 lux mudi: merito filius lucas et diei vo
 cat. Imitatione aut nõ natura filij dei
 sumus: sicut ait saluator. Ut sitis filij
 p̃ris vñ qui in rebus est. *De spe clorũ caplin lu*

Hostolus ait. Est aut fides sperã
 dari rerũ nõ appareatũ. Res
 em qd̃ videt quis sperat: sed
 qd̃ nõ videm̃ p̃ panẽtia ex sp̃ãm̃. Spes
 est expectatio futurũ bonorũ: que ex
 p̃mit humilitatis effm̃. et sedule seruitu
 tis obsequiũ. Spes aut vocata est: eo qz
 sit ad p̃grediẽdũ pes. Vñ e contrario dicit̃
 despario. cui nulla est p̃grediẽdi facultas:
 qz dũ quisqz p̃cãm̃ amat. futurũ gloria nõ

sperat. **U**lle fiduciale sperat: qui madata
dei seruat. Beata uero res ab aplo diatu-
spes ubi filij dei merebimur et heredes: he-
des quidem dei. coheredes autem xpi. **U**bi
apparuit simile ei eimque: quod uidebimus
eum sicuti est. **H**inc alibi applus ait. **U**nde
spem que reposita est uobis in celis. **Q**ue
em futurum bonorum non est modo carnalibus
perspicua oculis. **U**nde dicit applus. **Q**ue oculis
non uidit. nec auribus audiuit: et in cor
hominis non ascendit: que preceps deus di-
ligentibus se. **R**am et spes omnium eternum uita
eterna est. que in celo adhuc in xpo nobis
reposita est: sed cum xpus apparuerit
uita nostra. tunc et nos cum illo apparebimus
in illa in gloria. **S**ed et alibi idem applus
ait. **I**pe autem deus noster ihesus xpus. et deus pater
qui dilexit nos. et dedit consolationem eternam
et spem bonam in gratia. **I**deo dicitur spes bona:
quod scriptum est. **S**perantes autem in domino. non
deficient omnino bono. **D**icit et spes misericordie
quod sperantes in domino misericordia tradabit.
Potest etiam spes bona in gratia ipse qui cum
patre et spiritu sancto solus est bonus accipi dominus
ihesus xpus: de quo psalmista ait. **S**pes
mea domine a iuuetute mea. **Q**uid edum est
itaque ut neque per spem ueniam quam promittit
deus perseuerent peccatores: nec quod iuste peccata
puniat ueniam de spem: sed utroque pri-
uilegio euitato et a malo declinemus. et de pi-
etate dei ueniam speremus.

Ut sine uinculo orationis . luy.

Sine intermissione orare duobus modis fieri posse creditur: sine cordis intentione. seu operibus misericordie. Cordis intentione orat: qui desiderio superne contemplationis afflatus. in amore creatoris sui totus est deditus. **I**psa enim amoris dei continuatio. sine intermissione est oratio. fit et sine intermissione oratio quoniam thesaurum elemosinarum thesaurizat in celo: dicitur domino. **T**hesaurizate nobis thesauros in celo. **P**ro thesaurizate in celo sine ambulet. sedeat. comedat. bibat. loquat. taceat. dormiat. semper thesaurum eius qui in conspectu domini est reconditus. sine intermissione orat dominum. **U**nus dominus ait. Abscondite elemosinam pauperibus: et ipsa pro vobis orabit. Orat et ille sine intermissione. qui quale premium se exhibet in oratione. tale se postmodum in ea conservare studet: sicut de anna secundum legem orante: que in ipso reprobationis affectu quod oravit promissit. usque quo adeptam est quod postulavit. Dicebant de abbate arsemo. quod vesperis sabbati lucefcente dominica relinquebat post se solem: et extendebat manus suas ad relum orans. donec mane die dominica illi sciret ascendens sol facie eius: et sic residebat. **V**enerunt aliquando ad abbatem lucium monachi quidam qui dicebatur enchite: id est orantes. **E**t interrogavit eos senex dicens. **Q**uid est opus manuum vestrarum? **R**esponderunt. **N**on operamur: sed sicut dicit apostolus sine intermissione oramus.

Exm.

Exm.

Dicit eis senex. Et non manducatis. Rñderit.
Eadē manducam. Dicit eis. Qñ qmēditis qd
orat p uobis. Iterū mtiogruut eos. Non
dormitis. Rñderit. Dormim. Dicit
senex. Cū dormitis quis orat p uobis. Et
non inuenerūt quid responderet. Dicit
senex. Ignoscite michi frēb: qz nō factus
est dicitis. Ego oñdam uobis: qz laboras
mamb9 meis. sine intmssioē oro. Sed eo
iuuāte deo. et applicans michi pauca9 pal
mulas facio ex eis plectū et dico. Misere
re mei deus scdm magnā mīam tuā: et
scdm multitudinē misērationū tuarū dele
iniquitatē meā. Oratio est an non. Rñde
rūt. Eadē. Et ille dixit. Quādo pmasero
tota die laboras et orans. facio michi pla
num duodecī nūmos. et pono ex eis ad
ostū duos et residuos manduco: et qui
illos accepit duos denarios. orat p me
tpe quo manduco uel dormio: atq; ita p
grām dei impleo qd scptū ē. sine intms
sione orate. *De eo q ut sim' simplices ut*

Debus simplex naturā est. *filii dei. l. iij.*
Qui q' iam filii dei sunt p adopa
onē. et eē cupiūt p imitationē
uicē ē ut sint simplices sicut colūbe. Sap
tū est em. Simplicitas iustozū diriget eos.
Nichil simplici corde felici9: qz qui mōcētā
erga alios exhibet. nichil ē qd pati ab
alijs formidet. Ornatissimos et honestissios
dei filios docet et cupit eē paulus. *Maci*
latus est em qui peccat. *Macula ē ipsum*

scelus patris: quod opatore suum commaculat atque
 contaminat. filii dei immaculati adiuvante deo
 et sine reprehensione vivere possunt, si reprehensibiles
 opera digna non agant: quibus a ma-
 lorum reprehendat. *Ut enim immaculati iustitia
 tui ambulat in lege domini. Dixit sancta simplici-
 ter. Efficiam prudentes sicut serpentes et si-
 viles sicut columbe: ut intelligamus laqueos
 inimici. Prudentes ut serpentes dominum est:
 sicut non ignorem laqueos diaboli et artes
 eius. Etenim simile aliquid ex alio simili sceleris
 superat. Simplicitas colubae deimit
 puritate actionis* *Ut sine murmure sicut moysi*

Ex^m

Qui contra deum vel preceptorum suorum
 murmurat precepta: hesitat sine
 dubio laboris sui recipere premia.
 Omnes qui in hemo de filiis israel contra dominum
 et moysen murmuraverunt. in ipsa hemo
 a venenatis serpentibus perierunt: et in re-
 pmissionis terra hereditatem non acceperunt.
 Quisquis ergo in mente electorum dei. vel ut in terra
 viventium hereditatem habere desiderat: necesse est
 ut sine murmuratione vivat. Tanto enim quisque
 de patri murmurat operacione: quanto amplius des-
 perat laboris sui eternam retribucionem acci-
 pere. Nam qui de spe retribucionis non dubitat:
 in operibus duris positus. contra eruditorem
 suum dominum nunquam murmurat. filius qui eru-
 dit a patre ut eternam accipiat hereditatem non
 debet murmurare: quin potius de patris
 erudicione gaudere. Quersa mens quae
 per increpacionem corripit: ut per predicacionem

et. Et unum
 am. Dicit
 s. h. t. t.
 h. d. e. r. a.
 n. m. t. s.
 r. u. t. q. u. o.
 t. e. m. a. r. t.
 s. p. o. n. d. e. m.
 s. s. i. n. e. m. i. n. i. s. t. r. a.
 t. a. p. p. u. m. s. m. e. p. t. a.
 e. x. e. i. s. p. l. e. r. a.
 s. o. m. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e.
 m. e. i. m. p. e. d. i. a. t. i. o. n. e.
 a. d. g. r. a. t. i. a. m. e. t. e. r. n. a. m.
 i. l. l. e. d. i. x. i. t. q. u. o. d.
 i. s. e. t. i. r. a. n. s. i. t. a. m.
 i. n. u. m. b. e. r. o. s. e. t.
 r. e. s. i. d. u. o. s. m. u. l. t. i.
 n. o. s. d. e. n. o. t. a. v. i. t.
 u. r. o. u. e. l. d. e. m. e. n. t. e.
 l. e. o. q. u. o. d. s. p. i. r. i. t. u. s.
 d. e. o. q. u. o. d. p. a. t. r. i. s.
 n. o. n. p. l. e. y. n. a. t. u. r. e.
 i. a. m. f. i. l. i. u. s. d. e. i.
 t. e. e. r. u. p. i. t. p. a. t. r. e. m.
 s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. s. o. n. t.
 p. l. i. c. i. t. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. o. n. e. s.
 c. o. r. d. e. s. e. l. e. r. a. t. i. o. n. e. s.
 i. n. d. e. b. e. t. i. n. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. m.
 o. r. n. a. t. i. o. n. e. s. e. t. e. r. n. a. m.
 e. t. e. r. u. p. i. t. e. t. p. a. t. r. e. m.
 u. p. e. r. m. i. t. t. e. r. e. t.

omnibus dulcedine ad bona suadet. De correptione
ne fit deterior: et inde in murmurationibus iniquita-
tem succendit: unde debuit ab iniquitate
compensa. Quisquis pro peccato percutitur nisi in
murmuratione remittat. eodipso iam iustus esse no-
at. quo ferietis iustitiam non accusat. Hic
paulus ait. Regum murmurationibus sicut quod
eorum inmurauerunt: et a serpentibus percit.
Parum quippe liber numeri quod pro tedio la-
ti itineribus plus isit inmurauit: et ideo in-
ferit in illos dominus ignitos serpentes. Pla-
ge serpentium ignitorum. uenenaliorum sunt:
que animam quam tangunt spirituali morte occidit.
Et bene in murmurans contra deum plus. serpentium
morsibus sternebat: ut ex ordine flagel-
li exterioris agnoscat. quanta intus per peccatum
murmuratione patet.

Ex^m

Dicit abbas iosephus.
Tres ordines in conspectu domini sunt ueneabiles:
primus quoniam homo in se format et adicitur ei temptatio-
nes. et cum gratia actione suscipit: secundus
quoniam aliquis omnia opera sua munda facit coram
domino. et nichil in hoc querit humanum: tertius
quoniam aliquis est in subiectione et preceptis spiri-
tibus obedit sine murmuratione. et omnibus
propter renunciat uoluntatibus.

Hostolus paulus sic *De curacione*
ait. Nos sumus circuncisio qui spiritu
deus seruimus: et gloriam in christo ihesu.
Ac si dicit carnalis circuncisio. Vos estis
circuncisio pellis propter uentrem uestrum: nos circuncisio cor-
dis et corporis nostri. Uobis bona dei a uobis
amputatis creaturam: nos a nobis spiritualiter.

vicia et peccata abscedimus. **Q**uod autem dicitur circa.
nos sumus qui spiritu servimus deo: tale est.
ac si dicitur. Nos sumus spiritualis cruciationis
iusticia: quia iusticia spiritualis efficitur: spiritualiter
in se servimus auctori. In lege domini et in prophetis
duplatur cruciandi iubemur: carne videlicet
et corde. carne ubi ait: cruciandimur carne
proprie vestra: corde ubi dicitur: cruciandit: propria
cordium vestrorum. Nos ergo carne cruciandimur: si
a nobis carnalia vicia abscedimus: id est ad-
ulteria. fornicationem. immunditiam. crapulam. ebri-
etatem. et huiusmodi similia: que carnis operantur
concupiscentiam. Corde cruciandimur: si a nobis spi-
ritualia vicia abscedimus: id est superbia. iac-
tantiam. iram. rancorem. iram. odium. immunditiam. et
huiusmodi similia. Horum omnium abiectio viciorum et
assumptio virtutum: faciunt hominem iustum. **Q**uod
dominus octava die cruciatusus et post tricesimum
tercium cruciacionis diem ad templum domini est de-
latus. ut hostia pro eo offerretur et factus voca-
retur: mystice significat quod nemo nisi cruci-
atusus vivens. dignus sit dominis presentari obtu-
tibus: nemo nisi mortalitatis nexibus abso-
lutus. superne civitatis gaudia possit sibi
re perfrui. Ad hanc carnalium et spiritualium
cruciationem viatorum iacobus nos hortatur dicens.
Abiētes omnem immunditiam et habitudinem ma-
liciam: in mansuetudine suscipite in situ vestrum
Corpus et mentem a viciis iubet cruciandi: ut
digni existere possimus. quo verbum salutis sus-
cipiamus. Ad hanc nos viciorum cruciacionem
apostolus petrus nos admonet dicens.

hūm. obsecro uos tāq̄ aduenas et peregrinos. ab-
stine a carnalibus desiderijs. Ipse nos docet
a carnalibus desiderijs abstinere. q̄ militans
aduersus carnem: et dū concupiscens blandie
tibus caro enervat subingat. uniuersi exer-
citus fortit̄ totū carnem armat. Dixit abbas
amōnas. q̄ quatuor annos fecit in saty-
de p̄ans deum die ac nocte. ut donaret ei
virtutē hū sup̄andi.

Ex^m

Tacobus ap̄t̄s ait. fructus iusticie i pace
semiat faciētibz pacē. Omne q̄d in hac u-
ta agimz. semen est future retribucōis.
ipsa aut̄ retribucō. fructus est op̄m p̄ncū.
ap̄t̄o teste qui ait. Quicūqz seminauerit
homo her et metet. Qui seminat in carne
metet corrupcionē: qui aut̄ seminat i spū.
de spū metet uitā eternā. p̄c̄e ḡ. dicit.
q̄ fructus iusticie in pace seminat faci-
entibus pacem. fructus iusticie uita etna
est. que op̄ibus iustis retribuit: q̄ qui
inquirūt pacem sequūt eam. Hunc pau-
lus ad ephesios ait. Repleti fructu iusti-
p̄ ih̄m xp̄m in gloriā et laudē dei. Hunc
fructū iusticie alibi de se p̄sit dicens. fruc-
tus aut̄ spūs ē caritas. gaudiū. pax. lō-
ganimitas. benignitas. mansuetudo: fides
cōtinēcia. castitas. Quo multiplici frui
uult nos in diem xp̄i ih̄i eē impletos in
gloriā et laudē dei: q̄ de oibz bonis que
de ip̄o accepimz. nō nobis sed illi gloriā
et laudē referre debemz: dicētes cū p̄s.
Non nobis dñe non nobis: sed nom̄ tuo
da gloriā. Venerūt aliqui duo fr̄es ad

Ex^m

quedā senem. Consuetudo autē semis nō eāt
 manducare cotidie. Qui r̄ vidisset fr̄es
 gaudens suscepit eos dicens. ieiunū suā
 merredē habet. Qui māducat p̄ carita-
 tem. duo mandata implet: qm̄ volūtate
 p̄riā relinquit. et mādatū dei implet. re-
 ficiens fr̄es. Dicit quidā p̄m. Nisi p̄us
 odio habueis: non potes dilige. Nisi q̄
 oderis p̄am: non facies iusticiā. Scriptū
 est em̄. Declina a malo et fac bonū. In
 omnibus hys p̄positū aīm ubiq; requirit.
 Adam em̄ in paradiso cōsistēs p̄varientus
 est mādatū dei: Job in stercore sedēs custo-
 diuit. Vñ constat qz p̄positū bonū querit
 deus ab homine: et ut semp diligit et
 timeat eum. *Ut ad innocētiā revertamur*

Exm

infancie lvi
Dominus in euāgelio ait.

Nisi cōuisi fueritis. et efficiamini si-
 cut puuli non mēbitis in regnū
 celozū. Non q̄ nobis p̄cipit ut etate habe-
 amq; puulozū sed innocēcie cōuisionē: et
 qd̄ illi p̄ aīos possident infancie. nos pos-
 sideamq; p̄ puilitatem innocēcie: ut malicia. nō
 sapiēcia puuli simq;. Hinc iterū dñs dicit.
 Quicūq; s̄u hauerit se sicut puulq; iste: hic
 maior est in regno celozū. Ac si dicit. Si-
 cut puulus iste cuiq; uobis exemplū t̄uo.
 nō p̄seueat in inaciūdia. non Iesus meruit. *muliere*
 non uidens pulchrit̄a delectat. nō aliud co-
 gitat. aliud loq̄t: sic et uos nisi talē ha-
 bueritis innocēcia. et aīm puilitatē: regnū
 celozū nō poteritis intrare. Quia in adē ad
 innocētiā infancie venire possimq; pe-

trus ap[osto]lus exponit dicens. Deponētes oēm ma-
licā. et ōnem dolū. et simulacōēs. et inuidiā.
et omēs detractiōēs sicut mō gemitu infantes
rationalib[us] sine dolo lac rōcipitate: ut in
eo crescat[is] in salutē. Ac si dicēt. Quia iam re-
nati estis p[er] aquā baptis[m]atis. et p[er] grā[m] sp[iritu]s
s[an]c[t]i. filij dei effecti: estote mō p[er] studiū bone
cōuersatiōis quales sunt infantes p[er] naturā
innocētie etatis. nō habētes maliciā. Omīs
amaritudo. et furor. et indignatio et ma-
clamo[r] et blasphemā. tollat[ur] a uobis. Pau-
lus de se et sequētib[us] se dicit. **F**ili sumus p[er]
uili in medio v[est]r[um] tāq[ua]m si nutrix foueat
filios suos. Videdū quō hic dicit. fili sum[us]
p[er] uili: cū alibi dicat. Utinā nō efficiam[ur] p[er] uili.
Quō volūtariē facti sum[us] p[er] uili nolentes
eē p[er] uili. Quales nos eē p[er] uilos uelit a-
p[osto]lus: ipse exponit dicens. Maliciā p[er] uili
estote. Quales nos p[er] uilos nolit esse. sub-
dendo declarat dicens. Utinā nō efficiam[ur]
p[er] uili fluctuātes: et aru[er]em[ur] om[n]i vento
doctrinē. In uobis modis boni efficiam[ur] p[er] uili.
habēdo hūilitatē. p[er] uilitatē. innocētiā: nō
habēdo maliciā. dolū et inuidiā. Ap[osto]li p[er] uili
fili sunt. nō h[ab]ēdo maliciā. dolū et inuidiā:
facti sunt magni. habēdo hūilitatē. p[er] uilitatē.
innocētiā: in sup[er] habēdo ubertatē doctrinē.
de qua suos fouebant filios. De quib[us] pau-
lus dicebat. Tamq[ua]m p[er] uilis in xp[isto]. lac uob[is]
potū dedi. et nō estā. **De eo q[uo]d iusti lapides**

Detrus in epla. **sunt uocati capla[m] l[ic]e**
sua ait. Et ip[s]i tāq[ua]m lapides uiu
sup[er] edificam[ur] domus sp[iritu]ales. **Sup[er]**

edificare illos dicit: qz sine dno ihu lapide scz
 viuo nulla edificatio stare pt. fundamentu em
 nisi xpm nemo pone pt: cuius participatione
 fideles lapides viui efficiunt: qui p infidelita
 tem lapides mortui erant: duri scilicet
 et insensibiles quibus merito dicit: auferam
 cor lapideu de carne vna. et dabo vobis cor
 carneu. docibile scilicet ad ewangelica veri
 mendam doctrina: ut tanq lapides viui ad
 spuale edificiu aptent: qui p discretionem. e
 ruditudoctoris amputatis et cogitandibus
 actibus supfluis velut ictu quadrat secu
 ris. Lapis quadrus quocunq loco positus in
 latere fuit: eque stat. Iustus g. qui pspi
 titibus no eleuat: adusitatibus no frangit. in
 iurpationibus non deicit: suasionibus ad malu
 non trahit: lapis quadrus est. Sicut et
 ordines lapidum in pariete portantur alij ab
 alijs. ita portantur fideles a predicatoribus iustis.
 portant et ipsi p doctrina sequentes: et hoc or
 dine alij ab alijs portantur usq ad ultimum
 iustis: qui cum alijs portantur que portare debeat
 non habebit sequente. Qui aut omne edifica
 um portat et ipse a nemine portatur: dno
 xps est. Vn a propheta lapis piosus vocatur
 in fundamento fundatus. Viuos lapides
 aplos vocat elios: ut sonatu insonet voce
 actionis eorum. Mortui namq id est matiales
 lapides. ubicunq a structore positi fuerint
 insensibiles manent: aut ena lapsi decidunt.
 Non g. nos btus petrus talium lapidum in
 sensibilitate vult imitari. sed tanq la

pedes uiuos fundamēto qd̄ est xp̄us sup̄edifica
ri: ut uidelicet uiuāte gr̄a dei. sobrie et iuste
et pie uiuamq; in hoc seculo. Ergo om̄i labōe
intendū est. ut sm̄q; lapides uiui et ex om̄i
pte dolati: ut efficiam̄ cū p̄phetis et ap̄lis
templū dei scm̄. nō manufm̄. *De suffragiis*

Batus vir aut ap̄ls *temptationis capitulum*
Iacobus qui suffert temptationē. qz
cū p̄batus fuerit accipiet coronā ui
te. quā rep̄misit deus diligētib; se. Hinc
simile est illud in apocalypsi. Esto fidelis us
q; ad mortē: et dabo tibi coronā uite. Tā
to amplius gaude in temptationib; oportet.
quāto certius claret deū h̄is quos diligit se
pe manus temptationū pond; imponere:
ut p̄ exercitiū temptationū p̄bent in fide p̄
fecti. Duplex est gen; temptationis: vni
qd̄ decipit. aliud qd̄ p̄bat. Scdm̄ hoc qd̄
decipit sc̄ptū ē. nemo cū temptat̄ dicit.
qm̄ a deo temptor. deus em̄ neminē tēp
tat: scdm̄ illud qd̄ p̄bat sc̄ptū. tēptauit deus
abrahā. De qua temptatione p̄pheta dnm̄
postulās ait. p̄ba me dn̄e et tempta me.
Sc̄ptū est et alibi. Vasa figuli p̄bat for
nar: hoīes aut iustos tēptatio tribulatio
nis. Tribus modis temptatio agit: sugges
tione hostis. delatōe uel consensu nostre
fragilitatis. Cū hoste suggerēte. delatō
uel consentire p̄cō nolimus: tēptatio ipsa
nobis ad uictoriā p̄uenit. quā coronam
uite meam accipe. Temptatus ē iob mul
tiplicat: sed qz nec possessioēs nec salu
tem corporis diuino amori p̄posuit. tēptat

quidē suggestionē hostili potuit. sed consenti-
 re uol delectari p̄o nullatenus ualuit. Dixit
 abbas anthomus abbati pastor. Hoc ē mag-
 nū opus hominis. ut culpā suā sup se unusquisq;
 ponat corā dno: et expectet temptatio-
 nē usq; ad ultimū tempus uite sue. Dice-
 bat quidā senex. Cū non teptam. tūc ma-
 gis hūilēm: qz deus facēs infirmitatē nrām
 ptegit nob. Si aut gloriā aufert a nobis
 deus ptectionē suam: et p̄m̄. Narraue-
 rit de quodā sene. qz sedens in tella sua
 et sustinēs temptatiōes. uidit manifeste
 demones et cōtepebat eos. Cū aut uide-
 deret se diabolū uinci a sene: uenit et
 ondit se ei dicens. Ego sum xps. Videns
 aut eū senex clausit oculos suos. Et dixit
 ei dyabolū. Quare clausisti oculos tuos?
 Rndit. Ego nolo xpm̄ hic uidē: sed in alia
 uita. Audiēs hoc dyabolū: nō cōparuit.

Ex^m

Ex^m

Ex^m

Ego sum x^s

Detrus ap̄ls̄ ait. *De cognitiōe dñi lri*

Grā uobis et pax impleat ī cogni-
 tiōe dñi nr̄i ih̄u xpi: quō omnia
 nobis diuine uirtutis sue que ad uitā et
 pietatē donata sunt p̄ cognitiōnē eius
 qui uocauit nos p̄p̄ia gloria et uirtute.
 Ac si dicēt. Adimpleat uobis grā in eo
 ut dñm nr̄m ih̄m xpm̄ p̄f̄c̄ cognoscatis:
 et hoc quoq; adhuc p̄ eū cognoscatis q̄
 mō oīa nobis p̄ grā diuine uirtutis sue
 donata sunt. que ad uitā optimēdā et pie-
 tatē cōseruādā sufficient: qz quāto quis
 dñm p̄f̄ius agnoscat: tanto altius p̄mis-

sciri eius magnitudinē sentit. Hinc paulus ait.
Ad cognoscendū illū et virtutē resurrectionis
eius. Cognatio enim mysterij humanitatis eius
passionis. et resurrectionis. perfectio uite est.
et thesauri sapientie. Per cognationē dñi et sal
uatoris nr̄i. omnia diuinitatis eius mysteria
quibus saluamur agnoscimus. Triphat ad agn
tionē dñi venire. scriptura teste didicimus. p̄mo
ut credamus eū filiū eē dei patris omnipotentis
et cū patre et spiritu sancto vni eē deū in trinitate.
sc̄do ut diligamus eū ex toto corde. tota anima. to
ta virtute. q̄ ut iohānes ait. om̄s qui dilig.
deū ex deo natus est et cognoscat deū. qui
nō diligit nec nouit eū: t̄tio si mādata eius
seruamus. eodē iohāne teste qui ait. quidi
ait se noscē deū. et mādata eius nō custodit.
mendax est. In hoc scimus q̄ cognouimus
eū: si mādata eius obseruamus. et virtutē
resurrectionis eius agnouimus. Agnoscimus
virtutē resurrectionis eius. q̄n credimus q̄
deus resuscitauit. et nos cū illo p̄ virtutē
suā. et a dampnatione eripuit mortis: et e
reptos in hereditatē etnā ut filios ad dexte
ram patris collocauit. Octaua enim die dñs
mortuus resurgens. exēplū nobis future re
surrectionis. et mysteriū ostendit noue cōiunctionis.

DE dño nro ihu *De clarificatione dñi lxxi*
Xp̄o paulus ap̄t̄us ait. Cum venerit
glorificari in sanctis suis. Ille qui in
gloria nāte sua semp̄ gloriā semp̄q̄ man
glorificatus. in iudicio cū venerit iudicare vi
uos et mortuos et seculū p̄ ignē glorifica
bit sanctos suos cū ip̄is gloriosus apparebit ex

57

claritate potencie sue clarificans eos: sicut
ait patri. Et claritate qua dedisti michi de-
di eis. Et alibi scriptum est. Fulgebunt iusti si-
cut sol in regno patris eorum. Veniet ergo in iu-
dicio apparere in sanctis suis glorificatus. qui
iniquus apparuit in passione despectus
et qui ante pylatum et pontifices iudeorum in
primo aduentu apparuit humilis et pusillus. in
secundo gloriosus magnus et excelsus apparebit et ammirabilis
fiet in omnibus qui crediderunt. Ipse ammirabilis
est deus: de quo ysaias dixit. Et vocabitur
nomen eius ammirabilis. Hinc dauid ait. qui
mirabilis deus in sanctis suis. Cuius gloria resur-
rectionis viderunt et crediderunt apostoli christiani.
et in iudicio gloria maiestatis eius so-
li videbunt electi. *De eo ut ambulamus digne*

Dignitas sacri baptismatis *Deo gratia*
vnde. post susceptam per impositionem manuum
episcopi spiritus sancti gratiam. potissima est hominum
impleri cognitione voluntatis dei. ut ea que
sunt voluntatis dei faciat: et in omnibus secundum
eius voluntatem vivat. Quanto quisque voluntatis
dei habuit cognitionem. tanto magis maiestatis
eius habebit timorem. et cordis erga
eum dilectionem: et in tantum digne deo poterit
ambulare. et in omnibus bono opere fructifera-
re. Ille digne deo ambulat. qui fidem quam
in baptismo per gratiam domini suscepit. bonis
operibus cotidie accumulatur: qui membra sua
que sunt super terram mortificat ut deo spiritu
aliter vivat: et ei cui se exhibuit iuste et pie
vivendo placeat. Remo deo placere et adue-
ntum beatitudinem potest pervenire: nisi per morti-

fructificationē uiciorū carnis. et assumptione uirtu-
tū: p̄ fidem tām. et operationē scām. Ille bñ
in om̄i ope bono fructificat: qui acepto ī uo-
de uerbi semine. ut terra bona et optima. a-
liud trice simū. aliud sexage simū. aliud cen-
tesimū fructū affert in pacia. Rōndū q̄ ta-
cite hoc in loco eorū mētes surripit. qui in
melius non crescit. nec bonū opantes in
uirtutibz p̄ficiūt. sed tantū sibi sufficere
credūt. ut qz nō opant malū. uel qz relique-
rūt corpe mūdū: nesciētes qz p̄ exercitia
sapientie et meditationē diuinā sc̄pturū.
et p̄ uirtutē bonorū opm. nouis cotidie es-
tens et placens deo effiat hō. Dixit ab-
bas pastor. Sicut fumo expellūt apes
ut tollat dulcedo carū: ita torpali reges
timorē dñi expellit ab aīa. et auferit opus
bonū ab ea. Dixit iterū ip̄e. Ab homināo
ē dñi om̄s torporena regies. *De eo q̄ non*

Exm

Exm

H Postolus ait. *hominibus placere debet*. *hominibus*
Si adhuc hominibus placere uellem.
xpi seruus nō eēm: id est si uide-
ris carnalis in obseruācia legis uel prauis
uicētibz xpianis in prauitate cōsensisse.
xpi seruus nō eēm. Cui sentētie contraria
est illa ubi ait. Sine offensioe estote iude-
is et gentibus et emē dei: sicut et ego p̄
om̄ia om̄ibus placeo. Cur om̄ibus placeret.
ip̄e exponēdo subiūgens ait. Non querēs
qd̄ michi uale est. sed qd̄ multis ut salui
fiant. Qui em̄ om̄i uilitatē et salutem que-
rebat: om̄ibus se placere non intōnemēt di-
tebat. Hoc ap̄li bonū monachi tenētes ex-

emplū. nō tm̄ sive vtilitati dēnt eē cōtenti.
 sed magis que cōueniūt. p̄ximis: nō sua cō-
 siderantes. sed que aliorū. Qui t̄m̄o que
 sua sūt. id est que sibi soli nōia sūt rogi-
 tat. et de fr̄na salute uel de eius t̄pali uti-
 litate non curat: sine dubio a caritatis
 tramite in qua om̄s m̄arū salus cōsistat.
 declinat. Quisquis de sua et p̄ximorū u-
 tilitate ac salute sollicitus quidq̄ valet uti-
 litatis quasi sibi superioribq̄ fr̄atibq̄ impendē sa-
 tagit: sibi metip̄si p̄ hanc hūilitatis obīam
 uite celestis gaudia amphora acquirit. Pla-
 cet ḡ hom̄ibus paulq̄ et nō placet. q̄ om̄-
 bus bene iuste et rē viuētibq̄ in om̄ibus cō-
 uersationibq̄ et ūbis placet et actibus:
 cūctis aut̄ viuētibq̄ praeue contradictor̄ ex-
 istens. nec ūbis placet nec moribq̄. Bo-
 nis in om̄ibus placet paulq̄: malis in om̄-
 bus displicet. Sicut em̄ in area mixta sūt
 grana cū paleis. ita et em̄ degenti ad-
 huc in terrā. mixti sūt mali cū bonis.
 De hac mixtura bonorū et malor̄. sic le-
 gimus in eplā pauli. In magna domo nō
 solū sūt vasa aurea et argentea. sed
 et lignea et fictilia: et quedā quidē in
 honore. quedā in cōtūchiā. Magna domus
 etiā ē xp̄i vniūsa diffusa p̄ orbem. In
 hac aurea sūt vasa. hom̄ videlicet corda
 intellā sp̄uali repleta: et uel anno oborto
 varijs virtutibq̄ rutilātia. Sūt et argē-
 tea: nitore eloquēcie clam. et officio p̄di-
 cationis plucida. Sūt et lignea: sup̄-
 ba falsis et stulta. et insensibilia corda.

Sunt et fictilia: fragili de terra sumpta. et t-
remis artibus dedita. Vasa aurea et argentea
honore sunt digna. Qui bene instructi
aut apti. duplici honore digni habeant. Va-
sa lignea et fictilia. merito sunt in contumelia:
quod mente habentes stultam et superbam. non custodi-
erunt iusta precepta domini sui. Dixit sanctus simon
et iacobus. Oportet nos per discretionem animas guber-
nare: et in congregatione manentes. non que-
rere iram sunt querere. neque servare proprie voluntati
sed pro spirituali obedire. Dixit quidam se-
ner. Numquam desideravi quod michi nunc esset.
ut fratri meo dispendium facerem: huiusmodi
habens spem. quod lucrum fratri mei opus fruc-
tificationis est michi. *De eo ut dimittamus*

Omnis in in vobis peccatoribus
et evangelio ait. Si offeres munus tuum
ante altare. et ibi recordatus fueris
quod frater tuus habet aliquid adversum te. relinque
munus tuum ante altare. et vade primo reconciliari
fratri tuo: et tunc veniens offeres munus
tuum. Hoc preceptum quibus historialiter sit te-
nendum. spiritualiter tamen a nobis est complendum. Spi-
ritualiter templum nostrum interior homo noster est
altare fides est materia. munus prophetia. doct-
rina promissa et psalmus est. Et si pater fuerit
frater qui habet aliquid adversum nos. poterimus
eum non simulato. sed sincero corde diligere.
atque ad gratiam veniam postulando reuocare:
si tamen hoc coram deo non pigro motu corporis.
sed celerrimo dilectionis affectu fecerimus. De
hoc apostolus ait. Subportantes invicem. et do-
nantes vobismetipsis: si quis adversus ali-
quem habet querelam. Sicut donavit vobis

57
ita et vos. **H**ortat nos ap[osto]lus. ut sim[us] sub
portantes iur[em]. et iur[em] onem nr[am] portemus
p[ro] xp[isto]: q[ui]a qui fr[atr]em sicut seip[s]m diligit. pa
tient omnia p[ro] illo portat et sustinet. **C**irri
tus em[en] omnia suffert: o[mn]ia sustinet. **D**ona
tos uobis metip[s]is. si quis aduersus aliquem
habet quel[am]. **H**abet aliquis aduersus alte
ru[m] quel[am]. q[ui]n[on] lesit eu[m] sine causa. **S**icut
deus donauit uobis ita et vos. **A**c si di
ceret. **S**icut deus donauit uobis o[mn]ia p[ro]m[er]ita
p[ro] sacri baptismatis unda. ita et uos no[n]
aliqu[od]. sed omnia de cordib[us] v[est]ris fr[atr]ib[us] dona
te remissa: q[ui]a iustissimu[m] e[st] apud deum. ut
iur[em] me[m]bra pietatis eius qua[m] nr[am] uobis
donauit delicta. donemus uos o[mn]ia fr[atr]ib[us]
que in uos remiseru[n]t p[ro]m[er]ita. ut lib[er]e deo
dicere ualeamus. dimitte nobis debita nr[am].
sicut et nos dimittimus debitorib[us] nr[is]. **O**
nes culpas que in uos remittit. p[ro]mitti sim[us]
ignoscere: metuetes. p[ro]p[ter] scriptu[m] est de seruo
negi. qui noluit conseruis suo remittere cul
pa[m]. **I**ratu[s] d[omi]n[us] tradidit eu[m] tortoribus:
quoadusq[ue] reddet uniu[er]su[m] debitu[m]. **C**uius ex
emplu[m] tunc nos admonet dicens. **S**ic et
p[ater] meus celestis faciet uobis: si non re
miseritis uniu[er]su[m] fr[atr]i suo de cordib[us] v[est]ris.
Sic dicit lingua ignescit. et corde diffens:
q[ui]a consciencia deus inspiciat. **S**i uis ut deus
tibi omnia debita dimittat: dimitte et tu
omnia debitori tuo. **H**anc regula[m] tibi p[ro]bis
hoc pacto et plaito cu[m] deo obligaris: cu[m]
dicas. dimitte nobis debita nr[am]. sicut et
nos dimittimus debitorib[us] nr[is]. **H**oc et

Ex^m

Ex^m

alio loco dñs ait. Dimittite et dimittent. In
rogatus senex quid eet hūilitas: rñdit. In
penāti in te fir ignouēis anteqm apud te pe
nitēciā agat: et bñfacias hys qui tibi male
faciūt. Dicit abbas amonius. De pximo est
uita et mors. Si lucm frēm. lucm deu: si
aut scandalizant frēm. in xpm peccant.

De eo q filij dei sumus et heredes

H Postola ait. Qm estis filij dei: mi
sit deus spm filij sui in corda um
clamāte abba pī. Rūq̄ audemq̄ dicē pī
qui es in celis: nisi de rōfaciā spūshabita
tis in nobis. Ut em pbarem q̄ adoptatos a
deo ee in filios. spm suū dedit nobis. q̄ sig
nū pīs ondit in filijs ee: ut audeamq̄ dicē
abba qd̄ ē pī. Itaq̄ iam nō sum q̄ seru sed
filij. q̄ si filij et hēdes p̄ deū: id est si filij
sum q̄. consequit̄ debet nobis hēditas pīs:
ut qmō spm filij dei ampiētes facti sumus
filij. ita de seruitute in libertate vocati. hēdes
sum q̄ dei pīs. cohēdes aut xpi ihu filij eius.
Nam et alio loco idem ait ap̄lus. Grās age
tes deo pī qui dignos nos fecit in parte sōr
tis scōrū in luē. Pars sōrtis scōrū ē congre
gatio adunata. et in vna societate iuncta oī
um elcōrū: sicut alibi dicit. Vos aut dñs mul
tiplicet. subaudit̄ in numero elcōrū scōrū. ut
sitis s̄ et imaculati. in regno salis cōgre
gati scōrū. fit q̄ pars sōrtis scōrū in luē.
q̄ solet in sorte hereditas significari: sic
sc̄ptū ē. Dorte diuisit eis terrā. in familia
distribuciōis. Dicit om̄s elcōrū pplus pars
et familia hēditatis dñi ē. dicente sc̄ptū

60

pars aut dñi plus eius iacob familia hereditatis eius: ita pars et hereditas sortis fratru ipse dñs est. qui dixit ad aaron. Ego pars et hereditas tua in medio filioru isrl. Rob at in aplos societate habentes qñs agētes deo pñ. orem q ut dignos faciat nos in partem sortis fratru. in luce id est pars et sortis et hereditas dñi eē meam. ut et ipm saluatore nrm in sorte et in hereditate sempiterna felicitate possideam. et in luce id ē in ipō et p ipm illuati metui felices permaneam.

Quo lucrificatus xpm lrou
S quis monachus mortificauerit membra sua que sunt sup terrā. et tollens crucē suā secutus fuerit xpm. et mortuus mūdo. ac trophēu mortificationis se dñice passionis affixerit ligno. ita ut possit dicē tū paulo ego p legē mortuus sum legi. ut deo uiuā. xpo confixus cruci: iste poterit lucrificare xpm. **Xpūs ē** veritas. caritas. sapiēcia. iustitia et castitas dicit. Qui em hec omnia sibi bene uiuēdo acquirit: xpm p auidubio lucrificat. Qui frēm suū qui xpi est mēbrū. p dīcādo et bonū exemplū oñdēdo lucratus fuerit: xpm lucrificat. **Stūs augustem ait.** Data qe corrige. et emēdate nō resses. si quid forte puer su uideris. **Rob** quiesce quicquid potes lucrari xpo: qui es luctus a xpo. Qui intelligit suā causa xpm homē fem. passū. et mortuū. a mortuus resurrexisse. et in celū ascendisse. et spretis oñibus que sunt mūdi recto cursu fuerit secutus ut ipm xpm

apprehendat a quo e' comprehensus: iste felicit' lu-
crifacit xpm. hinc alibi ap'ius ait. ap'icti aut'
absit gloriari nisi in cruce d'ni n'ri ihu xpi. p'
quem nichil m'ndus crucifixus est et ego mun-
do. Non in p'pria iusticia gloriari debet mo-
chus. uel in doct'na aliqua. sed in v'ntute
crucis xpi. p' qua' sibi sperat omnia d'mittip'
cata. Inuicem q' sibi mortui e'e debent. et
m'ndus monacho. et monachus mundo:
et nichil debet concupisc'e monachus ex h'is
q' sunt m'ndi. nec m'ndus habe' debet qd' con-
cupiscat in monacho. Solus p't q' in cru-
ce gloriari. qui tollit eam et sequit' salua-
tozem: qui crucifigit m'bra sua cu' vicis
et concupiscencijs: qui no' delat' in h'is q'
vident. sed que no' vident' et et'na sunt.

*De eo q' d'ni semp' a m'ochis amicit'
tur virtutes lxxvi*

Hinc petrus ait
Et virtutes annuncietis eius qui
de tenebris nos vocauit in amabile lum'e
suu'. Sicut em' h'i qui de egyptia seruitute
liberati sunt p' moysen cu' m'e triumphale
post t'nfitu' maris rubri et d'mersionem pha-
raonis exercitu' d'no cantabant: ita oportet
post accepta' in baptismo remission'e
p'ccatu'. dignis beneficijs celestibus repen-
de' gras: et eius semp' annunciare virtutes.
Si virtutes suas omp's deus taceret: nul-
lus agnosceret. nullus amaret. Virtutes g'
suas annunciat: no' ut laudib' suis ip'e p'fi-
ciat. sed ut ip'i qui cu' in sua laude cognou-
erint. ad p'etua' hereditate' pueniant.
Idcirco laudes suas deus indicat: ut na-

61
leamq̄ eum audiētes cognoscē. cognoscentē
tes amare. amātes sequi. sequētes adipis-
ci. adipiscentes eius visione p̄fici. Hinc
p̄pheta ait. Virtutē opm̄ suozū am̄iciavit
dñs p̄plo suo: ut det illis hēditatē gēnū.
Ac si apte dicat. Idcirco fortitudinē sue
opacōis infiuat: ut eam qui audierint
doms sp̄ualibz dītescant. In sp̄ualibus eī
doms p̄ficē. est digne deo cotidie ambulae
et de die in diem virtutibz suis p̄ficē: do-
nec ad visionē om̄ipotētis valeat puenire
ut dicat cū ceteris sanctis de eo. Ibi de
virtute in virtutē: uidebit deus deozū i
spon. Ille uidebit a nobis in spon. id est
in speculacione sup̄na: qui nos uocauit
in suū regnū et gloriā. Uocauit p̄us p̄
fidem. postea uocabit p̄ sperā. q̄n̄ uidebimz eū
facie ad faciē: et illā de fideabile adimz uocē
dicentis. Venite b̄ndī p̄us mei: p̄cipite
regnū qd̄ uobis pat̄iā b̄ originē mundi.
In quo regnū et gloriā et̄na. et uita ma-
net p̄petuā. Ut̄s Job de hac am̄iciatōe
virtutū sub figurā nr̄i redemptoris ait.
Terra ne opias sanguinē meū. Terra nā
p̄ xp̄i sanguinē nō opuit: qz sc̄a etiā re-
demptoris misterū in tūctis iam mūdi
p̄tibus p̄dicauit. Ip̄e em̄ sanguis redēp-
tiōis qui sumit: clamor nr̄i redēptōis ē.
Ergo ut sacmētū dīnitē passionis in nobis
non sit otiosum. debemz imitari que su-
mmz: et p̄dicare ceteris que uenerimur.
Hinc iterū b̄t̄s Job ait. Regz inueniat

locū in te latendi clamor meus. Locū em̄ late
di clamor eius in nobis inuenit: si hoc qd̄
mens credidit lingua taret. Sed ne in nob
clamor eius lateat. restat ut unusquisq̄ in
modulū suū in iustificationis sue misterii p̄
mis innotescat. *De eo q̄ datum est s̄c̄s p̄ x̄p̄o pati*

Hic int̄ cetera paulus ap̄t̄ ait.
Vobis donatū est p̄ x̄p̄o nō solū ut
in eū credatis: sed etiā ut p̄ illo
paciam̄. Rōndū q̄ et fides qua x̄p̄m cre
dim̄. et passiones quas p̄ illo patim̄ a deo
p̄re p̄ x̄p̄o nobis donāt. Non em̄ alijs. sed
amatoribq̄ x̄p̄i q̄ x̄p̄o pati concedit. Vn̄ nō
nobis in passionibus p̄ x̄p̄o dolendū. sed ml̄
tomagis gaudēdū: quomā et ap̄t̄ ibant
gaudentes a consp̄u consilij. qm̄ digni ha
biti sunt p̄ noīe ih̄u cōtumeliā pati. Rō
solū nichil nocet qui bonū faciētibus mala
irrogat. sed etiā causā maioris b̄titudis
prestat: iux̄ illud ewāgelicū. B̄ti qui p̄se
cutionē patiūt̄ p̄t̄ iusticiā: qm̄ ip̄orū
est regnū celozū. Hinc paulus ait. Ob
quā causā etiā hec pacior: sed nō cōfundor.
Ob quā causā dicat: id est p̄t̄ p̄dicatiōe
ewāgelij. et fidem d̄m̄ n̄i ih̄u x̄p̄i. Pro
x̄p̄o em̄ pati. nō confusio. sed magna si
delibus debet *ec̄* gloriatio. X̄p̄us em̄ aut̄
ap̄t̄us fr̄us ē nobis iusticia. Pati q̄ p̄ x̄p̄o.
pati est p̄t̄ iusticiā. Confundant̄ q̄ illi qui
p̄t̄ iusticiā p̄secūt̄ elc̄os. q̄ eos cruciati
expectat̄ et̄nus: non confundat̄ elc̄. q̄b̄
p̄ breuibq̄ t̄bulatiōibq̄. gaudū et̄nū et̄ t̄

^{celoz}
Abuet ~~eloza~~ Hinc petrus ait. Sed et
si quid patimur propter iustitiam. bti. Non solum
inquit michi uobis noceat. qui bonum facere
tibus mala irrogat: sed etiam cum uos propter
bona que exercitis hostis insequit. causa
uobis maioris utilitatis prestat. cum paci-
entie uere uires exercet. Ipse iterum dicit.
melius est enim benefacere si uelit uolu-
tas dei pati. quam male facere. Hec sen-
tencia illorum monachorum stultitiam arguit.
qui cum pro culpis arguuntur a fratribus. uel etiam
excoicantur patienter tolerant: si uero sine
culpa uel uerborum contumelias. uel adu-
sa queque patiuntur a propositis. mox ad maudiam
puput: et qui antea uidebantur innocentes.
propter impatentiam et murmurationis audaciam cul-
pabiles se reddunt et noxios. Et michi si
daretur optio. malleme sine culpa quam pro culpa
subiari uerberibus uel excoicacionibus. Qui
enim iustus et sine culpa patitur christum imitat
qui uero in flagellis corrigit latronem illum
imitat. qui in cruce christum cognouit. et
post crucem paradysum cum christo intuit. Qui
uero nec in flagella desistit a peccatis. sicut stru-
mitat latronem: qui propter peccata in cruce ascen-
dit. ac post crucem in tartarum ruit. Dicit
sancti sineletice. Quamuis condat corpus in-
firmitatibus et uariis inflammetur febribus.
non deficiat in pressuris. sed magis gau-
debit quia uisitauit te dominus: et dices. Castigauit
castigauit me dominus: et morti non tradidit
me. Si ferrum es: spem adhibitu tibi igne.

no bñ

Ex. 71

Exm

Aurum est sed per ignem probatur eius. Et si iustus est et hoc patieris: de magnis ad maiora promoueris. Interrogauit quidam senex fratrem dicens. Dic michi unam rem quam custodiam: et unam per eam. Respondit. Si potueris contumeliam pati et sustinere. magnum est hoc. et super omnes virtutes. Qui contemptum et iniuriam. et dampnum patienter fert: potest saluus esse. *De eo quod*

Dicit paulus apostolus. *Christus tradidit semipsum* *capitulum Ier*
Gratia nobis et pax a deo patre nostro et domino ihesu christo: qui dedit semetipsum pro nobis. In tantum enim christus matrem dilexit uitam. ut pro illa suam poneret animam. Dedit semetipsum dominus mortui ut nos a periculo mortis eriperet. et ereptos propter in filios adoptaret. Mortuus est namque ne nos mori timeremus: resurrexit. ut nos propter eum resurgere valeamus: eripuit de perniciosa seculo nequam. ut nobis gloria pariter et donaret uitam eternam. Robor enim filius dei eripuit a raptore iniquo: ut propter nos redderet domino. Tunc etiam christus nos eripuit de perniciosa seculo nequam. cum matrem in uicibus enutritam in meliorem mutauit uitam: cum conuersationem matrem tantum mutauit in melius. erexitque in sublimius. ut cum paulo dicere possim. Propter autem conuersationem in rebus est. merito ergo suam et eorum conuersationem in rebus esse paulus dicit. qui relictis terrenis toto de fidei cogitant de celestibus: et mente puram et deuotam. non ea que sunt terrena et caduca. sed ea desiderant que sunt celestia et eterna. Voluntas enim fuit dei propter nos. ut dominus ihesus christus propter nos traderet propter nos.

De eo quod propter nos tradidit semipsum

63
et volūtas fuit xpi. ut pūb faceret volūtatē. si-
cut p̄ p̄phetā ait. Ut faceret volūtatē tuā deq̄
meus volui. Ip̄ius em̄ sumq̄ factum creati in xpo ihū in
opibus bonis que p̄auit deus ut in illis am-
bulem̄. hoc est qd̄ viuim̄. qd̄ sperim̄. q̄
intelligim̄ ex ip̄o est: qz ip̄e conditor n̄r. nō
aut̄ factum eius sum̄. Ad hoc em̄ nos crea-
ti dicim̄ in xpo ihū. creati utiqz. nō qz ante
nō sum̄. sed renati in xpo ut creati in op-
ibus bonis. ut que p̄auit deus in illis ambule-
m̄. in caritate iudicati et fundati. Caritas
xp̄us ē: et in caritate id est in xpo ita iu-
dicati et fundati eē debem̄. ut in eius a-
more firmi p̄seuem̄. Fundamētū enim
aliud nemo p̄t ponē p̄t id qd̄ positū est:
qd̄ ē xp̄us ih̄s. Veritatē aut̄ facietes
in caritate crescim̄ in illo p̄ om̄ia qui est
caput m̄m. Veritas xp̄us est. et caritas xp̄e
et iusticia et sanctificatio et pax xp̄us est.
Qui ḡ h̄c om̄ia que xp̄us est facit. in sup̄
et mādātū eius custodit. ueritatē facit:
et in caritate id est in xpo cotidie crescit.

A De eo qd̄ ait apostolus sp̄m nolite
extinguere. capitulum lxxi
E si dicat. Sp̄s s̄c̄ gr̄as
quā baptizati p̄ manū impositionē
et crismatis unctionē accepistis. nolite
prauo uiuēdo extingui. sed eam integrā
et inuolatā in uestro corde et corpore ser-
uate. Vñ ad ephesios idem ait ap̄l̄us. No-
lite tristare sp̄m s̄c̄m dei. in quo signati
estis in die redemptionis. Signaculū em̄
s̄c̄i sp̄us. in die quo baptizati sum̄ et cō-

firmati accepimus: quod utique fideliter servare de-
buerimus. Hoc igitur signaculum sancti spiritus est. Ideo
qui credit deo signatur ab eo ut servet eum. et
conferat illi in die redemptionis sancti et integri
corporis: et nulla ex parte mutilatum. Unde iohannes
apostolus ait. Et vos unctionem quam accepistis
ab eo. maneat in vobis. Ac si dicit. Hoc
dominus adiuvante parate: ut spiritus sancti gratiam
quam in baptismo consecuti estis. integram in vobis
in corde et corpore servetis. Potest unctionis eius
de qua iohannes loquitur. et spiritus de quo paulus
ait. spiritum nolite extinguere. ipsa dei caritas in
telligitur: que diffusa est in cordibus nostris per spiritum
sanctum qui datus est nobis. Que citissime ad
observanda dei mandata nos quod implet infla-
mat. et a prave viventibus per odium et invidiam
atque abscondit extinguunt. Extinguit et spiritus
predicatorum qui audientibus salutis predicant
verbum. a contumacium resistencium et exasperantium
malicia auditorum: ita ut magis eis tace-
re liceat quam predicare verbum dei. Plerumque enim fit:
ut per exasperationem auditorum predicatoribus
tollatur verbum. Unde ezechiel dominus ait. Adhe-
rere faciam linguam tuam palato tuo. et eris
mutus nec quasi vir oburgans: quia domus
exaspans est. Venit quidam senex ad alium
senem. Et dixit unus ex eis. Ego iam multo
mortuus sum. Alter dixit ei. Ne confidas
in tempore ne ex eas de corpore isto: quia si tu
mortuus es. sathanas mortuus non est.
Dixit abbas pastor. In homo humilitate et
timore dei ita inaccessibiliter respirare debet.
sicut flatum quem naribus attrahit vel emittit.

Exm

Exm

Dicit iterū. Picere se in conspectu dei. et nō
se extolle. et mitte post tergum ppriā volū
tatem: ferramenta sunt quibus anima opat.

Ex 111

De notitia curiositate iacobazarū *lxxv*
Dulcius apud ait. Progamus uos frēs
ut quieti sitis. et vrm negotiū aga
tis. et operam manibus vris. Ac si apte dicit.
Ab omī uos inquietudine et curiositate ab
stinate uicis: ut quieti facti uim agatis ne
gociū. Ille suū agit negotiū: qui postpo
sito curiositatis uicio. de salute sua messa
ter est sollicitus. Ille em̄ alienū agit ne
gociū. qui curiositatis uicio suā oblitus
uicisā discute uiti. alienā muestigare
sollicite curat. Inde et ad eosdē in secunda
idem dicit epla. Audiuimus quosdā int̄
uos ambulātes inquiete. nichil opantes: s̄
curiose agentes. In hac breui sentētia
multū paulū monachorū reprehendit uiti.
inquietudine iudicet et curiositate. et cu
riositate et multiloquū. in quo scdm̄ salo
monē nō effugit p̄m̄. Inquietudo que a
lio nomē curiositas uocāt grande est u
ciū: qz nec corpus quietū nec animā di
mittit eē sine p̄o. Dū em̄ sollicitate alio
rū domos currit uel aliena acta curiose p
quirit: p̄culdubio in multis offendit. Cu
riositatis uiciū inde finet̄ comitat̄ et o
ciū. Curiositas aut̄ inimica est anime. me
lius est monachis ut obediētes sint ip̄o
sitis suis ad oēm obediētiā utilitatis sue.
et cū silencio id est ab omī uicio inquietu

Ex^m

Ex^m

Ex^m

divis et curiositatis et uerborositas aliam.
manibus operantes suū panē manducet. ut
intelligant de p̄p̄is dictū. Opa manuum tua-
rum q̄z manducabis. beatus es et bñ tibi erit.
Dicebat quidā senex. p̄tē nō p̄firmus q̄z
nescimus mēsums m̄ns. neq̄ paciētia ha-
bemus in ope qd̄ reperimus. sed sine aliquo
labore virtutes volumus posside. Abbas y-
sidorus allocutus est aliquō fr̄es dicens. fr̄es
tres nūquid nō ad laborandū venimus in
hūc locū? Et nūc video q̄z nulla hic la-
bor est. Ego igit̄ nissa pelle uado ubi
labor est. et ibi inuenio requiē. Quēdā senex
rogabat fr̄es quiescē a graui labore. Ille
nūc r̄ndit. Credite michi fr̄es. q̄z abraham
penitebit cū uiderit magna et p̄clama-
tio dei: q̄z non amplius laborauit. *De regula*

Hinc paulus ait. *ab aplis posita lex*
Quiaq̄z hanc regulā secuti fuerit.
pax sup̄ illos et m̄a. Doctrina dei re-
gula quedā sermōnis est: que int̄ iusta
iudicat et iniusta. Qui secutus hanc
fuerit. habebit pacē in semetipso. que ex-
superat oēm sensum: et post pacē m̄am
consequet̄. Noua creatum est ḡn̄as x̄pi
ana: q̄z x̄p̄us nouus homo uenit ī m̄dū
et noua p̄cepta dedit m̄do. Idem p̄ a-
pl̄us dicit. Verūtamenē ad qd̄ p̄uenimus. ut
idem sapiam̄ et in eadem maneam̄ re-
gula id est in ministeria p̄maneam̄ f̄dei.
ad qd̄ x̄p̄s uocante p̄uenimus: et nichil ex
regule disciplinā in conuisione fidei sa-
piam̄. Sapiam̄ hoc qd̄ cōmune est et

65
in modestū in euangelica ueritate: et in ea
dem fidei regula permanens. Regula autē
hoc in loco. fides uocant catholici. Regula
uero ab eo q̄ rē ducit et rē regat dicta est.
Vñ et illa p̄m instituta que rē uiuē catho-
lici docent etiā canones uocant. Cans autē
grece latine regula dicit. Hinc et alibi pa-
lus ait. Denūciam⁹ uobis fr̄es in noīe dñi
nr̄i ih̄u xpi. ut subtrahatis uos ab om̄i fr̄e
inquiete ambulāte. Ista denūciatio nō est
ab auditorib⁹ p̄cipienda. q̄ regali est auc-
toritate fulcra: q̄ in nomine dñi nr̄i ih̄u xpi
est denūciata. Et quib⁹ apl̄im auctoritate sit
plena. auctoritate tñ cōtinet regiā. que fide-
liū om̄ salubrit̄ cōtina cōsuetudinē ad rē p̄du-
cit regulā. Ut ḡ. Ut subtrahatis uos ab
om̄i fr̄e inquiete ambulāte. et nō scdm̄
traditionē quā acceperūt a nobis. Hic aucto-
ritate firmā subtrahedi se a p̄iis hominib⁹
acceperūt etiā. Regulam em̄ bene ambulādi
id est pie et iuste uiuēdi tradiderūt fidelib⁹
apl̄i: quā om̄ fidelū debet firmē tenere
etiā: que ad illorū regulā suā uult dirigē
uitā. Istius ḡ regule norma om̄ib⁹ xp̄ia-
nis p̄sōrū apl̄orū fca ē uita. Vñ sequit̄.
Ipi em̄ satis q̄admodū oporteat uos imi-
tari nos. Ac si dicit. Quia iam frequēt et
uobis uobis p̄ dixim⁹ et exemplis oñdīm⁹:
ideo notū facim⁹ uobis quō oporteat uos
imitari nos. Libent̄ facite qd̄ hortam⁹: si
a nobis traditū tenere uultis fidei regu-
lam. Dicit quidā senex. Scriptū est. iustus
ut palma florebit. Significat hic sermo

Ex^m

bonos actus. altos rectos et dulces. Est i pal-
ma unū manduū et ipm manduū habens oē
opacionē in se. Similit' in vno iusto reperit
vnu et simplex mēe cor. ad deū tmmodo
respiens. Est aut' et albū: habens illuā
cionē fidei. Et omīs opacio iusti in corde
suis est. Rā et acumen stimuloꝝ eius. ad
uersus dyabolū est pugnaciliū. **Ut vigi-**

Dulus apl's **lantes fuit mōchi lxxiii**
nos amonet dicens. Non dormia-
mus sicut ceteri. sed uigilemꝝ id ē
nō dormiamꝝ sicut ceteri infideles. inusti.
iniqui. qui ignorācie et torporis sompno de-
pressi. et pccōrū suorū mole grauati. quid
illis in futuro pueniat videre nō valent.
tam grauit' turpitoꝝ dormiūt. ut ad sui oꝝ
todiam cordis oculos non apiant. qui nichil
de futura glā. semp de pñti cogitant uita.
nō de hīs que nō vident' et etna sūt. sed
semp de hīs cogitant que vident' et cadua
et temporalia sūt. Nos aut' nō sicut illi dor-
miamꝝ. sed uigilemꝝ. Hinc nos et matth
ewāgelista salubrit' amonet dicens. Vigi-
late qz nescitis qñ dñs ueniat: ne cū ve-
nerit inueniat uos dormiētes. **Uti serui**
illi quos cū uenerit dñs inuenierit uigilan-
tes. **Vigilat** qui ad aspēctm veri lūis oculos
apertos habet. **Vigilat** qui seruat opando
qd' credit. **Vigilat** qui a se torporis et
negligēcie tenebras depellit. Hinc et apl's
ait. **Sive uigilemꝝ sive dormiamꝝ simula**
illo uiuamꝝ: id ē sive uigilemꝝ ad custodia
mē salutis. sive dormiamꝝ a noctuū huius

66
seculi curis. sicut cum illo uiuamus. id est sp
cum xpo et in xpo sumus. qui pro nobis mortuus
est et resurrexit. De hac salubri uigilatio
ne et dormitione in cantibus salomon ait.
Ego dormio: et cor meum uigilat. Ac si dicit.
Quantomagis a terrenis uelut dormiens quiesco
curis. tantomagis liberius cor meum ad su
perplationem uigilat creatoris. Illa enim a
nima metum semper cum domino uiuet. que hic
illi per dilectionem adherens a tergo eius nunquam re
cedit. Unde et dominus ait. Qui diligit me sequetur
et ubi sum ego. illic et minister meus erit:
id est in petrium meum uiuet semper gloriosus
et immortalis regnabit. Dicit abbas eu
grus. Si deficiat noster: ora sicut scriptum est.
Ora autem cum timore et tremore: et labora
sobrie. et uigilant. Ita oportet orare. max
ime propter malignos et inuisibiles inimicos
nostros. qui nos precipue in hoc impedire in
tunt. Dicit iterum. Quando cogitatio gratia in cor
de uenerit. noli alia per alios per orationem
querere: sed aduersus ea que te impugnant
gladium lacrimarum exerce. **De pugna uirtutum**

Unde se uiri sancti contra uicia **lxxxv**
beracius a uiciorum colluione de
tergunt: dum ab eis contra singula
uicia uirtutes singule opponunt. Aduersus
impetus uiciorum. contra uirtutibus est
pugnandum. Contra luxuriam. cordis est adhi
benda mundicia: contra odium dilatio est impar
da: contra iracundiam patientia opponenda: contra
timorem fiducia est adhibenda. contra tristitiam

Exm

Exm

gaudium. contra accidia fortitudo. contra auaricia largitas: contra superbia humilitas est opponenda.
Hic singule virtutes. nascuntur contra se uicia
repugnant. Libidinem abstinentia domat: quia
quato corpus media frangit: tanto mens
ab illicito appetitu reuocatur. Aduersus iram tole-
rantia dimittit: et merore tristitie spes
etiam gaudium superat: et que turbata mens
de exterioribus afficit. Dulcedo interiorum
quillitatis limit. Aduersus inuidiam operatur
caritas: et aduersus ire incendia mansue-
tudinis adhibet tranquillitas. Cum dom-
mo uiciorum contidimus: cum iniquitate que
nos a deo sepat luctamur. Cum consuetudinem ui-
olent resistimus: et desideria passa calan-
tes contra hec uis a nobis libertatis ingente
uendicamus: uiciorum agrumibus acerrimo con-
fluctu resistimus. Cum culpas penitendo pau-
timus. et maculas sordium fletibus lauamus:
fortiter contra uicia reluctamus. **Dixit** abbas a-
gathon. **Secundum** uoluntate mea nunquam dormiui
retinens in corde aduersus quemquam dolorem:
neque dimisi dormire alium habentem aliquid
aduersum me. **Dixit** abbas macharius. **Age**
fiducialiter o fili: nam et ego per uiginti
nos. non pane. non aqua. non somno satiatus
sum. panem pensatum accipies. aquam uero ad
mensuram. somnum autem parietibus me di-
taret melius paululum subrepe festinabam.
Dixit abbas ysidorus. **Si** cogitationes non ha-
bemus: feris similes sumus. **Sed** si mim-
cus quod suum est exigit: nos quoque quod nostrum

Exm

Exm

Exm

est implere debemus. *In*stantiam orōi: et fugat
mimam. *Pa*ram meditacionem dei: et vincas. *U*se
uerācia homi: uictoria est. *C*erta et corōna
beris. *D*ixit abbas Iohes. *I*anua dei hūi
tas est: et p̄s p̄ multas cōturbaciones acti
gaudētes intrauerūt ciuitatē dei. q̄ hūi
tas et timor dei supant om̄s uirtutes im
mici. *D*ebet ḡ. monachy an̄ oīa hūilitatē
habē: hoc est em̄ int̄ octo p̄mū saluatoris
mādatū dicens. *B*ti paupes spu: qm̄ ip̄oz
est regnū celozū. *De odio et correptione fra*

Exm

Paulus ap̄tus ait. *S*i quis *terru* *lexor*
nō obedit uōbo n̄ro. p̄ eplam hanc
notate. et nō cōmiseram̄ cū illo ut
confundat: et nolite q̄ inimicū existimāe
illū. sed corripite ut fr̄em. *A*c si dicit. *S*i
cū auctoritate epl̄e n̄re nō corrigit. p̄ uias
h̄as quis sit ip̄se nobis innotescite. ut ano
bis corripiat. uel eadē p̄ n̄ram eplam exco
municet: et uos non cōmiseram̄ tam
diu excoimato. quā diu nō obediens p̄cep
tis cōfenciat ap̄tus. et sic ab utrisq̄
a nobis s̄ et a uobis cōfusus. tandē aliqui
resipiscat. et emēdatus p̄ceptis n̄ris obe
diat. *A*ptū hoc in loco ap̄tus dat iudiciū.
ut nī excoimato nec actu nec cōsilio. nec in
aliquo cōmiseram̄ cōsorcio. *I*n uno eodēq̄
homīe. et firmitatē diligē. et uiciā possimq̄
odire. *A*liud em̄ ē qd̄ fr̄ est: aliud qd̄ in
nosus est. *D*iligamq̄ in eo firmitatē n̄ram:
et odio habeamq̄ uiciositatē suā. *P*sequa
m̄ in eo uiciū: et emēdatū ut nō smetip̄os
diligamq̄ eū. *H*inc b̄tus gregorius ait.

au

Ex

Hic mirum pyms exhibe odij discretionem de-
bem: ut diligam in eis qd sunt. et odio ha-
beam qd viciosi sunt. Dicit quidam senex.
mortificare se debet homo ab omni mala re.
Priusq; egrediat de corpore: et no ledat ullu
hoiem. Nisi habueit homo in corde suo qd p-
cator est: deus no exaudiet illu. Quid est i
corde habere qd pator est? Si quis portat p-
cata sua: et non videt pccm pyimi sui. Qm
em ho dimiserit voluntate sua: tunc ei re-
sistabit deus: et suscipit orone eius. Si con-
spexerim pccm mra: no uidem pccm pyimi.
Stulticia em e homi habenti mortuu suu:
relictu abire et flere mortuu pyimi sui. Qm
manu dm occidit omne pmogenitu in tenebr-
ti: no erit domus in qua non iacet mortuus.
Non em est ho qui uiuat et no peccet. Quis-
quisq; em mortuu id e pccm suu flere debet.
Pccm em mortuu dicit ppheta ubi ait. Q-
lauat a mortuo et iteru tangit mortuu:
id e qui plangit pccm. et iteru facit pccm:
nichil p fiat lauatio eius. **Ut mentis libos**
Utriusq; aplos ait. **succinctos habeat uirtus**
Uter qd succincti libos metis vte.
sobrii pfre spate in ea que offert
uobis gram in reuelacione ihu xpi. Ac si di-
cet. Qnto magna e uobis gra pmissa: tato
amplius digni ee curate ut ea pape ualea-
tis. Et rē dicit. spate in eam que offert uob
gram. in reuelacione ihu xpi: qz qui succincti
libos metis aduetu dm mente et corpore in-
tus exspant: merito qm reuelat spem. hic
et paulus ait. **Stante g. succincti libos ues**

ut succincti libos succinctos habeat uirtus

tros in veritate: id est pfecti state lumbos
 mentis acmcti. id est in omni picho virilit
 panti. et ab omibz curis seculi expediti.
 Quia iuxta membra carnis et corporis. oia membra
 die in scripturis vorent. nulli dubiu est. De q
 bus unu e membru: qd ut acmctum a dno
 pcept. Sunt lumbi viri pempti: et lucerne
 ardentes. Hinc et ppheta ait. Accingite
 lumbos vros sup ubera vra. Ac si dicat. In
 corde libidines resente: ne exterius in for
 matione turpit cadatis. Nam castus cor
 pe no tn corde. nullu pmiu habet in pro
 missione: qz scdm veritatis dcm. qui vide
 rit muliere ad concupiscenda ea. iam me
 chatus e eam in corde suo. Hi q. forma
 tiones phibeant a corde non pcept in
 ope. Sunt aut nonnulli. qui ad concupiscendu
 culmen pfectionis acmcti. du aliora in
 terius appetunt. exterius cuncta derelinquunt.
 Qui vero rebus habitis se nudant. gloria
 honoris se expoliant. qui intuoꝝ deside
 rioru p assiduitate se amici meioris assi
 ciunt. habe de exterioribus consolatione no
 lunt. hii intus gaudis dum mete appro
 piant. uita in se funditus corpore delicia
 omis necant. Talibus naq dicit. mortui
 em estis: et uita vna abscondita e cu xpo
 in deo. Horu uoce psalmista expresserat.
 cu dicebat. Concupiscit et deficit ana mea
 in atria dmi. Concupiscat et in atria dei
 deficiat: qui cu etna desiderat. in amore
 tyahu non pdurat. Hinc psalmista ite
 rum dicit. Defecit in salutare tuu ana.

In salutare g^o. dei animam iusti deficere: est p^o
tis uite bona et intatis dilectione deserere:
mansum querere: in rebus t^opalibus fiducia
am non habere. *De mortificatione uicioru*

Dulus ap^olus ait. mortificate mēb^o
vra que sunt sup^o terra: fornicati
one. inuidia. libidine et retem.
Ideo hec uicia et p^oca m^ona dicit et mēbra.
q^o p^o mēbra m^ona. sua cōplent officia. Q^o
nos consentire p^ohibet ap^olus dicens. Reg^o
exhibeat^o mēbra v^ora arma iniquitatis p^o
cato: sed exhibete uos deo. Omnia em gene
ralit^o p^oca et uicia. vnu dyaboli faciūt cor
pus: cui^o sp^och^o hec que sequūt uicia di
cūt mēbra. Vnde in epla scribit ad rōno.
Scientes q^o uetus hō n^o siml^o crucifig^o
est. ut destruat corpus p^oca. id est crimi
na atq^o p^oca que siml^o vnu corpus appellat.
qd^o destrui dicit p^o bonā uitā et fidem
catholica. Omnis em inuidia et libido
vno noie uocat^o fornicatio. Que si p^omu
auferat a cordis cogitatione: nō p^oripit
in ope. Verūp^o si delatione uel conse
su fuerit lactatū. crescit in colubrū. ut mor
tifero suū lactente occidat veneno. Ergo
non lactent sed mortificent a nobis: ne
mortificent ab illis. Hinc em paul^o dicit.
Qui aut sunt xpi: carne suā crucifixer^o
cum uicis et concupiscentis. Si oia siml^o
uicia crucifixa sunt. et caro q^o in cruce
pendens nichil concupiscit: quid nobis lex
que data est ad uicia coherrenda: Siml^o
illud notandū q^o eos dixerit xpi ee. qui

carnē cū vicijs et cōcupiscencijs crucifixe-
 rit. confilios qui solā fidem sufficere arbitran-
 tur. fuit quidā sener magnus: qui affir-
 mat dicens. Virtutē quā vidi stante sup
 baptisma: eandē etiā vidi sup uestimētum
 monachi quā accepit habitū spūalē. Cuidā
 sem data est grā vidēdi que fiebat: et
 dicebat. Vidi in cenobio aliqui frēm me-
 ditātē in cella: et dū meditatē fr ille.
 non p̄ualebat ingredi: cū uēo cessasset a me
 ditando ingrediebat ille demon cellā.

Ex^m

Ex^m

*et ecce demō
venēs stabt
foris cellā*

H Cryptū est. *De grā lacrimarū lxxxv*
 Quia ara filia thaleb suspnās.
 dixit p̄ri suo. Da michi benedicti-
 onem. Terrā iustitiā et arentē dedisti
 michi: iūge et irriguā. Et dedit ei p̄ri
 suus irriguā superius. et irriguū inferius.
 Hoc significat q̄ a iustore. et p̄ri mō
 deo. cū magno gemitu querēda est grā
 lacrimarū. Sunt nāq; nōnulli. qui iā alia
 dei p̄ceperūt dona. que significat iustit-
 ias terrā: sed adhuc lacrimarū nō ace-
 perūt grām. Deū em̄ sciens aīa. p̄us
 timore rōpūgit: post amore. P̄us em̄
 in lacrimis sese affiat. q̄ dū maloz suoz
 recollit. p̄ hīs p̄peti sup̄flua etna p̄timef-
 cit: at cū longa mēozus anxietudine fue-
 rit formido consūpta. nascit quedā iā
 de p̄sup̄tione venie securitas: et in aō-
 re celestū gaudiorū aīng inflāmat: et
 qui p̄us flebat ne ducēt ad supplicū.
 postea flere amarissime incipit. q̄ differt

a regno. Contēplatur em̄ mens. qui sunt illi a
 gelici chor. que societates scōrum spūm. que ma
 iestas intne visionis dei: et amplius plā
 git qz bonis p̄hēmbus deest. quā flebat
 prius cū mala etna metuebat. Sic etēi fit.
 ut p̄fca spūctio formidinis trahat aīm
 ad compunctionē dilāōis. Irrigui quip
 pe sup̄q̄ accipit aīa cū sese in lacrimis cele
 stis regni desiderio affligit: irrigui uēo m
 ferius accipit cū inferni supplicia flendo p̄ti
 mescit. Dicebant de b̄to arsemo. qz toto te
 pe uite sue sedens ad opus manū. p̄mū
 hēbat in sinu p̄t lacrimas. que crebro cur
 rebant ex oculis eius. Dixit sc̄a s̄m dicitur
 labor est et certamine magnū in p̄m̄s qui
 conuertit̄ ad deū: postea aut̄ menabile
 gaudū habent. Sicut em̄ qui ignē aen
 de volūt. p̄mo fumāt. et sic optinet̄ qd̄uo
 lunt: ita oportet nos diuinū ignē cū lacri
 mis et laboribus in nobisip̄is accendē. S̄p̄
 tū est em̄. Deus n̄r ignis consumēs est.
 Dixit quidā seuer. Quō vmbra corporū
 mōrū ubiqz nobiscū circūferimqz: sic debe
 m̄ fletū et compunctionē nobiscū habere
 ubiqz sumqz. *De eo q̄ sancti filij dei uocāt̄*

Exm

Exm

Exm

Dominus ait. Vt̄i pacifici: *lxix*
 qm̄ filij dei uocabūt. In pace p̄fer
 tio est ubi nichil repugnat: et iō
 filij dei pacifici sunt. qm̄ in eo nichil re
 sistit deo. Pacifici aut̄ in semetip̄is sunt:
 qui om̄s motus aīmi sui cōponētes fiunt
 regnū dei. Si filij dei sumqz: pacifici eē
 debemqz. Pacificos eē oportet filios dei

filij dei uocant̄ lxx

70
et huiles. mente mites. corde simplices. ser-
mone puros. animo moretes. affatu comordes.
sibi et vnicuique adherentes. Hinc apud
Iohes ait. Videte qualem caritatem dedit no-
bis pater: ut filii dei nominemur et simus. **Mag-**
na est gratia conditoris nostri qua nobis dona-
uit ut eum amare et nouerimus et possimus. et
ita amare ut patrem filii: cum et hoc magni
esset si sic eum amare possemus quod fideles
qui amant dominos suos. Quasi filii dei uero
effici debemus: idem Iohes in euangelio
dicit. Quisquis inquit receperit eum: dedit eis
potestatem filios dei fieri: hiis qui credunt in nomine
eius. Per fidem et dilectionem: filii dei efficiamur.
magna beniuolentia. magna misericordia. Vnicuique
natus est. et noluit manere unus: sed deus
unicuique eundemque spiritum quem genuerunt et per
quem cuncta creauerunt misit in terram ut esset
unus. sed fratres habet adoptatos. Non enim
nos nati sumus de deo quomodo ille unigenitus:
sed adoptati per gratiam eius sumus. Ex munere
diuino prius potestate accepimus adoptionis:
postea et filii dei esse mereamur consecuti su-
mus. Hinc iterum idem Iohes ait. Quomodo
nunc filii dei sumus: et nondum apparuit
quid erimus. Et iterum. Et nos cognouimus
et credimus caritatem quam habet deus in
nobis. Cognouimus quia Iesus est filius dei.
et quia pater misit eum saluatorem mundi. et cre-
dimus caritati quam habet deus in nobis.
quia uidebat cum haberet unicum noluit esse unus.
sed ut fratres habet adoptauit illi alios

Ex^m

qui cum illo possiderent uitam eternam. Interrogant
quidam fratrem pemonem abbatem dicens. Quid est quod do-
minus dicit in euangelio? maior hac caritate
nemo habet quam ut animam suam quis ponat
pro amico. Cuius fit hoc? Respondit senex. Si quis
audit uerbum malum a proximo suo. et cum possit
ille similia inde pugnat tamen in corde suo po-
nere laborem. et uim sibi facit. ne forte inde
at ei malum et contristet eum: iste talis animam
pro amico ponit. Contigit aliquando abbatem pa-
ulo iter cum fratribus in partes egypti facere.
et uidens quosdam seculares sedentes dixit
eis. Surgite et salutate et osculamini mo-
chos: ut benedicam ab eis. frequenter enim cum
deus loquitur: et facti sunt ora eorum. *Ex^m*

Ex^m

Omnibus *utibus virtutibus et uiciis orantur*
virtutes in conspectu
conditoris uaria ope se subleuant:
ut quae una uirtus sine alia uel nulla est uel
minima: uicissim sua communi de fulciant.
Nulla bona sunt certa si ante occultas uindictas
oculos castitatis testimonio non approbentur:
si uel castitatem humilitas deseruit. uel humi-
litate castitas relinquat. Apud auctorem hu-
ilitatis et mundicie prodesse nichil pro ualet. uel
superba castitas. uel humilitas inquinata. Sic et
ex uicio uicium gignit: sicut uirtus uirtu-
te recipit. Ex uicio uicium gignit: sicut in da-
uid qui cum non uideret adulterium. perpetravit
homicidium. Virtus ex uirtute recipit: sicut
per uirtute predicandi euangelice uirtute mar-
tiris apostoli meruerunt. Dixit sanctus gregorius.
Hec tria exigit deus ab omni homine qui

Exm

Exm

nulla mundi concupiscentia capit. ut deo vivas
 mundo mortuus videat. qm omne qd e in mu-
 do concupiscentia carnis est. et concupiscentia
 oculoru. et supbia vite. Monachi aute hntes
 iunctu et uestitu. hnt debent ee contemti. Qd
 quid de hoc mundo concupiscat uel desiderat
 superfluum est. Interrogatus quida senex a
 fre quid faceret ut saluus eet. ille exspoliatus
 se uestimeto. et ptingens lubos suos atqz
 extendens manus dixit. Sic debet monachus
 nudus ee ab omni materia seculi. et crucifige
 se aduersus temptaciones atqz certamina mundi.
 Dixit abbas yppericus. Grata e deo obia
 monachi. qna qui possidet qd posat ora-
 dit. et ai fiducia crucifixo a stabit. Etenim
 dñs sic uenit ad cruce. stihret factus obe-
 diens usqz ad morte. **Ut habeamus cor puru
 et consuetudina bona capit.**

Quoniam dicitur **in libro xxxiii**
 septima dicens. finis precepti e cari-
 tas. de corde puro et consuetudina bo-
 nis dicit. id est perfectio precepti. et totius
 legis. Caritas g que nos caros deo et ho-
 mibus facit. et istius seculi contemtores.
 et bonoru omni amatores. fons est omniu bo-
 noru. et origo carismatu. et cunctaru pfer-
 tio virtutu. Cor aut puru illud e. ubi nullu
 dolus est. nec aliquid machinat malitiu
 ubi simulacio nulla. sed tota puritas regit.
 ubi no corde aliud tenet. aliud ore pferit. u-
 bi no inuenit illud. vana locuti sunt vni-
 quisqz ad proximu suu. **Uti mundo corde. qm**

nri deū uidebit: et inocens manibz et mu-
 do. hic accipiet bñdāone a dño. Consciēcia
 em̄ bona illa ē. ubi nō sunt opa mortuar.
 sed ab omnibus p̄ccorū sordibz ē mūdāta.
 Unde ad hebreos paulus ait. Qui p̄ sp̄m
 sc̄m̄ semetip̄m obtulit imaculatū deo: et
 mūdauit consciām nrām ab opibus mortu-
 is. id est a p̄cc̄is. Opa em̄ mortuar: intelligū-
 t̄ p̄cc̄a. Ibi ḡ est consciēcia bona. ubi mōrē
 cia pura. simplicitas tota. et fides nō ficta.
 Illa p̄culdubio est cōsciēcia bona. ubi non
 est uictorū accusatio ulla: quā nec p̄cc̄i r̄
 mordet culpa. nec criminū moleb̄ accusat:
 que nullū odit. nulli nocet. nulli det̄hit.
 nulli molesta. nulli inuidiosa: omnibz suauis.
 inocua. iustis. pacifica ē atq; benigna. *De*
 abbas agathjon. *Nō* debet mōchus p̄mit-
 tē cōsciēcie sue: ut accuset eū in quāuq;
 re. *Intellige* ḡ dent mōchi. ut sicut āgeh
 cū timore et tremore ymnos canētes as-
 sistit creatori. ita in psalmodijs corā
 deo cū metu et corde puro cōsistat tpe
 orōnis. *Glārio* ḡ mōchi et laus i cōsp̄ci
 angelorū et hom̄: hūilitas et simplicitas
 cordis. *Glārio* mōchi: māfuetudo cordis
 et silenciū. *Et diuites simus in opibus bonis*

Ex.

Et diuites simus in opibus bonis et thesaurizemus fūd. mētū bonū lxxviii

Mōchi et thesaurizemus fūd. mētū bonū lxxviii
 qui diuites nō s̄ in rebus terrestris. diui-
 tes eē dent in uirtutibz sanctis. et
 opibus bonis: qz nō carnales sed sp̄iales
 diuicie liberant nām in die ulciōnis et uin-
 dicte. Vñ salomō dicit. Non p̄derit diu-
 icie in die ulciōnis: iusticia autē liberabit

a morte. **F**undamētū em̄ qđ dicit bonū. siue
xp̄m. siue honorū op̄m significat p̄m̄: qđ sibi
vniūquīsp̄ bene et iuste viuēdo thesaurizat in
celo ut illic bñ fundatus q̄i mons sp̄on. non
moueat̄ metū. Domq̄ em̄ m̄a eterna non
manusca que bonis op̄ibus edificat̄ in celo. si
sup̄ petram id ē xp̄m fuerit fundata: nullus
superuētiū impetu patiet̄ ruinā. xp̄m em̄
habet fundamētū: ideo nullus tenet̄ impul-
sū. **T**hesaurizans t̄m̄ q̄ xp̄m nō habet fundamē-
tū. a latronibus effodit̄ et furit̄: thesaurizans
uero qui in celis thesaurizat: q̄ xp̄m habet
in fundamēto: nec effodit̄ a latronibus nec
furit̄. **I**bi em̄ ip̄e dñs. nos thesaurizare iu-
bet: cum dicit. **T**hesaurizate uobis thesau-
ros in celo: ubi nec erugo nec tinea exter-
minat. nec fures effodiūt nec furant̄. **I**bi et
ap̄t̄ uerū nos denūciat app̄hende uitam:
si dū uiuim̄ in p̄nti. solliciti dñm custodiētia
p̄cepta. **S**ine dubio uerū uitā app̄hendūt i
futuro seculo: qui adhuc uiuēt̄ in mūdo.
illic honorū op̄m. cotidie sibi metip̄is con-
dūt thesaurū. **H**inc alibi scriptū est. **P**one
thesaurū tuū in p̄ceptis altissimi: et p̄de-
rit tibi magis q̄m aurū. **T**hesaurizans em̄ ter-
renq̄ diuitias seruat fallaces: thesaurizans
uero celestis. uitā p̄parat uerā et eternā.
Ad cōpacionē em̄ istius transitorie uite illa
dicit uita ueram qua uirtutib̄ diuites. in
p̄petuo felicit̄ cū xp̄o regnat̄. **A**bit̄ aliq̄
Zacharias ad abbate suū siluanū. et inue-
nit eū in excessu mōtib̄: et erant manus
eius extēse in celū. **E**t cū uidisset. clau-
sit ostiū et exiit. **I**ntrāns aut̄ circa horā

Exm

sextam atq nonā: muenit eodē mō. Circa de-
 cimā ues horā pulsauit. et ingressus muenit
 eū quiescente: et dicit ei. Quid habuisti ho-
 die p̄r. Qui dicit ei. Infirmatus sum hodie
 fili. Ille ues teneb pedes eius dicebat. Rō-
 te dimittā: nisi iudicaueris michi quid iudis-
 ti. Rōdit senex. Ego in celū raptus sum. et
 uidi glām dei. et illic steti usq̄ mō: et nunc
 dimissus sum.

*De mansione eterna que p̄p̄a
 ta est sanctis lxxxv*

Orum custodia seruema
 cor m̄m fr̄es: exsp̄antes p̄rem̄sai
 has xpm̄ dnm̄ ac deū m̄m: qui cū
 dices eēt p̄t m̄m salute paup̄ factus ē
 ut diuitiarū suarū confortes faceret. et in-
 effabilis future glorie p̄ncipes demōstr̄.
 Hunc dilige sine intermissione debemus.
 ut ab ip̄o quoq; diligi meream̄. et cū illo in
 illā mansione que apud p̄rem̄ p̄p̄a ē sc̄is
 introeam̄: ubi cōtēplabim̄ oēm naturā an-
 gelorū et archangelorū. uirtutū et potesta-
 tū. et oīm sc̄orū. Illic uocabim̄ filij dei: illic
 apient nobis porte regni. et intrabim̄ in
 penetra p̄is. Illic apparebit nobis sol ius-
 tiae xps̄: illic t̄sformabit deus corpus
 hūilitatis n̄re configūm̄ti corpori clarita-
 tis sue. Illic renouabit ut aquile iuuet̄
 n̄r: ibi p̄cipiem̄ coronā pulchritudis. et
 uestē iocunditatis de manu dnm̄: et dice-
 m̄ illa die. Letet̄ aīa n̄r in dno. q̄ iduit
 nos uestim̄to salutis et iustiae. et circū-
 dedit nos ueste leticie: tāq; sponsū circū-
 posuit nobis mitrā: et t̄p̄ sponsā orna-
 uit nos ornām̄to. Illic fulgebim̄ sicut

sol in regno patris nostri: illic immortalia secula et
permanencia inueniemus: illic donabitur nobis si-
ne perturbacione et fluctibus. longitudo dierum.
ubi semper uox letancium et exultancium erit. Il-
lic paratus est nobis locus et mansio eterna
in domo domini et inuicium eius: et nomen sempit-
ernum quod non delebit. **Oremus** ergo semper fratres di-
lectissimi. ut transferat nos dominus pius et benignus
in illam spem beatam et ineffabilem letitiam
et mansionem eternam: ubi est semper laudatio et
exultatio et iocunditas sempiterna. Si deside-
ras esse celestis. semper que terrena sunt ex-
ecrare et despice: perfectorum exempla ser-
tare et imitator existe. **Se cogites** in te
dicens. multus est labor propositi et institu-
tionis monachatus nostri: ego autem sum paru-
s et infirmus. non ualeo in hoc proposito consistere.
O dilectissime frater intellige que dico. Si
uolueris proficisci in longinquam regionem. non
poteris unius hore spacio totius uie intual-
la percurrere: sed gradatim cotidie proficere mansio-
nem: et post multum tempus ac labore. ad lo-
cum quem desideras peruenire. Sic est regnum ce-
lorum et paradysus delectationum. et desiderabilis
patria monachorum. ad quam per orationes et uigi-
lias. ieiunia et continentiam. per lacrimas et obe-
dientiam. per caritatem et perseverantiam. per humilitatem
et iustitiam: et si que sunt alie uirtutes.
peruenit. Hec sunt mansiones per quas ad reg-
num celestem et deum patrem nos uenturos esse
credamus. Hec serua: nec timeas incertum
bonum uic suscipere. quod te ad uitam perducet eternam.

Quomodo efficiat homo beatus lxxxvi

74

Beatus qui odio habuit hunc mundum
et timore meditationis eius fuerit in deo.
Beatus qui exercitus fuerit pacis et ma-
licia: et deum solum benignum et primum dilexerit
redemptorem: et castos iugiter et sanctos habu-
erit cogitationes. **B**eatus qui ab omnibus pollu-
tis cogitationibus fuerit emundatus. et non fue-
rit in mundi istius actionibus implicatus: sed
ex integro liber in domino ab omnibus mundi istius
negotiis uam summis liberatus. **B**eatus qui se-
re recordatus fuerit de illa die tremenda: et
festinauerit lacrimarum fontibus abluere: et anime
sue prout uinea. **B**eatus qui fuerit effusus tanquam
nubes ad praeferendam pluuia lacrimarum. propter quas
possit extinguere flammam omnium uiciorum: et in
sanctis operibus iugiter conservatus. immaculata
seruauerit animam suam. **B**eatus qui in uerbis ope-
ribus cotidie pro sanctam trahit disciplinam: ha-
bens in domino spem certam. ut uideat in clari-
tate sua et regno et gloria. **B**eatus qui me-
morerit preceptum domini. et mandata eius sol-
licite custodierit: ut operetur et uiuat in eis.
Beatus qui posuerit custodia oris suo. et ostium
circumstantie labijs suis: ut non declinet in
uerba malicie. multis modis beatus efficitur
homo: sicut in euangelio dominus ait. **B**eatus pau-
per spiritu quia regnum celorum. **B**eatus inuitis:
quia ipse possidebit terram. **B**eatus qui luget: quia
ipse consolabitur. **B**eatus qui esuririt et sitit ius-
tiam: quia ipse saturabitur. **B**eatus misericors:
quia ipse misericordiam consequetur. **B**eatus mundo corde:
quia ipse deum uidebit. **B**eatus pacificus: quia

filij dei uocabunt. Hi qui persecutione paciuntur
propter iustitiam: quoniam propter regnum celorum. De hora

exitus et separatus a corpore legimus

Beatus qui semper habuerit diem exitus
sui ante oculos: et festinauerit in illa
hora patris esse et sine aliquo timore patris. uel
praeuere conscientiae inueniri. Hiis qui inueniunt
fiduciam in illa hora exitus sui quoniam animam separat
a corpore. Cum magno namque metu magnisq; do-
loribus separat a corpore. Veniunt enim angeli assu-
mie animam et separabunt eam a corpore: et producent
ante tribunal immortalis et metuendi iudicis. At
illa memorans operum suorum contremiscat. et iudicis
et considerans actus suos pro metu et timore hor-
redo egredi pertimescat: tunc tremens et metu-
ens ad eternum pergit iudicium. **D**um sollicite unus
quisque debet uiuere. ne forte in iniquitatibus in-
perat: simulque firmat in culpa. Venturi enim
exitus ignorancia incerta est: et dum mori quis-
que non estimat tollit. Nam meritos illos quos di-
abolus uiuentes accendit ad uicia. subito mori-
entes pertrahit in tormentum: et repente
hora qua nesciunt. impuisu exitu rapiunt:
atque oborbete profundo cruciandi et in gehem-
ne maledictis deputant. De quibus scriptum est. **D**um
in bono dies suos: et in puncto ad infernum
descendunt. **P**rauorum enim hominum animas apostro-
phate angeli excipiunt a corpore exeuntes: ut sint
ut sunt tortores in penis. qui fuerunt persuasores
in uicis. sine uero iustorum optimi. uocatio
tranquilla nonnunquam comedat: ut ex eo intelligant
ad fratrum et angelorum per timorem confidant. ex quo
ab hoc corpore sine dura ueracitate tollunt.

uita

eu

Vñ et p tabulis quibus pietas iubeat flere:
 fides tamē netat lugere. Illi uero deplorandi
 sunt. quos barutia ob sorbent inferni: non
 quos aula letificandos excipit paradisi. Legimus
 de quodā sene qz morabat in satyri: et cir-
 cū dederūt frēs lectū eius. et uestierūt eū et
 ceperūt flere. Ille aut apuit oculos et ri-
 sit: et adiecit iterū ridē. Hoc aut sem ē tris.
 Qd cū viderent frēs: rogauerūt eū dicētes
 Dic nobis abba: quare nobis flentibus tu ri-
 des? Rndit. primo risi. qz uos tmetis mor-
 tem? sdo risi. qz nō estis pati. tertio risi.
 qz ex labore ad requē uado. Hoc cū dixiss:
 statim clausit oculos senex in morte. Dice-
 bant de abbate sy soi. qm in die dormi-
 ons sue. cū sederent circa eū frēs resplē-
 dit facies eius sicut sol: et dixit. Ecce ab-
 bas anthonijs uenit. Et post pusillū iterū
 dixit eis. Ecce chorus prophetarū uenit. Et
 iterū facies eius resplenduit: et dixit. Et
 re chorus aplozū uenit. Et duplicat adhuc
 resulsit facies eius: et ecce ipē qd cū aliq-
 bus loquebat. Depanti sūt illū dicētes. Cū q-
 loqueris pī. Qui dixit eis. Ecce angeli ue-
 nerūt ampe mei: et rogo ut dimittar pe-
 ntere modiciū. Dixit ei senes. Non indi-
 ges peitencia pī. Dixit aut alib. Vere-
 nescio meipm uel mēcū supsisse peitēdi.
 Et cognouerūt omēs qz pfrū ē. Et rursū
 subito fca ē facies eius sicut sol: et timu-
 erūt omēs. Dixit aut eis. Videte: ecce dñs
 uenit dicens. Afferte mī uas elnōms hēmi.

Ex^m

Ex^m

ampl^s

aut

Continuo reddidit spm̄. Et fr̄o fulgure. reple-
tus est totus ille locus odore suauitatis. **De in-**
Ule uere inores est: nocentia uera **xxxviii**
qui nec alijs nec sibi noceat. Qui uero sibi nec
sibi noceat: quibus alijs non noceat. inores no
est. De p̄uā innocētia in dno cōfidentē dauid
dicebat. **Judica me dñe qm̄ ego in innocētia**
mea ingressus sum: et in dno sperans nō infir-
mabor. Et iterū. Ego autē in innocētia mea
gressus sum: redime me et miserere mei. Et
interrogans dñm quis habitaret in tabernaculo
suo. aut quis requiescat in monte sro eius: in-
dit. Innocēs manibz et mūdo corde: qui nō ac-
cepit in uano aiām suā: nec uiauit in dolo p̄-
imo suo. hic accipiet bñdictionē a dno: et in
sc̄rdiā a deo salutarī suo. Gaude innocētia
et exulta: gaude inq̄ qz ubiqz illesa es. ubiqz
secūna. Si temptaris p̄ficiā: si hūiliaris eri-
geris: si impugnaris vniū: si occideris co-
ronaris. Cum seruitute libēa es: in p̄uā lib-
tata. in custodia leta. Tibi om̄s reatus abdi-
cit: tibi vniūsa malicia subiugat. Te poten-
tes honorāt. suscipiūt p̄ncipes. magnati
exquirūt: illi etiā nōnūq̄ te desiderāt qui im-
pugnāt. Tibi boni parent. mali inuident:
zelant emuli. inimi succūbūt: nec vniūq̄
poteris victrix non eē. etiā si tibi int̄ hoies
iudey iustus defueit. Dicebāt de abbate pau-
lo qz tenēt manibz eos qui dicūt cornuti
aspides. et serpētes et scorpiones: et sc̄-
debat eos p̄ mediū. Vidētes h̄ fr̄es. sa-
tisfaciētes ei interrogabāt dñtes. Dic nob̄:

xxxviii

quid opatus es. ut accipes gratiam istam. Qui
 ait eis. Ignoscite michi fratres: si quis posse-
 derit puritatem: et innocentiam omnia subiciat
 ei sicut ad eam quae erit in paradiso ante puritatis
 mandati diuini **Quid sit sanctificatio ieiunium lxxxv**

Quia ieiunatis dominum victorias representes
 triumphum nostrae salutis agnoscimus: ieiunium
 nostra religiosae sanctificationis obsequium.
 Quid est autem aliud sanctificare ieiunium
 nisi causa ieiunium. sanctae uelle. iusta facere. iniquitatem
 uincere. **Sancificat ieiunium ille:** qui flammam se-
 uicetis iracundiae. mansuetudine mentis placabilitate
 restringit. **Sancificat ieiunium:** qui lasciuientes
 oculos. turpi ab aspectu habentis castitatis a-
 uertit. **Sancificat ieiunium:** qui contumaciorum iacula
 sacro patientiae repulsa dissipat. **Sancificat ieiunium:**
 qui litigantium tumultus pacificae sermone
 et lingue prudentioris arte compe-
 nit. **Sancificat ieiunium:** qui resurgentes in semet-
 ipso uanarum cogitationum spiritus. euangelio sul-
 tante vomere. uelut quidam pectoris sui arator
 exardit. **Sancificat ieiunium** qui inopia egenorum
 propinquitate substantiae suae miserentis manu
 humanitatis solat. **At primum sancificat ille ieiunium.**
 qui per omnia preceptis diuinae legis inuictis
 dyabolica a corde suo respuit temptamenta.
Idcirco fratres homines. si deo uolumus gratia exhibere
 ieiunium: sumus in fide fortes. in iudiciis
 iusti. in amicitia fideles. in iniuriis patientes.
 in contumaciis moderate. refugientes
 turpiloquia: aduersus iniqua constantes. in con-
 iuijs sobrii. in uoluptatibus continentis. in

caritate simplices. in subdolos cauti: condole-
tes tristibus. contumacibus resistentes. in suspi-
cibus parati. in malis taciti. in humilibus
coequales. Si huiusmodi virtutibus non sciamus
re voluerimus ieiunia: tribuente domino. ad festi-
tatem paschalis gratie et ad gaudia celestium promissio-
num indubitam fiduciam et consuetudinem leuare
nememus. *Quid sit bene ieiunare in*

Bene ieiunat: qui esurie sua refecti-
onis pauperis facietate sustentat. Bene
ieiunat: qui diuinam recordatione iudi-
cij. semetipsum refrenans. ab omni se illecebra-
ri uoluptate suspendit. Bene ieiunat. qui
carnem suam ex uiciorum germine pullulatam. sancti-
meditatione uirtutum. et sobrietatis amore
castigat. Bene ieiunat: qui frivolas iniurias
pacifica pectoris lenitate dimittit. Gratissi-
mum deo deseruit ieiunium: qui mentem suam a pra-
uis cogitationibus. oculos a concupiscentia. lin-
guam a luxu a lite custodit. Si ieiunium non
sanctificet castitas. ornent paucicia. benignitas
foueat. mentis letificet. comedet humi-
litas: ut gemino quodam corporis animique ieiunio
diuine nos semper gratie commendemus. *De eo*

M*ulti ueniunt ab oriente et occide-*
te et recubent cum abraha ysaac et
iacob in regno celorum caplin xi
ulti ueniunt ab oriente et occidente:
et recubent non carnaliter iacentes sed spiritualiter
requiescentes: non temporaliter potantes. sed et-
ernaliter epulantes. recumbent in regno dei ubi
lux et spes. ubi leticia et exultatio. ubi gloria
et benedictio. ubi lux oculorum. et longeuitas

uite etne: ubi om̄s iocūdāt om̄s gaudent:
 ubi p̄s illi b̄ti recubent ubi om̄s p̄phete re-
 quiescūt: ubi apli et ewāgeliste sup̄ glosos
 sedent thronos: ubi multitudo m̄m̄ in etna
 gla gloriāt: ubi copiositas virginū in sc̄la
 exultat portans coronā immaculate v̄ginitatis.
 dulcissim̄ fr̄es. Unanim̄s cōuētio. Iularis
 cōgregatio. fulgens cōmunitio. ista ē a seculo
 beneplacita et am̄nata. ista ē exultatio. Is-
 t̄ est ab inicio narrata requies: in ista festi-
 narūt ire om̄s deū diligētes: ad istā colli-
 gūt om̄s ex gentibz d̄no credētes: religio-
 sitate seruantes. In eā et nos om̄s p̄gam̄
 o religiosi filij dei: ad istam om̄ n̄rā vir-
 te festinem̄. Nichil nos reuocet. nichil re-
 tardet. nichil impediāt: ad hoc desidēabi-
 le p̄am̄ cōuiuū. Om̄em negligētiā a
 nobis pellam̄. oem̄ desidū ab aīo et corp̄is
 impedim̄. p̄iciam̄: ut b̄titudis huius
 et requiei domesticū efficiam̄: quatenus fr̄
 huius ut dictū ē p̄ulacioni digni iuonam̄. *De eo*

Om̄s elc̄s. h̄o. utulq. leo sit et aquila x̄ci

O m̄s elc̄s et in-
 uia d̄m̄ p̄fr̄s. et h̄o. et utulq. et
 leo simul et aquila ē. homo rationale ē
 animal: vitulus in sacrificio mactari solet:
 leo uero fortis est bestia sicut scriptū est. leo
 fortissim̄ bestiarū: ad nullū pauebit occur-
 sū. Aquila sublimia euolat: et n̄ reuerberatis
 oculis solis ind̄is intendit. Om̄s itaqz qui
 in ratione p̄fr̄s ē. homo ē. et qm̄ semetip-
 sum ab huius m̄di voluptate mortificat.
 vitulus est. Quia uero ipsa sua spontanea

mortificando se cruciat: contra aduersa omnia for-
 titudine securitatis habet. Unde scriptum est. Iustus
 quasi leo confidenter absque terrore erit. Qui ergo si-
 limiter contemplet ea que celestia atque eterna sunt:
 aquila est. Igitur quoniam iustus propter rationem homo. pro
 sacrificium mortificationis sue vitulus. pro forti-
 tudine securitatis leo. pro contemplatione uero ef-
 fiat aquila: ratio propter haec sancta animalia signari
 unusquisque potest. quia omnis intentio omnibus con-
 templatio sanctorum super se tendit. ut illud possit
 adipisci. quod in celestibus appetit. Huic enim
 bono operi. seu inuigilet contemplationi: tunc
 ueraciter hoc agit quod bonum est. quoniam ei placere
 concupiscit a quo est. Quia in re pensandum
 est. ut omne bonum quod agit. pro intentione super
 ad celestia eleuetur. Etiam ergo quia in bono opere
 omnipotenti deo placere appetit. et pro contempla-
 tionis gratiam iam eternam uirtutudine degustare
 concupiscit: facies et penas desuper extendit.

*De eo quod apertus aut caro concupiscit adu-
 sus spiritum sanctum aut aduersus carnem gratiam*

Concupiscentia carnis motus est animi
 turpis in affirmam sordide delationis: concupiscentia
 uero spiritus est ardens intentio mentis in desi-
 deria sancte uirtutis. Ista sibi consentientes
 mittit ad regnum: illa ad supplicium eternum.
 Concupiscentia namque carnis primum illerebras ui-
 ciorum in cogitationibus gignit: concupiscentia uero
 spiritus egruo cogitationibus sanctis indefinenter opposit.
 Illa fabulis uanis delectatur et uerbis: ista
 scripturarum meditationibus atque preceptis. Illa gau-
 det spectantibus rerum terrestrium: ista in contem-

placoe celestiu gaudioru. **I**lla terrena gaudia
 querit: ista gemitus et suspiria trahit. **I**lla
 in sompnu atq pigritia corpus relaxat: is-
 ta uigilijs et copectibq ozombus elaborat.
Illa p ingluuie illecebus ventris et defideia
 gutturis mestuat: ista semetipam ieiunijs
 et abstinecie truciatiq macerat. **I**lla lux-
 urie dedita. tui pui ppetrationu affais qb
 mtencoe cogitacionis agit. pfrione voluta-
 tis explere cotendit: ista castitatis et pu-
 diae honestate diligit. **I**lla auaricie fla-
 mis succensa appetit lucrū. et fugit dap-
 na temporalu reru: ista cotepnes soli sibi ^{inuidi}
 vendicat xpm. **I**lla inuidia nullu sibi supe-
 riore ul equalē eē pmittit. sed in tno luo-
 re uicis de aictoru p sui tabesat: ista
 de aictoru uirtutibq gaudet. et miores
 sibi p imitate pponit. **I**lla exestias n-
 equanimiter portat. sed p turbata mete
 usq ad uoces tumultu exaltat: ista nulla
 exaspacione mouet. sed p tranquillitatis
 mansuetudine paciet omia sustinet. **I**lla
 tristitia infigit diu quehly aduisa p sense-
 rit: ista nullo meore frangit. sed etiam
 mala de pyimis portans. ab interiori
 gaudio non mouet. **I**lla ambicioe hono-
 ru infigit et huiusmodi laudibq uel illecebis
 vane glorie delimit: ista humilitate amat.
 et soli deo qui in spior e metis placē de-
 leat. **I**lla inflata superbie fastu tor mife-
 ru elenat: ista ne a resfitudme sua tor-
 tuat usq in infima se hūhat. Sed qd
 plura. **C**oncupiscencia carnis in omne mul-

titudine uiciorum sibi consensientes precipitat. in
cupiscentia uero spiritus mente lassam ne defi-
ciat spe future glorie corroborat. **Qui sit im-**
p. elus et petus spiritus et qui impetus carnis etiam
reprobis diuisi sunt impetus. In elus est spiritus
impetus: in reprobis carnis impetus. Impe-
tus carnis ad odium. ad elationem. ad inuidi-
ciam. ad iram. ad exteriorem gloriam. ad crude-
litate. ad superbiam. ad despectionem. ad in-
iuriam. ad uoluptates animi impellat: im-
petus uero spiritus ad caritatem. ad humilitatem. ad
continentiam. ad largitatem misericordie. ad interiorum
pacem. ad pietatis opera. ad eternam fidem. ad
spem sequentis gradus. ad patientiam. ad pa-
cem. ad considerationem uite mortalis. ad la-
crimas mentis pertulit. **Unde** nunc est ut magis
cum considerare debeamus in omni quod agimus
qui nos impetus ducit: inquam cogitatio an
per impetum carnis. an per impetum impellat.
Amare etenim terrena. temporalia et inuisibilia
exteriora bona non ad usum necessarios habere
sed ad uoluptatem recipiendam: uoluntatem de in-
mundo querere. de omnibus rebus gaudere: impetus
carnis est. **Atque** amare celestia. contempne-
ntia. non ad fructum uoluptatis transi-
ra. sed usum necessitatis querere. de inuisibili mor-
te tribulari: impetus spiritus est. **Et** quod per
fructum quod in istis semper se uirtutibus exercent:
unde de sanctis uicibus dicit. **Ubi** erat impe-
tus spiritus: illi gaudebant. **De eo quod uultus**
quisque iustus et ante faciem suam et coram facie sua
ambulet captiuus pro eo

Ante faciē suā gradit' iustus? quia ad ea que reliquerit nullo iam appetitu afficit: et in et'is que appetit sub totē planoniē suē oculo boni opib' pedem ponit. Ante faciē quippe ambulare. est anteriora petere: in p'nti uero ambulare. ē sibi metip'si absente non ēē. Omnis em' iustus qui uitā suā sollicitus afficit. et diligent' considerat quāti cotidie in bonis crescat. aut fortasse quāti a bonis decrescat? iste q' se ante se ponit. corā se ambulat: quippe qui uigilant' uidet utri' surgat aut defluat. Quisq' custodia uite suē negligit. discute qd' agit. que loqit' que cogitat. aut despicit aut nescit? iste corā se nō ambulat: q' qualis sit in suis moribus uel actibus ignorat. nec sibi metip'si p'ns ē. qui semetip'm cotidie exquirē atq' cognoscē sollicit' nō est. Ille quippe uenit se ante se ponit sibiq' in p'nti est: qui se in suis actibus tāq' aliū attendit. Debe' g' nosmetip'os sollicit' sicut alios uidere: et in cunctis que agim' interiorib' exteriorib'q' nos diligent' custodire. *De eo q' scriptū ē or*

Pro **D**ias fortasse. *custodia serua cor tuū p'vi*
 Quōd possū cor meū custodire ut mala non cogitet? Audi breuit' rōem. Potes euidēt' si diuina et celestia mediteris. Tamē tria sūt que p'nt a malis cogitationib' aiām liberare: uigilie scē. orō. et meditatio. Harū assiduitas cōfert aiām ad stabilitatē: ut bonis cogitationib' et nō malis occupet'. Si uis cor mūdū habere. dic cum dauid. *Meditatus sum nocte tū*

corde meo: et operabatur et ventilabam in me
spem meam. **C**uicquid cor tuum meditandum donqueis
tunc sublimius consequeris primum: et clariori
sapientie luce fulgebis. **D**ivus ut superius dicitur
cor mundum habere: nunquam te manibus uerbis oc-
cipies: quod quod turpe et contumeliosum est. nunquam
aut agas aut delictis audire. **I**am quod scilicet enim
deposuisti. christum induisti. **V**ide ne de tecto
virtutum primum quod situm uestimenta descedas:
ne de agro reuertaris domum: nec fimbriam sal-
uatoris. nec circumos noctis rore madefac-
tos quos semel cepisti aliquando dimittas. **E**sto
ut domus fundata super petram: nulla te au-
tem huius seculi conturbet: nulla te uentus desi-
derii prauus eximat. **E**sto apud prudentissi-
ma: fenum mellis opera tua componat: ut
tua dulcedine imiteris christum. **S**uper uola uicinia:
et attinges eum qui tibi dicit: ego sum flos ca-
piet huius conuallium. **D**ecerpere flores per septimum
sanctis: ut diuis gaudes cum propheta. **E**rucauit
cor meum uerbum bonum: dico ergo opera mea regi.
Ingua mea calamus scribe uelociter scribetis.
Illos ergo imitare illos sequi. qui istos audire
meruerunt: quorum habitus. sermo. massus.
uite forma insipientibus present. **N**am illos cum
uideris in modum turturis impinge in messum.
curiosos. uerbosos. in risu faciles. sine pu-
dore. sine ueranda fabulas amiles et uanas
refortates. ad animum tardos. ad mensa patos.
ad ieiunium impatos. quorum oculi ut faeces ar-
detes huc illucque uento animi flante scintillas
conspicere spargunt. et ut rota uolunt. qui
pro igne torquent in sartagine mentis sue.

et hoc

Hos ut dixi deuota: qz scriptū est. Cū frō frāb eib:
 et cū pueris pueris. huiles. obedietes. inō
 nē amātes. orōm instantes: ama et dilige
 tāq̄ mēbra xpi. Illos quos uirtute monui:
 non attendas. magis uolo ut te timeant
 et emulentur mali: boni uero diligant et susti
 piant. *De eo qd deus dixit abrahe egredere de
 terra tua et de cognatione tua am̄ xviii*

Ad exemplū bti abrahe puenietes
 egrediamur de terra nra. et de cogna
 tione nra: ut ueniamus ad terrā quā nobis
 datam ē dñs post istā uitā. Que ē terra nra
 de qua egredi iubemur nisi caro nra. Hinc
 g^o de terra egredimur: qui carnales concupis
 cencias cōtempnētēs. et uolūtates pprias
 uelut ueneni dyaboli respiciētēs. inōm uel
 orōm frequēt in sistingim. Hinc de terra egre
 ditur: qui cupiditatē spm̄ et mām diligit:
 luxuriā fugit. cōplectitur castitatē. Hinc de terra
 sua egreditur: qui maliciā deserit ut teneat
 caritatē: supbiā spm̄ et sectatur hūilita
 tē. Quid g^o est de terra egredi: nisi omnia
 pān et carnalia uicia relinque. Et ueni in
 quit dñs in terrā: quā monstrauero tibi. Ergo
 si terrā nram relinquam: ad terrā quā dñs
 oñdit ueniam. Que tñ ē ista terra quam
 dñs dignatur oñde. Hinc dubio ipā de q̄
 diat ppheta. Credo uide bona dñi in terra
 uiuentiu. Ergo terra corporis nri qñ magnis
 cōmibus simulat terrā morientiu eē cognoscat:
 cū uero uirtutibz opam dederit. in terra uiuentiu
 felicitatē tñsmigratōe cōmutat. **H** h. frēs
 bñi. non extra nos. sed intus in nobis

si uolumus cum de gratia exercere possimus. Si pacem
 iniquam et uirtuti operam damus. De terra mor-
 rienti felicitate egressi sumus; et in terra uiuē-
 tium felicitate uenimus. Ideo qui solebat maledi-
 cere benedicit; qui solebat detrahē. semper quod bonum
 est student, proferre; qui solebat inuidiam in
 corde conseruare. penitentiam teneat; qui res
 alienas solebat inuadere. de rebus propriis stu-
 deat erogare; qui in negotio fraude facit
 et pro fratribus uel in futuris duplēs lucrum
 conquire solebat; ab omni fraude et ab omni in-
 iquitate suam animam pro penitentiam uel misericordiam redimat
 erogare. *Hoc ergo agite fratres; et deus et di-*
lacionis erit uobis scilicet. De uirtute quod fit in pace
capitulum primum

Nemo dicit
 fratres karissimi quod temporibus nostris misericordiam
 tantam esse non possunt. Habet etiam
 pax nostra inires suos. Pa sicut frater sug-
 gerit iniquam; inuidiam mitigare. libidinem fugere.
 inuidiam custodire. auariciam contempnere; pars
 magna martirij est. Non iniquam dicitur;
 auariciam contempnere. inuidiam mitigare. libidi-
 nem fugere. Contempnenda enim est auaricia;
 que nobis ideo iniqua procurat lucrum. ut nos
 suos faciat. Prius enim est; si illa nobis non
 esset contempnenda. Iniqua est auaricia; que
 uelut ignis quanto plus; tanto amplius ardet.
 Inuidia mitiganda est que prius nocituros
 impetit quam nocendos. Quod autem libidinem fu-
 genda est suggerimus. apud paulum euidenter
 ostendit; qui non omnibus uicibus predicauerit
 resistendum. dum contra libidinem loquitur. non dixit.
 resiste. sed fugite fornicationem. Cont-

accipit

reliqua uicia ~~debemus~~ debemus deo auxiliante
resistere: libidinem uero fugiendo superare. Ergo totum
libidinis impetum arripe fugam: si uis optime
uictoria. Non tibi uerecundie sit fugere: si casti-
tatis palmam desideras optime. **U**n frater.
ab omnibus christianis precipue tamen a clericis uel
monachis indigna et inhonesta familiarita-
tis fugienda est: quia sine ulla dubitatione.
qui familiaritate non uult uitare suspecta-
tato delabitur in ruinam. **I**nter omnia christianorum ter-
ram sola duriora sunt per haec castitatis:
ubi cotidiana pugna est. et iam uictoria.
Grauius castitas inimicis sortita est: qui coti-
die uincit et timet. **I**deo sicut iam dominus est.
nemo se falsa securitate decipiat. nec sub
umbris periculose presumat: sed audiat
apostolum dicentem. **F**ugite fornicationem. **E**rgo
frater tuum. quod mortifera blandimenta. et quod
adiutores diaboli qui familiaritate suspectas
habent nec metuit nec erubescit. ne nos ex-
emplo suo decipiat dei adiutorium iugiter im-
ploremus: ut nos de laqueo uenarum libera-
re dignetur. **S**ciamus quod in his malis que super
diximus omnibus christianis martiria deesse non
possunt. **S**i enim castitas et ueritas. et iusti-
tia christus est: sicut ille qui insidiat persecutor
est. ita et ille qui heret et malis defensat
et in se custodire uoluit. martyr erit. **Q**ui
heret totam animam uirtute et ipse diligit. et ut ab
diligit et ubi simul et exemplis ostendit. et
ubique per ueritas. iusticia. uel castitas la-
borat. quantum perueniet etiam ultro se ingerit.
et secundum quod uires habuerit defensare non

tendit: mñ coronā dñō remunerāte p̄cipi
et. **H**ed dicit aliquis. Iuuenis sum: faciam qd
me delat et postea p̄miam agā. hoc est dicit.
p̄miam me crudeli gladio: et postmodū ad me
dici uado. Attende q̄ vnius hore p̄cto uulnq̄
exhibet: et vix longo tpe ad sanitatē p̄stima
renouat. Qui em̄ adulteris dicit q̄ postea
p̄miam agat: quare nō timet ne eim̄ subita
febricula sup̄uenēs rapiat. et pereat illi
delatō. et succedat et̄na dāpnatio. **De duobus**

altarijs in hōie vno in corpore et alio

Duo sunt altaria cōstitutū: corporis
uideh̄et et cordis m̄i. Demq̄ dicit.
sacrificiū a nobis querit deus: unū ut si
m̄ casti corpore: aliud ut firm̄ mūdo corde.
Ergo in exteriōri hōie in corpore offerunt
opa bona: in corde odore suauitatis reddat
cogitatio sc̄a. In altari m̄i cordis cogitem̄
semp̄ qd̄ bonū est: in altari uero corporis m̄i
iungit qd̄ placitū sit deo opem. Tunc uero
ordine legitimo cōsecratiōe altaris cū gau
dio celebram̄: cū altaria cordis ul' corporis
m̄i mūda et pura cōsciētia in cōsp̄cū dñi
ne manifestatis offerim̄. Nam ne sc̄o qua
fronte uel qua cōsciētia optat in altarijs
cōsecratiōe gaude. qui in cordis sual
tari nō studet mūditia custodire. Pro uero
fr̄es ita agē studiam̄. ut semp̄ festiuitate
dupl̄icē celebrē m̄am: et quō uisibit
de templi altaris cōsecratiōe gaudem̄. sic
uisibit de corporis castitate uel animi pu
ritate sp̄uale gaudiū habē m̄am. **Ame.**
Explicat dyadema monachorū

Incipiunt capitula precedens libri

- De oracione. Caplm p̄mū.
- De disciplina psallēdi. Caplm scdm̄.
- De lectione. Caplm terciū.
- De dilacione dei et pximi. Caplm q̄rtū.
- De obseruācia p̄ceptorū dei. Caplm q̄ntū.
- De timore dei. Caplm sextū.
- De sapiēcia que xpc̄ ē. Caplm septimū.
- De prudēcia. Caplm octauū.
- De simplicitate. Caplm nouū.
- De paciēcia. Caplm decimū.
- De hūilitate. Caplm vndecimū.
- De obediēcia. Caplm duodecimū.
- De cōtēptoribz mūdi. Caplm trādecimū.
- De penitēcia. Caplm q̄rtūdecimū.
- De confessioē. Caplm q̄ntūdecimū.
- De cōpunctioē. Caplm sextūdecimū.
- De spe et fortitudiē. Cap. decimū septimū.
- De hīs qui ad delectū post lacrimas redant.
- De cōiūsanōe mōchor. Ca. xix. **Ca. xx.**
- De hīs qui diligūt uitā. Ca. xx.
- De elās omnia relinquentibz. Ca. xxi.
- De mortificatiōe uiciorū. Ca. xxii.
- De uita cōtēplatiā. Caplm xxiii.
- De celesti desideio. Caplm xxiiii.
- De remissa cōiūsanōe mōchor. Ca. xxv.
- De abstiniēcia. Caplm xxvi.
- De cōtēptōe. Caplm xxvii.
- De tollerācia diuine correptionis. xxviii.
- De flagellis dei. Caplm xxix.

De infirmitate carnis. Caplm xxx.
De tribulacōe iustorū. Caplm xxxi.
De temptacōibus iustorū. Caplm xxxii.
De multimodis patib. Caplm xxxiii.
Ut post ruinā quib. surgere queat. Ca. xxxiiii.
De cogitatione. Caplm xxxv.
De sermone. Caplm xxxvi.
De taciturnitate. Caplm xxxvii.
De multiloquio. Caplm xxxviii.
De collatione. Caplm xxxix.
De dilectione. Caplm xl.
De zelo pastoralis officij. Caplm xli.
De doctrine discretione. Caplm xlii.
De domib. diuinis. Caplm xliiii.
De gratia dei. Caplm xliiii.
De bonis subiectis. Caplm xlv.
Ut mōchi thesauri in celo sit. Ca. xlv.
De consilio. Caplm xlvii.
De sanctificatione cordis. Caplm xlviii.
De uocacione diuine pietatis. Ca. xlix.
De dilectione et grā dei. Ca. l.
De eo q. sancti filij dei sūt. Ca. li.
De spe electorū. Caplm lii.
Ut sine intermissione oret. Ca. liii.
De eo ut sing. simplices ut filij dei. liiii.
Ut sine murmuratione sint mōchi. lv.
De cruciacione uiciorū. Caplm lvi.
De fructu iusticie. Caplm lvii.

Ut ad innocētiā rēvertamur infancie. Ca^m lxxv.
 De eo qⁱ iusti lapides sūt uocati. Ca^m lxx.
 De sufferētia temptatiōis. Caplm. lxx.
 De cognitiōe dñi. Caplm. lxxi.
 De clarificatiōe dñi. Caplm. lxxii.
 De eo ut ambulem⁹ digne deo. lxxiii.
 De eo qⁱ nō hoībus placē debeam⁹. lxxiiii.
 De eo ut dimittam⁹ m nob pccātib⁹. lxxv.
 De eo qⁱ filij dei sum⁹ et hēdes. Ca^m lxxvi.
 Quid lucifaciam⁹ xp̄m. Caplm. lxxvii.
 De eo qⁱ dñm semp a mōchis annūciat⁹ uirtutes. lxxviii.
 De eo qⁱ dabit⁹ fas p xp̄o pati. lxxix.
 De eo qⁱ xp̄c tradidit seipm. Caplm. lxxx.
 De eo qⁱ ap̄l⁹ ait. sp̄m nolite extingūe. lxxxi.
 De nocua curiositate mōchorū. Ca^m lxxxii.
 De regula ab ap̄l⁹ posita. Ca^m lxxxiii.
 Ut vigilātes sint mōchi. Ca^m lxxxiiii.
 De pugna uirtutū cont⁹ uicia. lxxxv.
 De odio et correptione fratna. lxxxvi.
 Mētis liberos suāctos habeat mōch⁹. lxxxvii.
 De mortificatiōe uiciorū. Ca^m lxxxviii.
 De gracia lacmarū. Ca^m lxxxviiii.
 De eo qⁱ sc̄i filij dei uocēt. lxxxix.
 Qⁱ ex uirtutibus uirtutes. et uicia
 oriunt⁹ ex uicij⁹. Caplm. lxxxix.
 Quid sit xp̄c confix⁹ sum cruci. lxxxix.
 Ut habeat⁹ cor purū. et cōsuetū bōm. lxxxix.

Ut diuites simus in opibus bonis. et thesauri-
zemus fundamentū bonū. Caplm lxxxiii.
De mansione eterna q̄ p̄pata ē sc̄s. lxxxv.
Quid efficiat̄ bt̄is homo. Caplm lxxxvi.
De hora exitus et separatiōis aīe a corpore
De innocētia ueni. Ca. lxxxviii. **lxxxviii.**
Quid sit satisficere ieiunū. Ca. lxxxix.
Quid sit bñ ieiunare. Caplm xc.
De eo q̄ multi uenēt ab oriēte et reuībēt
cū abrahā y saar et iacob ī regno relorū gr̄.
De eo q̄ om̄s el̄s uulq̄ leo sit & aq̄la xci.
De eo q̄ ap̄ls ait. caro cōcupiscat adūsus
sp̄m. sp̄s aut̄ adūsus carnē. Ca. xcii.
Cui sit impet̄ sp̄s et q̄ sit ipet̄ carnis xciii.
De eo q̄ unusq̄sq̄ iustus et ante faciē suā
et coram faciē sua ambulet. Ca. xciv.
De eo q̄ scriptū ē. cū custodia sua cor tuū xcvi.
De eo q̄ deus dixit abrahe. egredē de
terā et de cognatiōe tua. Caplm xcviij.
De martirio qd̄o fit ī pace em̄e. xcviij.
De duobus altaribus ī homīe. vno
ī corpore et alio ī corde. Caplm xcix.

opibus bonis et
 boni. Capm 117
 patti e fia. 117
 homo. Capm 118
 e separato a
 em. Ca. 119
 eme teum. 120
 unare. Capm 121
 emet. 122
 or et. 123
 elis. 124
 ut. 125
 ad. 126
 sps et. 127
 sp. 128
 su. 129
 si. 130
 h. 131
 iade. 132
 fit. 133
 r. 134
 m. 135

LIBRIS
 S. S. S. S.
 S. S. S. S.
 S. S. S. S.

Inapit lib de cursu spūali q̄ medicamētū aīe dicit.

Et currite ut apprehendatis. pa ad chorinthios
 capto 2o. **S**icut multi in p̄ntis m̄seie stadi
 o currite conāt. Sed heu pauci et he b̄itudis
 brauiū assequūt. **P**erom cū mape sit mul
 torū. s̄ fine uerū sit paucorū. Idcirco paulg
 aptus h̄o adūtes nō solū corinthios. verū
 etiā uniuersos s̄e m̄is etiā filios. cursū suū caute pru
 detis. **D**ige salubrit̄ amonet. dices **S**ic currite ut appre
 hendatis. **A**d cuius ubi declaracōne et m̄az m̄structione
 Quisq̄ sūt q̄sideanda p̄mū est quo sit curredū. **S**cdm
 p̄ qua b̄ia sit curredū. **T**ercū quo sit curredū. **Q**uar
 tū quāe sit curredū. **Q**uātū q̄ nos a cursu r̄trahit z p̄
 f̄m̄ n̄m̄ m̄cipit. **C**irca p̄mū s̄z quo curredū est. **S**ciē
 dū est q̄ curredū est ad brauiū et he uite quod est
 clara cogitio dei z eēcialit̄ ip̄emet deus. **H**ec em̄
 est uita et̄na aut ip̄emet xp̄us. ut te solū verū deū cog
 nostat. z que m̄sisti īm̄ xp̄m̄. **Q**m̄ igit̄ ut b̄tus augg
 ait **P**ā r̄olus ad hūc finē solū sc̄a est ut sc̄ozē verū suū
 deū intelligat. **I**ntelligedo diligit. **D**iligedo et̄nalit̄
 fruāt. **P**ostō q̄stat q̄ ille s̄ cursus sui acie r̄e digit.
 qui in oībus opibus suis z in om̄ exercitio z studō suo
 laudē z honozē dei m̄tedit z nulli placē curat nisi so
 lu deo. **I**p̄e em̄ ut ait augustmḡ eū finis om̄ desiderio
 r̄ū m̄ozū qui sine fine videbit̄. sine fatigacōe lauda
 bit̄. z sine fastidio amabit̄. **F**inis igit̄ n̄ri cursus
 z laboris est ad deū habedū tendē. z om̄a p̄t̄ ip̄m̄ fa
 cē. z om̄a in eū digē. z h̄o p̄tō est illud v̄nū n̄ccāriū s̄z
 ut deū solū queram̄. z eū sup̄ om̄a diligam̄. **V**n̄ amo
 net nos b̄tus gregozus dicens. **D**igilati cura p̄cūta
 opa m̄tētio n̄ra nobis p̄sada est. ut nichil t̄pale in
 h̄is que agit̄ appetat. sed totā se in soliditate et̄mta
 tis figat. ne si eē fūdamētū n̄re actiōis fabrica po
 nat̄. totū opus n̄m̄ in nichil soluat̄. qz etiā summa
 opa manit̄. sūt si m̄tētiōes cordū eē di et̄mtatis
 deflectūt. cūctudm̄e. **P**atet igit̄ tendē quo z currite
 debeamus. qz ad deū. **A**d deū aut̄ currite siue tendē est

Handwritten notes or library markings in the right margin.

LAIDES-
 UNIO STADT-
 BIBLIOTHEK
 DRESELDORF

semper eum pro amore suae desiderium querere. et pro cognitione
inuenire. et pro gustu tangere. Curramus enim ad deum non am-
bulando sed amando. non pedum gressibus sed mens desiderans et
affectibus. Qui amat ardeat. currit velociter et peruenit
tardus ait beatus bernardus. Quanto feruenciori desiderio
ardore nunc ad deum curramus. tanto sublimius et diuinius
eo postmodum fruemur. Et quanto amor dei nunc fuerit fer-
uentior. tanto est visio eius suauior. habes igitur tamen
quo curre. sed debes noli pigrescere. magna enim
pena non nisi magno desiderio est obtinetur. vis er-
go non sentiat laborem. quia dea mittere tui laboris et an-
sus. ad huius primam considerationem. scilicet dei oculos mentis
reflectendo in tormentis primas erunt immobiles. et leue
dixerunt quod laboris uel doloris eis imminebat. Quid
enim illi quae poterit uidei qui semper mente tractat. et
non sunt indignae passionibus huius temporis ad futura gloria.
Quid quae potest enim potest in hoc saeculo neque cuius oculus
semper uidet bona in terra uiuentium. semper uidet etna
penam. felix enim est cuius meditatio in conspectu dei dominum
semper est. qui in corde suo delectationes deitatis dominum usque
in fine sedula cogitatione reuoluit. hoc bernardus de
reuerentia in seipso et plagedi sunt qui oculos statuerunt de
eterna in terra. qui non nisi eterna sapientia et querunt quoniam
tali tales non dixerunt ut quae daret uita etnae brauium
sed potius ad mortem indeficiente dampnabilem peruenire.
non enim habitabunt in tabernaculo domini. quod in vano accipi-
unt aia sua. In vano autem aia sua. quod sola penam cogi-
tantes que sequetur in perpetuum non attendunt. et uita aie
sue negligentes et cura carnis proponunt. Igitur tamen
quod domino iam largiente. de uana uersatione huius saeculi
quisus es. et ad deum qui creauit et fecit te. tota mente
deuotione et uoto curare disponis. sollicitate te obsequare por-
tet. ut deum semper pro oculis habes et ipsum ut fine ultima
tuum omnem operam astutias. Juxta doctrinam poetae dicentis
Quidquid agas prudenter agas et respice finem. Sapientis
enim ac plus est finem. considerare et terminum non quolibet
sed ultimum et optimum ut iam nichil eius amoris proponas. Et
illum solum queras pro quo lucrificando omnia huius mundi bla-

dimissa tanq[ue] stercoza vilissima te querit reputat[ur] Semp[er]
 q[ui] an[te] oculos metis tue gaudia p[re]e ad q[ui] festinas de
 p[ro]nge ut sic ex q[ui]sde[m]ac[i]one i[m]muneat[i]o[n]is dulcescat
 sis labor itmeru[m] Quia teste beato gregorio q[ui]sde[m]a
 cio p[ro]m[iss]o immuit v[er]um flagelli et q[ui]d ex dolore im
 portabile ondit[ur] q[ui]sde[m]ac[i]o[n]e p[ro]vida ex remun[er]ac[i]o[n]e
 lemgat[ur] **C**eteru[m] q[ui] h[ab]e[re] bona que p[ro]libam[us] a temp[or]e habere n[on] potes
 se s[ed] a deo bonoru[m] om[n]i largit[i]o[n]e obtinet[ur] opus est
 vt te hu[m]iles in q[ui]sp[er]u dei clam[as] ac dicens dicens
 erravi turpit[er] peccavi enormit[er] z dissipavi o[mn]es sb[er]as
 mea q[ui] tradidisti m[hi] lasciuiedo z obediendo desidens
 carnis mee **S**z ecce ia tua gra ad te q[ui]fugio p[er]mittet
 me sceleru[m] meoru[m] dote me face volu[n]tate tua **I**a pa
 tus su z n[on] su turbatus ut custodia tua m[an]data **O**pi
 ergo manuu tuaru[m] porrige dextera[m] **I**nfunde unctio
 ne tua clemens meis sensib[us] que doceat me de o[mn]ibus
 et trahere me post ut curra[m] in odore ungetoru[m] tuoru[m] **S**i
 si em[er] me adiuueis z vnyeis oleo leticie z q[ui]solac[i]o[n]is
 tue curra[n]s n[on] valebo **S**i em[er] potaueris me ab v[er]itate do
 mus tue z dilataueris cor meu[m] v[er]it[as] v[er]a m[an]datozu[m] tu
 oru[m] curra[m] **C**onfitebor q[ui] tibi et dica[m] quoma[m] posuisti pe
 des meos tanq[ue] ceruoru[m] et sup[er] extensa statuisti me
 Si aut[em] sic vnyeis z in talib[us] sp[irit]us tuus **T**u[m] salubrit[er]
 curru[m] tuu[m] ordinas z finalit[er] q[ui]d queris muemeres **S**ic
 ergo currite ut q[ui]p[ro]phedatis **V**enite regnu[m] dei n[on] est or
 rens neq[ue] volens s[ed] tm[en] dei miserens z ergo p[ro]cipiu[m]
 m[hi] currus z p[er]fectus est carnalia vicia relinquere
 z dno supplicare vt m[hi] mis[er]eat[ur] nemo em[er] sibi p[ro]done
 us est ad salute[m] **V**t ait beatus augustinus **C**lamemus ex
 go ad dnm ut n[ost]r[um] redimat nos ab iniquitatibus n[ost]ris ad
 uiuado p[er] gras ad faciendu[m] iusticia[m] **L**egi semel q[ui] qui
 da[m] in oroe q[ui]stituta desideauit a dno scie[n]s q[ui]e tam mul
 ti q[ui] religiose v[er]ue iapiunt usq[ue] in fine in bono z n[on] p[ro]
 seueant s[ed] an[te] deficiunt q[ui] palma[m] sup[er]ne vocat[i]o[n]is q[ui]
 p[ro]cedat **C**ui celitus responsu[m] est q[ui] illi q[ui] bn[us] z reli
 giose v[er]ue incipiunt z exordiu[m] sue q[ui]sac[i]o[n]is sup[er]serunt

net dei bñplacitū requirūt z ideo cū xpūs dicit dñs
placitacio quā nō placuit pat̄ meus eradica bit. Et
idē. sine me nichil potestis face. merito a deo tales
relinquūt z repellūt tāq̄ fuzes z latrones qui nō
intrāt p̄ ostiū in ouile ouit id ē p̄ xpm̄ sed aliunde
seu p̄ hōs vobis ascende conāt. Et ergo ait dñs in
ewāgelio. rogate dñm̄ messis vt mittat oparios
in messem suā ac si dicere velit. nō est om̄ in mes
se dñi inete. sed illozū tm̄ qui in tñā deuocōe z hū
litate se corā deo p̄sternēt. eius bñplacitū z ad
iutorū expetit z requirūt. Sic igit̄ oportet vt
totalit̄ nos ad diuinū adiutorū confēamz z de
nā vāte s̄imode despemz. plenāie nos cōmit
tetes in māibus diuīe pietatis. Facta igit̄ cogita
tū tuū in dñō z ip̄e te enutriet. Dñs em̄ v̄r qui
ḡfidit in dñō et est dñs fiducia eius. D̄ v̄tma put
dicit dñs augustīnū possemz hōies exatāe z dñm̄
ip̄is parit̄ exatū vt tales eēmq̄ amatores v̄t p̄
manetis quales sumz huius vite fugietis. Sic igit̄
currite vt p̄phēdatis. *Per de p̄mo*

Viso ad quē finē nr̄ certam̄ est cursus q̄
sept̄ nōste oportet p̄ q̄ viā ad hūc finē
quē queimz p̄tingē valeamz. Quā p̄t̄
sciendū est q̄ xpūs dicit ego sū viā v̄i
tas et vita. Ip̄e em̄ est viā in qua m̄q̄. V̄itas
ad quā uemimz z vita in qua p̄manebimz. Ego
sū inquit viā nō errans. nō est quo eas nisi ad me
nō est qua eas nisi p̄ me. nō est vbi requiescas
nisi in me. Et p̄t̄ hoc declināe ab ista viā p̄ci
losū dāpnosū z mortiferū est. Set̄ em̄ viā regā
que xpūs est latrones infernales insidiāt̄ nobis
z d̄ipuit nos sibi. Quid em̄ est qd̄ nos alliat et
retardat gressus nros q̄ nō ad eū z in eū totā au
ditate currimz ip̄m̄ saluatore. ip̄m̄ coronatore. et
ip̄m̄ p̄m̄ largitore. s̄ ab ip̄o magis fugimz id ē ab
eius imitacōe ac si eet viā errans. V̄itas fallens
et vita deficiens. Ambulamz p̄inde vias difficiles
vias inq̄tatis vias oberrātes in r̄gione distitū

87

diuis z habitates in tenebris z in umbra mortis in
finitis inferis expositi instabiles z inquieti postremo et
infi quasi fuerint in carce etne damnatois detrudedi.
Quid est miserabilis q̄ dyabolo z creaturis fuit z
z deu creaturatu eē mētē excludē. Nulla em̄ pt esse
maior infama iut b̄tus gregorius q̄ q̄ homo p de
latōe momentanei obligat se ad etna supplicia. Tu
vō h̄mie si b̄rauiū etne volatōis cū oībus sanctis
cupis apphede. **V**ia que xp̄us est amplectē z eiq̄ quā
cō m̄ q̄tū tibi possibile est te q̄formāe stude. Qui
em̄ in xp̄o se manē dicit et ad ipm̄ pueniē cupit.
debet sicut ille ambulauit et ip̄e ambulāe nō ambie
trena nō caduca lucta sectai honoresq̄ m̄fimos fuge.
sem̄ ḡteptū mūdi p celesti gloria libent̄ amplecti.
om̄ibus pdesse velle. nulli iniurias facē. s̄ z m̄fenti
bus a dno uenā postulāe. nūq̄ sua s̄ sui conditoris
querē et quotq̄t valet ad amorē celestiu eige. carnis
q̄ delicias euitāe. xp̄us em̄ elegit qd̄ carm̄ est mo
lestus. Et quāq̄ aliud docet ab illo tāq̄ a seductore est
fugiedū ait bernardus. **U**t at̄ h̄c via q̄ it̄ ad celū q̄ dā
formula honeste vite sub breui fmoē tibi scribā q̄ si
tūitate xp̄i attensq̄ fruaueris. mitā pauldubio q̄sequeris
etna. **P**rimo ergo an̄ oīa c̄ta cordis tui puritate te stu
de oportet q̄ ut assequi valeas. n̄cē est ut sup̄ grege
cogitacōnū tuarū sollicitate vigiles ut s̄z cogitāe uel
meditāi corā deo p̄m̄estās qd̄ in p̄nc̄ia hom̄i pem
tus dicē uel facē merito erubescēs. **S**ciens qz sicut p
ūba uel f̄a im̄otesm̄q̄ hōi sic m̄m̄rū p cogitacōnes
deo. **S**ciendū est t̄i qz licz cogitacōnes m̄m̄de que
violent̄ hōi irripuit. mētis puritate p̄turbat et
p̄m̄stet nō t̄n hanc ad culpā mortis p̄c̄a p̄trahūt
q̄ diu rō nō q̄sentit. v̄n̄ dicit b̄tus gregorius. **N**eq̄
q̄ cogitacō im̄uda mētē m̄q̄nat cū pulsat s̄ cū
h̄at sibi p delatōne subugat. **U**t aut̄ oēs has fan
tasias dyabolice fraudis ac oēs noxias cogitacōnes
a te expelle et effugāe valeas sit tibi xp̄us in corde
et nūm̄ q̄ ymago crucif̄xi ab aīo recedat. **H**ic tibi

fit cibus et potus. dulcedo et consolatio tua. mel tuum et des-
derium. lectio tua et meditatio. vita tua et refectio tua. **Q**
p cogita illum aut positum in presepio. aut patens iudicium.
aut in templo patri presentatum a patribus. vel saltem in templo
audietur doctores et interrogante eos qui docet hunc scilicet
aut saltem ipsum qui est gloria angelorum. spiritus illius pal-
ma in facie pressus. spiritus coronatus. de probis saturatus.
tu. ad ultimum tu inquis deputatus. et per te in cruce
pedet atque spiritum suum in manus patris committit. **T**ota
que vita et passione christi ante mentis tue oculos reuolue.
Sicut mirum est fasciculum tuum mirre dilectus tuus
tibi in uerbera tua commorabitur. **S**i de omnibus et singu-
lis amantudibus et amietatibus domini tui quasi quodam
fasciculum colliges unum amarum poculum et dulce ut ita dicitur
enim tibi conficias. **C**or tuum sursum sepe eleua que sursum
sunt sapiens et queres ubi christus est in dextera dei
sedens ut dicere possis tu apto. **E**t si christum secundum carnem
ne cognouimus sed nunc iam nouimus sed poculum secundum non
gloriam diuine sue maiestatis sane omnia noueris semper
cordis elatione iactantia atque arrogancia marie esse
fugienda sciens proculdubio quod abhorribilis est deo omni-
um exaltans cor suum. **R**ememere sepe spernere neminem non
teas aut detrahas sed omnibus te inferiori et uiliore
ex merito cordis affectu credas. quod ideo dico quod multi se
verbotenque peiores asserunt qui tamen se esse peiores non
credunt. quod cum de aqua culpa correpti fuerint se sta-
tim defendunt et excusant ne peiores esse uideantur.
et tales non sunt humiles sed uentit superbi. **S**uperbie namque
per uicium ut quod de se fatei quisquam quasi sua uolunta-
te spontanea dignatur. hoc sibi aliis dici ab aliis de-
dignatur. **T**ristitia autem dissimulata in quietu te decet.
quodam humilitate in facie semper pretendens. **S**i coram po-
situs alicui rei causa ut assolet fueris ride impulsus non
sit risus tuus excelsus. **Q**uia sis sciosus quoniam aut legas
aut de scripturis sacris mediteis. aut quod melius est
psalmos rummes opando nichilominus quod tibi precep-
tu est. **I**n omnibus assuescas tuas frange uoluntates

et papue in extioribus actibus stude te abnegare. Aliozū
 beneplacita affectas cū omni vigilatiā adimple. in licitis
 exerce et adimple. Illas scripturas libencius legas que
 papue apud dnm deū tuū devotionē tuā inflamet et
 que ad tuū alluciat mtellm. Et cū oraveris nō adimple
 as aures audietū fmgultibus et suspirijs. Et intete
 ora deū in cubiculo cordis. ab oroe reūtais ad lāionē
 ut fastidiū lāio submoueat et ad oroz te puoret. Quā
 q̄ alibi figas oculos tuos aut facie nisi in cruce
 xpi. Sic accede ad abū ut nūq̄ voluptate et nūitate
 pascas et fames nō sapor puoret appetitū. fmgula
 tate fuge et continentate esto contentus sciens q̄ i caro est
 pasenda et vicia sūt extingueda. Et cū ad stratu
 lassus venis te honestissime iacendo q̄ponas. Si forte
 te lūrie pompa extussit. recurre ad dilon tuū poi
 tu sup lom doloris. et hec dicas in cordibus tuis. deq̄
 meus pedis in patibulo et ego voluptati opam da
 bo. Sicq̄ tuocato noīe saluatoris cessabit quassatio.
 Cū aut surrexeris ad vigilias lauda creatore tuū ex
 omibus vibus tuis et ad laudē tuū redeptoris ex al
 ta in fortitudie voce tuā. Postremo puissimū erga
 xpm semp amore habeto nichilq̄ pt̄ ipm seu qd̄
 nō ppt̄ ipm amare memeto. multo plura tibi de mō
 vuedi scōe posse. Et q̄ ista mā copiose a multis
 alijs doctoribus est diffuse tractata. ideo ad alia festi
 nās supsedeo de hys verūptn h̄ fac et viues. Sic
 ergo curte ut h̄ mostratu est et vtiq̄ brauiū celestis
 vite q̄p̄hedeas. h̄ de 2o **primus cursus**

Postq̄ p̄ quā viā curtedū sit declaratu
 est nūc sup̄e ut quō nobis curtedū sit de
 mostremq̄. Circa qd̄ sciedū est q̄ curtedū
 est pmo caute dñi q̄monet nos a plus di
 tens videte quō caute ambuletis. Ambulas em̄
 p̄ hūc mūdū multa indiget cautela ppt̄ multipli
 ca picula de quibus ait bt̄us b̄nardus. heu me

Dne deus meus qz vndiqz immet m' bella vndiqz te
la volat vndiqz picula. vndiqz impedimeta quatuor me
vto nulla securitas. z que mulcet z molestat timor. q
sues z refectio sopnus z vigilie. labor et requies m
litat cont' me. Itē idē plenus est iste mundus spms.
mtra te sut. m carne tua sut. In hys vsai z nō ledi
diuie potēte est. nō tue vtutis. Itē idē pbat tūseu
tū raritas z pēitū multitudō. In mai marfilie de
quatuor nauibus vix pēit vna. In mai em huius mū
di de quatuor aiabus vix saluat vna. Si ergo ad por
tū eterne quietis ptingē z picula huius mūdi p'strepens
euadē galpistas. opus est tibi magna z sagax cautela
z cūspēctioē sollicita eges valde ut scilicet cotidiana
discutioē cogitacōnes locucōes pit' z frā tua apud te
metipm' exammes. Nocte igit' cū ad secretū lecti p
uenis dic' aīe tue. **O**mnā qualiter diē istū expedim' q
quid ve boni uel mali fecim'. De bonis stude deo
grās agē. De malis ues pete veniā. Multi ues m't
ta scūt z serpos nescūt. Alios inspiciūt z serpos
deserūt. Sed qd ues pdest multa cognoscē z serpm
nō intelligē. **Q**uid em psūt tre amomcois m'si de
leam' de libro q'scāe trās mortis. Multo melior est
ait btus bernardus. Si tempm' cognoscas q' si te neg
lecto cognoscēs curfus siderū. vires h'barū. complex
ioēs homī. naturas aialū. z habēs omī celestū et
t'restriū scāz vt ergo in via huius piculosi seculi va
leas caute ambulae. da opaz m't ne laom' z stude
cognoscē tempm'. **C**onsideta vñ venis quo tendis.
quo uiuis q' agis q' amittis q'stū cotidie pfias. vel
etiā q'stū defias q'bus cogitacōibus magis macta
ris. quibus affabus frequēius tāgeis. **V**el quibus
teptacōnū machinis a maligno spū acruis m'pug
nais z cū totū statū m'tioris et eptioris hoīs q'stū
possibile est cognouis nō solū qualis sis s' qualis
esse debeas pensa. **R**ā iuxta doctemā bti augustini

magis cogitare debes quod tibi desit quam quod assit. Quod
enim habes caue ne perdas. quod enim nodum habes supplica
ut habens. **Et** quod tibi es minor aliis est non a te confidendum
dum non in quibus sis maior. Si enim cogites quod tibi precessisti
alium tunc timore. Si uero cogitas quod tibi uideat in ge
nere et cum in gemis carnis. humilis si fueris tunc
ambulabis. non precipitabis non inflaberis. **h. Augustinus.**
Sunt enim nonnulli qui in uirtutibus habent aut agere student
et tamen cum alios peccare aspiciunt iustos se in peccato aliorum
aspiciunt et preterdunt. dum in aliis pensant malum quod sunt
non habent in se negligunt confidere quod habent et eo du
runt contra alios superbiunt quo sua negligentius ignorat.
Sunt et alios in spicietes et serpens desentes quibus ca
dunt dum se extollunt et alios contempnunt. Unde etiam keme
sane debes quod plerumque uirtus habita detegit quod abest in
efficit quod dum ad sui confidentiam mentem eigit eam elacois
gladio transfigit. **Et** tunc uir doctus beati gregory in
nunc malum est uirtute amittere quam de uirtute superbie. mag
no opere oportet ergo nos bona semper agere et ab impijs
uirtutibus bonis nos caute in nostra cogitatione custodie
re si mentem eleuat bona non sunt que non auctori mili
tantur et elacois. **Si** enim uiri habent hoc proprium ut bona que agunt
uideant et tamen cum peccant ab eorum memoria oculos auertunt
et ope de peccatis leticia deprimunt. **Atque** per hoc quod me
se adhuc ut minus malum pullulante aspiciunt omnia alia
bona que fortiter egerunt annullant et per nichilo reputant
se quod nulli mentem estimant. **Atque** reproborum proprium est quod
unquam minus bonum faciunt a malis suis omnibus res
ponsum suum pertingunt. **Atque** ex hoc dum extreme bonum
faciunt tota intentione semper aspiciunt et ex eo quod iam scios
reputatis obliuiscunt omnium malorum que commiserunt. **Immo**
est quod scriptura dicit quod melior est iniquitas uiri quam mulier
et beneficiens. Quia culpa fortiter et peccatorum uirorum ple
rumque fit eis occasio uirtutum. **Et** uirtus infirmorum et non
plene deum diligentium non nunquam fit eis occasio peccati
et etiam superbiendi. **Amplius** igitur debemus in spicere bo
na que nunquam fecimus quam ea que nos iam fecisse gau

funt

peripitui

humiliat

Yua

demus nisi forte in casu quo dyabolus nō temptando
in despectis baratu p̄cipitāe conaet̄ q̄ tūc expediet
bene acta ad mētē reuocāe & ad memoriā vt sic des
peccōnis **peripitui** subi fuge possimq. Iux̄ illud qd̄ sc̄
tū est. In die **maloꝝ** bonoꝝ ne m̄memor sis ma
loꝝ. Et in die maloꝝ ne m̄memor sis bonoꝝ mag
na p̄inde cautela nos vti oportet ne offendamq̄ in
via dei. Sepe em̄ vt ait b̄tus gregorius fulget in
estiatōe opantis qd̄ soadet in q̄sp̄tū iudicis & mōe
penā m̄currimq̄ vñ gloriā q̄sequi speramq̄. hos
tis etiā antiquq̄ ut nos ad vicia p̄tēhat ip̄a opa
vicioſa m̄t̄ q̄ndē v̄tuosa. Plerūq̄ in vitijs bl
ascendis agit̄ & iusticia putat̄ atq̄ imodeſta ma
iusti zeli m̄itū credit̄. Plerūq̄ etiā dissoluta re
missio q̄ m̄asuetudo & pietas putat̄. remissio em̄
distrēno credit̄. Effusio liberalitas. c̄chinnatio iocū
ditas. Plerūq̄ sup̄bia excedit in v̄bis & v̄idei appetit
libtas puritatis nō nūq̄ pusillanimitas app̄bat̄ atq̄
humiliat̄. Sepe em̄ timor sic r̄stringit ut res in quib̄
p̄desse putat̄ m̄strāe p̄t̄m̄est̄ & h̄o t̄n̄ h̄ūi h̄ūi
litate eē putat̄. hec aut̄ culpe que sp̄em virtutis
tenet culpis aptis & manifestis sūt q̄uozes nā ille
in apto cogit̄e am̄ in q̄fusione deiciūt atq̄ ad p̄m̄ā
trahit. Ille uēo in p̄m̄ā nō solū h̄ūi h̄ūi. s̄ etiā dū
v̄tutes putat̄ am̄ opantis eleuat̄. Hinc est q̄ nōnū
q̄ h̄y qui via sc̄itatis appetūt in errore lapsi tardiq̄
em̄dat̄. rectū quippe estiant qd̄ agūt & ideo a suo p̄m̄
to flecti nequeūt s̄ p̄t̄m̄atius iudicio suo t̄m̄at̄. V̄t̄
ergo plane q̄ cū beato iob v̄t̄ oīa opa sua caute am
bulas & sollicitate cū d̄no deo suo. Quid est em̄ quod
sc̄a aīalia que vidit ezechiel p̄ph̄a desc̄būt̄ plena
oculis a m̄ c̄ritu an̄ & retro nisi q̄ sc̄oꝝ actio ab
om̄ p̄te c̄t̄specta eē debet. bona desideat̄ h̄ūi p̄
uidens & mala sollert̄ caues. Inde ergo l̄m̄ ut
caute ambules oīa opa v̄ra debita c̄t̄spectione
& mat̄a delib̄. atōe p̄uēiēdo p̄cedant palpe
bre tue gressus tuos id ē opatione tuā r̄m̄ q̄silia

90

puerant. et oculis subtilibus dyaboli insidibus sagaci
et confidendo obuia diuinu auxiliu uocando et eius ne
quiritas tuo confessori detegendo quatenus sic curras ut
prehendas

Staudo curredu est festinat no segnit seu
pigre aut remisse et ergo no dicit. Sic ite
sicut sic currite. festinat aut currit q despec
tus omnibus tremis ad celestia fuido deside
rio anhelat q extusso omni torpore et pigritia omni insti
cia et uigilia se macipat diuio fruicio. Obluiscet
que retro fut et in antioza se semp extendes et bernar
dus Gaudia paradisi ymo q nichil diligit q ad h' atq
tenda no fuerit desideo aspiciat. Et ergo tunc uir
doctna ammonitione bti theodmm. q reliquisti pa
rentes frs et sorores et amixisti te ad curreda via
dm noli remisse age. noli tempq tibi ad penitendu in
dultu negligenter expende ne postior error peior
fiat poze. Et oblitus posterioru poza sectae neqqs
confidens q alij faciunt sicut q boni tu debes face. nec
peccatu ducas multitudie. Et uiue cu paucis ut cu
paucis meis mueri in rigno. Multi ues fut uoti pau
ci ues elu. Sequie em uiuos et dnmite mortuos se
pelie mortuos suos. Semp q memeto q rignu ce
loru no tepidi no molles s violenti idest uolentia
seu dnm sibipis infentes et strenue repugnates de
sideris sue carnis rapiunt illud. Sicut ergo exhibuis
ti membra tua frue inuidicie et iniquitati ad iniquitate
ita nuc exhibeas eade frue iusticie in satisfacione
et isto deu qstepisti enormis in ~~ta~~ culpa tanto nuc
fueris famulae ei in pnia. Clama et dic dies mei
sicut umbra declinauerut et sine fructu peierut pla
teat tibi dne ut retroque eos in amantudine aie me
e. Iuxta ergo doctna bti bernardi semp adde se
pambula. noli in uia deficere. noli retroire. noli deui
ae remanet qui pfiat. retroredit q ad ea reuoluitur

in iam recessit. deuiat q̄ apostolat. Itē augustinus
Semp̄ tibi displiceat qd̄ es si vis p̄uere ad id
qd̄ nodū es. nā ibi tibi placuisti ibi r̄masisti. Si
aut̄ dixisti sufficiat p̄isti 2 ergo si lassesse lassesse.
a bonis op̄ibus nolimq̄ valde n̄re est ut nichoae
nos cotidie credamq̄ dicetes cū p̄s Ecce nūc tēp̄i
ge t̄ ergo h̄mie a sop̄no torporis 2 pigritie 2 festina
ingredi in illā r̄quie quā deus p̄pauit diligentibus
se qz gradus r̄stat tibi via parā p̄fecisti 2 multū
habes p̄fice 2 qz amorē ad deū accendimq̄. Et ille festi
nāt̄ arretit q̄ deū fūide amat. Idco aures dūne pie
tatis m̄fatigabili desiderio pulsa ut sui amoris flagra
tia tibi indulgeat orans cū b̄to Augustino. O amor
qui semp̄ ardes 2 nūq̄ extinguis caritas. Deus meq̄
accende me veni in cor meū 2 ab v̄itate voluptatis
tue me mebrua. O quis m̄ dabit ut venias in cor me
ū 2 mebrues illud 2 obliuiscar mala mea 2 b̄n̄ v̄nū
bonū amplectar te. **H**eu heu quidā hodiernis t̄p̄ib̄
ardētius currūt in m̄f̄nū q̄ multi boni in p̄adiū.
Dn̄ dicit magna abusio ardentiq̄ seculaēs desideant
p̄nciosa q̄ nos v̄talia. et alacrius currūt ad mortē q̄
nos ad vitā. heu heu q̄cū h̄is diebus nouissis m̄re
puut 2 r̄fuguit fuor caritatis 2 p̄cipue claustralib̄
2 q̄ta in eis obrep̄it dissolutio ac negligēcia r̄ligi
onis. Egressa est em̄ a filia syon idē r̄ligioē oīs de
cor eius. misit hostis manū ad oīa des̄. Desideabilia
eius 2 nō pep̄it sp̄eosis ip̄iq̄. Bernardus. Quis in
p̄ncipio cū ordo incep̄it monasticq̄ ad tantā credet mo
nachos mercā deueniē. O q̄cū distamq̄ ab h̄is qui
in diebus b̄ti Anthom̄ er̄tē 2 fuere monachi. Illi
siquidē cū seuitē ex caritate reuēnt tāta ab̄m̄tē
auuiditate panē aīarū p̄cipiebāt ut corporis ab̄u pem
tus oblitū dieq̄ p̄teruq̄ totū vent̄ibus s̄ nō m̄tib̄
tr̄sigent. Et h̄ic eāt r̄tus ordo q̄ digniori p̄ti p̄us
m̄f̄uebat. nobis aut̄ quemētib̄ in v̄nū vt v̄bis
apti v̄tar iā nō est d̄m̄cā tēnā maducāe. panē m̄p̄
celestē nemo est qui req̄rat. nemo qui tribuat.

nichil de scripturis nichil de salute animarū agit. **S**ed po-
 tius nuge et risus pferunt in deū fusi sumus nūc ex-
 us et de regno dei qd' mē nob est verū etiā et p hōm
 bus bonis relictis foris querimus vanā consolationē de
 damnatibus et misamis falsis. **Q**uā multa assilant mu-
 riapi hodie q' bene amat q' mede p'fices s' nō vult ma-
 de seu madefacē cruxa. **S**ic etiā multi affectat habē
 deū s' nolūt p deo seu vita etiā acq'eda laborare. **I**n
 gregorius multa cupiūt exolae de miseria pntis ex-
 ih ad gaudia teli s' tū nolūt care oblectamētis mū-
 di. **V**ocat eos grā s' ruorat eos q' cupiscētia s'li. ple-
 riq' cupiūt mori morte iustozū s' tū vūie nolūt vi-
 ta eozū. et h' mētū p'ibūt. nā opa eozū sequūt illos.
Qui em nō laborat in pntis vite studio p v'utib' q'
 acq'endis nō maducabit in et'no quivuo cū scīs.
Impossibile em est ut ait **T**heommg ut quis pntib' q'
 et futuris fruatur bonis. **V**t q' ventre et ibi mētē im-
 pleat. ut de deliciis ad delicias t'iseat. ut in vtro-
 q' s'lo ut in celo et in t'ra appareat gloriosq'. **I**n v'eo
 l'ime iur' doct'na pauli. vigila in omnibus labora cū
 omī studio et diligētia. dilectm tuū quē. **Q**uā em p't
 man' opa tua opai m'itat. **Q**uia nō opus mēdi
 nō rō excusadi seu scia allegadi nō sapiētia deū q' tēplā
 di est apud m'fēos quo tu p'p'as. **S**ic ergo curare ut
 et p'phedas

Ueruo curredū est pseueant' qz tūc placet
 deo nra q'ufacio qm bonū qd' m'igomng p
 seueanti fine q'plem' **Q**ui em pseuea
 ueit usq' in fine salus est **I**n gregozia
In cassu bonū agit' si an vite t'm deseātū. qz frus-
 tra velat' currit q' p'usq' ad metas veniat deficit.
Hinc est q' p moysen cauda hostie in altari offerri
 p'cipit' ut omē bonū tū incipit' pseueanti fine ad-
 mpleat'. **T**imor em d'apm deberet nos sollicitare
 ut in bono qd' incepim' pseuem'. **Q**uonia t'pley

dāpnū incurret qui pseueanciā amittit p̄mū dāpnū est culpe vñ gregorius aymois est excessus veritate nō agnosce q̄ in ea agnita nō manē. **D**abolus sciens multis argumētis insidiat̄ eis q̄ renūciat sc̄lo ut illiq̄ se mēri amorī substnāt. Et illos ait **I**hēom̄nq̄ glūq̄ cupiscētis fiet quos p̄renūciatōē ad amorē mūdi r̄ducit. **S**cdm̄ est gr̄e dāpnū vñ ezechiel p̄ph̄a ait. **S**i iustus ausus fuit auiticia z̄ fecerit iniquitatē om̄i iustiarū suarū nō r̄cordabor. **A**d fine em̄ oīa denōiari iustū est ait p̄h̄s. Et cuiq̄ fms̄ malus est ip̄m̄ quoq̄ malū est. **I**te **I**hēom̄nq̄ qui bona m̄choata nō q̄sumat dū p̄pōita non p̄ficiūt z̄ que fueant cepta quellūt. q̄ nec malos bona imp̄f̄ta adiuuāt nec bonos mala m̄sumata q̄dēpnāt. **T**ercū est dāpnū et̄ne glorie vñ ap̄t̄ paulū. **R**esatis qd̄ h̄m̄ qui in studio ~~currit~~ currit oēs quid̄ currit s̄ vñq̄ accipit bzauū s̄z̄ pseuerans. **R**a sola pseueancia coronat̄ ut ait bernardus. **I**te **I**sidorus **S**alus m̄choatibq̄ p̄mittit̄ s̄ p̄mū s̄c̄lū pseueantibq̄ dat̄. **A**d qd̄ designādū pat̄ familias p̄t̄ in ewāgelio hora uesp̄tina cū sc̄o eēt dedit m̄ tede op̄arijs suis et nō in sexta uel nona in nona. **Q**ua p̄t̄ em̄. **S**i instat̄ **D**abolus psuades ut de cruce ut rursus te m̄solues ḡcipiscētis s̄ sc̄li p̄m̄ tētia defēas. **S**i em̄ dixerit tibi. **S**i filiq̄ dei es dic ut lapides isti panes fiant. h̄o est dicē q̄tē austeritate p̄m̄e in suauitate uite carnalis. **R**oli tñ agēs tē. **S**i cū dno p̄mane moriendo in crucis p̄m̄e sciens qz̄ si pugnādō mori q̄s q̄ mortuus mori r̄onaberis. **V**e aut̄ tibi si declinādō pugniā fugeris qz̄ p̄dis victoriā simul z̄ coronā. **D**emones p̄p̄u e illos tēptat quos sciūt nō fmos z̄ q̄stas in bono qd̄ inceperūt. **S**i ergo sp̄us p̄tate h̄m̄s ascendat sup̄ te volens te ex h̄e de loco tuo. **L**opū tuū ne dimiseris s̄ firmas z̄ q̄stas īstite diabolo z̄ fugi et a te. **S**icut em̄ stultus est q̄ tpe tēpestatis

descedas

~~et sapie in certioribus actibus stude te abnegare~~
 erit de nani z picit se in nian. ita summa stulticia
 est tpe teptacionis nauie religionis dimitte z ad
 demergedu se. in maie se picipuie **Volenti em in**
bono qd' nichoat' imobilu' z fixe pduare ta sut
 nctaria p'mu est ut pleno corde z no ficte se ad
 deu qutat. nichil de suis v'ibz psumes s' tolut se
 in deu piciens. cotidie sic deu deprecas ut cu ps di
 mt. **dige dne in aspau tuo ma mea.** **Qd' est qtra**
quosda q' bn solliciti sut de nichoat'one aliq' boi. et
pho deo mstat in oroe z in tpo de eij nichoat'one
qfidut. postq' veo bonu est nichoatu no cogitat de
eius qseruacoe no mstares deo in oroe p h'oi. **Qz**
de se psumut z se aq' ee putat no attendetes q'
no mmor est vtus q' quere p'atuei. et quod cito
bonu amittit' n' a deo largitore custodiat' ut dicit
gregorius hinc em accidit q' multi pleruq' possi que
det' t'ouut atq' indigetibz cucta largiut'. **Qz tn an**
bite t'mnu auaricie pzurugie accensi aliena appetut
qui sua largi videbat' z p'tmacti p'q' crudelitatem am
buut que ficta p'us pietate v'ligit'. **It' gregorius**
Sepe nonnulli mudu despiciut. scitatis habitu asu
mut moriq' ut pa limina bn viuendi p'tingut obli
ti qui fuerut affligi p' p'maz de qsumatis nequi
ms nolut. laudai de nichoata iusticia appetut. p'ee te
teis. eua melioribz qcupisat' quos du iur' vota p'ns
pspeitas seqt' peiores de scitatis habitu q' p'us fu
erit fut. na rebz multiplicibz occupati. ipa aut
occupacoe qfusi no solu p'etta no deplorat. s' adh'
que deplorat' exaggeterut. **Sedm est qd' ho debet ta**
le p'fione mape q' semp valeat ad ea adde z qtmue
p'fice na in via dei no p'fice est deficere. **Debet igit'**
corpus suu castigae s' no occide z debz discipliare z
disciplina cu rone regulae. **Multi em an tepus se des**
truit morumatis laboribus z vigilijs. et tales

fit sepe cum spiritu repemur heu carne assumunt. Pa ut be-
atus bernardus dicit pro habz dyabolus efficaciq ma-
chinamentu ad tollendu dilectione de corde hois q si effi-
ce possit ut in via dei incaute z no cu rone ambu-
let. In dicit apud pibile sit obsequiu vrm. Terciu
est ut habeat qmum desideriu pficendi z ad alioz
puerendi. In decedendi incidit piculu. ut ait leo papa
qui pficendi pdidit appetitu pro debemq ergo in de-
sideris carnis moleste z desideres in bono ee. s; in me-
ditatoe legis dune z in exercicio vritu stemu ad ala-
ore statu semp indefessis conatib; more esurietis
anhelae debemq vritute amplioze z graz sicutet et
desideantes in furoze z vritu exatatoe sumope pse-
ueare vide ergo hunc voboz tua z cetera dno tantu
nouu qd est tantu amoris qz ue mirabilia in te sent
Tene qd habes ne alt accipiat corona tua. no solu
in bono qd incepisti pssiste. s; emulae tuis celsis
melioza. marie aut ut ames creatore tuu vt sic p-
ficedoz in bono pseueando tade dilm tuu appen-
das. Quarto ergo est curredu rre. rre uero tuzri-
mg cu de hys bonis opibus que agimq nichil tiale
uel trisitoriu s; solu gloria z laude dei queimq. pte at
no tuzrit qui aliud q; deu queit qui de bono ope qd
agit extollit z supbit. licet em videat in celu curte
gressu certiozis opis. gressu tn metis s; q ad mteq
one tedit ad mfnu. pte etia no tuzrit qui queda bo-
na agit z tn a malis sibi no cauet. Vdesse bonane
queit. si mala que subripuit no cauet. ait gregoz
De tall septu est. Qui aggregauit mcedes misit
eas in sacru ptusu. De facto qui ppe ptuso aliude
erit qd aliude immetit. qz indistrete metis mce-
de que ex ope acqru no aspiciunt quo ex ope ma-
lo pdat. hinc etia septu est. de pctozi mgredie
ti duab; vns. Duabus vns quis tra mgredit qui
bona q facit etia mala admiscet z talis in vanu
laborat. vng em qstrues z vng destrues q pdest

eis nisi labor. Quid pdest. ut gregorius q̄ ciuitas
 bene caute custodit. si unū foramen aptū relinquit p̄
 qd̄ ab hostibz intrat. Om̄ ergo custodia h̄m̄e sua cor
 tuū z nullū p̄cc̄m̄ saltē em̄ale admittas. nā modico
 fineto tota massa corrūpit. Itē currit q̄ ab om̄i mu
 ne manū suas extulit. ita q̄ n̄ ab huāno corde ubi
 gr̄az n̄ ab ore hom̄i laude. n̄ a manu r̄ipe dona
 tione. vel t̄p̄alis rei p̄mū queat. q̄ em̄ ad bona opa
 nō metus s̄ affūs dignū. cui malū nō placz etiam
 silēt. Qui aut a p̄uo ope ex timore r̄strigū. li
 bent̄ mala agēt si licēt. Et t̄m̄ est. q̄ nequaquā
 t̄m̄ est q̄ a p̄s̄itatis desideis lib̄ nō est. Ut ergo
 brauiū et̄ne felicitatis possis asseq̄ z q̄phede. Sic
 ut d̄m̄ est curre stude. Hec de t̄rio.

D Est p̄d̄cā vidēdū est q̄re curredū est. P̄mū
 est breuitas vite. Vn̄ dicit iob. breues dies
 h̄ois sūt. Quid est vita nr̄a n̄ vapor ad modicū
 patens z vanitas vanitatu h̄o em̄ nr̄m̄ uiuē a
 vita b̄s̄ie est p̄ns vita nō est n̄ cursus ad mortē
 Qui ergo breuitate huius vite z fallaciā glorie mū
 dane q̄s̄ideat merito h̄ac vilipedit z q̄tēp̄nt z me
 t̄m̄tatis amorē cor suū figit. Vbi uerū sūt gaudia e
 t̄nalit̄ p̄m̄asura. Et ergo dicit quidā d̄ictator. Curta
 sūt horāia nec et̄nis patria que sūt in h̄o mūdo. Qui
 h̄o m̄te r̄spicit z mūdu nō despiciat. par est furibū do
 q̄te aliq̄. Vita nr̄a m̄s̄ea tr̄nsit m̄m̄s cito. in ea igit̄
 spē ponē nolito. S̄z p̄ p̄manētibz gaudiis labora quo
 r̄ū pia sanitas manet om̄i hora. Itē q̄dā v̄s̄ificator
 loquēs de breuitate p̄ntis vite sic dicit. Quis scit ad
 huc an nos plures q̄plebimz ānos. Resas tras ante
 mors sit r̄aptura uel an. Vite si curte memor eē ve
 lis mala cur te. Viuē nō tedet cū vita rerū mala
 te det. Qui em̄ ut dicit gregoriz p̄m̄teti veniā spo
 spondit peccati die crastmū nō p̄m̄sit. Vn̄ cotidie

terminus q̄ dū hō libent̄ ac iocūdisiē morat̄ diuq̄
se victurū arbitrat̄ ac multa in tpe longo disponit
agedi rapit̄ subito a morte z ex impulsō aufert̄ a
corpe Dies em̄ hoīs sicut umbra sūt sup̄ t̄ra Et tūc
ip̄e nichil est cū st̄ae videt̄ Tūc p̄ibit̄ z in m̄gūlū re
digūt̄ cogitacōnes eozū uel eiꝝ Tūc intelligit̄ q̄ si
gūenda fuit h̄c vita quā amauit z q̄ lugubre id fuit
vñ h̄c in s̄p̄iet̄ gratulabat̄ Tūc inuēit̄ q̄ in et̄nū
mutū nō p̄t̄. **O**mittamꝝ ergo h̄c vana z mamato
feramꝝ nos ad solā m̄s̄icōne eozū que finē nō h̄nt.
Dicamꝝ q̄ cū ap̄to. nō habemꝝ h̄c manētē ciuitatē
s̄ futura m̄q̄rimꝝ Vita h̄c m̄s̄ea est mors m̄ta subi
to obrepit̄ z post h̄c nō nisi luctus z ve. z negligētia
sup̄plia in et̄nū lugeda. **E**tte t̄m̄e mūdū tr̄s̄it̄ z q̄
p̄stētia eius. **Q**uid ergo vis vtrū amāe t̄pa z t̄s̄iē
tū tpe. **A**n x̄pm̄ amare z viuē in et̄nū. **C**arnales
aut̄ idēto p̄n̄cia diligūt̄. q̄ vita carnis q̄ fugitiā
sit m̄ime p̄edūt. nā si velocitatē tr̄s̄it̄ eius asp̄
cent̄ h̄c etiā p̄p̄eantē m̄ime amaret. **C**ogitacō
q̄m̄pe ventura despiciūt. sp̄e totā in rebus t̄s̄cū
tibꝝ ponūt. habē nulla n̄ que p̄t̄nt̄ p̄t̄nt̄ q̄rup̄
cūt. **I**ā morti app̄inquāt̄ z t̄n̄ curāe que mūdū sūt
nō des̄mūt. q̄ sp̄es viuēdi nō fr̄gūt̄ etiā cū vita
t̄m̄at̄ dure et̄m̄ m̄eti abeē mors longe credit̄ e
tiā cū sentit̄. **O** dilassie si a carnalibꝝ m̄tibꝝ h̄c vi
ta m̄s̄ea caduta z momentanea t̄m̄ diligūt̄ vbi nō
est n̄ labor vanitas z afflictio sp̄is. **Q**uātomagis
amāe debemꝝ illā vitā et̄nā vbi nulla pena v̄mo
nullꝝ dolor sustinebit̄. **D**espice mūdū viuē sc̄dm̄
dogmata dei. **A**d paradisu d̄rige visu post̄e docē
Pteit̄ iste dies nescit̄ origo sc̄di. **A**n labor an re
q̄es sic tr̄s̄it̄ gloria mūdū. **C**urramꝝ ergo ad braui
it̄ vite et̄ne sc̄dm̄ x̄pm̄. nō sūt h̄c v̄ea solacia s̄ ibi
potius vbi v̄ea est vita. **D**espice cūcta t̄p̄alia z ce
lestū amore flagremꝝ. **N**ichil aliud in hac vita
meditemꝝ n̄ q̄ z h̄c nō semp̄ eimꝝ z ibi nob̄ locū

94

bene uiuendo pparem qd nūq̄ m̄grem q̄tem sic
curſu mō ſalubrit' depoſito ſmalit' q̄phēdamq̄

Strūdū qd' nos incitat ad curredū est bonitas
hospitiū ad qd' p̄p̄amq̄. Solet em̄ p̄ḡnates
tota die letat' ambulāe z labore ſui it̄meis le
uē ducē qn̄ ſp̄eant de nocte bonū hospitiū m
ueniē. Ita z nos quibz celū p̄pat' in p̄m̄tū nō cauſa
bom̄ p̄t' uie difficultatē nē labore citam̄nū. ſ; ſp̄e
illiq̄ bom̄ ad qd' tendimq̄ q̄q̄ nobis in uia q̄tigit gau
de debemq̄. Tanta est em̄ iocūditas uite z lucis et̄ne
ſo est magnūbit ueritatis z ſapientie. Tanta est pul
chritudo iuſtiae ut ſi nō licet in ea amplius manē
q̄ om̄q̄ diei hora p̄t' hō ſolū inuicabiles q̄m̄ huius ui
te plem̄ delictis et̄ affluētia bonozū t̄paliū rē merito
q̄ q̄tep̄nēt. ſ; auguſtini. In ciuitate d̄m̄ ſonat iu
git' ſcōzū organa ibi influētia deliciarū ibi diuitia
rū affluētia z ſupefluētia om̄is bom̄. Quis ciuitatis
ſupefluētēs diuitias z delicias deſcribēs ait. **C**iui
tas celeſtis. maſio ſecura. p̄ria totū q̄tmes qd' delictat
Incole quieti z p̄tius ſine murmure. hōies nullā m
dugētia habētēs. q̄ glorioſa d̄ca ſūt de te ciuitas dei
Sicut letariū om̄ habitatio est in te. Est em̄ ibi pax
pietas bonitas lux p̄tq̄. honeſtas gaudia leticie. dul
cedo uita p̄hēms. gloria. laus. v̄tus. requies. Amor
gratia dulcis. Quid ergo nos angit veſama uicio
rū. ſinē abſintheū huius mundi. ſequi naufragiū. in
pie tirāndis ferre d̄m̄. z nō magis quolāe ad an
gelozū ſonētate. ſcōzū ſplendore. regis potētis hōre.
feſtiniemq̄ igit' ad locū tutioze. ad agrū v̄beioze. ad
paſtū ſamozē. ut habitemq̄ ſine metu. **I**ndem̄ habū
demq̄ ſine deſū. epulem̄ ſine faſtidio. ſuſpirem̄ ſine
hinc p̄rie z ſuſpirio gemamq̄. ut v̄btate domq̄ illiq̄
m̄t' mebzati illā ſalte cordis deſideio q̄tū libz ac
tingamq̄. ut ſit dice ualeamq̄ cū apto m̄ā q̄uſario
m̄reliis est. Qui ergo mō nō gemit p̄ḡnq̄ nō gau
debit poſtea cuius domeſtica. **P**er faciamq̄ moza

in currendo. scilicet. dū nō est hodie cras nūq̄ aptus est ne
cū fatuus v̄gimbq̄ excludam̄ ab introitu celestis glo
rie. Qui em̄ fructū sue qūsacōnis usq̄ ad finē vite
p̄trahūt v̄ro z valde difficult̄ veniā q̄sequūt. q̄ ta
les nō ex amore dei vidēt̄ peitē s̄ magis ex nēcē
te p̄p̄ timore pene z mortis. Vñ aut̄ augustinus. Cō
die clamat̄ sacerdotes mors uēit finis adest z nullus
audit. Cū aut̄ egrotat̄ ad mortē vocat̄ sacerdotē z tūc
volūt̄ q̄fitei z agē p̄māz cū tēp̄ nō est recedūt vacu
q̄ nō p̄p̄ odiū p̄cī s̄ p̄p̄ timore mortis volūt̄ agē
p̄māz. Tu ergo hūmē que dñs edurit de uz̄ calde
ozū id ē mētuo v̄tiorū z m̄durit̄ in t̄rā bonā mel
le z lacte manāre id ē ad religiōne in qua cotidie spū
alis dulcedis p̄cipē potes alimēta. Scude agē dignos
fructus p̄mē repando p̄ p̄mē lamēta q̄q̄ in te destruy
isti p̄ p̄cā. scilicet sufficit mores in melius q̄m̄re z a
factis malis recede n̄ de hys malis que frā sūt sa
tisfaciat quis dñō p̄ p̄mē dolore. p̄ hūi lūalis gem
tū p̄ q̄triti cordis sacrificiū. Om̄ em̄ vigilātia satage
placē deo z cotidie ad celestē p̄māz mētē t̄n̄s̄ q̄tēnq̄
desideādo z etiā flendo ac bonis opibq̄ m̄stredo ad
hāc possis p̄māz p̄uenire

Confrā qd̄ sollicitat̄ nos ad currendū est multitu
do z sublimitas p̄sonarū expectāciū nos cur
retes z etiā spectāciū z m̄tuecū n̄m̄ cursū. Vñ
dicit bernardus. Expectant nos angeli ut eo
rū ruma restauzet̄. Sci ut̄ eozū gloria q̄pleat̄. Deus
pat̄ nos expectat̄ q̄ filios z hēdes quos sup̄ oīa bona
sua q̄stituet̄ filij q̄ frēs z cohēdes ut fr̄m̄ naturalis
z p̄cū sui sanguis nobis impēdat z p̄ nobis p̄
suo offeāt. Et ip̄e spūs scūs qui est caritas z benignitas
in q̄ nos pat̄ ab et̄no p̄destināuit uer̄ dubiū q̄m̄ p̄des
tmatōne implei velit. Qualit̄ curret aliquis ad aque
locū p̄ntis m̄seie si sciet̄ se ibi expectari a beata v̄gīe
Qualit̄ ergo debemq̄ currē ad locū delinarū ubi tot
z tān̄ nos expectant. Valde etiā v̄m̄tūq̄ ad deū venie
cupiēti expedit ut nō solū attēdat deū tāq̄ adiutore

tuū. s; eadē tāq; om̄ opm̄ suorū inspectore. Rā q̄s̄ideācio
 suū asp̄ctū sup̄ opa n̄ra h̄c bona in hoīe facit. P̄mo sibi
 timore incutit & a peccō r̄trahit. Nullus em̄ audeat furari
 in oculis hom̄i uel in asp̄ctū iudicis. s; tom̄ magis cōfidi
 debet aq; turpe q̄mittere an̄ diuinū asp̄ctū. Vñ dicit
bernardus. Quous angulo quib; diuisoria tuentia ha
be angelo tuo ne illo p̄nte audeas qd' me p̄nte nō au
des vñ bernardus. Est magnū q̄silij angeli cui pa
tes est ois angulq; ite quidā b̄sificator dicit. Tu quid
turpe facis si me spectate rubes. Cur spectate deo nō
magis tpe rubes. S̄do ista q̄s̄ideācio hom̄ie ad stre
nuē op̄andu p̄uot. Vñ dicit boeciū. Magna nob; si dis
sillare uolūm; m̄dē ē ueritas p̄uitatis. cū an̄ oculos
agm; cūcta t̄netis. In cūctis ergo que cogitādo uel lo
q̄do uel agēdo delinq̄m; asp̄ctū sup̄m̄ iudicis uel hemē
t' formidāe debem; qz & aq̄n nō apparet n̄ra uicia il
luis tū oculis nuda sūt & apta

Quartū qd' nos impellit ad currendū est ama
 ritudo p̄ntis sc̄li & correptō flagellozū. Ma
 la autē que nos h̄c p̄mūt ad deū t̄m; me q̄
 pellūt. ut gregoriū. Ecce mūd; qui q̄dā
delictōe sui nos tenuit & ab amore dei nos retraxit
tot miseris plenus est. qz s; nos ad deū mittit. To
tepnēd; est h̄ mūdus si p̄speis demulcet & aīo blan
diet. nūc autē cū tot laborib; am̄ pulsat tot fatiga
tōib; & adūsitatib; m̄getat & tot cotidie dolores in
gerat q' aliud q' ne diligit & clamat. Vñ gregorius
Quonūq; em̄ se utit hō in rebus t̄rens am̄itudiez
muciet vñ dulcescat mūd; nō habz. Sol; ergo de; q̄
dulcescat ut totū uilescat. In h̄eam; illi qui fecit nos
& patē habebim;. S; si cor n̄m̄ eet q̄lucūq; susp̄ctū
in illā ineffabile gloriā dei & p̄gnatōne n̄rāz sen
tiem; utiq; sc̄līm nō amaem;. S; cū psalmista cātaē
m; Sup̄ flumina babilonis illic sedebim; p̄mo se
debim; & fleuim; dū r̄cordaem; syon. S; q' miseri sūt

qui eriliu p pzia diligunt **in** gregozia pullus pntis
vite mala sicut sut conspire pualet. Si bona etne
pzie p qteplacomb gustu n' du aspice valet. **It** qz
goria Dulce e ee m rebus huams eis q' de celestibz
nulla dulcediez sut expti. qz du mes huana mmis
etna etna diligit tato dulcia m tpalibz requiescit.
Si si quis cu cordis lingua gustauit que sit illa dul
cedo celestiu pmozu. huic qto dulcia sit q' mty vidz
tato m amantudie pnt' oe qd' foris sustinet. Ex isto
ergo patet q' amantudo pntis feli est sepe occasio et
ne salutis. Tu em moleste m huius vite fragilitate
crebrescut etna reqe desiderare apellat. quidus quip
pe ut ipse augustinus ait. piculosior est blandq q' moles
tus z magis est cauenda cu se illuc diligit q' cu amonet
cogitq' qtempm. **Et** eos etia suos dñs m mudo pmit
tit tribulati z flagellati ut eos a miseria vite pntis ab
strahat z tanto studiosiq' supna requirat qto eis am
pliq' pntis vite qmoda negat. multis em de causis
deus iustos flagellat m hac vita. **P**ra est ut eos ad
hereditate erudiat z ad amore sui trahat z accedat. **In**
dicit bñs gregozia multos pdidit pspertas quos ad
deu traxit pñsitas. vita pñs est via p q' ad pziat te
dimiq'. **E**t idco occulto iudicio frequi pñsioe qtermi
ne via p pzia eligamq. Solet naq' nonnulli viatores
cu amena fortasse pziata m itme aspiciunt pgedi mo
ras inerte z a cepti itmeis ritudie declinare. eozuq'
gressus tardat pulchritudo itmeis cu deltat. **Et** eis er
go suis ad se pgedibz dñs hq' mudi iter facit asperu ne si
oblectet' m via obliuiscat' eozu que desiderabat m pzia
h' gregozia **R**egat' igit' elcis m hac vita bona trena
qz z egris quibz spes viuendi est neq' a medico curta
que appetit coreduat'. **D**at' em reprobis bona que m hac
vita appetur qz z desparis egris omne qd' desiderant no
negat'. **N**o igit' turbet' iusti si mali floreat m hoc
mudo z ipi pmat' s' intelligat' m nonissis eozu et

98
pedat tormeta que eis parata sunt et nequiter eorum felicitati que ut fumus evanescit iudeat. **Unde** gregorius festina consolatio bonorum est finis malorum. **Dum** enim ex eorum multitudine mala aspiciunt quod evadunt leve estimant quod ad usum in hac vita parant. **Secunda** causa est ut homini sui status qualitate demonstrat. **Unde** dicit gregorius. **Sola** pena interrogat an quis quietus veat. **Diligat** quia multi qui tenent dominum cum eis bene fecerit sed in misericordiam non subsistunt. **In** hac ergo vita dum sumus et flagellis atque vitis ceptum nostre est. **Sive** enim in laboribus flagellorum sive in certaminibus victorum non solum nostra nobis infirmitas innotescit sed etiam in quanta virtute proficimus cognoscimus. **Nemo** quippe vires suas in pace cognoscit. **Si** enim desunt bella virtutes exprimita non possunt. **Impudens** miles est qui forte se in pace gloriatur. **Nemo** quantum profecerit nisi in adversa cognoscit. **Cum** enim assueti prospera vitam tenent non possunt documenta habere. **Unde** gregorius. **Tercia** causa est ut eos a quibusdam malis purget et eterne mortis ardorem pena redimat temporalis. **Unde** dicit gregorius in omelia. **Mala** lazarum purgantur ignis morie et bona divitis remunerantur felicitas transiens vite. **illam** paupertas affluit et terret. **istam** habundantiam remunerantur et repulit. **Ita** ergo viri temporales penas lucrum sibi reputant quod per has eterne penas evadere non ignorant et eo se sentiunt filios dei qui illos castigant flagella discipline. **Scriptum** est enim quem deus amat corripit. **Flagellat** autem omnem filium quem recipit. **Cum** vero prospera huius mundi sibi superere aspiciunt. **timet** ne hic laborum suorum fructus recipiant et ab eterna hereditate repellantur. **Et** ergo beatus augustinus oravit dicens. **Domine** huius vite huius seculi ut in eterna pace. **Quarta** causa quare dominus electos suos huius tribulationibus et flagellis cruciatum permittit est ut eos in futura gloria ampliori premio remuneret et exaltet. **Quinto** enim huius durior fuit pugna tanto

postmodū glorioſior eſt corona In ho mūdo q̄ in cer
tamē poſiti ſumꝫ Et qui plagas aut dolores aut tri
bulacōnes nō ſuſcepit in futuro glorioſꝫ nō appaēbu
t. Libent' ergo debemꝫ aduſa ⁊ flagella ſuſtinē in p̄
ti ut futura gloria nobis ſuet. nō em̄ iudicabit
dn̄s his iudicium. **S**portet em̄ xp̄m pati ⁊ ſic m̄re
in gloria ſua. Quō ergo nos nec patiedo nec vici
reſiſtēdo intremꝫ in gloria nō m̄az ſꝫ alienā. Si
igit' tamē tribulacōnes ⁊ anguſtie veniēnt ſuper
te noli turbai a puſillānimitate ſpūs ⁊ tēpeſtare.
ſꝫ cogita q̄ta redeptor m̄ tormēta inocēt' p̄tulit ab
his quos creauit. Quāde ergo rēnuat hō flagellai
p̄ malis ſuis q̄m xp̄us tāta mala ſuſtinuit p̄ malis
aliens diluēdis. p̄ua tolleamꝫ ut quidā ſc̄us ait. Si
recoꝝd' em̄ q̄ bibeit ad patꝫbulū qui nos mutat
ad celū. **C**onſiderare etiā debes q̄ iuſta ſūt cūcta q̄
patimꝫ q̄ q̄q̄ nobis accidit illo ordm̄ate ergo nos
agimꝫ cui nō n̄ iuſta placēt. Si igit' iuſta dn̄a pla
cēt ſimꝫ pati at nulla n̄ que dn̄o placeꝫ placemꝫ
poſſimꝫ. iuſta ſūt cūcta que patimꝫ. Et valde iuſtū
eſt ſi de iuſta paſſione murmurē. **S**tude ergo
tamē labores ⁊ dolores paciēt' tollere n̄mo gau
dēt' amplecti quatenꝫ ſic curredo vitā etnā cū oibꝫ
ſc̄is poſſis cōphēde.

Quintū qd' nos iuuit ad currendū eſt hoſtū
nos p̄ſeq̄cū multiplicitas ⁊ crudelitas.
dn̄s dicit qdā v̄ſificator. Roſ verat' t̄plū
certamē tres inimici. Serpes antiquus
caro lubrica mūdḡ iniquꝫ. **D**abolus ſugget a
māra ſꝫ ira ac rācore ⁊ deſpācōne. Caro aut' mol
liora ⁊ mūdḡ bana. Iſti tres inimici impugnat' co
tidie ſc̄os ⁊ p̄ſequūt'. nūc qdā apte nūc occulte qui
dū eos tēptacōibꝫ pulſat ad illā p̄riaz appetēdā am
plius accēdūt vbi eſt requies a laboribꝫ. par' ab

hostibus ubi nulla est temptatio immuni. nec peccandi
 voluntas. nec delinquendi facultas. **D**um enim quisque elatus
 temptatione gaudet ad orationis studium excitatur et ad auer-
 sionem dei confugit tunc sentit se a deo adiuvatum et protegi. pro-
 pter hoc in eius amore exardescit et in maiore confidentia
 ipsius exarscit. **S**icut temptatio que videbatur esse adu-
 sa fit prospera dum pervenit ad meliora. **M**ultis quippe
 de causis permittit dominus in hac vita suos tentari. **P**ri-
 ma est ut habeat occasionem eos coronandi et copiose
 remunerandi. **V**nde dicit **Hieronymus** Quis sanctorum sine cer-
 timine coronatus fuit. **S**olus salomon in deliciis fuit
 et ideo forte corruit. **I**te **bernardus** scire est ut veiat
 temptationes. **Q**uis enim coronabitur nisi qui legitime cer-
 taverit. **Q**uo ergo certabitur si desit quis impugnet.
Tu vero accedens ad firmitatem sta in timore et ipsa animarum
 tua ad temptationem certatque sis quod omnes qui pie in christo
 vivunt volunt persecutionem patienter. **S**ed causa ne in
 superbia elevetur. **S**ed sepe humanam animam quod tunclibet bre-
 vi tempore sine temptatione in bonis studiis fuit de se gra-
 dia presumit iam sibi fiduciam scitatis arrogat. iam se
 etiam idoneum ad cuncta virtutum culmina que sola cogi-
 tatione contemnit putat. **E**t ergo impulsus temptationis
 afficitur ut in eo presumptio elatio operatur et sue in-
 firmitatis elatio amoveat. **S**icut virtus in infir-
 mitate perficitur quod dum nostram infirmitatem sentimus su-
 perbie desistimus et nichil nos esse discimus quod tunc
 etiam magna agimus sed deo totum ascribimus. **T**ertia
 causa est ut torpore ab eis extiruetur et nequam sibi
 ipsis confidat. **V**nde **gregorius** Torpescit quippe animus per
 lassitudinem tanquam ut excitetur ut qui statum virtutinis
 securus perdidit afflicta et turbata confidet quo lateat
 et culpas suas agnoscat quas antea non videbat
 seu videri dissimulabat. **I**te idem **Supra** dissipatio id
 circo nos tota sibi intentione servientes permittit tem-

taū ut dū mēs nrā pulsata trepidat in solo auctoris ad
iutoris spei fidē robustiq figat. Et de nrā infirmitate
ēē sciamq qd qtm̄ z de diuio mune ēē sciamq. **Q**uōdū
aut qz quidā sūt illiq qdcoms qz qm̄ verat̄ teptacoī
bz aut alijs impedimētis occurrētibz qz tūc mms tur
bat̄ z inquieti. **I**mpacietes efficiūt̄. z isti multū er
rat̄ qz hostē suū cont̄ se puocat̄ z roborat̄. **Q**uōtō em̄
hō magis se defendit qtra canē tāto magis latrat
canis. **S**ic q̄tō hō turbat̄ plus in t̄bulacoībz tāto ma
gis ligat̄ cū eo z verat̄ eū dyabolq. **Q**uōdo aut nō
turbat̄ s̄ in pace cordis sustinet̄ hūiliādo se z cog
noscēdo se dignū t̄libz t̄bulacoībz z oē pctōzū suozū
tūc statū fugit z cedit dyabolq. **H**ūilitas em̄ z leticia
spūalis marie frāgūt arma dyaboli. **I**n dyabolus
nō ppt̄ pctm̄ solū s̄ ut hō turbet̄ qm̄qz puat̄ sibi
bulacoīes z imittit teptacoīes ut sic impediat̄ et
retrahat̄ a bono z exercitio spūali. **E**t ergo optimū ē
qm̄ hō laborat̄ teptacoībz qz tūc ad deū r̄uertat̄ z tō
lit̄ se eiꝝ volūtati inclinet̄ cū puza hūilitate ac de
ta z t̄nquilla q̄fidētia ab ipō suscipiat̄ qd̄cūqz supue
neit̄ agēdū aut sustinēdū. **I**n p̄fissimū signū p̄
fctōis aut p̄fctōis spūalis nō ē in hō qz hō multū re
uinet̄ uigilet ac alia multa fac̄ faciat. sed in isto ut
hō iueiat̄ se appetē z diligēte celestia z cōtempnē t̄rena
z sup oīa soliq dei volūtate in om̄bz appetē z se in
nullo querē uel intēde. **I**mpossibile ē ipm̄ errare a
deuāe qui se plene z pure q̄mittit in om̄bz diuīe
volūtati. **P**retēa te scie volo qz ad cogitacoīes t̄les
tuzpes z mutiles t̄pliat̄ se p̄t habē hō. **A**liqn̄ ē oī
no sup eas puta qm̄ mēs adeo fortis ē qz nō eas nō
curat̄ n̄ ipediūt̄ n̄ distrahūt̄ ipm̄. **S**edō ē in ipis s̄z
qm̄ stat̄ in mēte z volūt̄ ipediē exercitiū eiꝝ s̄ t̄n hō dat̄
diligētē opam ne ipediat̄ autēdo mēte a t̄libz et

quietudo se ad orationem uel diuinam passionem ne se ad ipsas
 quietat. Tertio est quod sub eis et homo contingit dupliciter. Uno modo uel
 quod homo admittit tales cogitationes et uoluntate consentit et
 sibi succumbit. et tunc superatus est et consumitur peccatum quod de
 creuit sic facit sicut cogitationes sibi suggerunt. Alio modo quod
 manet in homine quod uoluntate et displicet sibi. In quo non
 uincit non expelle potest eas. **hinc** sustinet humiliter tamen quida
 pena sibi inflata pro peccatis suis et tunc non sunt peptorie
 et penose sed potius sunt purgatorie et cedunt homini ad aug
 mentum mentis. et homo est optimus quod homo potest facere quod tales co
 gitaciones non potest a se expelle quod homo se humiliet et humili
 et patet sustineat. **Taliter** **in** deum orans dicit sicut uis
 et sicut scis misere nobis. Iterum scire debes quod tales cogi
 taciones inuide non ita sunt exponende in confessione sicut
 occurrunt sed ita intimande tamen ut confessor eas intelligat
 non timeat sunt tales cogitationes quod non delant sed cruci
 ant non uere sunt sed demones qui eas suggerit et oculis cor
 dis uident. **In** non imputabunt quia ueratio hominum plerumque
 magis purgat quam maculat. Quidam enim aliquando affligit
 nec placet non facile ei in aquo nocere potest. Quicunque er
 go talia uel etiam leuia que non sunt peccanda frequenter
 et subtiliter confitetur uellet et cordis scrupulum in homo sequi ut
 homo faceret non aliter cordis pacem habere posset tanto uires in
 imo quia se daret ut pro homo tependo eum amplius affliget
 Et quod quia quibus curat ut medici dicunt. sollicitus oport
 tet obsequare ut quicunque parte homo ponit est ad malum uel tep
 tati se sentit sepe ubi gratia apponat ut ubi gratia. Si
 scrupulosus sit confidere et libertati studeat. Si inuidia
 impetu et amotione timeat et tranquillitati et mansue
 tudini omnibus modis nitatur et de alijs faciat. **Raliter**
 enim quod omnem temptationum insultum uale possent et triumphum
 optime. put pulchre docet in quada figura quod habet
 in primo libro regum ubi sic legitur. **Et** cum dauid quod goliath
 gigante singulari etiam intire uellet. saul eum ar
 mis suis induit sed quod non habuit habuit consuetudinem

portandi arma ista statim deposuit. et baculū z perā nō
z quinqz lapides de torrete accepit. quozū t'bz p'ictū
in t'no golūā p'ussū p'stūit. Sic reueā si cont' golūā id
est q' dyabolū q' cotidie nobis p' tēptacōnes insultat
p'uale volūmā n'cē ē q' arma saul id ē bona t'palia
h'p' moī mētalit' dimittamz n' eas amādo possideamz
nā mētal' sūt hoīez dyabolo subicit ut m'p'raē opibus
z habēdi in amore supari. q'd'qz baculū id ē mēozū
d'ncē passiois assumamz. z quinqz lapides id ē quinqz
vlnēā xpī de torrete sue passiois in peā m'e q'st'ie
reponamz. Quia em' si ipm' cū istis id ē cū passiois
xpī mēozū in frōte hō ē d'c'm in p'ncipio q'n nob' tēp
tāe incipit p'cutimz facili' q' ipm' p'ualemz. Quia
p' certo q'n hō in p'ncipio tēptacōis xpī passioē cru
cē q' ipm' atqz vlnēā adducit ad mēozū facili' de ipō
hoste reportat tū p'hū z victoriā. Etā golūas id ē dy
abolū cū p'pō gladio m'fuit' q'n tēptacō q' credit hoīez
in mēte occidē. f'at hoīez magis huīle in q'rtū q'sideat
se eē fragile z oīno de p'p'is v'ibz succūbētē. Esto igit'
h'mē fortis in bello z pugna vilit' cū aliquo sp'ete
im'edo adiutorio altissi ut sic coronā vilit' agomzā
tibz z ctātibz p' noīe xpī r'pōitā coseq' mēals. Et di
cē possis cū apto bonū ctānē ctāui cursū q'sumamz
ideo ē m' p'ōitā coronā iustitiē q' r'ddet in iustā iudex
in illū diē. *Amē de impedimētis cursus spūalis.*

Postremo r'stat vidē de h'ys q' cursū nr'm spū
ale impeduit z p'fctm nr'm m'cepuit. Circa
qd' ē sciendū q' impedimēta t'ra h'ctā nob' a
p'fctū z q'setucōē v'itū z spūaliū bonozū sūt
sp'ialit' q'tuor. Omū ē m'ma carnis d'licio p'p' q' timēt
sustine' aliqz aspeitatis uel laboris. Sūt em' quidā qui
postqz carnes suas d'edicauerūt. delicate nutriūt et
bladiqz fouēt. et t'les nō assurgūt ad f'ctm spūaliū
bonozū s' semp manēt iopes et aidi oīnis v'oi spū

alio. **R**isi em̄ gñū frumētū cadēs in trā mortuū fuit
 ipm̄ solū manet. **H**o ē vbi is qui spūalis eē desideat
 nisi cupiscētis carnalibz moriat̄ z rñūciat. copiosū
 frim̄ spūaliū bonozū nō refet s̄ manet sicut concha
 sine nucleo. z lapis sine oleo. fca fatua arbor iūtilis.
Qui em̄ in carne sciāt de carne metet corrupōne
 in em̄ q̄ t̄rens q̄ modis in hñat. celesti q̄ solacōne pūā
 z sapiēcia nō r̄pit̄ in trā suauit̄ viuētū aut vtrū
 id. Quia q̄ huius vite voluptatibz pastit̄ celesti q̄ so
 lacōe r̄fouei nō met̄. z ab intellcū etne sapiēcie lon
 ge sepat̄. **In bñardz** Quicūqz in carne sūt siue in
 habitu siue eē habitū religionis si verqz ē p̄mo qz
 verqz ē aptus deo placē nō pnt. Multū em̄ cit̄ p̄fōm
 p̄ficiat r̄mo nit̄ p̄fōm vehemet̄ deficiat cuius deus ve
 t̄ ē. qui curā carnis sup modū sectat̄. **Itē gregorius**
Risi quisqz a seipō deficiat. ad eū q̄ sup ipm̄ ē non
 appm̄quat n̄ valet apphēdē qd̄ sup ipm̄ ē q̄ nescit
 mactāe qd̄ ipē ē. **R**emo quippe spūalis vite culmē
 attingit qui p̄ voluptates z infima carnis sue desidei
 a defluit. **E**t qui h̄ p̄ v̄tutibz adipiscētis laborē pūū
 sustinē r̄fuguit post mortē q̄uē dolorē z cruciatū tol
 leabūt. **Sā teste beato Job** Qui timet p̄uiniā veniet
 sup eū n̄. **H**o est q̄ h̄ p̄ tpalē laborē p̄mē tpalit̄ affli
 gi metuit. n̄ tolleabilē penā ad n̄mqz purgatorij nō
 euadet. **M**agnis em̄ piculis expōiti sūt z facile a dy
 abolo laq̄at̄ qui circa curā carnis sue n̄mqz occupat̄.
Qua p̄t h̄mē stude iur̄ r̄gulā nr̄az carnē tuā edo
 māe. **A**bstinēcia tibi z potus q̄stū valitudo p̄mittit
 ut possis in n̄ito elcōzū dei q̄pūri. **Q**ui em̄ xpi sūt car
 nē suā crucifixerūt cū vicijs z v̄tutū p̄fōnē assecuti
 sūt. **S**icut em̄ illi p̄uei q̄ spreuerūt mēsa regis babi
 lonis z q̄ abstinētes fuerūt imaculati p̄māferūt et

in fornace ignis ignis et ena pluzibz sciencis effulge
runt et ceteris pulchriores fuerunt. Sic reuera iusti et
boni qui vitant maducane de mesa regis babilonis id est q
no vitant delicias et voluptatibz. sed studet dno qplare in
abstinentia et paupertate volutaria. in fornace ignis no q
runt id est in ardore temptacionis no supant ab igne lux
urie uel carnalis concupiscencie. qz ut dicit ecclisias qz
crapula mita pelerunt. Qui aut abstinet e adiacet vi
ta et reuera sicut isti pueri iuueni fuerunt ceteris pulchri
ores et prudenciores. Sic qz ve sut abstinetes pnt amo
re ihu xpi plus placet ei et magis pollet pulchritu
die morali et scia spuali et minus ab igne possunt vzi
ab igne concupiscencie carnalis. Erue igit veterem hoie
cu actibz suis et indue nouu hoiez. Castiga corpora tu
u salug discretione moderate et in fructute redige
ne xpi a deo efficiaris. Et heu ia videt impletu
ee qd paulus olim pdicit. In nouissis tpiibz instabit
tpa piculosa. Erunt hoies seipos amatores volupta
tu amatores. Oes em amplectunt ea qz qmoda et
delectabilia sut carnis et aspa et duza refugina. Si
cut testat quida rigmaticus dices. Nullus vlt indue
veste paupertatis. Et in cibis quilibz gaudet deli
catis. pingues escas petimz et dormie satis. No
sumus dno s; oris palatis. Tu ues noli ambulae
scdm carne ne deo displiceas. Si em scdm vire
ris moieis

Secundu impedimētū ē t. epiditas et remp
sio quifacionis. Tu em no sit abbreviata ma
ng dno s; pata sit omibz qicane dona sua di
liget qretibz. Quid em e in causa qz nos
sumus tam iopes ois spualis boni tam aidi et iduo
ti nisi desidia. qz nolimus instat laborae p vitibus
acqredis ne aqua duza tollere. s; volimz ee sine
sollitudine delicti sine exercicio virtuosu sine castiga

100

cone casti sine labore boni qd' e' mirabile ymo misere
rabile. Ita an labore quiescimus z an sudore nos re
creamus ac an dolore nos dolori p'uenimus. Et ita
videt' nobis sufficere palea sine adipe. ager sine fructu
et nome sine re. **pl**eique p' q' melioris vite p'p'itu
atruerunt in q'da' mollitie z tepiditate r'soluunt' no
tuitates diliget' dnm q'ra q'uis em habeat deo fructu
di voluntate z ambulandi in p'ceptis eius et oia p'cta di
mittedi. **T**ame' q'seq' eorum q'uis e' ad sp'ualia. ita ut
sufficiat eis sicut alijs facit. et facit eis sufficit sicut
alijs faciunt. et viuunt sicut alijs caste diuino officio assistentes
nec amplius cogitat quibz mitus indigent nec in
tiora sua penetrat. dumo extiq' ut alios videt facit. fructu
at' magis t'n leuia q' q'uis amplectentes. p' qd' r'gnu
dei qd' int' nos e' manet absconditu ab eis et occultu
t'n plus sapiunt eis seculaia q' celestia n' ad cor suu
q'nti p' sui q'sideatione q'sueuerunt lumine veritatis id e'
dei cognicione z sui p' magna p'ti caretes et isti ut in
habiles ad r'cipiedu sublimia r'pellunt'. n' vnq' ad
gustu diuine dulcedis ptingunt. **E**t ideo carnales delicia
cones quibz querunt enervati tandem ad hac mala q'sue
tudine deuoluunt' ut no' q'tem hys q' sunt necessaria p'p'
q'suetudine q' debitum petat que sunt supflue volup
tatis. **Q**ui hac tepiditate in exordio sue q'isitionis
no' studet extirpare et a se euellere raro solet p'fice
z sublimia sp'ualis vite sustolli. **V**n dicit bernardus
Multo facilius r'p'ies pleosq' seculaes q'nti ad bonu q'
vnu q'p'ia de religiosis tr'nsit ad meli' p'missa cuius
e' in tra q' de g'du forte que in religioe attingit semel
uel paru' ascendit. **A**d istu at' r'pelledu tepore uiuat
valde uiuat qd' quis ex'empla et vita sc'ozu meti sue
pponat. **V**n dicit gregorius. **Q**ui ad summa vtutu pdu
ti desideant n're e' ut semp meliozu p'uctibz mte'dat

quatenus in se tanto districtius culpas uideat. Pro in ill
amplius quod ammirat videt. Magna namque sollicitudine ad
curam nostre meliorationis accedimus quando id virtutis in aliis
terminum quod nos non habemus. Stude ergo dilassare hanc
animam remissionem a te effugare que virtutes dissipat vi
cia nutrit nulli capi voluptatibus nullis illerebris enar
uari. Nisi enim mentis intentio ad deum ferueat mundi amore
non profectum vincat per que anima sepe ad yma reuocat. Sic ergo
amore feruendo actioe strenuus et omnino probitate precla
rus quatenus sic curas ut apprehendas.

Uirum impedimentum in cursu spirituali est instabi
litas animi. quod homo non vult sepe unum. sed multum
vult unum et cras vult aliud. Tunc quod in
stabilitate dicit bernardus. Qui alicubi
tendit si via recte tenuerit cito perueniet quo tendit et
itineris et laboris faciet finem. Si uero multas ingredi
tur vias errat non aliquid laborum suorum faciet finem. quia
error non habet finem. Ex quo patet quod impossibile est
homo in hac vita attingere aliquid perfectionis spiritualis solide
et plene nisi tota voluntas eius et omnis intentio firmiter
ad unum finem quod vult assequatur. Unde certum istius detractionis
et firmationis est ratio quare aliquid boni sunt ita instabiles
in proposito suo. quod hodie volunt sic viuere et cras aliter. nec
solummodo firmata est anima ad unum finem sed eligenda etiam
est locum in quo decernat homo manere per totum tempus vite su
e. Unde dicit bernardus quod impossibile est hominem in uno si
gere animam suam quod non prius in aliquid fixerit perseuerant cor
pus suum. nam quod egredietur animam migrando de uno loco
ad alium effugare intendit. est sicut quod fugit umbram sui
corporis. Qui enim umbram fugit sui corporis seipsum circum
fert. locum mutat non eundem animam ubique iacet ubique de
terioris fit ipsa mobilitas. Sicut ledere solet egrum quod
ipsum circumferendo conuertit. Unde dicit quidam visificator. De
dea fert secum quatenus volauit amicum. In loco quod a deo

vocatus es permanere debes. ne hanc cogitationem in animo tuo
 quaepe debeas. quia velis transire ad aliam religionem uel locum
 arduis vite quae diu in loco ingressus es non impedis res
 de vota que distixerunt labia tua. Talis namque cogita-
 tio plerumque surgit ex mala impatentia. sepe tedet nos
 cum nolumus cum malis habitare. conuenimus quod non omnes bo-
 ni sunt qui nobiscum viuunt. mala priorum ferre nolumus
 sed scilicet iam esse distimimus dum esse nolumus quod ex prioribus
 portamus. Sed in hac re luce clara patet in dum ma-
 los portare nolumus quia multo minus adhuc de bono
 habemus. Non enim profectus bonum est nisi quod fuerit cum malis
 bonum. Sepe enim cum de vita priorum quaeritur locum mu-
 re conamur. secretum vite et motiois eligere statuumus. ig-
 norantes quod si desit spiritus non adiuuat locum. Si enim locum
 saluare potuisset satanam de celo non cecidisset. Grego-
rius Ex quibus verbis patet quod non uult alicui consule-
 re nisi quod sit uoluntate superioris sui et fratrum suorum de monas-
 terio bene ordinato transiret ad aliud monasterium obtentu
 arduis vite quod non expedit. Patet teste beato bernardo
 certa per dubios relinquere tutum non est. Non enim debemus
 locum mutare in quo eligimus habitare quod diu possumus ibi
 quiescere nostras saluare. Unum uero est per quod societas malo-
 rum debet vitari ut si forte corrigi non valeat ad mu-
 tationem transiret. et cum ipsi a sua malicia non mutantur eos
 qui sibi iuncti sunt peruertunt. Confide igitur et in domino
 et mane in loco. Tantu enim uiuamus a domino quantum quiescis et
 speras in eo. In omni enim loco opus est laborare et pati. Co-
sue fide igitur et quiesce stabilius gressus tuos in semitis domini
 ut non moueantur uestigia tua

Quartum quod impedit in cursu spirituali et profectu est
 gloriatio de se ipso et estimatio proprie sapientie
 uel sanctitatis. Et ergo hortatur nos salomone di-
 cens. fili ne imitaberis proprie sapientie. Sapientia

nāq; huius mundi stulticia ē apud deū. **Un̄ bernarda.** Sicut
deuotus si quis sollicitus ē si quis spū fecerit caueat sibi pra
cetere ne suis fidat mentis ne suis opib; imitat. Alioquin
ut h; amū intrat grā. s; mueruus plenus ē n̄ in eo grā
iā locū inuit sibi. Valde difficile ē ut is q; se sapiēte q̄rat
mētē ad hūilitatē reducat que sola met; grā. Tales em̄
valde seuit; labūt; in p̄tīm qz caret diuine grē amūculo
quo fulcrēt. **Un̄ dicit beatus augustinus** multos deie
cit a firmitate p̄supicio firmitatis. Nemo em̄ adeo fir
m; ē q; se nō scit a seipso eē infirmū. Si ergo desi
deas brauiū etne **salutis** felicitatis q̄phēde et deū de
ozū in spon; vide. Desine eē sapiēs in oculis tuis. noli
tibip; placē uel q̄fide. nō ē peior passio q̄ p̄a fidu
cia meitorū. **Proli** de temp; iūnt; gloriā: s; q̄to maior
es. hūilia te in om̄ib; ut sic meāis inueniē qd; queis. Ob
seruo te igit; hūme p; caritate dñi nr̄i ih̄u xp̄i quatenus p̄
positis vānis z cadūcis que t̄ro sūt. extēdas te ad an
teiora scz spūalia z mēna q̄b; meāis etna. soli deo pa
tans; oculis ac māib; celo sep; m̄hens; que sursum sūt
queas. q; sursum **fueris** sūt sapias. ut sic meāis gustāe
z vide q; suauis ē dñs in p̄nti vita z faciat cū apparuerit
vita ei; **Sic** stude in p̄ntis vite stadio cursū tuū dy
ponē et ordiāre ut sponsū tuū amatissimū dñm nr̄m
ih̄m xp̄m cubātē in meridie int; spon; iuuēculas vale
as q̄prehēde et amplectāi. secūq; in etno suo quūuo
deliciai. **Ad** tibi p̄stare dignet; dñs nr̄i ih̄s xp̄s qui
cū deo p̄re z spū sc̄o uiuit z regnat de; p; oīa secula se
culozū **Ame**

Explicat de cursu spūali.
Incipit eplā cōt; deitorēs religiosoz.

Tam veritatis agnosce amae et p ea mte
 Se p salute. Amice dilre uerba q nup vo
 bistu uobis audiu qfens occupatione
 cordi meo pbuerut simul z qpassione. Val
 de em absurdu m visu e vos uel aliquo
 hoiez xpianu tale sentie habet et msup
 etmae ro i qsonu ee et cu deo huiusmoi setie posse qstae.
 Senu vr ut rcolo talis eat. Reipublice siue prie uti
 litas debet attedi. Sz multi mochi et begme existit
 qualis m ho prie pftus. Potius optare pfidu vni
 fortis vi m q bello q centu begmaru. Si oes effi
 cent mochi et begme mudo paret. quis pria defen
 det. Amice lz z hys filia dicere et sentie e prudencia
 seculais que stulticia e apud deu ut dicit scis paula
 So solu aut apud deu sz etia apud hoies q sapiencia
 det spu dei imbuti sut. In pfto clae sapunt msipientes
 ee huiusmoi smones et rdms exptes. Attame si ad
 gentilitatis erroe tenemur xpiane fidei noia dedisse
 ms no tatope p huiusmoi sensu culpadi videm. Pro
 tur em crederemq vnusa secudu natura casu uel for
 tuna accide et q no est alia uel melior salus et feli
 citas q pntis vite. Sz nuc indubitat tenemq q
 omps deus sicut sicut vnusa creauit ita et regit.
 ut pmittit res euenie secudu qceptu uel industria
 homm sz sm sua dispesacone et sicut ipse puidit et
 pdisposuit ab etno. hoc ipm tn ordimat mo quoda
 occulto et belato qm ut ad ee videt natura pmittit
 age m suo cursu et hoies m suo qceptu. Nichilominq
 veru e q dauid scus m ps ait. Dns dissipat qfilia
 genu rplbat aut cogitacones pploru et repbat qfilia
 pncipu. Cosilu aut dm m eternu manet cogitacoeb
 cordis eig m quacone et generacone. Ita gens z
 veru e et illud iude machabei. No m multitudine
 epitv victoria belli sz de celo fortitudo e. Et iteru
 ps. voluntate timentu se faciet et depencione eozu

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and written in a smaller script.]

[Small red marginal note.]

[Red stamp or marginal note at the bottom left corner.]

exaudiet etc. **Et** ut uerbis vris p singula responde
am dicatis in pmo. Reipublice siue pzie utilitas debet
attēdi. hoc bene verū ē. s; tñ cō iusticiā nō debet mu
tilis pzie q̄lystiq; utilitas ponderari. qm̄ nō licet n̄ v
nū quidē denariū a quoq; iuste subtrahi vel dīpi. etiā
si cū illo solo ciuitates et castra q̄strui possēt et munī.
Pzie utilitas debz attēdi. s; potius eligendū ēēt hoīes
pziāq; peire anq; unū mādatū dei ēēt trāgrediendū.
Pzie utilitas debet attēdi. s; multo amplius honor et
cultū dei. Insuper pntis pzie utilitas debet attēdi. s;
multo amplius utilitas p̄fūs et incrementū pzie celestis.
qm̄ nō habemq; hic manētē ciuitatē s; illā mōri
m̄ ubi māsiō etna ē. **Est** igit; insipies et stultū val
de q̄ multa sollicitudinē in p̄curandis et ordmādis di
uisis expēdit in ciuitate ubi aduena et p̄gning ēēt.
ac pauco tpe moraturq; et negligēt aliquē p̄fctm̄ suū
elaborāre in ciuitate illa ubi cūis ēēt. et metnū mā
surg. **Ad** si m̄rogaueritis quā utilitatē ibi p̄mouē
possitis ubi n̄dū estis. Audite quō copiose possitis pzi
e illi celesti fructuosq; existē. in eo videlicet si filios
vros ac vobis subiectos. n̄ nō et alios quoslibz. ferū
dū vram possibilitatē amonēdo corripēdo et bonū
exemplū p̄bēdo dignis et viuatis ad v̄tuosā vitā et
ad meliora queq; quibz deo accepti fieri valeāt. qz
p̄ hō gloriā celestis pzie augmētatis. an̄ oīa aut si
vram māsiōnē in r̄gno dei cotidie q̄struē satagatis
p̄ bona meīta. **Quē** admodū beato gregozii exempli
ficat in d̄yologo de quodā bono futurore in roma. deus
dedit noīe qui hō qm̄ qd' singulis ebdomadibz ulē sim
plicē n̄titatē sup̄luctū faciat. ad eccl̄az beati pet' dese
bat. et ibi paupibz distribuēbat. de quo alci cūdā
s̄rō vno reuelatū ē et ostēfū. qz domū speciosa ualde
eidē edificabat sabbatis in regno dei. **Sic** igit;

Ex^m

curat et attendat hō in pñti huius pñie totē utilita
 te ut nō negligat aīe sue etnā salutē. **Prā** uīp vērta
 tis vocē. **Quid** pdest hōi si totū mūdū lucret. aīe
 aut sue det mētū faciat. **Præ**terea dicitis. **Et** multi
 mōrū et begine existūt. qualis in ip pñie pñtū. **Et**
 respondeo. **Et** multi boni hōies deū timētes in tēra
 aliqua. **Et** sicut. in hō eide talis ē pñtū. qualis fuit
 zodome cū aīro dei loty. **Prā** q̄ diu ille in zodomis
 morata fuit nō potuit peire ciuitas ut habet genesis
 decimo nono. **Prā** em̄ potēs facē q̄ dicit angelus ad
 loty nisi ingredias illuc id ē in segor ubi saluādū
 est. **Et** si detē iusti r̄pti fuisset in ciuitate. p̄t̄ hos
 pepisset deus ciuitati inhabitatibz qui p̄t̄ sua p̄t̄a
 demeruerūt demeruerūt sicut eis euenit. ut pluet
 deus p̄t̄ et sulphur de celo sup ciuitatē illā. et ali
 as quatuor ciuitates ita ut subūterēt et absorberēt in
 momēto. **De** hoc etiā legimz in hystoria subūsiōis ihe
 rusalē que sub tyto et vespasiano frā ē. **Et** p̄ aliquot
 dies an̄ obsidionē eiusdē. fideles xp̄iam qui cāt
 in ciuitate p̄ r̄uelatōnē amōm̄ti sūt ut de ciuitate
 erent. ut sic scis vis de ciuitate ablatis. celesti um
 dute dact̄ tēp̄ et locy. **Itē** em̄ sūt qui irā dei im
 tignāt et p̄t̄ores defedūt ut nō r̄p̄tē a deo plagēt.
In ysayas p̄phā quodā loco q̄quēit se tales vios in
 filios israhel nō iuēnisse. **Prā** dicit **O** dn̄e nō ē qui
 iuoret nomē tuū nō ē qui q̄surgat et teneat te. **Et**
 ad ihermā p̄phā loquit̄ dn̄s. cū quodā tpe vellet
 pplm̄ suū p̄t̄ iniquitates suas castigā. **Et** tu noli o
 r̄ie p̄ p̄t̄o ip̄. et nō assumas p̄ eis laudē et orōnē et
 nō resistas m̄. **Glosa** ut possim eos castigā. **Quē**ad
 modū cū pat̄ aliq̄s filiū delinquentē p̄cutē voluerit

Exⁱⁱⁱ

in pñcia alicuius amici sui dicit. Ne queso mēdatis
p̄ eo q̄ grāde nimis ē quod deliquit. Consiliū mō ex
petit deq̄ a moyse fideli famulo suo. ut licet sibi p̄u
tē ppl̄m suū ut habet̄ exodi. lxxv. tricesimo sc̄do. Dm̄
te me ut irascat̄ furor meq̄ q̄ eos et deleā eos. Ve
rū moyses amiq̄ dei nō p̄misit eū h̄o facē. nā orauit
p̄ eos ad dñm deū dicens. Obsecro dñe. peccauit ppl̄us
te p̄ccat̄ magnū. aut dimitte eis h̄ac noxā. aut si nō
facis dele me de libro tuo quē sc̄p̄sisti. Placatusq̄ est
dñs ne facēt malū qd̄ locum fuerit sup̄ ppl̄m suū. Regi
t̄ etiā de beato fr̄ncisco. q̄ cū adhuc uiuēt secreta dixit
quodam die ille nō p̄mittet deq̄ fame uenit sup̄ t̄ra
post mortē uēs suā eidē apparēs dixit. Ecce s̄a uenit
fames de qua dixi. q̄ quoaduuerē nō posset adueniē su
p̄ t̄ra. Sic igitur mali in h̄o mūdo q̄m̄dius et melius
habēt p̄t̄ bonos. Ut em̄ ait Crisostomus oīa bona deq̄
nō p̄t̄ oēs hoīes s̄ dat s̄ p̄t̄ paucos sc̄os. forsitā
dicitur. Tales s̄c̄ de quibz id̄ mem̄stis nō sūt m̄t̄ ist̄
us m̄a hoīes. Respondeo. Licet m̄t̄ eos nō sūt t̄a sub
limū meitorū hoīes. nichilominz tū p̄t̄ bonos qui
nūc tēporis uiuūt et uiget nō p̄t̄ deq̄ huius mūdo
ut nō p̄cat cū suis incolis. Quēadmodū colligē pos
sumz ex ubis b̄n̄ Johānis crisostomi sup̄ matheū ubi
sic dicit. Sicut israhelitis egrediētibz de egipto ex
tiata ē egiptz. sic et s̄c̄ cū de isto mūdo p̄defereūt
casuz est iste mūdo. Medulla em̄ huius mūdi sūt ho
mīes s̄c̄. Sicut aut̄ in arborē medulla fuerit sana
sēp̄ floret dū aut̄ promota fuerit tota tandē mar
tesendo siccit̄. Sic et q̄ diu sūt fideles stat iste mū
do. Vñ alias scribit̄. Vē mūdu quis dubitet moris
st̄ae sc̄ozū. Ad hoc respōdet hoīes seculāes. Ista ne soli
boni hoīes sūt dīcēdi qui sic uiuūt ut mōchi et bogi
ne. Nos sperāmq̄ q̄ multi boni hoīes sūt etiā in seculi
lāi statu amici dei existētes. In uestibz nō q̄sistit s̄c̄
tas s̄ in corde. Dūmō cor bonū fuerit oīa bona erūt

Ex 17

23

Bene inueniunt lupi in vestimentis ouium. Vn ipse dñs
 nost' attēde et caue nos amonet ab hys q' veniūt in
 vestimentis ouium mīseriq' aut sūt lupi rapaces. Ad istas
 obiectiōnes et rēplicatiōnes. et pmo ad vltimā rēspōdēdo
 opto veniuoli rēp're auditozē. **Q** v'q' pncipalit' in cor
 de locata sit z nō in habitu extiori. verū eē nō abnuo.
 Nichilomin' tamē nulla ueitate defēdi p't q' habitus
 hūilis nō inuet ad v'tutes. vel q' nō sit v'uosū hūilia
 et abiecta vestimēta. aut habitū hūic sclo deforme
 deferre. **R**et etiā uerū iudico. q' quidā dicit q'sueuerit
 Equibene potit deo fūiri in p'iosa ueste sicut in vili
Si m' nō credit' audiat beatū gregozū in omelia de
 diuite et lazaro ubi sic dicit. **S**i abiectio uilis indu
 mēti u'tus nō eēt. ewāgelista tā uigilat' de ihoē nō
 dicit. eāt induta pilis camelozū. **E**t uerū. Sūt nō
 nulli q' cultū subtiliū p'iosarūq' uestiū. nō putat eē
 p'itū. qd' uidelicet si culpa nō eēt neq' q' fmo dei tā
 uigilat' exp'mēt. q' diues q' torquebat' apud infēos
 purpura et bisso induta fūisset. **I**de in alia omelia
 Nemo estiet in fluxu atq' studio p'iosarū uestiū p'itū
 deesse. q' si h' culpa nō eēt. nullo mō iohāne dñs de
 sui uestimēti aspēitate laudasset. **S**i h' culpa nō eēt ne
 q' petrus aplūs p' epistola fēias a p'iosarū uestiū ap
 petiū q'pestet dicens. **N**ō in ueste p'iosa. **P**ensate et
 go que culpa sit h' etiā uros appetē. a quo tuzauit
 pastor eccl'ie et fēias p'hibē. **E**t h' igit' q'sideare
 potestib. q' v'uosū sit hūilia et vilia vestimēta defer
 re. et p'itū deferre p'iosa. qm' p'iosū notat excessū
 sui mōi ut dicit thomas. **P**osset iā aliq's dicit. **N**ō ap'bo
 p'iositate uestiū. s' h' hūitū et decēs iudico. q' v'uosū
 q' habituata m'cedat scūdū exigētia sui statq'. **A**d h'
 dicit pmo. q' nullq' statq' exigit m'mā p'iositate et ua
 nitatē in uestibq'. **V**n rāp'ine vicio nō caret h' q'mōi

128

sumptuositas: put petrus damian scribit in libro de gres-
 tu mundi ubi sic dicit. **P**apam pculdubio ppetrat. qui va-
 m honozis ardore succēsus. duarū impēsas uestiū. in
 vna pdigit. et pprimū suū quē sicut seipm amae de-
 buent in sua nuditate relinquit. **S**edō dico. qz hō de-
 cēt et modeate scdm statū suū vestitqz incedat. licet p
 hō pām vnitatis et supfluitatis euadat. nichilominus
 tū eqmēdat. a scis si ppe vilitatis intuitu. ac ppt hū-
 litatis exercitiū sit. **E**ciam ppt qformitate maiore illi.
 qz cū eēt sumqz factus ē nouissimqz tāqz vitorū non
 hūis spem neqz decoro. pfeāt quis hūile et vile ha-
 bitū etiā statū suū. ut ita loquat inna agruū et in
 feioze. **P**recipue pmet is abiectio et aspeitas indu-
 metozū ad eos. qui se ptores eē recognoscūt. et vo-
 lūt piaz agē. et deo quē offēderūt recōciliari. nā
 hūilitas uestiū placat deū. **H**uius rei exēplū inuenimqz
 in rege inuue. qui p ionā piaz a dno cōmmatqz
 induit se facto et placavit dnm p penitētiā. **S**ic
 legimqz de archab rege isrl. qui p iniquitates suas
 deū offēdit. vñ senties itā dei et vlcione sibi in-
 minē. induty alio hūiliauit se corā dno. p que vñ
 dcm dei saltē illo tpe euasit. **S**ecozū iudity hester
 et plures alij scā legūt. tpe tbulacōis et pnie. hūi-
 libqz et vilibqz uestibqz induit. **M**oderms ued tpbqz se-
 culo iā fenestēte. et malicia ubiqz regnate. in hac
 valle tribulacōis et loco exilij. quis bene sensatqz nō
 doleat nō peniteat nō hūilibqz et lugubribqz uestiat.
Qz aut hūilitas uestiū magnā uiuane sit puenedi
 ad vtutes et ad bonā uitā pē et hys asideari. **S**ine
 em vtute hūilitatis nō ē possibile. aliquē pueniē ad
 regnū celozū. **E**t ad hūilitatis vtute optmēdā. nctā
 ria videt. exercitatio in hūilibqz opibqz. **E**t sicut p lectio-
 nē et studiū acquirit hō sciētiā. ita p exercitacōne in hūi-
 libqz acquirit hō hūilitatē. **D**icat ergo. utqz asistit in

nō
 Exm

corde. verū ē. s̄ nō ē bñ possibile. q̄ puenat ad cor
 nisi p viā exterioris exatōnis. et quicūq̄ se exi
 tie noluerit in exterioribz actibz v̄tutū. raro puenet
 ad intiores uerās v̄tutes. Quia em̄ ab intioribz ad
 extiora p̄p̄si sumz. n̄c̄e habemz p̄ extiora ad intē
 oza r̄uēnī. Quisquis igit̄ p̄ deo nō sufferret hūili ues
 te se indui. p̄bat se n̄dū ēē seruū dei. et cognoscat
 p̄ hoc nō se sup̄bie s̄ sup̄bia sibi d̄nari. Nō solū aut̄
 iste hūilis et seculo habitz deformis. auctor ē v̄tutū
 s̄ etiā custos earū. Unde beatus basilus in r̄gula su
 a sic scribit. Itaq̄ velut pedagogus quidā inferioribz
 habitz iste r̄ligionis ē. ut etiā iūtos eos ab ope in
 honesto et m̄dētē custodiat. Erubescūt em̄ h̄m̄ qui
 hūile et r̄ligiosū habitū deferūt. talia agē que habi
 tu suo nō decet. Sequestat etiā se eo meliā a q̄sor
 nis seculaiū m̄t̄ quos appareret. veluti noctua m̄
 alias oues. Hinc ē q̄ nō sine causa s̄c̄i p̄res iuenerūt
 et instituerūt. q̄ religiosi ita notat̄ difforme hūic
 seculo. et ut pluzimū. difforme habitū deferre de
 bet. ut sūt cuculle stapulaia et h̄m̄oi. qd̄ p̄t̄ signi
 ficōne sp̄ualē. etiā p̄t̄ causas p̄missas. actū et in
 stitūtū eē nō dubiū ē. **Dicitis q̄sēq̄t̄. Iuēnūt̄ lu
 pi in uestimētis ouiuū. Imēs h̄ocipm̄ bene q̄tingē.**
Sz quero. q̄lia uocetis uob uestimēta ouiuū. Estimo
**p̄ dicitis hūile et simplicē habitū. et hoc ea de cau
 sa. q̄ oues id ē m̄cōtes h̄ōēs talis habitz decet. et**
n̄p̄ eū deferre q̄sueuerūt. Probabile ē ergo ex isto.
**q̄ ut r̄aius oues s̄nt. qui talē hūilitatis et simpli
 citatis habitū p̄ferūt. sp̄ealit̄ q̄ nullz questz tp̄alis**
in eo q̄sistit. vel etiā nulla n̄c̄itas paupertatis ad hoc
**coartat. Nā si p̄ maiori p̄te lupi foret. in hūili habi
 tu m̄cederet. a longo tpe nomē suū. h̄uimoi uesti
 mēta p̄didisset. ut iā nō hūilia uestimēta. ouiuū uesti
 mēta diceret̄ s̄ lupozū. A maiori em̄ p̄te fit denoia**

no rei. **Et** e igitur rōm q̄sonū. ut statū viso a quo in
uestimētis ouū. lupū eē suspicemur. **Nō** em̄ dicit dñs
nob̄ obseruāe. et attēde debē ab hīs qui ueniūt in
uestimētis ouū. s; a falsis pphetis. qui ueniūt in uesti
mētis ouū. et illos ip̄os nō dicit a uestimētis cognos
cē debē. s; a fructib; inquit eorū. id ē ab opib; eo
rū cognoscetis eos. **Meliora** quoq; de omnib; estimāda
sūt. et hō hoīez de cuius malo certo et indurato sibi nō
q̄stat. ad iudiciū nō debet. **Et** licet sibi q̄stat de ma
lo alieig. nō ip̄m hoīez malū. s; malū hoīs odisse et
p̄seq. se debē cognoscit. **Nō** em̄ in hoīs scia ē. quis
ad vitā p̄destinatus etnā. vel quis scit p̄satus ad mortē.
S; in quo quis fuerit. iūctū in eo iudicabit. **Quod**
si licitū nō ē aliquē hoīez ad iudiciū. q̄tomagis illos
ad iudiciū r̄pbae et odisse illicitū et xp̄iane p̄fessio
alienū. qui exemplar hūilitatis xp̄i et scōrū eiq; p̄fe
rūt. p̄ extiorē exhibitiōē. quā oculus hūang sensu at
tingit. et qua visa exteius q̄d meliq; et p̄fectius ē. de
interiori scitate cordis p̄sumē quēq; decet. de q̄ xp̄i q̄
formitate dicit aplūs. **Abiecta** mudi elegit deq; ut q̄
fudat forcia. **Nūc** aut̄ postq; nō derisorū s; fideli audi
tori satissim̄ putē. bonos eē posse eos q̄ exteig hūilita
tē et simplicitatē in uestib; et morib; p̄ferūt. redeā
ad illa ūba. **An** soli boni isti sunt. **Quāq;** istud nomē
beghime suspectū me faciat. **Possēt** em̄ quis dicē.
Et de fēde p̄sumis beghinas et begardos. quozū
statū et sectā p̄res dāpnerūt dāpnauerūt. **Quib;**
dico. **Neq;** me de fēde beghinas et begardos quos
p̄res r̄pbaerūt. **Qui** em̄ r̄pbatī sūt ex certis
circūstancijs designati sūt. **Iura** em̄ reb; nō noīb;
imponūt. **Sola** aut̄ noīatio nō sufficit ad dāpna
tōē. **Sicut** em̄ beatus augustinus. **Si** sola noīatio
sufficit. multi dāpnadi sūt inocētes. q̄ sepe falso
in quozū crimina noīant. **Et** si ^{mudi} mudi et detractozes

106
nomē aliqđ indignū et maggrū alicui imponāt. qđ
postea vulgare fiat. si quis p̄t e hoc eū detestādū pu
tat. tale ē ac si aliquē qui furis cognomē habet. sus
pēdis debē ad iudiciū sine furis impositione putaret.
Licet em̄ magist' et dñs nr ihūs xpūs. voratoris et
potatoris nomē toleābat. nō tamē talū cōmū se
qstū nouēnt. Vocēt' ergo deo deuoti et deuote noīe
quo cuiq; libeat. solāte eo qui dicit. Si p̄m fam
lias belzebub vocauerūt q̄tomagis et domesticos eiꝝ.
Dicā igit' q̄sēpt' ad illa p̄pōita. **N**i ne soli boni hoīes
dicēdi sūt. qui sic viuūt ut monachi et begymē. absit
absit hoc ab hoībꝝ seculi huiꝝ. ut soli illi boni dicēdi
sūt et amici dei. quos dicimꝝ monachos et begmas.
cū btūs petrus dicat. **N**ō ē p̄sonarū acceptor deus. sꝫ
in om̄i gente qui timet deū et opat' iusticiā acceptꝝ
est illi. Quicūq; igit' plus deū timet. q̄ mūdū. et diligit
ille bonꝝ hō ē. Quicūq; mādata dei diligit' custodit
et ope adimplet. ille bonꝝ hō ē. sꝫ qui talis nō est. nō
dū p̄sumat. se gere' p̄ bono v̄o. uel p̄ amico dei. uel
p̄ tali ut ob sua mēta p̄cat deꝝ hinc mūdo. uel ali
qua bona p̄mittat euemē. **R**ec gloriēt' iste q̄ magna
uel utilia aliq; concilio uel actu p̄moueit. uel p̄moueat
in hoc mūdo. **N**ō em̄ indiget deꝝ in ope suo impietate
imp̄. Talis v̄i quicūq; industria fortitudo geneosi
tas et pulchritudo. ceteraq; bona nālia et fortuita. nō
p̄nt eū deo acceptū facē. nisi affueit timor et amor
dei. et adimpletio mādatōrū eiꝝ ut p̄notū ē. nec habz
deꝝ q̄placētia in opibꝝ ip̄is. n̄q; r̄cōaliet' sibi p̄ iam
dñi. **E**t quib' iste habeat bonū nomē int' hoīes huiꝝ
seculi. scilicet q̄ sit bonꝝ vir. hoc nil ē ad eē. q̄ etna
v̄itas et sapiētia deꝝ. nō iudicat secūdū estimatōne
hōm. nā ip̄e ē m̄spector cordū et scrutator m̄t̄horū.
Om̄es p̄terea boni seculares xp̄iam viri. qui mādata dei
in seculai statu obseruāt. hoc m̄culonmꝝ nosse et at

tende debet. q̄ statū eorū in sc̄a eccl̄ia infirmū ē. et q̄ eos
longe p̄cellūt. h̄c in statu et postea in p̄mo. h̄c qui nō
solū dei mādata. s̄ etiā q̄cilia adimplēt. qui nō solū
q̄sident que sit volūtas dei bona. s̄ etiā que sit ei
volūtas b̄nplacēs et p̄fecta. **H**om̄i seculāes v̄i cogi
tāe possūt. eis a saluatore dictū in ewāgelio. **C**ū fe
cistis om̄ia que p̄cepta sūt vobis dicitē serui iūtilis
sumus. qd̄ debuius facē fecimus. **D**e h̄is uerō qui q̄si
lia eius studēt obseruāe. yā nō dicā suos vos s̄ a
micos. quibz om̄ia que audiui a p̄re meo nota feci.
Om̄es sumus domestici v̄niq̄ magni p̄s̄familias. s̄
nō om̄es eiusdē officij. **O**m̄es sumus mēbra corpis xp̄i
m̄stia. s̄ nō om̄es eiusdē mēti. **O**m̄es sumus p̄s̄ sp̄i
alis tēpli dei. v̄niq̄ t̄ri colūpna. aliq̄ lapis ī muro. et
Quicūq̄ em̄ igit̄. aliozē statū tenē nō sufficit in se
ip̄o. diligat eū in aliozē. ut p̄ hoc v̄tutū ei et p̄mo
rū p̄cipiū h̄re possit. **C**aritas em̄ aliena bona sua
facit ut dicit beatus augustinus. **D**ñs n̄r ih̄s xp̄s te
lestis magist̄ mādata nobis instituit que om̄es ho
mines suāe tenēt. et sine quozū obseruācia nullq̄
saluari potest. **A**ddidit etiā q̄silia. ut sūt nichil in h̄o
mūdo ip̄ū possidē. abnegāe semetip̄m. et relinque
re p̄tā volūtātē. **O**m̄es p̄secutiōnes p̄t̄ xp̄m paciēt̄
ferre et h̄is filia. **A**nte om̄ia aut̄ castā et celibē vi
tā ducē. **I**n istiusmōi obseruatiōne q̄sistētēs. a bellis
et p̄zelis tēporalibz supportāe q̄sueuerūt. **N**ā bellozū
externozū causā et materiā ip̄i nō p̄bēt. **D**icit em̄
beatus ambrosius. **N**ō fuerūt bella p̄ v̄gine. quis v̄m
q̄ p̄ v̄gine p̄empta sit. **N**ō v̄gine sacra nemo dāpna
ta est. **I**sti quoq̄ multo fortiozē duriozē et v̄tiliozē
pugnā aggressi sūt. in qua se cotidie ex̄tent. videlicet

contra carnē mūdū et dyabolū decertat. p̄t̄ quam
 pugna mēto a corporali certamine et bellis libtat̄.
 p̄mo omēs boni seculares vi. mēto libet̄. Deben̄t eos
 corporali defende et supportare. et deo nō modicū de
 hor̄ r̄grari. q̄ tales hoīes domi r̄linquent. quos a
 pud deū seculū tutari et defende possent. qui se vi
 ce uersa apud deū defendent. et pro ip̄s aduocati
 et defensores fieret. Quia p̄t̄ et si certioribz bellis
 nō videt̄. vtilis. nichilominus p̄t̄ hor̄ nō sūt tūtilis
 et steiles reputadi. nā spūales p̄sone quant̄ viti. Vi
 tiam int̄ omēs arbores fructuosior iudicat̄. attm̄ lig
 nū eis aridū videt̄. et tūtile ē penit̄ ad aliqd̄ edi
 ficiū corpale. Sic spūales p̄sone nūt steiles et des
 p̄t̄iles pitabiles videt̄. nichil q̄fentes ad edificā
 uel ornāmētū huius mūdi. nichilominus fructuosi sūt
 in spūalibz fructibz v̄tutū et mētorū apud deū. Et
 ip̄i qui q̄alibz d̄m̄as ut p̄mittit̄ acquiescūt. et p̄t̄
 hor̄ actus seculares bellorū et siliū subfugūt. mē
 tūti p̄ omēz modū. corporali decertatibz et se defe
 det̄bz p̄desse p̄nt. q̄uis domi lateat. mūmēdo vide
 licet eos suis orōibz. p̄mo sepius plus p̄ficiūt suis p̄
 ribz p̄ p̄te defensioē mētededo. q̄ alij gladios et lā
 ceas p̄fendo. Sicut sc̄ptū legim̄. Plus valet unus
 sc̄tus orādo. q̄ decē milia iniquorū gladijs decertā
 do. Hōne moyses amalech regē cū pplō suo uicit de
 uicit orando. Sup̄ quo crisostm̄ dicit sic. Quis em̄
 iustorū nō orando pugnauit. Quis nō hostē orādo de
 uicit. Vñ in quarto libro regū scribit̄. qualit̄ ezechi
 as et ysayas orauerūt d̄m̄ cont̄ senacherib qui ob
 sedat̄ iherlm̄. et percussit angelo d̄m̄ una nocte de
 oratu senacherib. centū octoginta quinq̄ milia hom̄
 et reliqui r̄uersi sūt in trā suā. Q̄ q̄ bñ nouerat

Ex. 7.

illustrissimum et xpianissimum imperatores constantinus et theodosius. q̄ honorū hōm orōes multū p̄deat quid de
ū. nā raro plia ut aliqua ardua negocia m̄bat. nisi
habitis respōsis et b̄ndictōmbq̄ a sc̄is p̄ribq̄. qui t̄p̄
bz eozū abstractā uitā ducebāt. Ceterū qualis istam
ting impator spūales p̄sonas t̄uebat? in vno eius
facto notāe possumq̄. Cū em̄ p̄ntē ipatore in quodā
synodo ep̄ozū. ip̄i impatori ~~accusationes~~ accusatōnes
quedā et c̄m̄a in scriptis porrecte fuisset. sup̄ qui
busdā spūalibq̄ p̄sonis tūc p̄ntibq̄. ad se capiens
illa scripta. nec saltē p̄leges. in ignē q̄burēda p̄ceat
dicens. Certe et si ego aliquē sacerdotē dei. uel cū
qui mōchi habitu m̄duty sit. peccatē vidisse oculis
meis. expādere palliū meū et cōtegere eū. ne ab
aliquo videt̄? Sed modernis t̄p̄ibq̄ istiusmōi sensq̄
raris inueniunt̄ in seculaibq̄ vitis. magis aut̄ inue
niunt̄ capciosi et obseruatores. si quid fortassis in
uene possint sup̄ spūales p̄sonas q̄ ip̄hōde et ar
mari possint. et sepius magis iudicātes ex suspi
cōne q̄ ex certa sc̄ia. et videt̄ eis q̄ quāsmōi spū
ales p̄sonē. licet sancte et laudabiliter sc̄andū statū
suū v̄uāt. sint velut nulliq̄ utilitatis hōes. et des
p̄cū habēdi q̄ nouissimū hōm. et ut paulq̄ aut ve
lut purgāmēta huius mūdi. Et v̄gnalē statū nulla
laude extollūt. im̄o despicibilē et infructuosū. q̄
mūdū plus p̄reacōne nō adaugēt iudicāt. nō q̄ si
deāntes q̄ uirgines illustrior portio sūt gregis xp̄i
ut dicit sc̄is cyriacus. Tenet em̄ p̄mū gradū et al
tiorē statū in ec̄cia dei. dicūt̄ sp̄ose xp̄i et angeli
degetes in t̄ris. et in futuro dabit̄ eis melior locū
in r̄gno dei. ~~Ita~~ sequēt̄ agnū quocūq̄ ierit. et c̄ta
būt c̄nticū nouū qd̄ nemo alius c̄ntāe potēit. q̄ illi
qui nō sūt com̄pati. et spūalē et insignē coronā
que aureola nūcupat̄. Unde qm̄ ad materiā de vir
ginitate deueni. possū asēq̄t̄ aliqd̄ scribē de laude

deficit

108
eius. ut cui donatum est. eam habeat. et qui non
habet eam honoret. Virginitas uetus est origine celestis.
quam sancti angeli ab omnino domino. qui est fontalis prin-
cipium omnium uirtutum primis didicerunt. Hanc uirginitatem et
summa magister noster ihesus christus. de celesti scola ad
terras adduxit. et matrem suam gloriosam uirginem perfraxit.
et prima magistratam post se in cathedra uirginalis pu-
dicie. omnibus uirginibus miranda et miranda proposuit.
uero uirginis filio uirginis sponsa. De hac ambrosius
sic dicit. Supergreditur uirginitas conditionem humane na-
ture. per quam homines angelis assimilantur. Maior tamen est
uictoria uirginis quam angelorum. Angeli enim sine carne
uiuunt. homines in carne triumphant. Hinc uisibile est illud
bernardi. Quid castitate deterior. que mundum de in-
mundo conceptum seie. de hoste domesticum. angelum demum
de homine facit. Differunt quidem inter se homo et angelus
pudicitia et felicitate. sed et si castitas illius felicitior. huius
tamen agnoscitur forterior. De hac igitur dicit ambrosius
Ratio mea est illud. quoniam qui non nubunt neque nubent. e-
runt sicut angeli in celo. Ratio ergo miratur si angelis
quiritur. que angelorum domino copulantur. Quis igitur ne-
get hanc uita fluxisse de celo. quod non facile uenimus in
terris. nisi postquam deus in hęc terram corporis membra se
ostendit. Tunc in uero uero conceptum. et uerbum caro factum
est. ut caro fieret deus. Ad ista uos dicitis. Ratio ma-
trimonium a deo est institutum et consecratum. Ratio ualde
magnum sancti perhibet tempore in matrimonio fuerunt instituti.
Abraham. iacob. et moyses nonne habuerunt uxores
et filios. Ad istud respondet beatus hieronymus. Quis du-
bitat sub alia lege dei. omnes antiquos sanctos eiusdem
fuisse mentis. cuius nunc sunt christiani. Quomodo pri-
oribus temporibus. abraham deo placuit in matrimonio. ita
nunc uirgines placet in uirginitate. seruauit ille legi
sue et tempori. seruamus et nos legi nostre et tempore nostro

In nos em fines seculorum deueniunt. Idem in alio loco
ubi loquitur de laude uirginitatis sic dicit. Dicit aliquis
et audet nuptias detrahere. que a deo benedite sunt. Non
est detrahere nuptias. cum illis uirginitas amfertur. **Blo
rietur** et nupte cum a uirginibus sunt ferunde. Crescat et
multiplicet. quod impletura est terra. tuum agmen in celis est
laudo nuptias laudo quingui. sed quia in uirgines genant.
lego de spinis rosas. de terra aurum. de concha margari
ta. none quod arat tota die arabit. **None** et laboris
sui fruge letabitur. **Alia** fuit in ueteri lege felicitas.
Beatus qui habet semine in syon. et domesticos in
iherusalem. et maledicta sterilis que non pariat. et fi
lii tui sicut nouelle oliuarum in circuitu mense tue. **Cur
dicitur**. Ne te arbitreris lignum aridum. habes locum et no
men in celestibus. in sempiternum melius a filiis et fi
liabus. **Vacuus** erat olim orbis et seminare uirtute erat
Paulatim uero semine crescere messor immisso est uirgo he
bras. helizeus uirgo. uirgines multi filii prophetarum. **Et
ihenne** dicitur. Et tu ne accipias uxorem. postquam uero
uirgo concepit in utero. et peperit nobis filium puerum. cuius
principatum in humerum eius. **Deum** forte. preteritum futuri
seculi soluta maledictio est. **Statimque** ut filius dei
ingressus est super terram. nouam sibi familiam instituit. ut
ab angelis adoraretur in celo. habet angelos et in
terris. **h. iheronimus**. Unde subinferrit potest illa auc
toritas beati augustini. Nulla carnis fecunditas. scilicet
uirginitati parari potest. **Et** ut cognoscatis omnes
scilicet etiam doctores eiusdem fuisse **mentis** sine. nam u
num et unicuique magistrum spiritum sanctum habuerunt assignare
placet uerba beati iohannis crisostomi. de quingio et
uirginitate super euangelio. **Cum** esset desponsata. **Ad
dictura** sunt inquit dico. non desperatione et confusione
nuptiarum. sed ad consolacionem et gloriam amencium. quoniam

per ipa quictio maitalis malu e an deu no pcm di
 to s malu. Ra qtu ad rei ipiq natura pcm e. contes
fio sione aut dei frm e ut no sit pcm. **S**porre
 bat em ut ho corruptibilis nasret de mudo. ut pos
 sit teptai et teptata coronaet. **S**i aut icorruptibi
 lis frus fuisset teptai no poteat. si no teptabat nec
 coronabat. qz icorruptibilitas teptacone no sentit.
Igit frm e ut passione carnis et sanguis. ex igne
 feruido in visceibq succedete huore. ho corruptibi
 lis nasret. ut ne de bono malu nascat. aut ex pas
 sibilitate corruptio. s ut de malo malu pcedat. et
 ex passione corruptio gnet. **I**deo igit ista quictio
 maitalis. cu eet pcm qtu ad natura rei ipiq. gressi
 one aut dei fra e licencia no tn iusticia. **I**deo vte
 tba se. et si pena no infert. mcedet tn non prestat
 et si no occidit tn no saluat. **I**n ppheta no ad indul
 gentia dei. s ad spuraciam ipiq opcis aspines dice
 bat. **E**cce em in iniquitatibq gcepta su. et in de
 lictis gcepit me mater mea. **I**d e qz mru si pecca
 u qui de pcto su natq. secuta e em gnacione sua na
 pm. na si ipm matrimoniu placitu eet deo. nuq ab
 stinetbo se ab illo gloriosa pmittet corona. no sit a
 marer a deo qui odiut illud. no em ille immuneat
 qui bonu fugit s qui malu. **D**is at scie quo licitu e
 matmou. quo aliqu licuit et forozes hze vpozes et
 no peccauerut quia illud raitas homm. et nctitas
 excusabat. **P**ostea crescrete nro homm. ipm malu re
 uersu est in natura sua. et cepit ee pcm. remasit
 aut in usu ut om vno liceat habere plures vpozes. a
plificatio plificato postea mudo. et hoc malu re
 cepit sua natura. et cepit ee pcm. **R**enasit aut
 in usu ut vna una habeat vpoze. **F**uit aut post
 q venit plenitudo tpris. et senuit mudo q scm q

quale est consilium dei et quod vult et quod est placitum coram
illo. sed ausi non sumus dicere propter homines magnimetros in quo
cum corpore anima nichil est. sed in toto possidet illos. sanguis
et foetidissimus vapor de illo infans corpore procedit. De
magis cum mandaret angelus tobie in nuptiis eius ut animum
quereret ad illam consuetudinem humanam surgentibus pubes et ora
ret et sic diceret. **D**ne tu scis quod non propter libidinem carne
pro opere sed propter liberos procreandos. quod si aliter orasset.
oro eius non fuerat deo placita. **V**ides igitur quod turpissimum
illud opus carnis causa filiorum excusat. nam multiplicata
to seculo creatorum hominum ratio est exstincta. **I**n deum non
multitudo hominum sed caritas sanctorum delat. **h**ic crisostomus
Sed cum ista et huiusmodi filia proponuntur secularibus fastidiose me
tes sic respondet. **E**t quis secundum ihesum et crisostomum
semper vivere valet. hoc multum est ad nos. **S**icut
per nichilo dicunt sanctorum doctrina. **S**ic tamen dicit ut in sanctorum
tunc primum decretis invenimus. quod omnes christiani qui phre
tibus nolunt dampnari. tenentur fide et credulitate adhi
bere omnibus et singulis scriptis. et doctrinis sanctorum doc
torum ab ecclesia assumptorum et approbatorum. ut sunt quos
quod in scriptis et sermionibus alligamus. quod eorum scripta
diligenter et perspicaciter sunt examinata. et iuncta sunt
omnia christiane veritati submissa. **N**on solum autem tenentur
fide adhibere scriptis sanctorum doctorum. sed etiam secundum illas
vivere. **N**on enim percipiunt alia quam que deus precepit. nec pro
hibet alia quam illa que deus prohibet. nam sunt instru
menta dei. et per ipsos spiritus sanctus ad hominum edificationem
locutus est. **V**nde ad ipsos et de ipsis ipse loquitur. **Q**ui
vos audit me audit et qui vos spernit me spernit.
Non tamen omnes sanctorum doctrine precepta sunt. sed more evan
gelice doctrine etiam plerumque consilia non ducuntur ad dam
nationem si omittantur. sed ad spatiale et magnam gloriam si pro
ficiantur. **D**ocet enim de statu perfectorum et imperfectorum hominum

Et de sta uirginitate imitat omnes doctrina sci pauli
 scribens ad corinthios. Pe uirginibus preceptum dmi no
 habeo. qd filium aut do tanq miaz qseant a dno. Existi
 mo ergo bonum hoc ee ppt mstare nctitate. Qui sine
 uore e sollicitus e que sut dmi quo placeat deo. Q
 aut ai uore e sollicitus e que sut mundi quo placeat
 uori et diuisus e. Que stna gcordat cu uerbis dmi
 lucet deas. Ubi dicit q iuitati ad cenā reperūt
 omnes excusae. Vna dicit uore dui et ideo no
 possū uenie. Post ista uos talit subinfertis. Si
 omes manemq uirgines mūda debet pte. O ho
 supuacua e tua h sollicitudo. Uirginitas ab olim
 ta exellet e regmedata a scis. nichilomin no omes
 capiūt uerbu istud. n a deo multi amplectūt eā ut
 mūda cultozibus uacuet. ymo uis uerba beati
 ambrosij in libro de uirginitate. qsecarōe uirgini
 no minuit gēna hōm. Consueuit em deo reqpē
 sae hinc mūdo qd sibi de mūdo offert. Anima steilis
 eat et uoti uouit deo. si daet ei qceptū masculinū
 offerret illū dno p tota omibus diebus uite sue.
 Quid accidit. Concepit et peperit filiū illustrē p
 pheta futurū obtulit eū ut uoueat dno. Accipit
 bndictionē sacerdotis dicētis sibi. Dns rtribuat
 tibi et reddat tibi semē p pignore qd amodasti dno
 Post que genuit adhuc tres filios et duas filias. que
 pūst steilib fucat. hic occurrūt m obuzgae eos. qui tā
 tūte offerūt suos filios ad seruedū deo. ymo et hys
 qui a deo p mēnā inspiciōne t hūt. tā gūit qsentūt
 serue ei. tū tū sola causa copule carnalis vi et mu
 licis ee debeat spes plus deo educāde. et tū ipam
 ple iā pcreata deo offerre negāt. qui eā creauit et
 donauit et in etnū si ei offeāt saluac disposuit. Sed

quid. **Certe** diligunt filios quomodo se diligunt. Diligunt
seipos male ergo et filios suos male diligunt. Diligunt
se ad mundum et deo opponunt mundum in se et in filiis suis.
et ideo ceci sunt et dures ~~coru.~~ ~~ambrosio~~ ~~retoru.~~ ~~ambrosio~~
in foveam cadunt. **Considerate** queso ipas miserias statim
vri. et si diligitis filios vros et filias. faucto ipis me
lius aq d q illud qd vos dure si no miserabiliter coleatis.
Reddite deo que sunt dei. habet ipse potius ius i illis
q vos habeatis. na ipse eis vitam donavit et in vita
conservare potest. **Attende** mat uba beati iheronimi qd
lantis te et dicentis in epla ad eustochium. **Quid** iudeus
mat filie tuo lacte nutrita e. tuus educata visceribus in
tuo adolevit sinu. tu illa uigme sedula pietate servasti
Indignaris q noluit multas uxor ee sed rige. grande
tibi beneficium prestitit. scias dm ee cepisti. **Ambrosio**
us quoq in libro de uigmitate sic dicit. **Pleasq** uigi
nes cognoui uelle et prohiberi. etia a mribus p die et
qd e gnuq uiduis. **Repe** si uellent hoiez elige filie
vze p leges. possent elige que uellent. **Quibus** uig
hoiez elige licet. deu no licet. **Et** ut sciatis q distric
ta deus ultione ab hys exiget. qui a uigmitatis ppo
to uigmes abstraxerunt et a diuino officio. psuasione
bus minime uel blanditione auocauerunt. **Unu** de hys ex
emplu subicit qd beatus ambrosius scribit in libro no
miato. **Puella** dudum nobilis seculo. nuc nobilior deo
cu uiget ad nuptias a parentibus et pominibus ad sa
croscin altare qfugit. **Quo** em melius uigo q ubi sa
crificiu uigmitatis offert. **Stabat** ad ara dei pudoris
hostia. uictima castitatis. capiti suo de ptera sacerdotis
impoi. et se uelut deponere. **Quo** tardate ipsa ipa
ries more ad sinu altaris ascendit uirgine. **Amias** q
miserabilibus ipam et ei male molestis sic r'spondit.
Quid agitis uos p'mq. **Quid** exquid adhuc nup
tias sollicitatis anim. **Ja** p'usas dudum habeo. sp'su

Ex^m

117
offerens meliore rēpē. Quasi libet et exaggeate di-
uitias. iactate nobilitate. p̄dicare potēciam. habeo
eū qui nulla se apparet. diuitē mūdo. potētē ip̄eio.
nobilē celo. Silentibz ceteris vna ei molestior. Quid
si inquit pat̄ tuus uiuet inuupta te manē patēt.
Cum illa maiore religione. Et ideo fortasse dese-
at ne impedimētū posset afferre. Ad ille r̄nsū
de p̄re uerū eē etiā suo r̄p̄tino p̄bauit exicio. Ho-
ceteri cernētes et eadē sibi quisq; metuetes. fauē
reperit qui impedie p̄ebat. h̄ ambrosius. Aliud
quoq; nō inq; terribile exēplū scribit beatus iherō-
nimo ad aethiam in h̄ uerba. Nobilissimā quedā fe-
mia iubete uis qui patruus custodim uirginis fuit
habitu eius cultiq; mutauit et neglectū t̄nē mū-
dano more tenuit. mutae cupies et uirginis p̄p̄itū
et m̄ris desiderū. Et ecce eadē nocte cernit in
sop̄nis uenisse angelū terribili facie immāte penas
et h̄ uerba frāgētē. Tu es causa uis impediū p̄ferre
x̄po caput uirginis dei tuis sacrilegis manibus at-
tractae que iā arescet ut sentias ex cruciata quid
feceris. et finito mēse quito ad inferna ducaris. si at
p̄seuaueris in scelē. et maito orbaberis et filijs.
et omnia p̄ ordinē expleta sūt. et serā misere p̄ci-
tentiā uelox signauit ex̄ito. Sic uoluit̄ x̄p̄us in
uolatores templi sui. h̄ iherōnimo. Verū qm̄ talia
signa et uisiones subitanas et māifestas. deus
nostris diebz nō ex̄ret in eos. qui filios suos uel
alios quoslibz impedie studēt. ne in castitate p̄-
manētes deo suiat. ideo existimat nullā p̄ h̄ se
demeri penā. et q̄s̄q; estimat filios suos et fi-
lios sibi obligat in obediēcia. quo ad ordinacōne
uite sue. Sed sc̄ie debent q̄ illos quos de glōgam
mit̄ ex̄p̄t̄ nō p̄mittētes. tandē ḡiuus dāpnat.
Rā ut habet̄ sc̄do machabeozū. Rā diu sinere

Exm.

prætoribus eo finis agere magnum beneficium est in diu
Insuper quod filii magis tenentur obedire deo et diuine in
spirato ad aliorum vite studia incitari. quam parentibus
in seculi gustatione ritum volentibus. illa probat per finem
Obedire oportet deo magis quam hominibus. **On** ilicōm
mq. **I**acet pat' in lumine iaceat. quibus mat' ubera quibus
te lactauit ostendat. procalatū p'cem p'ceptā matre
siccis oculis ad uentillū crucis euola. **S**olū genus pie
tatis ē in hys fuisse crudelē. **A**d huc aut' placet om
de. q' magnū p'ctm sit aliquē a fructu dei ruotae uel
impedire. ne ad meliora se q'at. **S**rauis em' ledi et
offedi p' aliq' in hys que magis intime diligit. cū
videlicet talia sibi subtrahit. **I**pe aut' dñs deus nost'
diligit huānā aiām sup omēs creaturas sensibiles
cui etiā plus honoris et dilectionis exhibuit. q' ali
q'bus r'bus creatis. qm' p' huānā aiā saluāda deus hō
frūs ē et mortē amarā sustinuit. **C**onsiderate igit'
q'tū ledat et offe dat deū. qui ab eius fructu subtr'
hit aiām. quā ipē in tm diligit ut mortē p' ea susti
nuit. et quā ad sibi fruēdū creauit. nō q' deo ali
quid ofeāt' nro fructu. s' ut aiā ei fruēdo et ipā
fruēdo b'ca sit. **E**uacuat em' iste fructū passionis et
mortis xpi. et effudit q'tū in se ē p'au sanguis eius
in aiārū salutē effusi. **Q**ui alicui homin' trena s'bam
auri uel argenti uel alieiq' uilis materis subtr'het q'u
t' p'raet. et suspēdio adiudicabit'. **P**ensate igit'
q' crudeli et etno suspēdio digni adiudicabit'. qui
deo subtr'hit tān p'ci aiās. et quas tāto zelo amant
quesiunt et custodiunt. **S**ubtr'hit dico nō dñatōi diuine
subducēdo. nullq' em' manū eius quocūq' uadit eua
dit. s' p'au mortis xpi in eo euacuādo. qui emptus
et redēpt' sic amittit' ut nō saluet'. **I**ndubitāt'

42

credite q̄ leuig deū sibi placatē p̄ p̄m̄az debet
qui omēs eccl̄ias m̄lles infra tractū et romā
situatā igne q̄remasset. q̄ qui p̄duōm̄s causa
sua volūtate aīe v̄m̄q̄ hoīs ex̄tūisset. nā tota
mūdḡ nō ē ad p̄cū v̄m̄q̄ aīe q̄p̄sāndḡ. **V**edite
igit̄ quale p̄cū sit nō v̄m̄. s̄ plūes hoīs ī
pede et trahē a quīsōe et p̄ q̄sequēs a salu
te. siue m̄m̄s siue blandic̄s siue p̄secūtoibus
siue malis p̄suasiōibz siue etiā nōtūis q̄stitu
tōibus uel p̄m̄cōsis exemplis. **R**euerā sc̄dm̄ uā
beati b̄nardi. **H**orredū p̄em̄tq̄ sac̄legū. q̄ et e
orū videt̄ ex̄cedē factōz qui d̄nō maiestatis
sac̄legas manus m̄cerūt. **N**ā sup̄ illa ūba. **S**au
le saule quid me p̄sequeris. **I**de sic dicit. **A**n nō
p̄sequēbat̄ x̄pm̄ qui x̄pi mēbra trucidabat m̄
t̄ris. **A**n solū x̄pm̄ p̄secuti sūt qui sac̄tissimū il
lud corpus crucis affixē patibulo. et nō p̄sequē
bat̄ eū qui adūsus corpus eī q̄ ē etiā odio
ferebat in quo est em̄ corpus eius. **D**emq̄ si
x̄pi sanguinē dedit in p̄cū r̄dēptōm̄s aīarū.
nō tibi videt̄ ḡuiozē ab eo sustinē p̄secūtiōnē
qui suggestiōē maligna. exemplo p̄m̄cōso. sc̄a
dali occasiōē auit ab eo aīas quas r̄demit. q̄
a iudeo qui sanguinē illū fudit. **A**gnoscite di
lissim̄. **E**xp̄auescite q̄fora eorū qui salutē
impediūt aīarū. **V**idebat̄ iā cessasse p̄secūti
ōm̄s temp̄. s̄ ut palā ē f̄m̄ ē. nūq̄ deest p̄se
cūtiō p̄p̄iano s̄ neq̄ x̄p̄o. **E**t nūc q̄d̄ ḡm̄ est
x̄pm̄ p̄sequūt̄ qui ab eo utiq̄ p̄p̄iam dicūtur.
Conūasse videt̄ q̄ te d̄nē v̄m̄sitas p̄p̄li x̄pi

^{ad}
am a nullo usq; maximu. a planta pedis usq; ad
vitae nō est sanctas vlla. Egressa ē iniquitas a se
moribus iudicibus vicariis tuis. qui videt rige p̄lm̄
tuū. Heu heu dñe deus qz ipi sūt in p̄secutores tuos p̄
m. qui videt in ecclia p̄matū dilige. gerē p̄m̄
patū. **H**ec et hys filia multo plura nōtat hēnar
dus sup̄ v̄bis p̄missis. Ex quibus patet p̄t q̄ que
p̄m̄. aliquē hōiem impedie siue etiā molestae
in seruis dei. **R**euerā qui hō molit. qm̄ cū pharao
ne puulos israhelici germis ueritē conat. et
cū hēde nascere p̄sequit saluatore. timē habet
qz et silem ep̄itū et q̄sile p̄m̄u forciat. **Q**uod si in
p̄tibus q̄stituti sūt. qui sibi subiectos hōies p̄ios
hūiles et deū timētes quāt et tribulāt. isti p̄tines
tē possūt ne et eis q̄tingat sustinē qd̄ canes pa
ti solent. qui custodie ouium deputati distāt tādē
eas dilamāe et vorāe. **Q**uali em̄ sima isti dāp
nāt. **T**erte ligato ad collū eoz qui pōde aquis
imissi p̄focāt. p̄ eo qz oues quas tui et custodie
debueant dissipāt et dilamāt. **S**i sile qd̄ fecerit
tis p̄ certo et q̄silibus vob sima tyoluet. si nō visibi
lit in hac uita utiq; inuisibilis p̄q̄ istā uita. **I**nt
h̄ fortassis talia mēte tractatis. **A**d huc videm̄
dicē sonae q̄ soli deo seruiēt mōchi et begne
et nos seculāes hōies dyabolo seruiem̄. **R**espondeo
Re q̄q; sic seruis sicut etiā p̄us differui. nichilominus
hoc dico. si nō uiuitis scdm̄ doctnā xpi et scōrū
doctorū indubitat dyabolo seruis. **S**i etiā scdm̄ ea
uiuitis utiq; talia qualia p̄missa sūt nō accepta
tis. videlicet impedie hōies a salute sua. uel abstra
hē eoz. ne statū uite p̄fōris arripiat. ad quē for
tassis mēna insp̄iāone q̄mouēt. qui potius filios

vros uel filias. et quoscuq; potestis ad meliora m-
 sicutis et pmouetis. Sed qm mudo ras pfrns et
 qsimatas vtutes opai nouit. idcirco qtingit aliquo
 tiens. q hoies huius seculi plures filios uel filias ha-
 betes. vnu uel duos ex ipis deputat statui spua
 li. pti fortassis pietatis mstruetu. pti ut rliquos
 eo sublimiq nuptui t' d' e et copiosius locupletare
 possint. Sic em ait theonimus ad demetriade uigine
 Solent miseri pntes et no plene xpianam. Deformes
 et aliquo mebro debiles filias. qz dignos gene-
 ros no ueniunt uiginitati t' de puo sensu. et q
 vix alimeto sufficiat v' gimbz. oem naq; reliquu
 censu in utroq; sexu seculaiibz libeis largiunt. h
 ille. Ceteru eos qd'os quos diuiso cultui d'uputat in
 t'ans pueilibz. mo'steys tradut. plerunq; iuitos
 et r'it'etes. qui etia' freq't' iuolutam et idispoi-
 ti manet omibz diebz vite sue ad dno deo ser-
 uadu. qui si in t'pe p'fessionis. bladicis uel m-
 mo mdebito cogit. ad p'fite du. no data eis li-
 bea elone exendi uel remanedi eis statuta s'ra
 tu p'rim qui ordies instituerut no obseruat. q
 uoluit q p'fessio deat ee libea. Vn et mo'steio
 ru p'friu et utilitati no bn q'ulit. p ho. q iuolu-
 tam uel etia' p'fessionis tenore no intelligetes
 admittit. na si sic iuolutam r'imanet. ex hoc
 mo'steiu eis carcer e cella inferny. Vel si in mo-
 nasteyo sut. ubi huius rei copia et licetia habet
 seculaiiores seculaiibz fuit. Qua gram et r'tribu-
 tione a deo habituri sint pntes. p istiusmodi ope
 suo spem pietatis habete facile p'edi pt. qz no
 curat filios suos uel filias ad illa mo'steia uel

loca adducere. ubi deuotiq; deo seruiat in vera dis-
ciplina et abrenūciatōe huius seculi. s; ad monas-
teria antiqua dicta et solepna. ubi dñs uel dnā
nūcupet. ut et ipi pntes de hō solaciū hēant
et honore. In quibus plerūq; mostens feruor
deuotōnis ad deū multū r̄frigit. obseruācie
r̄gulācis modice curat. symonia p̄petas. euaga-
tio. alieq; cause prohibite plus unūq; ue actitat.
Ptea q̄tingit aliqñ q; pntes unū de filijs ad ser-
uicū deo. ut p̄mittit. sua uolūtate deputat.
cū tñ isdē puer iuolūtariq; sit n̄ a deo elcis.
uolūt tñ pntes q; fortassis sc̄lo unūq; cime p̄doneq;
Sed si ex filijs aliquis alt; a deo fuerit uocatus et
elcis. qui sua uolūtate dñō deo p̄leget desuie
huius nullo mō debent uelle q̄sentie. nā quodā
mō assignāt deo portionē suā q̄ dicent. **E**re
istū habebitis et nō aliū fauēns uobis s; nō am-
plius. **S**ed spūs dei in eo nō q̄sentit. neq; em̄
hac hōis q̄stitucōne coheret. de quo scriptū ē. **C**ui
uult miset. et q̄ uult induat. **E**t in alio loco.
Rouit dñs q̄ sūt ei. **E**t itē. **S**pūs ubi uult spi-
rat. **U**nde hoc mō ipē dñs p̄ samuelē p̄pham
ex octo filijs uesse bethlehemite. unū elegit
qui p̄plm suū r̄get uidelicet dauid. de quo p̄
unūq; suspicatus fuerat. et quē int; alios septe
samueli nō p̄ntauit. **E**t h̄c sint dca sup illa u-
ba p̄mo p̄sup̄ta. **S**i omēs uignes r̄manerēt
mūd; p̄ret. **Q**uod quidē dicētes huius mū-
di auēs se eē testāt. cui; tā solliciti sūt imu-
nicōnes p̄caue. casūq; sustētne. **S**i enī auēs sc̄o
rū eēt et domestica dei. nō tā p̄ p̄ntis mūdi

114
p[ro]p[ri]u[m] q[ui] p[ro] p[re]s[ent]e celestis incremento. in multarū
u[er]arū saluacōne sollicitudine gerent indefessa
Nō em̄ in hac vita uiuim[us] ut mūdū istū i[n] p[ro]p[ri]a
cōne et p[er]manētia teneamus. Nā mūd[us] id ē hōm[ini]
uita in hoc mūd[us] p[ro]bit. uelinq[ue] uolim[us] cū tēpus
a deo p[ro]finitū aduenit. hō cū cōsumat[us] fuerit p[er]me
tus hōm[ini] saluadorū. de quib[us] supplebūt[ur] chori
angelorū. P[ro]t[er]ea hoc ē desideiū scōrū in p[re]s[ent]ia
et eē deberet tota op[er]io bonorū hōm[ini] h[ic] i[n] t[er]ra
ut mūd[us] iste t[ra]nseat et p[er]eat. sicut t[ra]git d[omi]n[us] in
euāgelio ubi dicit. H[ic] aut[em] id ē signis tribuli
q[ui] fine mūd[us] p[er]currētib[us]. fieri incipiētibus. res
p[ro]p[ri]ate et leuate capita u[est]ra q[ui]m app[ro]p[ri]uabit
r[ati]o u[est]ra. Quid ē dicit leuate capita u[est]ra
secūdu[m] beatū gregoriū in omelia nisi exph[er]a
te corda q[ui] dū finit[ur] mūd[us] cui amica nō estis
p[ro]p[ri]e sit r[ati]o qua[m] quesistis. Ubi q[ui]esit[ur] dicit
idē gregorius. Qui ergo deū diligūt ex fine
mūd[us] gaudē atq[ue] hylarescē iubet[ur]. q[ui] uidelicet
cū quē amat nōp iueniūt. dū t[ra]nseat is quē
nō amauerūt. Absit em̄ ut fidelis quisq[ue] q[ui] deū
uidē desideat. de mūd[us] p[er]cussioib[us] lugeat. quē
finiri eisdē suis p[er]cussioib[us] nō ignorat. Septu
nāq[ue] ē. Quicūq[ue] uoluit amica eē seculi hui[us]
inimica dei cōstituit[ur]. Qui ergo app[ro]p[ri]uante mūd[us]
di fine nō gaudet alicū se illiq[ue] eē testat[ur]. atq[ue]
p[ro] hoc inimica dei eē quit[ur]. Sed absit h[oc] a fi
deliū cordib[us]. absit ab h[is] qui et eē alia ui
tā p[ro] fidē credūt et eā p[ro] op[er]acōne diligūt
Ex mūd[us] em̄ destructōne luge[re] eorū est

qui radices cordis in eis amove plantauerunt. qui
sequente vita non quirit. qui illa neque esse suspiciat.
t. Nos autem qui celestibus patrie gaudia eterna
cognouimus. festinamus ad ea. quocumque debemus. h.
gregorius. Et quibus quiescere potestis iuuile
esse sollicitudinis. velle mundum in esse. quod seruare cum
transitu et fine magis optare debemus. hoc est igitur
unde magis nos decet sollicitos. ut videlicet
domini dei nostri voluntati pareamus. et secundum uerba
zacharie. ut in sanctitate et iusticia fruamus illi
omnibus diebus nostris. ut qua hora dominus ueniat in
ueniat nos uigilantes. hec sunt que in fine uite
nostre nos saluare poterunt. non magna parietela
uel soboles copiosa. Sic enim uoce ueritatis dicitur
Demet dies in quibus dicitur. Beate steriles et
ventres que non genuerunt. et ubera que non lacta
uerunt. Et hec omnia promissa dea sunt non ad de
testationem mirumom. sed ad excellenciam sancte uirgin
tatis. et ad laudem ineffende fecunditatis. cui nulla
carnis fecunditas comparari potest. Hanc igitur uirginita
tem honorate quam tantopere filius dei ueneratque est. ipse
enim est que uteri uirginalis puritas attraxit. et
uenerente suscepit. ita ut in uirgine uteris quod uide
t. que totus mundus capere non poterat. quod non erat in
mundo locum dignior uirginalis uteri templo. in quo
dei filium maria suscepit. que uirgo erat ante partum
uirgo in partu uirgo post partum. Quam sane uirgine mir
no honore honorauit in terris. qui ab angelis u
nammitur adoratur in celis. Dicit namque euangelis
ta lucas. Et erat subditus illis id est marie et io
seph qui ambo uirgines existerunt. De ioseph di
cit beatus iheronimus. quod et ipse uirgo fuit et man
seit. quod quidem bene decebat et agruebat ut sciret

ex uirginali quingis uirgo filia nascetur. Et qd ioseph
 uirgo eat. ideo minus dedecus ut ei ihus obe
 diet. In ho etia honorauit xpūs uirginitate. qd io
 hām ewāgeliste qui uirgo pmasit. tā spealia et
 pūpua signa amoris exhibuit sup̄ alios aplōs.
 Vñ de eo scribitur speālis p̄rogatiā castitatis
 ampliori dilcōne fecerat dignū. Ipse enī r̄tu
 luit in cena sup̄ pectus dñi. et flucta ewāgelij
 de ipō dñi pectoris fonte potauit. Ipī quoqz
 in cruce xpūs matrē suā uirginē uirginē p̄mēda
 uit. q̄stūtes eū p̄ se m̄ri sue marie in filiū. Et
 qm̄ s̄ti angeli q̄s̄deauerūt deū sic honorāe uirgi
 nitatē p̄p̄tea et ipī eā āpliori honore uenēati
 sūt. Legit̄ em̄ in apocalypsi. qd angeli qui beato
 iohām mystēria r̄uelabat. noluit p̄mittē qd io
 hānes qui uirgo eat corā p̄dēt s̄ dixit. Vide ne¹ co
 feris qm̄ q̄seruus tuus ego sū. Amat etiā cas
 ti angeli castos hoīes p̄p̄t q̄formitatē quā in
 eis q̄s̄deat. Ceterū r̄ferūt quidā de unicornē Exm
 qd ē aut̄ indomabile. qd nō leuit̄ capi possit.
 s̄ uirgo aqua collocat se in loco trāsitu eius. ad
 quā nāli castitatis amorē attractū uēiens. q̄po
 nit se ad quiescēdū in eiqdā uirginis sinu. et
 sic capit̄ et vinculat̄. s̄ captū p̄ impaciēcia
 moit̄. Legit̄ quoqz in libro de naturis lapidū Exm
 de quodā lapide p̄cioso qui smaragdus dicit̄
 qd nō possit sufferre coptū. nā exp̄ciēcia p̄ba
 tū ē qd in p̄tes crepuit cū huius op̄i p̄ns fuit. Qua
 p̄t̄ pudeat uel lapidibus eē diuiores uel beluis

bestialiores. sed honorate castitate. et si ea suae
no potestis in uobis. salte venem in alijs. **Q**
si cu vite vnu parate no valetis salte cu vno vi
te que vnu parat sustente. **P**ossit ia aliquis
querere an equalit in omibz uigmbz uigmitate
quet honore. **A**d h^o rndet beata augustina
in libro de uigmitate sic dices. Illa gmeia
honorada est. q carnis integritas ipi creatori
me et carnis vouet. qserat. seruat. **R**ec nos
h^o in uigmbz p dicamq. q uigmes sut. s. q de
o dicite pu gmeia uigmes. **R**u q teme dy
eri. felix m' uidet. nupta mulier. q uigo nup
tura. **H**abet em ia illa qd' ista adhuc cupit.
illa vni studet place. h^o multis incerta cui
dada e. **E**t h^o de uigmitate sint dca. **S**ed qm
ut cot' seculares hoies. qui spuale statu et vi
ta eis difforme sustine no possut. cu cetia ca
lupmai nequeut in fine dice qseuerut. **R**os
quide oia eozu fra. appbaemq. si no eent aua
ri. **R**u aut quotiq' sut auaricia sectat. congre
gandis diuicis mhuat. **A**d h^o et filia seculai
u uba paucas rnde possu. **I**n pimo uide me
o istud dice ia notu. in pleisq' hoibz ex q'ili
fudo ueit. quo diuites imseuozdes obloqui
solet paupibz medicatibz. cu oportune elimo
sinas ad eozu ianuab petut. nec faale irredut
mst stipe obteta. **D**e quibus dicit. **I**sti ifeli
tes a deo sut mfesti et cupidi. q' tn modica r
fectione bn eent q'tenti. **I**sto mo iuemut
hoies spualis uite studys dediti. q' medioti
victu et simplia vestitu bn sut q'teti. et ali

116
gent potius egere fame ac sitim sustinere quam unum
morfellum prope de bonis iuste acquisitis. quod cum
deo possidere non possent. qui tamen a secularibus de a
uicia et cupiditate iudicantur. Ad iudicium videtur
signum capere ex avaro corde ipsorum iudicium. quod
de aliis iudicant quod in seipso inueniunt. omne eorum
studium est temporalia sibi ~~iudicium~~ aggregare et accumu
lare. et hinc studio estimant etiam alios intedere. Di
cit namque Crisostomus Qualis quisque est tale alium
iudicat. Et ut seneca. hoc habet omnis animus
ut in quod ipse defecit. in hoc putet alios fuisse.
hic estimant quidam seculares. quod spiritualium hominum deo
deuotorum sensus et intentio sit circa diuiciarum
aggregationem. quod tamen in pluribus eorum memor. ipso
rum cogitatio et affectus est. Nam si eque debent esse
astricti laqueis auaricie post questionem. ut in se
culari vita fatue faciant plei que eorum. qui in se
culo multas diuitias potuerunt possidere uel pecu
nisse. quibus omnibus propter christum se nudauerunt.
Sed fortasse dicetis. Et quomodo alias tanta bona
acquirent. si non pro eis paradisi studiose iungi
laent. O amice vos forsitan nescitis alium mo
dum temporalia acquirendi. quam instat pro eis acquirere
in hiando. Sed dominus noster alium modum nos docuit
cum dixit. Quaeite primum regnum dei et haec omnia id
est temporalia necessaria adiacent vobis. Neque dicit
dominus deum. quod non puidet seruis suis. qui eius
seruicio intedunt. primo eorum qui ei melius confi
dunt. et minus de temporalibus solliciti sunt et cogitant

fidelius curā gerit. **N**ā si duo a qui vna dñm ser-
ui eent. quozū vna dñs suo ualde fidelit̄ ser-
uiet. alt̄ dñm suū nō curat̄. estimo q̄ dñs ille
seruo suo fideli potiq̄ puidē debet. et ei de
bonis suis fauorabilis largi. q̄ alt̄i seruiciū suū
nō curati. **N**ūc uerō deq̄ n̄r̄ om̄i honorū dñs ē.
et qui ei studiosius seruiūt. merito de bonis ei
dignis p̄cipāt. q̄ qui eius seruiciū aut negli-
gūt aut q̄tēpnūt. **Q**ua p̄t̄ h̄o qd̄ deq̄ om̄i bo-
norū largitor et distributor eis fauet et credit
uob̄ quoq̄ eis credit̄ et fauetote. **R**ōne usua-
rijs et alijs iustis homib̄. qui nec sc̄e n̄r̄ hono-
re de bonis suis uiuūt. p̄mittē uob̄ oportet et
credē. q̄ magnos thezauros ac diuicias mul-
tas sibi accumulāt. **P**laceat igit̄ q̄ boni hoies
diuiso seruicio dediti. modēatā diuiciorū n̄r̄a
riorū p̄uisionē habeāt et p̄curet̄. **S**ed dicit̄
tis. **H**oc bene fauēmq̄ eis q̄ modēatā habent
n̄r̄ariorū p̄uisionē. sed plures reddit̄ et
ampliores diuicias. q̄ n̄r̄itas eozū exigit.
eis nō fauēmq̄. et si ip̄met optaret̄. q̄ statū
eozū in bono r̄gimē et deuotōē p̄dueret̄.
tūc merito etiā ip̄i debent̄ uitae amplas di-
uicias et largas possessiones. **V**idēt em̄ q̄
antiqua mōst̄ia a rigōe pristino tepuerūt.
p̄t̄ habūdaciā t̄paliū. **I**n p̄mis sup̄ illo qd̄
dicit̄. **V**ob̄ eis bene fauē modēatā n̄r̄ario-
rū p̄uisionē sed nō ampliq̄. quēō igit̄ utrū
libētiq̄ habētis. q̄ t̄p̄d̄ habūdaret̄ in t̄paliū
bonis. et acceptaret̄ etiā sc̄dm̄ h̄o multas p̄sonas

117
in domibus suis ad seruiedū deo. et cōuēdū de
illis bonis. ita q̄ illa copia t̄paliū nō eis supflu
et p̄ multitudinē p̄sonarū. **A**n libētia habe
tis q̄ modica eēt eorū nūb. et sc̄dm l̄ pauca ha
bent bona t̄palia. **S**i sic sentitis uos q̄ potius
optatis. q̄ multa eēt eorū nūb. et q̄ sc̄dm l̄ eadē
proportionata eēt eorū t̄palia. nō r̄p̄bo sentitē v̄r̄m
fuit nō queit sic uos q̄quei de eorū diuicijs.
magis aut̄ mouē habetis et imp̄baē. q̄ nō plures
p̄sonas bone uolūtatis. ad utēdū illis bonis in
sua habitacula r̄cipiūt et acceptāt. Neq̄q̄ em̄
r̄p̄bo. q̄ ubi ē copia t̄paliū nō multi boni pau
peres de eisdē t̄palijs sustētāt. **S**i uerō sic eli
gitis q̄ pauca sūt eorū nūb. et sc̄dm l̄ pauca ha
bent t̄palia. sentitē v̄r̄m ip̄iū iudicādū uidet. **R**elius em̄
fauctis mūdo q̄ deo. et displicet
uobis. q̄ deus multos habet filios fideles et de
uotos seruos. qui ei in castitate et huilitate de
seruēt. **N**eh dolor t̄n̄ iuēniūt. hodie m̄t̄ xp̄i
mos a qui insensati honēs. qui dice nō erubesc
rūt. **R**om̄s multiplicāt̄ in fimb̄js nr̄is isti. l̄ ul
illo indigno noīe eos appellātes. **O** ūbū insapiēs
o sermo indigna ex̄ps om̄is pietatis. ut q̄ que
rat̄ de pluralitate eorū qui deo deuote deserui
ūt. **O** quisquis es hō xp̄iane. si orōem d̄m̄cā
legis ut debes cotidie postulas. ut eorū plures
fiat in eo q̄ dicis. **S**anctificet̄ nomē tuū. **N**ā
quid ē hō dicē. n̄ nomē tuū sc̄rificet̄ in multis
hōib̄. qui sc̄tē uiuāt et sc̄ritatē noīis tui agnoscat.

Bonū quā p̄ sc̄itate rogāma siue p̄ nobis siue p̄
alijs . utiq; sublimiq; aq̄uid expectāma . q̄ cōem
grām siue statū ad salutē n̄cārū . **P**laceat
igit̄ ymo desidēa ut ml̄ti s̄i hoīes fiant .
aut orōem d̄m̄cā dicē om̄itte . Posses em̄ cont̄
votū exaudi ut in multis s̄ificet̄ nomē d̄m̄
Hac insup̄ ml̄tiplicatōne deo famulācū pe
tit eccl̄a in collā cā tenor ē talis . **D**a nobis
d̄nē p̄seuēntē in tua volūtate famulātū .
ut in dieb; n̄ris popul; tibi serues merito
et n̄d̄ augeat̄ . **C**eterū sup̄ illo qd̄ dicitis .
Merito ip̄i qui dicūt̄ sp̄uāles debent vitāe
diuicias et possessiōes . cū p̄t̄ habūdācā t̄p̄a
hū dep̄nt om̄s rigor ordm̄ . **D**ico igit̄ ad h̄
cū venia maiorū meorū et meliōficiū . q̄
in t̄pe illo cū antiqua mōsteia tā largas posse
siones acq̄sierūt . ut cont̄ in bono r̄gimē e
rāt . **N**ā tūc ingrediebāt̄ ip̄a mōsteia que
sionis gr̄i . a quocies p̄diuites et potētes vi
diuit; insp̄iati . qui bona sua mōstēis largi
ebāt̄ . et tūc b̄n̄ deseruebat̄ eis bona ip̄a
longo t̄pe . **N**ā sustētabāt de ip̄is plures p̄s
nas . ymo ad t̄cētās uel q̄dringētās uel am
plius . **L**egit̄ em̄ de s̄c̄o bernardo . q̄ t̄pe obi
t; sui reliquit post se in claraualle septingē
tos septuaginta fr̄es in s̄c̄a vita . **F**aciebat eccl̄a
ip̄o t̄pe de bonis que possidebat largas eli
mosinas et p̄clara opa caritatis . **C**onsideate
iā qm̄ ip̄a mala et scandala . que de diuitis
antiquorū mōsteiorū mō q̄tingūt . nō sūt in
t̄m̄ p̄ondeanda q̄tū bonū ip̄m qd̄ p̄oib; t̄p̄ib;

118

unde puenit. vmo si uel vnq solus fuisset in
bi sustentat in diuio seruiuo. qui alias a salute
sua aberrasset. illiq ma bn digna eet om bo
noz cuitoru mosteiozu. Omnes em mudi diui
cie quas tati estimat hoies. no sut pncipitate
vna ne apesade. **P**ret ista onde teptabo.
q possessiones tpalium bonozu no tm hoie a
trius mosteys pnti alie queda cause. Na bea
to bndicto. bto augustio et qbusda alijs. qui re
ligiones instituerut placuit et asenserut fr
ba suis et eozu successoibq. ut pdia et possesi
ones tollent et in coi possident. **V**nde pmiss
sione dei copiose ~~et~~ accreuerut eis tpalia.
q mudi pnoz tpiba magis libealis et pi
us eat. et xpian hoies habebat eos qui di
uis seruios dediti eant in reuerencia et pmo
uebant eos. **R**uc aut qn mudi senuit et firm
appropinquat assilat^r semba hoibq. qui qto vite
sue timo magis appropinquat. tato tenaciores
snt et cupidores. **S**ic q scdm ista asideaco
ne spuales domq que modernis tpiba fu
dat. no poterut veisilit ad tales diuitias
ut antiqua mosteia puenire. qz mudiq ia in
semo suo tenacior et illibecalior videt. **Q**u
q tm de isto sit. antiqua mosteia ut repi di
ce. ad possessiones largas puenierut. et in
sup a pmo feruore suo p magna pte tepue
rut et ad seculaitates declinauerut. **I**stud

aut aspicientes. beata frāscā et bātis dñicis
et quidā alij frōrū. qui postēius aduenerūt
frībꝫ suis et eorū successoribꝫ rēgulas et statu
ta institūtes. licēā illā de possidēdis tꝫ
libꝫ ademerūt. volētes ut ip̄i nō hēditates
nec tꝫalia quibꝫ tollent uel possidēt. vias
ip̄as et occasiones rume que de diuinis
subseqꝫ potēant. ut spābāt frībꝫ suis p̄clu
dētes. **I**ed nūc qui intelligit discernat et
diuidicat. an isti in feruore suo p̄mittō p̄sti
terūt. qꝫ nullas hēditates possidēāt. et so
la antiqua mōstria aliorū ordmū defecerūt
p̄tꝫ sua tꝫalia. **I**n meo igitꝫ sape aliud est.
qꝫ spūalibꝫ p̄sonis magis obest in p̄stū spūa
li. qꝫ deuocōnē tollit et sp̄m extinguit. vi
delicet multa euagatio. mltā quīsacō cū sc̄lo.
mltū m̄tēē secularibꝫ. et m̄tē h̄ in custo ditū
cē et m̄tēē spectū. **I**stud possumꝫ p̄bāc in
carthusiētibꝫ. qui sc̄a sua in bono statu et
rēgimē ab antiquo seruauerūt. et nichilominꝫ
reddita et possessiones habēt in p̄petēti copia
qꝫ eorū quīsacō nō mltū ē m̄p̄ta hūc seculo.
Vn̄ in quodā libro qꝫ horologiū et nē sapiēcie
dicitꝫ. bñ arsenius sensisse videtꝫ ita sc̄tēā dō
fons et origo om̄ bonorū hōi spūali ē in cella
sua iugitꝫ assistē. Et bernardꝫ. Officiā om̄ bo
norū ē cella et stabilis p̄seuēācia in ea. **E**t
secundū istā asp̄deacōnē magis iustū ē mūdū.
h̄ ē hōiēs mūdialitꝫ viuētes se t̄culpāc et

119
sibi causā imponē q̄ r̄ligiones defererūt. et
dolorose aq̄ui. q̄ ip̄e talis sit q̄ quisq̄s cū eo
quisat̄ al̄ eo peiorat̄. Et q̄ ip̄e potērior sit
sp̄uales hoīes ad seculaitates attrahē. q̄ ab e
is ad uitutes se t̄hi paciāt̄. Assilant̄ em̄ secu
lari hoīes vniētes secūdu beati bernardū eis.
qui submigt̄ in aqua. q̄ aliquociēs etiā eos q̄
se iuuat̄ et eohē laborāt. tā studiosē inoluūt
ut p̄t̄ et illi submigt̄. Hec t̄n que p̄nōm
nemo sic intelligat. q̄ ego sic sentia et exop
te. q̄ sp̄uales p̄sone mltas possideāt diuitias.
et q̄ nō sit uel eē soleat eis det̄mētū in p̄f̄tū
et stabilitate bone vite. q̄m si nō caute obseruat̄
se. et si nō crescit discretio et feruor cū ip̄o in
tremētō t̄paliū honorū. p̄ certo p̄t̄mētē habet
q̄ est derogatō et r̄laxatō sp̄ualis vite. Nā
si cogitat̄ volūt. q̄ satis habūde assūt eis t̄pa
lia ad delicate quuēdū. et q̄sumē volūt int̄
se multa. vñ plures paupes sustētā valent.
et volūt ex h̄is habitū splendidū et p̄ciosū de
ferre. equos altos et sup̄tiosos eq̄tāe. quis du
bitet ad seculaitates p̄ h̄ eos t̄hi debē. Et q̄
uis isti suā p̄fessionē t̄q̄ paup̄tatē p̄miserūt
defedat̄. q̄ diu p̄p̄tate in h̄is r̄bus sibi nō
ass̄ribūt. att̄n̄ sc̄ie p̄nt q̄ male paup̄tatē te
neat qui nullis rei indigētā h̄nt. sed sc̄dm
r̄onē cordis sui op̄cionē in vite q̄modis habū
dāt. P̄t̄ea quecūq̄ sp̄ualis p̄sona ingemose
et callide sibi int̄ t̄palia bona aquire. vñ
r̄biles seculāes vi sc̄andalizat̄. r̄uēā talis ḡ
uit̄ peccat et offēdit deum. et derogat

alios spūalibꝫ p̄sonis qui talia iute faciunt
uel cogitarēt. et nichilominꝫ de filiꝫ uidi
cāt. **N**ā seculares nō bilit' offēdūt' in talibꝫ
questuacōibꝫ et astucis spūalū que eos nō
deceat. **M**agis autē eos deceat prudētia illa qua
xp̄us docuit. **E**stote inquit prudētes sicut
serpētes et simplices sicut colūbe. **P**rudētia
serpēti ē q̄ totū corpꝫ piculis exponit ut
caput illesū q̄seruet. **S**ic spūales p̄sone oīa
sua inferiora id ē temporalia bona exponē dēt
p̄usq̄ caput suū id ē rōnē ul' q̄siam ledi pa
ciāt'. **S**ed qm̄ sūt pleiqꝫ seculares quibꝫ se
cū dū prudētia huiꝫ seculi iustū et equū vi
det'. q̄ spūales p̄sone nō debeāt uel possit
sua bona resignare. et r̄linquē locis deo dica
tis. et p̄sonis deo seruētibꝫ. ad honorē dei
et p̄ sue aīe salute. et itē q̄ merito nō debeāt
in hēditatibꝫ succedē. q̄ post se nō r̄linquūt
hēdes seculares q̄ eis succedūt. **Q**uēō igit'
p̄mo an equū sit. q̄ testatū bibuli hoīes va
gi et vāni. qui bona sua inhoneste et p̄dige
expēdūt. bonorū suorū liberā dispēfacōnē
p̄mo dissipacōnē habeāt. et in hēditatibꝫ ple
no uīe succedāt. cū tñ h̄m nolūt hēdāc p̄m
quos suos p̄mo nec filios suos. q̄ volūt suo
tpe cūcta q̄sumē. **C**ōcedat' queso boīs hoībꝫ
in bono qd' istis q̄cedit' in malo. **C**ōcedat' illis
q̄ de bonis suis seruiciū dei augeat in eo

120
q̄ sustētāt in vite nātāris hoīes deo seruīe
tes. q̄ sustinē oportet q̄ fati hoīes in p̄tib
et actib; dedecorosis sua bona q̄sumāt et
dyaboli seruiciū augmētēt. **Quo** insup. Si
p̄sona aqua q̄q̄ uel sex liberos s̄lo genuit
ter. deificū et honoificū vobis vidēt̄ sicut et
cēt q̄ illis sua bona in hēditate r̄linquēt.
R si illa p̄sona p̄ amorē dei p̄eligēt casta
manē. et nō p̄creaēt aquā plē carnale. s; q̄
q̄q̄ uel sex filios gn̄aret in spū. h̄ ē toti
dē hoīes a vita piculosa huius mūdi abstrac
tos. ad seruīe dū dno deo quertēt. et uellet
illis sua bona tpalia q̄cā et r̄linquē. ut eo
amodius in diuio seruicio pduāne et sustētā
posset. **Vidēt̄** ne vobis q̄ iste meli; et ex
cellētius aq̄ facēt p̄ore. **Reuē** s̄d̄m b̄tm au
gustinū in de uiginitate. et s̄d̄m oēm rōnē
multo honestius fructuosiq̄ et salubri; iste
facēt. q̄ qui filios carnis hūit seculo genu
isset. q̄m nō deēt seculo mltitudo hoīm s;
bonitas hoīm. **Ad** huc amphiq̄ a quid dicit.
Et si p̄sona aqua nō habet gr̄am sua ex
hortatōe quēdā hoīes a malis actib; eos tū
qui p̄ alios quisi eēt sufficēt ip̄e sustētāe de
bonis suis in vite nātāris tū nichilomin; q̄
fructuosiq̄ et salubri; sibi eēt castū manē
et illos in diuio seruicio sustētāe. q̄ totidē
filios carnis quib; bona sua r̄linquēt p̄cre
are. quib; etiā ip̄i filij dno potuerūt desuīe

Quia sicut an̄ notū ē. Nulla carnis fecūditas
sē uiginitate q̄pai potest. **A**ttēdat etiā h̄m q̄
deus deuotis p̄hibet **D**eus bona sua p̄ deo dis
tribue. quid dñs in ewāgēho q̄sulat. Si quis
inquit p̄fatus eē uade et uende oīa que ha
bes et da paup̄ibz. **Q**uod dñs q̄sulat face
audet hoc homo p̄hibe. **S**ed o cecitas mul
torū etiā xpianorū. **D**eus dat hōi libtate
bona sua quertēdi ad usq̄ paup̄m. et p̄hi
bet p̄digas expēsas in crapula et obrieta
tibz et ceteris abusibz. **S**ed qd̄ deo q̄sulat et
q̄sentat uos p̄hibetis. et qd̄ ip̄e p̄hibet uos
fici q̄sentatis. **S**ed diatis ip̄i nō distribuūt
bona sua paup̄ibz. s̄ sibi uicē donāt sua et
de h̄is magnas domos q̄struūt. **A**d h̄o respo
deo. **S**i quidē paupes ip̄i sūt. iure eis debet
elemosina. qm̄ paup̄ibz deū timētibz pono
ri uis debet elemosina. q̄ ceteris etiā nobis
p̄mittate quictis. **S**i nō sūt paupes et de
eo qd̄ sup̄e nō liberalit̄ elemosinas cotidie
largiūt. tūc bñ meliq̄ expēdi posset ea que
possidet̄ q̄ talibz largiēdo. **Q**uēo tamē q̄
paupes uelitis eos eē. utiq̄ indiget̄ simpli
ci q̄petēna in victu et uestitu quibz mēditāe
nō queit. et p̄mo eget̄ amplius a quid q̄ mē
dici. quozū plures nō in egestate educati sūt ut
mēdici. **D**icatis q̄sept̄. **C**onstruūt magnas do
mos. h̄o ideo faciūt. qm̄ multi sil̄ sūt quos oēs
ingusta domus cape nō sufficit. s̄ si costrueret̄
suptuosa et uaria ornata edificia h̄o rōmēdā

dū nō videt? Verumptū quisq̄ pio oculo eorū
 statū intuet? merito fauet eis ut mūda et
 queient' aptata edificia habeant. qui omē so
 lacū pntis seculi r̄liquerūt. et pene q̄mue
 in suis domibz q̄ captiui r̄sidēt. q̄ utiq̄ nā
 aliquo r̄creante indiget. Videmz q̄ ecclie
 picturis et figuris et alijs ml'is modis va
 re ornat'. et nichilominz seculares vix ad finē
 omz misse tibi q̄sistē valet. Ex istis et hys
 silibz pū cor notatē p̄t qd' notādū ē. Nam
 ipis pdicio ē uelle hoīem impiū asperū p̄ti
 nare et suspiciosū roibz inclinat. Adhuc
 aut de materia hēditariū tollendarū libet addu
 re et m̄fere quedā passū ex historia que tri
 p̄ta dicit? et ē satis autētica in ecclia dei
 ubi sic habet? Apud romanos dudū fuit lex.
 a vicesimoq̄to āno nō h̄ntes v̄ozes. p̄hibes
 a p̄uilegijs habētiū iuges. sed et alia mul
 ta iubēs. ut nichil de testamēto lucrēt' licet
 q̄ie p̄mittate q̄sistent. Qui ues filios nō
 habuisset medietatē sibi r̄lictorū amittent.
 posuerūt. Igit' aut has leges atiqui. volē
 tes romā eē populosā oemq̄ subiectā trā.
 et q̄ nō multū an has leges in bellis ciuili
 bz pluimob amiscant. Vidēs igit' q̄stāmus
 impator idcirco male tractat' eos. qui p̄t' deū
 v̄ginitati et sine libeibz eē studebat. fatuū
 iudicauit diligētia et studio hoīm videi eo
 rū augei genz. cū nā semp supna distribu
 tione dimmutionē suscipiat et augmētū.

206

Et lege posuit p[ro]p[ri]o vniuerso. q[ui] t[er]m[in]o equalib[us]
p[ri]uilegijs fruunt[ur]. qui sine quib[us] et lib[er]is
sunt. quibus illi qui h[ab]e[n]t h[ab]e[n]t gaudebat. s[ed]
etia[m] amplius h[ab]e[n]t s[er]uauit eos. q[ui] in q[ui]t[er]e
uiginitate degebat. licentia eis p[re]b[er]e mas
culis f[er]isq[ue]. licet etate immoib[us] testam[en]tu[m]
face[re] cont[ra] co[n]tra lege[m]. o[mn]es em[en] b[on]i iud[ic]i
tae iudicauit quoru[m] op[er]a e[st] deum semp[er] placit[um]
h[ab]e[n]t ibi. Hec fuit institutio illustriss[im]i p[ri]ncipis
astatm. que p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]ana fide et pietate.
qua[m] sp[eci]alit[er] exhibuit in institutioib[us] legib[us]
et p[ri]uilegijs. que ex bono corde et pio lega
uit sc[ilicet] dei caritate et p[ro]p[ri]is sp[irit]ualib[us]. D[omi]n[us] ta[m]
magnifice dotauit etia[m] t[er]ralib[us] b[e]n[e]dictio[n]ibus
ultra alios impatores qui an[te] e[um] et post[er]u[m] fu
erunt. videlicet in potestate in victoria i[n] salute
corpis in diuicijs in uita longa et h[ab]e[n]t fili
b[us]. Theoninus quoq[ue] ad demetridem uigina[m]
sic scribit. Fert olim q[ui] p[ro]p[ri]a fuerat nuptijs
p[ro]p[ri]a a s[an]c[t]a synodo e[st] ditu[m] uigina[m]. ne sponso
fiet iuuia. ymo ut ditata p[re]stans sp[irit]ib[us]
ueniet ad sponso[m]. et quod in rebus m[un]di
pituru[m] eat. domesticoru[m] dei inopia suste
taet. h[ab]e[n]t ille. Et h[ab]e[n]t est f[er]is istis materie ad
qua[m] m[ul]to plures ta[m] rones q[ua]m auctoritates ad
duca possent quas causa breuitatis omitto.
Postremo scie potestis q[ui] quis uobis et v[est]ris
silib[us] salubre foret sp[irit]uales p[er]sonas. et qui ad
seruiciu[m] dei sp[eci]alit[er] offerunt. p[er] dilacione[m] et fa
uore[m] uenerari et amplecti. ut bonoru[m] op[er]um

eorum p̄ncipes esse possent. nō tñ me sic intel-
 lige debent q̄i desiderij mei est. q̄ oīa secu-
 dū volūtate eorū eis cedent. q̄ ab omnibus
 honoraret̄ et laudarent̄ et ubiq̄ bñ visi eent.
 q̄ hō nō est bonū signū de eis. n̄ etiā illud
 debet eis deferuē in eorū p̄fū spūali. **P**mo
 nō est bonū signū de eis. q̄ sicut dicit grego-
 rius. p̄fū derogatio vite nr̄e applicatio est.
 q̄ iā ostēdit̄ nob̄ aliqd̄ iusticie h̄re si illis displi-
 cē maxime q̄ nō placet deo. **N**emo p̄t in vna
 eadēq̄ re ompotēti dño atq̄ ei⁹ hostibus ḡta
 existe. nā deo se amicu denegat qui ei⁹ placet
 imico. **P**rea testamētū ē qd̄ saluator suus ann-
 no deliquit. **F**rias inquit odio omnib⁹ hōibus
 p̄t nomē meū. et uenit hora ut om̄s qui me
 fiat vos arbitret̄ obsequi se p̄stae deo. **E**t ite-
 rū **M**udus inquit gaudebit vos at̄ tristabi-
 m̄ s̄ t̄sticia vr̄a uertet̄ in gaudiū. **E**t alibi
 si de mūdo fuissetis mūda qd̄ suū eāt diliger̄.
 s̄ q̄ de mūdo nō estis s̄ ego elegi vos de mū-
 do p̄tea odit vos mūda. **H**inc ē qd̄ beatus
 iheronimus dicit. **F**undētissimū signū et̄ne dāp-
 natōis ē hōiem in hō mūdo sua bñplacita as-
 sequi et a mūdo diligi. **Q**uia quos amat de⁹
 arguit et castigat. **E**t tāq̄ aurū in fornate
 sic p̄bavit elcōs suos dñs. sicut in scōrū le-
 gēdis pluimū iuēni p̄t. **I**tē nō debet etiā
 deferuē spūalib⁹ p̄fōis in eorū p̄fū et sta-
 bilitate. q̄ eent bene visi et amati a seculo.

Ita dicit salomō. p̄sp̄ctas stultozū p̄det illos.
Fons cuius riuus obtrūti sūt cogit^r in altū astēdē.
Et arbor cuius ramus a lateribz absadūt^r crescit
in aera. sic etiā hō qui ab eō nudat^r a tpali
bus solacijs. et ab hōm̄ aplacētia. melius se
sursū quāt ad deū. q̄ tā leuit^r nō facit. si ha
bēt copiam dilatare se ad mūdū. Hinc ē q̄ dñs
dicit p̄ p̄ph̄am. Ecce ego sepia viā tuā sp̄mis
Sup̄ quo beatus gregorius sic ait. Elcōzū suo
rū iter deus asperū facit ne dū dolcāntur
in via obliuiscāt^r corū que sūt in p̄ria. Ad
quā nos p̄ducit qui bñdctūs ē in secula

Ita incipit lib̄ b̄i augustini de v̄bis dñi

Incapit lib' bñ aug^m. de aspiracōe hoīs ad deū.

Homā in medio laqueorū positi su
 ma. facile a celesti desiderio rēfr
 gescent. Quia p̄t assiduo indige
 mus munimēto. ut exp̄gesti ad
 dñm n̄m et summū bonū cū deflu
 ma r̄tūramq. **P**roto nō p̄sūptōis temeritate.
 s̄ magna dei dilcōne hūic opusculo ad laudē
 eius opam dedi. ut ex elegātoribz dñs scōrū
 p̄m. breue et manuale uerbū de deo meo sēp
 habēim meū. ex cuius lōm̄s igne quotiēs tepes
 to. in eius accēdar amorē. **N**ūc adesto m̄ deo
 meo quē quēo quē diligo. quē corde et ore cōfi
 teor. et qua uales uirtute laudo atqz adoro. **M**ēs
 mea tibi deuota. tuo amore succōsa. tibi suspi
 rās. tibi inlyās. te solū uidē desideāns. nichil
 habz dulce. nisi de te loqui. de te audire. de te
 scribere. de te cōferre. tuā gloriā frequē sub cor
 de r̄uoluē. ut tua suauis memoria sit m̄. has
 turbies aqua r̄pauisatio mea. **T**e ergo iuoco
 desideantissimē. ad te clamo clamōe magno in
 toto corde meo. cū te iuoco utiqz in memetip̄m
 uoco. qm̄ oīno nō eēm nisi eēs in me. et ego
 eēm in te. **I**n me es. qm̄ manes in memoria
 ex q̄ cognoui te. et in ea iuēio te cū r̄m̄stor
 tu. et delcor de te in te. ex quo oīa p̄ quē oīa
 in quo sūt oīa. **T**u celū et trā impleb. oīa por
 tās sine onē. oīa impleb sine inclusioē. semp
 agēs sēp quieta. colligens et non egens

querēs tū nichil tibi desit. amās nō estuās. ze-
lans et securus es. poenitet te et nō doles. tras-
cens et trāquillus es. opa mutas et nō mutas as-
lū. rēpīs qd' musis. et nūq̄ amisti. nūquā
mops et gaudes lucris. nūq̄ auarus et epigis
vsuzas. sup̄ erogat' tibi ut a quid debeas. et
quis habz q̄q̄ nō tuū. reddis debita nulli de-
bēs. donās debita et nichil p̄dēs. Qui ubiq̄
es et ubiq̄ totus. Qui senti potes et videi
nō potes. Qui nusq̄ dees. et tū ab iniquorū
cogitacōibz longe es. Qui nec ibi dees ubi lō-
ge es. qz ubi nō es p̄ grām ibi es p̄ vmdcām.
Qui ubiq̄ p̄ns es et iuēri vis potes. Quē
stantē sequim' et apphēde nō valom'. Qui
tenes oīa. cōpleteis oīa. sustines oīa. Qui
corda fidelit' doces sine strepitu ūborū. Qui
locis nō distēdeis. nec t̄pibz variis. neqz ha-
bes access' neqz rēss'. Qui inhabitas lucē in
accessibile. quē nullū homī vidit neqz vidē p̄t.
In te manēs q̄et'. ubiq̄ cūus totus. nō em̄ sc̄i-
di ul' diuidi potēis. qz uē vng es. n' in p̄tes
efficeis. s; totus totū tenes. totū implez. totū
illustras et possides. Si totū mūdū libri eplē-
at. tua sc̄ia menarrabilis nō potēit enarrari.
Quō indicibilis es nullo mō scribi potēis neqz
gcludi. Tu es fons lucis diuine et sol claritatis
etne. Magnius em̄ es sine q̄titate. et deo
imēsq̄. Bonq̄ sine q̄litate. et deo uē et sū-
me bonq̄. et nemo bonq̄ nisi tu solus. Tuq̄

uēo

volūtas opus ē. cuius uelle posse ē. qui omnia
 que nichilo creasti. sola uolūate fecisti. Qui
 omnes creaturā absq; indigētia a qua possides.
 et sine labore gubernās. et absq; tedio regis.
 et nichil ē qd turbat ordinē imperij tui. uel
 in sumis uel in vrbis. Qui in omnibus locis
 sine loco habes. et omnia gubnes sine habitu.
 et ubiq; pns es sine situ et motu. Qui n̄ ma
 li auctor es. qd etiā fatē nō potes q' nichil p̄t.
 n̄ vniq; q'q; te fecisse penituit. Cuius boni
 tate fū sumus et iusticia. penas luimus. et cle
 mētia libemur. Cuius omnipotētia omnia gub
 nat. regit et implet qd creauit. n̄ deo oīa
 te implē dicimus ut te gubnet. s; ip̄a potius
 a te gubnet. n̄ p̄tulatū implet omnia. nec
 nullatenus ita p̄tadū ē. ut vnaqueq; res p
 magnitudie sue portōnis capiat te. id est
 magna magis. et minna minus. s; potius ip̄e
 in omnibus. sine oīa in te. cuius omnipotētia
 omnia gcludit. n̄ euadēdi potētia tuā quis
 aditū iuēniē p̄t. Qui em̄ te nō h̄z placatū
 neq; euadet iratū. Te ergo clemētissime
 iuoco in n̄am meā quā p̄as ad capiēdū
 te ex desiderio qd' inspias ei. Int' rogo in
 eā. et coapta eā tibi. ut possideas illā quā
 fecisti et r̄fecisti. ut habeā te velut signa
 culū cor meū. Queso te pyssime iuocātē te
 nō desēs. qui pius q' te iuocare me uocasti
 et quesisti. ut ego fug tuus te querem. que
 rēdo iuēniē. inuetū amāem. Quesiui et

iuuē te dñe et amāe te desideo. **A**uge desi
deū meū et da q̄ peto. **N**ō si cūcta que se
cisti dedecis m̄. nō sufficit suo tuo. nisi tempm
dedecis. **D**a ergo m̄ tempm deus meq̄. **I**de
m̄ te. an em̄ amo te. et si parū ē amē te va
lidius. **T**uo ergo amōe teneor. tuo desiderio
flagro. tua dulci memoria delcor. **E**re dū
tibi mēs mea suspirat. et tuā ineffabile pi
etate meditat̄. et ip̄a carnis sarcina minq̄
guat. tumultu cogitatonū cessat. podus mōr
litas et miserarū more nō habitat solito.
silens cūcta. t̄nquilla sūt om̄ia. **C**or ardet.
ānq̄ gaudet. mēoria viget. intellcūs luret.
et totus spūs ex desiderio visionis tue arde
sus. inuisibiliū amorē rapi se videt. **A**ssuat
spūs meq̄ pēnas ut aquile. volet et puei
at usq̄ ad decorē domus tue. et thronū glo
rie tue. ut ibi sup̄ mēsā r̄fectōnis sup̄nozi
tūū pascat̄ de occultis tuis in loco pascue
uū flucta plenissia. **T**u esto nobis exulta
tio qui es m̄a spes salq̄ et r̄depcio. **T**u esto
m̄m gaudiū qui es fr̄s p̄mū. **T**e semper
queat aīa mea. et tu p̄sta ut querēdo non
deficiat. **V**e misere aīe que p̄p̄m nō queit
nē amat. aīda manet et misera. p̄dit q̄ vi
uit que deū nō diligit. **Q**ui viuere tuat n̄
p̄t te dñe. nichil ē et p̄ nichilo ē. **Q**ui te vi
uē r̄usat mortuus ē. **Q**ui tibi nō sapit desipit

no

Misericordissime deus me tibi commendo. r'addo et
 committo. p' que su' uiuo et sapio. In te g'fido sp'co
 et tota' sp'e mea' pono. p' que' r'surgam uiua et
 r'quiescam. **E**t cupio. diligo et adoro. cu' quo
 manebo. r'gnabo et btus' ero. **A**ia que te no' ro
 queit n' diligit. m'udu' diligit. pat'is seruit.
 v'icis subiecta e'. nu'q' quicquam nu'q' secura e'.
 simulet' tibi sep' m'es mea' benignissime deus.
 suscipiet tibi p'grinatio mea. Ardeat in tuo
 amore cor meum. **R**equiescat in te deus meus
 aia mea. **A**teplet' te m'entis in excessu. et
 cantet laudes tuas in t'bulaco'e. et h'o sit in
 h'o exilio r'osolatio mea. **C**onfugiat m'es me
 a sub umbra alaru' tuaru' a bestis cogitaco'
 nu' huius seculi. **R**epaufet in te cor meum. ma
 re magnu' tumes fluctib'g. **D**uces om' bo
 noru' sapiu'. sup'ne sanctatis opuletissime
 largitor deus. da lasso t'bu'. collige dyspsu'. li
 bea captiuu'. r'dintegra fassu'. en stat ad ostiu'
 et pulsat. **O**bscuro p' viscera' me tue. quib'g
 visitasti nos ori'es ex alto. iube pulsati m'
 ses ap'ri. ut libeis gressib'g ingrediat' ad
 te. et r'quiescat in te. et r'ficiat' de te pa
 ne celesti. **T**u es em' p'ans et fons vite et
 lum'e claitatis et'ne. **T**u oia' ex quibus uiuut
 ra' qui diligit te. **D**eus lum'e cordiu' te vi
 denciu'. et vita aia' tu' te amatu'. et utus co
 gitaco'nu' te querenciu'. ut sco' tuo amoi m'he
 ant. **V**eni rogo in cor meum. et ab ubertate
 voluptatis tue mebrua illud. ut obliuiscat

ista tyalia. pudet ac piget me ista pati qualia
mūda iste agit. triste ē michi omne qd' video.
gūe est michi qd' de trāitorib' audio. adiua
me dnē deus meq. et da leticiā in corde
meo veni in me. ut videā te. Sed angust' a est
m' domq' aīe mee. quousq' venēs ad eā dila
tet' a te. **R**umosa ē r'fite eā. lz ea que offe
dūt oculos tuos fateor et scio. s' quis mūda
bit eā. aut cui alrei p'ter te clama bo. ab oc
cultis meis mūda me dnē. et ab aliens p'ce
seruo tuo. **f**ac me dulcis pp'e bone ihū. fac
me rogo amore et desideis tuo deponē onus car
naliū desideiorū et t'henarū q'p' g'cupiarū. Dnē
t' rogo carm' aīa. aīe racō. racioni grā tua. et
tue me mteius et epteiū subde volūtat'. **T**ri
bue m' ut laudet te cor meū. et lingua mea
et oīa ossa mea. dilata mētē meā. et attolle
intuitū cordis mei. ut uel rapida cogitacōne
spūs meq' attingat te etnā sapiam sup' omnia
manātē. **D**issolue me a vnculis. quibus q'st'
tus teneor. ut r'lmquēs ista omnia tibi festiue
tibi soli m'heam. tibi soli m'cedā. **F**elix aīa que
treno cuōta carce libeā celū petit. que dul
cissimū dnē facie ad facie cernit. que nullo
mortis metu affiat'. s' de incorruptōs p'petu
e glorie letat'. t'quilla ē et secura. nō timet
hostē. neq' mortē. habet iā te p'ū dnē quē diu
quesiuit. s'ep' q' amauit. ym'dias sociata chois.
melliflua p'petue sollempnitatis carmīa. qd' lau
dē glorie tue rex x'p'e g'omit. **I**nebriabitur
em' ab ubitate domus tue. et torrete volupta
tis tue potas eā. **F**elix societas sup'noziū ciuū.

Ro

126
et gloriosa sollempnitas omnium ad te redeuntium. ab huius
pergrinationis nostre tristi labore. Amemtatē pul
chritudinis. formositate totius splendoris. atque dig
nitate totius elegancie iugiter tui cives tenuit. **S**i
cuius omnino quod quarebat mentem in tuis laudibus va
cante. que cantata. que organa. que cantilene.
que melodie ibi sine fine decantant. **S**onant enim
melliflua ymorum organa. suauissima angelorum
melodia. cantica canticorum magna. que ad laudem et
gloriam tuam. a supernis caelestibus impetuum decantant.
Amauitudo et omnis felix aspectus in regione
tua loci non habet. **N**on enim est in te malum neque ma
licia. non est aduersarius neque pugnans. nec ulla per
niciosa ulcerebra. nulla ibi indigentia. dederis
nullum. nulla cura. nullum imperium. causam nul
lam. nullum timorem. nulla inquietudo. nulla pena
nulla dubietas. nulla violentia. nulla discordia
sed pax summa. caritas plena. iubilatio et laus
dei eterna. securus sine fine requies. et gau
dium semper in spiritu sancto. **F**ortunatus ego si audieris
audistis cuius tuorum cantilenas. carmina melli
flua. laudes summe trinitati debito honore procla
mancia. sed nimium felix si ego ipse merueris
cantare domino de dulcibus canticis syon. **V**ita vi
talis. uita sepiena et sempiterna beata. ubi gau
dium sine merore. requies sine labore. dignitas
sine tremore. spes sine amissione. sanctas
sine languore. habundancia sine destitute. uita
sine morte. perpetuitas sine corruptioe. beati
tudo sine calamitate. **U**bi omnia bona in caritate

perfecta. ubi spes et visio facie ad facie. ubi plena
scientia in omnibus et per omnia. ubi dei summa bonitas
cernitur. et lumine illuminas a sanctis glorificatur. ubi
presens dei maiestas cernitur. aspiratur. et hoc uite
cibo sine defectu mens intuitum faciat. videtur
et videre desiderant. sine anxietate desiderant.
et sine fastidio faciat. ubi uerus sol iusticie
omnia sue pulchritudinis visione reficit. et ita
uniuersos celestis patrie cives illuminat. ut luceat
ipsi uelut lumine illuminati per dominum lumine illuminas
uultu omnium solis nostri splendore. atque cunctarum stel
larum claritate. immortali adherentes deitati. ac
per hoc immortales et incorruptibiles facti. iuxta per
missionem domini saluatoris. **D**at quos dedisti mi
uolo ut ubi ego sum et illi sint mei. ut uide
ant claritate mea. ut sint unum omnes. sicut
tu pater in me et ego in te. et ipsi in nobis
unum sint. **R**egnum celorum regnum felicissimum.
regnum carnis morte. et uacans sine cui nulla
tempora succedat per eum. ubi geminus sine nocte
dies nescit hinc tempus. ubi uictor miles
domus ineffabilibus cumulatur. nobile perpetua
caput amplectente corona. utinam remissa peccato
rum mole. iubet me ultimum seruum christi di
uina pietas hanc carnis sarcinam deponere. ut
in tue ciuitatis gaudia eterna repausaturus
transire. supernorum ciuium sanctissimis choris interem
cum beatissimis spiritibus glorie auditoris assistem
pente dei uultu cernere. nullo metu mortis
tangeri. de incorruptione securus gaudere.

et scienti omnia quictus. omnes ignorancie tentata
 te amittent. terrena curia puerpēdem. coualle is
 tā lacrimarū intuei uel emisti ulteig nō dig
 nauer. ubi uita lacrimosa. uita corruptibilis.
 omni amantudie plena. uita dñā malozū. an
 alla infernozū. quā honores tumidat. dolo
 res extenuat. ardoreb exsiccāt. area morbi
 dat. este inflant. ieiunia macerāt. iocū sol
 uūt. tristitie qsumūt. sollicitudo coartat. se
 nitas hebetat. diuicie iactāt. paupertas dei
 nt. iuuetus extollit. senectus maceruat. in
 firmitas frigit. meor depimit. dyabolus in
 sidiat. mūdā adulat. caro delcāt. aīa exce
 cat. totus hō qturbat. et hñs tātis malis
 subūda moris succedit. uanis qz gaudys ita
 finē imposit. ut tū cē desierit uix fuisse pu
 tēt. Sed quas laudes. quas ue grāriū acti
 ones tibi r'ferre valeam. deus nost. q' nos
 etiā int' has mortalitatis nrē erupnas. nō
 desinis qsolai mīa uisitacōne grē tue. Et
 me miserū multis meozibz plenū. dū pccā
 mea q'fides. dū iudiciū tuū formidō. dū mor
 tis horā cogito. dū supplicia tantū horreo.
 dū opa mea qua districtōne a te pēsent' ig
 nozo. demū quo sine illa clausura sū pem
 nis ignoro. dū qz h' et alia multa sub corde
 meo meū r'tracto. qsolaturus ades solita
 pietate tua. et int' has quiclas. mimos qz
 ploraty. ac pfida cordis suspia. assumis
 mestē et anxia mētē meā. sup alta iuga
 mōtiū ad auzelas aromatu. et collocas

me in loco pastue secū riuulos dulcū aquarū
ubi p̄as in q̄sp̄ū meo mēsa multiplicis appa
tus. que fatigatū sp̄m r̄pauset. et cor triste
letificet. quibus tandē r̄foallatq̄ delictis. mul
tarū miseriā oblitus. sup̄ altitudinē t̄re m
te uca pace quiesco. Amo te deus meus. et
magis magisq̄ te amare cupio. Da m̄ o sp̄es
se p̄re filiis hoīm. ut desiderem te. et ut amē
te. q̄tū uolo q̄tū desidero. p̄mēsus es et sine
mēsurā. Debes amari p̄sertim a nobis quos
sic amasti. sic saluasti. p̄ quibus tāta et tālia
feasti. Amor qui s̄p̄ ardes et nūq̄ extingue
ris. Dulcis v̄p̄e bone ih̄u. caritas mea. Deus
meus accēde me totū igne tuo. amore tuo.
Dilcōne tua. Desiderio tuo. caritate tua. exulta
tōne tua. pietate et suauitate tua. volūtate
et gaudia tua. que sc̄a ē et bona et mūda.
ut totus sim dulcedie amoris tui plenus. tota
flāma caritatis tue vaporatus. Diligā te d̄m̄
deū meū dulcissimū et pulcherrimū ex toto
corde meo. et ex tota aīa mea. et ex totis
vibus meis. et om̄i intēione mea. cū cordis
contricōne. et lacimarū fonte. cū multa t̄ue
rētia et tremore. habēs te in corde. et in ore
meo. et p̄ oculis meis s̄mp̄ et ubiq̄. ita ut
nulla in me dulcētibz amoribz pateat locus.
O pulcherrime rogo te p̄ illā sacratissimā ef
fusionē p̄ciosissimū sanguis tui quo sumus
r̄dēpti. Da m̄ cordis contricōne et lacimarū
fontē p̄cipue. Dū p̄ces meas tibi offero.

dū tue laudis psalmodiā decāto. dū mystēriū
 meū rēpētib mē tue iudiciū recolo. dū
 ad sacru altāe luxet indignū accedo. cupidus
 sumē illud mirabile et celeste sacrificiū. omni
 ruenā et deuorōne dignū. qd tu dñe deq
 meq sacerdos imaculate q̄statuisti. et offerri
 p̄cepisti in q̄mēoracōne tue ciuitatis mortis
 saluet et passiois. p̄ nrā salute p̄ cotidiana
 nrā fragilitate. **C**onfirmet^r mēs mea mi
 tāta mystēria dulcedie p̄ncie tue. sentiat te
 sibi adēē et letet^r corā te. **I**gnis qui sepe
 lures. amor q̄ semp ardes. dulcis p̄pē bone
 ihū. lumē etnū et indeficēb. panis vite.
 qui nos semp r̄ficias. et in te nūq̄ deficias. **S**
 medeis cotidie et integer semp maneb. **R**e
 splēde mī. accēde me. illuā et s̄ifica uas
 tuū. malicia euacua. et imple grā. et ple
 nū q̄serua. ut ad salutē aie mee māduce
 abū carnis tue. q̄tenq̄ māducādo te. uiuā
 de te. uenā ad te. et r̄pauſē in te. **O** dul
 cedo amoris. et amor dulcedinis. comedat
 te cor meū. et nectāe tui amoris r̄pleat^r vis
 cēra aie mee. ut eructet mēs mea ubū bo
 nū. **C**aitas deq meq. mel dulce. tibus es q̄n
 dū. fac me cresce in te. ut sano palato posses
 mādurāi a me. **T**u es uita mea qua uiuo.
 spes m̄hēs. gloria quā adipisti desideo. **T**u
 in cor tene. mētē rege. anim suspēde. et in
 supna fluēta ob s̄icientis ad te spūs t̄he. **T**a
 ceat queso tumilitq̄ carnis. conticescat fatiste

terrarū et aquarū; acis et poli. Taceat sop
 ma et ymagināe ruelacoēs. omnis lingua
 omne signū. et q̄q̄ triseūdo fit sileat sibi. et
 ipā aīa triseat se nō cogitando se. s̄ te deus
 meq̄. qm̄ tu es rīca tota spes mea et fiducia.
Est em̄ in te deo et dn̄o m̄o ih̄u xp̄o dulcissi
 mo et benignissio atq; clemētissimo vnus
 cuq;q; m̄m portio sanguis et caro. Vbi er
 go portio mea rīgnat rīgnare me credo. ubi
 sanguis meq; dn̄at dn̄ari me scio. ubi ca
 ro mea glōficat glōfiosū me eē cognosco.
Quāuis pct̄or sim. de hac tñ q̄ione gr̄e nō
 diffido. Et si pct̄a mea p̄hibet. sp̄a r̄quit.
 et si delicta pp̄a me excludūt. nā oīno nō
 expellit. nō em̄ tā im̄tis ē dn̄s deq; ut ob
 lūiscat hōm̄s. et nō memineat imp̄s. Des
 p̄e vtiq; posse pp̄t̄ minima pct̄a mea. et vitia
 culpas et negligētiā meas infim̄tas quas
 egi. et cotidie in desmēt̄ ago corde et ore
 et ope. et omn̄ibus modis quibus hūana fra
 gilitas pct̄ae p̄t̄. nisi ūbū tuū deq; cās fiet
 et habitat in nobis. **S**ed despare iā nō
 audeo. qm̄ subditq; ille tibi usq; ad mortē
 mortē aut̄ crucis. tulit in se proḡphū
 pct̄orū m̄orū. et affigēs illud cruci. pct̄am
 crucifigit et occidit mortē. In ip̄o sc̄arū
 iā r̄spio. qui sedet ad dextera tuā et int̄
 pellat p̄ nobis. In ip̄o q̄fusus ad te puente
 desideo. in q̄ iā r̄surrex̄imq; et r̄uix̄imq;. **q̄**
 iā ad celū ascedimq; et in celestib; q̄sede

nō
 s̄

Oibi laus
 que dñe qe
 r̄stī et sub
 p̄ mem̄ia
 temo magis
 dn̄o obl̄am̄
 q̄ manū et
 nō p̄griarōn
 venī q̄ dū h̄m̄
 p̄sc̄are. Tū
 n̄ si. tūo. vel en
 n̄ p̄uine. de f̄
 r̄p̄o r̄st̄dū m̄
 p̄ illa sp̄i et
 r̄ r̄factōe me
 n̄a m̄re. et de
 r̄dē m̄f̄a sa
 p̄tatione et au
 r̄m̄ q̄ t̄n̄is q̄
 ubi ē r̄st̄arō
 r̄m̄ m̄i q̄ ama
 r̄p̄ime ut m̄f̄a
 r̄ b̄m̄re et q̄
 r̄ et r̄t̄ meū nō
 n̄e sc̄arū h̄m̄
 r̄lōr̄ūdo m̄a
 r̄p̄iōna tuā m̄
 r̄ r̄m̄abūis ē
 r̄ r̄m̄abūis ē

mus Tibi laus tibi gloria. tibi gratiarum actio.
 piissime dñe qui sic nos amasti et saluasti.
 iustificasti et sublimasti. piissime dñe q̄ dul
 cis est memoria tua. q̄to magis in te medi
 cor. tanto magis es in dulcor et amabili
 or. Idcirco oblati me ualde bona tua p̄uo
 mētis intuitu. et dulcissimo p̄ amoris affcū
 in loco p̄grinationis mee. uix modulu me
 u. Interū q̄ diu hinc fragilibus subsisto mē
 bris q̄scedere. Tuo em̄ caritatis iaculo ul
 nerata sū. tuo uehementi desiderio flagro.
 Ad te p̄uenire desideo. te uide cupio. Id
 circo sup̄ custodia meā stabo. et uigilantibus
 oculis p̄fallā spū et mēte. et totis uiribus te
 frōre et r̄factore meū collaudabo. polū pe
 netrabo mēte. et desiderio teatū ero. et in
 p̄nti quidē misericordia solo corpe teneat. Teatū
 autē cogitatione et auuiditate. atq̄ om̄i de
 sideo sūm sēp totus. q̄tenq̄ ibi sit sēp cor
 meū. ubi es thesaurū meū desiderabilis in
 cōpabilis mltū q̄ amabilis. Sed ecce des
 meū piissime ac misericordissime dñe. tue
 imēse bonitatis et pietatis gloria q̄sceda
 re uolo et cor meū nō sufficit. Excedit
 em̄ om̄ez sensū huāne mētis tuū deus.
 tua pulchritudo tua uirtū. tua gloria tua
 magnificentia. tua maiestas et tua ciuitas
 sicut iestimabilis ē glorie tue splendor.
 ita et iestimabilis etne ciuitatis benigni

tas qua nos de nichilo creasti. et adoptas in
 filios. et tibi quibus. **O** aia mea si cotidie o
 portet nos tormenta pferre. si ipam gehē
 nā longo tpe tollere. ut xpm in sua glo
 ria uide possim et scis eius socii. none
 est dignū pati omne qd' t'p'e ē. ut tāi bo
 ni. tātēq' glorie principes habem'. Insi die
 t' ergo demones. parēt suas tēptaciones
 frigat corpus ieiunia. p'māt uestimēta.
 labores quēt. uigilie. **o** sicut. clamor
 iste uel ille inquietet. illud uel illud frigus
 m'curuet. constā m'urmu'zet. calor uret. ca
 put doleat. pectus ardeat. inflet' stoma
 chus. palleat uultus. infirmer totus. de
 fiat in dolore uita mea et aia mei in ge
 mitibus. ingrediat' putredo in ossibus et
 sub' me scateat. ut r'quiescā in die t'bulā
 cōis. et ascēdā ad p'lm actinctū nrm. Que
 sit iustozū gloria. q' gūdis scōzū leticia. cū
 unaqueq' facies fulgebit ut sol. cū ordi
 mb' distinctis dñs p'lm suū in r'gno p'is
 sui cepit r'cēse. et merit' atq' opibus sin
 gulozū p'ma p'missa r'stituet. p' t'rems ce
 lestia. p' t'palib' sēpit'na. p' modias magna.
Puēa cumula felicitatis ē. cū dñs adducet
 scōs in uisione p'ine glorie. et faciet in
 celestib' q'sedē. ut sit deus omnia in omib'
O felix iocūditas. o iocūda felicitas. scōs

unde tu scis esse. sem deum vide. et deum in
 etiam habe. et ultra hoc toto desiderio de
 sidemq. hō sedula mente cogitemq. ut ad eos
 ato puenire valeamq. Si queas quō istud fi
 si pōt. uel quibus meritib. uel quibus auxilijs
 Audi. res ista pōita ē pōtate faciētib. qm̄ rē
 nū celozū vnm patit. Regnū celozū o hō aliud
 nō queit pōtū q̄ tempm̄. Tātū valet q̄tū habes
 te da et habebis illud. Quid turbais de pōtō.
 xpūs semetipm̄ tōdidit in mortē. ut queeret
 te rēgnū deo et pōt. Ita temetipm̄ da. ut sis
 rēgnū eius. Ac nō rēgnēt pōtō in tuo mortū cor
 pe. s̄ spūs in acq̄sitiōe vite. O aīa mea re
 uitam̄ ad ciuitatē celestē. in q̄. scripti sumq
 et aues decreti. Sicut ergo aues scōrū et
 domestici dei. sic et hēdes dei. cohēdes at
 xpi. Desidemq. inclitā vrbs mē salūtate
 mōtū q̄sidiere possibile ē. Dicamq. ergo cū
 p̄p̄a. O q̄ glorioza dca sūt de te ciuitas dei
 Sicut leticiū oīm habitatio ē in te. fūdais ex
 ultatiōe vniūse terre. Nō ē in te senectus
 n̄ senectutis n̄scia. nō ē manq. n̄ claudq.
 n̄ gibbosq. n̄ deformat. dū omēs occurrūt in
 vniū p̄fōm. in mēsuzā etatis pleitudis xpi.
 Quid hac vita beatq. ubi nō ē paup̄tatis me
 tus. n̄ egritudis inbeallitas. nemo ledit. n̄
 at. nemo. nemo iūdet. cupiditas exardesc.
 at nulla. nullū i desiderio tibi. nulla hōris a
 p̄tatis pulsat ambitio. nullq. ibi dyaboli metq.

Insidie demonū nulle. tior gehēne pcul.
mors neq; corpis neq; aie. s; imozlitate mune
viciāda vita. Nulla est tūc vsq; quaq; discordia
s; aicta qsona. aicta quēcia. et omī scōzū
vna est qcordia. pax aicta et leticia qmet
tūquilla sūt omīa et quēta. Iugis splendor
nō iste qui nūc ē. s; tāto claior qto felicior.
q; aictas illa ut legit nō egebit lumē solis.
s; dñs ompotēs illuābit eā. et lucina eius
ē agnus. vbi sū fulgebūt qī stelle in ppetu
as etintates. et sicut splendor firmamēta
qui erudit multos. Quia ppe nox ibi nulla
nulle tenebre. cōcursq; nubiu nullq. n; frigo
ris ardoris ue aspitās ulla. s; talis est re
rū tēpiss. quā n; oculus vidit n; auris audi
uit. nec in cor hoīs astēdit. nisi illozū qui ea
pfrui digni tuemūt. quozū noīa scripta sūt
in libro vite. Verū sup h; omīa choros ange
lozū atq; omī celestiu vitū mīuei. pziarchas
pphetas atq; omēs pntes nros vidē. Glorio
sa sūt h; s; mlto gloriosiq; ē pntē vltū dei ter
nē. mēūst p tū lumē vidē. supercellēs gloia
est. cū deū videbim; in seipo. et habebim;
in nobis quē cernē fims nō est

Anima insignis dei ymagie. illustris
silitudie. h; in se ex deo quo admone
at; sep. a; staē cū deo a; redie. si mota
fueit affi; b; ymo defū b; suis. Et nō
solū habet vñ rspirare queat in spē uenē. et
spem nre. s; etiā videt; h; vñ aspiare aude
at ad nuptias ubi. et cū deo nre fedus soa
ctatis. atq; cū grege angelozū dure suaue

iugū amoris. h' omnia fr̄t amor. si aīa exhi
 beat se filēm deo p volūtatē. cui filis ē p na
 turā. diligēs eū sicut dilcā ē ab eo. Solus ē
 amor ex omibz aīe motibz. sensibz atqz affū
 bz. in quo creatūa. et si nō ex equo p̄t r̄dē
 ductōi. uel fili mutua r̄ndē vicē. Amor ubi
 uenit ceteros in se t̄hit et captuat omēs
 affūs. Amor p se sufficit. p se placet et p̄
 ter se. ip̄e meitū. ip̄e p̄mū. ip̄e causa. ip̄e
 fr̄us. ip̄e usq. p amore quūgm̄ deo. Amor
 fr̄t unū sp̄m de duobz. amor fr̄t idē uelle
 et idē nolle. Amor fr̄t p̄us moēs q̄ponē.
 postmodū omnia que assūt tāq̄ que nō assūt
 q̄s̄dēre. tertio uerō loco fr̄t amor mūda cor
 dis acie supna et mēta q̄spicē. P amore p̄
 mū in sc̄lo bene gerūt̄ honesta. p̄modū ea
 ā honesta sc̄li q̄tēpnūt̄. ad extremū etiā dei
 mēta q̄spiciūt̄. Deus p̄r caritas ē. deq̄ filius
 caritas ē. sp̄s sc̄us amor p̄ris et filij ē h' car
 itas aliquid filē r̄quīt in nobis sc̄z caritatē qua
 uelut quadā affinitate q̄s̄gnūtat̄is ei soci
 em̄ et quūgam̄. Amor dignitatis r̄uenciā
 nescit. Qui amat p̄ semetip̄m accedit ad
 deū. familiarit̄ q̄ loquit̄ ei. nichil timēs nichil
 h̄sitās. p̄dit qd' uiuit qui deū nō diligit. Qui
 aut diligit. oculos suos sēp̄ habet ad deū. quē
 diligit. quē desideat. ī quo pascit. ī q̄ r̄p̄gnat̄

Iste talis sic deuotus. ita legit ita carat. et in
omnibus opibus est puerus et sic conspectus. quia
deus assit pueris ante oculos eius sicut ruca ad
est. Ita orat quia assumptus et presentatus ante faciem
maiestatis in excelsis throno. ubi milia mili-
um ministrant ei. et decem decena milia assistunt
ei. Quamquam uiuificat amor expugnat doi-
mitatem. mouet et emollit eam. et uolueat
cor eius. tenebrosa illuuiat. clausa reseruat. fri-
gida inflamat. ac mentem asperam et insubilem
et impacientem mitigat. carnales affectus appri-
mit. mores emendat. reformatur et uiuificat
spiritum. lubricos etatis motus atque lenes coher-
cet. haec omnia facit amor cum pueris est. Cum uero ab-
cesserit. ita incipit anima iace languida. ac si
catabo bullienti abstraxeris igne

M

Agna res est amor quo anima fiducia
licet per semetipsum accedit ad deum. de-
us assistit. adhaeret. deo familiariter praesentia
est. consulitque de omni re. Anima que amat
deum. nichil aliud potest cogitare nisi loqui. cetera
contempnit. omnia fastidit quaeque meditat. quaeque lo-
quitur. amorem sapit. amorem iudolet. ita amor
dei sibi eam uendicat. Qui uult habere noticiam
dei amet. frustra accedit ad legendum ad medi-
tandum qui non amat. Amor dei amorem anime parit
et eam sibi intedere facit. amat deus ut amet. Cum
amat nihil aliud uult quam amari. sciens amorem ipse
esse beatos qui se amauerunt. Anima amans cunctis
suis renunciat affectibus. soli manebit amor. ut

possit vidē in rēhibēdo amor. in reddēdo a
 more. et cū totā se effundit in amore. p̄tū
 est ad illud fontis p̄hene p̄fluuiū. nō p̄tū
 ubertate currit amor et amās. aīa et deus
 creator et creatūa. tamē si ex toto se diligit
 nichil deest ubi totū ē. nō timeat aīa que a
 mat. pauca que nō amat. **Aīa amās fert** *no amās*
 potes. trahit de se oīs. dissilat meīta. manes
 tati oculos claudit. apit voluptati. ponēs in
 salutari et fiducialit agēs in eo. **Amorē amā**
 seredit. et excedit a corporeis sensibz. ut se
 se nō sentiat. qui deū sentit in mēte sēp pōt.
 hō fit cū mēs ineffabili dei illecta dulcedie.
 quodāmo se sibi fruāt. ymo rapit atq; elabi
 t a semetipā. ut deo fruāt ad locūditatē.

Amor dat familiaritātē dei. familiaritas au
 sū. ausa gustū. gustus famē. **Aīa** quā tangit
 amor dei. nichil aliud p̄t cogitāe. nil deside
 rat. frep̄t suspirat dices. Sicut cervus desi
 deat ad fontes aquarū ita desideat aīa me
 a ad te deus. **Amorē** uenit ad hōiēs et frūs
 ē hō. **Amorē** deus inuisibilis. suus seruis frūs
 ē similis. **Amorē** deus vulnēatq; ē p̄t de
 lecta nrā. **Puta** et firma r̄quies ē infirmis
 et p̄dribz in vulnēibz saluatoris. securus
 illic habito. patet in vistrā p̄ vulnēa. q̄q;
 in deest usuzpo in ex vulnēibz dñi mei.
Am mē affluūt. nec desūt forānia p̄ que
 affluāt. p̄ forānia patet in archanū cordis

patet in magnū pietatis sacramētū. patent
viscera miē dēi nri. in quibus visitauit nos ori
ens ex alto. vulnera xpi plena sūt mīa. plena
pietate. plena dulcedie et caritate. **F**oderūt
manus eius et pedes. latus eius lancea pfo
rauerūt. **P** hos riuos licet in gustare. q̄ suauis
est deus meus. qm̄ riuē suauis est et mitis et
multe miē omnibus iuocantibus eū in veritate.
omnibus inq̄rentibus et maxie diligētibus. Co
piosa r̄dēptio data ē nobis in vulneribus salua
tionis nri. Magna multitudo dulcedis. plenti
do grē et p̄f̄t̄o virtutis. **C**ū me pulsāt aqua
turpis cogitatio. r̄t̄ro ad vulnera xpi. **C**um
me p̄mit caro mea r̄cordacōne vulnerū d̄m
mei r̄surgō. **C**ū dyabolus pat̄ in insidias
fugio ad viscera miē d̄m mei et recedit a me.
Si ardor libidinis moueat mēbra mea r̄cor
dacōne vulnerū filij dēi extinguit̄. **I**n oī
bus adūsitatibus nō tucis tam efficax r̄me
diū q̄ vulnera xpi. **I**n illis dormio securus
et r̄quiesco intrepidus. **X**p̄s mortuus ē p̄
nobis. nil tā ad mortē qd̄ xpi morte nō sal
uat̄. **T**ota spes mea in morte d̄m mei. mors
eius meritū meū. r̄fugiū meū. vita mea et
r̄surrectio mea. **M**eritū meū misericōdia d̄m.
nō sū meriti t̄p̄s q̄ diu ille misericōdiū nō
fuit oblitus. **E**t si miē d̄m milie. multus
sū ego in meritibus. **Q**uāto ille potētiōr est

Nota

115

ad saluandū tāto ego sū pauor. **P**ertam pām
 gñ de et multozū sū m̄ q̄stus delictozū. s̄ nec
 sic despo. qm̄ ubi sup̄ habūdauit delicta sup̄
 habūdauit et grā. **Q**ui de uena peccozū suo
 rū despat. negat deū eē misericordē. **M**ag
 nā iuziā deo fāt. qui de eius m̄ia diffidit
 q̄m̄ in se ē. negat eū h̄re caritatē ueritatē et
 p̄tātē. in quibus tota spes mea q̄sistit. s̄z in
 caritate adoptōis. in ueritate p̄missiōis. in
 p̄tātē r̄dēptōis. **E**stōt̄ murmuēt iā insipi
 ens cogitatio mea q̄tū uolucit dices. **Q**uis
 em̄ es tu. aut q̄ta eīt gloria illa quibusue
 melius illā obtinē spes. **E**t ego fiducialit̄
 r̄udebo. **S**cis tui credidi. qz in caritate minima
 adoptauit me in filiū. qz uerax ē in p̄missi
 one. qz potēs ē in exhibitiōe. et licet ei
 facē qd̄ uult. nō possū t̄rei multitudme
 peccozū. si morz dñi in mētē fucit. qz peccā
 mea illū p̄mte nō p̄nt. **C**laui et lancea
 clamāt in q̄ uē r̄cōsiliatus sū xp̄o si eū a
 maues. longinq̄ aperuit michi lancea la
 tus p̄pi. et ego intraui et r̄quiesco ibi se
 curus. **Q**ui timet amet. qm̄ caritas foris
 mittit timorē. **N**ullū tā potēs ē et tā ef
 ficax r̄mediū q̄tra ardorē libidīs. q̄ morz
 dñi mei. **E**xtēdit brachia sua in cruce. et
 expādit manus suas patris in āplexus
 peccozū. **I**nt̄ brachia saluatoris mei. et vi

uē volo et moi cupio. ibi sentus decāto.
Exaltabo te dñe qm̄ suscepisti me. nec
delectasti inimicos meos sup me. Salua
tor n̄r inclinauit caput in cruce ut oscula
daet dilectis suis. Torrens deū osculam̄ quo
ciens in eius amore p̄p̄gn̄. O aīa insig
nata dei ymagine. r̄dēpta xp̄i sanguīe.
desp̄osata fide. dotata sp̄i. ornata v̄tutib̄
deputata cū angelis. dilige illū a quo m̄
tm̄ dulcā es. m̄tēde illi qui m̄tēdit tibi. Que
quentē te. ama amatozē tuū a quo amais.
cuius amorē p̄ucta es. qui est causa amoris
tui. Ip̄e meritū tuū. ip̄e ē p̄m̄iū tuū. ip̄e
fructus ip̄e usus ip̄e finis. Esto sollicita cū
sollicito. cū vacāte vacās. cū mūdo mūda
cū sc̄o sc̄a. **Qualē te paucis deo talis o**
porteat ut appareat tibi deus. Suavis et
mitis et multe m̄e. suaves et dulces. hūi
les et misericordes requit. Alma illū qui
eduxit te de laai miserie et de luto fecit.
Elige illū amicū p̄ omnibus amicis tuis.
qui cū omnia subtracta fuerint solus tibi fi
dē seruabit. In die sepultūe tue cū omēs
amici tui r̄cedēt a te. ille te nō dēlm̄quet.
sed tenebit̄ a rugiētib̄ p̄atis ad estam.
atq; p̄ducet te p̄ ignotā r̄gionē. p̄ducet
te ad plateas sup̄ne syon. et collocabit

Rō

734
ibi cū angelis ante faciē maiestatis sue
ubi audies illud angelicū melos. ibi est
canticū leticie. vox exultationis et salutis.
gratū actio et vox laudis. atq; alleluia pe
tū. Ibi est conuulq; felicitatis. supereminēs
gloria. superhabūdās leticia et omnia bona.
Dānā mea supbia ardet. desideria vehemē
t. ut possis puenire in illā ciuitatē supernā. de
quā gloriosa dca sūt. in qua sicut leticiū
sūm habitatio ē. Amore potes ascēde. amā
ti nichil difficile nisi impossibile. Dānā que
amat. frequē ascendit et currit familiarit
p plateas celestis iherlm. visitādo illos pū
archas et pphetas. salutādo aplos. admiran
do exatus mīm et cōfessorū. choros ugi
nū speculādo. Celū et omnia que in eis sūt
nō pnt dicē nisi ut amē te deū meū.
Dānā mea si uis amari a deo r̄forma in te
ymaginē dei et desiderābit te. Consilio
nāq; t̄mitatis scē. ad similitudinē et ymagi
nē suā te fecit creator tuus. quod nulli
ex alijs creaturis donauit. ut tāto arde
as cū diligēs. q̄to mirabilius conditā te
ab eo diligēs. Considerā ergo dignitatē tuā
qm̄ sicut deus ubiq; ē totus. omnia uiuificās.
mouēs et gubernās. et sicut deus ē uiuit
et sapit. ita et tu scūdū modū tuū es ui
uis et sapis. Et sicut in deo tres p̄sone

sūt par' et filius et spūs scūs. sic tu habes tres
vies uel dignitates id ē intellōm memoriā et
volūtate. Et sicut ex patre gnat' filius et ex
utroq; pcedit spūs scūs. Ita ex intellōi ge
neat' volūtās et ex hys ambobus pcedit
mēoria. Et sicut deus ē p' deus ē filius
deus ē spūs scūs. Et tñ nō tres dñi s' unus
est deus et tres p'sone. Ita tuā ē intellōis
aīa ē volūtās aīa ē mēoria. et tñ nō tres aīe
sed vna aīa et tres vies. Et quibus aīe vibus
qī excellētiōibus iubem' deū dilige. ut diliga
mus eū toto corde. tota aīa tota mēte. tota vo
lūtate tota mēoria. h' ē toto affcū sine defcū
cū discretōnis intellōi. nec solus sufficit de
eo intellōis ad beatitudinē. nisi sit in amōe
eius volūtās. ymo hoc dico nō sufficit nisi
mēoria addat'. q' semp in mēte volentis et
intelligētis maneat deus. ut sicut nullū p't
ēē momētū. quo hō nō utat' uel fruatur de bo
nitate. ita nullū sit momētū. quo eū pntē
nō habeat in mēoria. **I**ntellige dignita
tē tuā nobilis creatura. q' nō solū insig
nita es dei ymagine. verū etiā decora
ta similitudine. Sicut em creator tuus qui
te creauit ad similitudinē suā. ē cūctas bo
nus et iustus. suauis et mitis. patiens et
misericors et cetera insignia que de eo legi
tur. ita tu creata es ut hēas cūctatē. et mū
da et pulchra decora et mitis et hūilis eēs.

Quātas vñtes plus in te habueis. tāto p̄m
 ius deo eis. et maiorē tui p̄ditoris gēris
 similitudinē. Quid maius hñs tibi facē potuit.
 q̄ q̄ ad similitudinē suā te condēt creator tu
 us. et eisdē vñtibz q̄ uestimētis te ornat
 quibus ip̄e ornatus ē. Attēde ergo p̄mo
 diligēt cōditōis tue excellētiā. et vneā
 dā s̄tē t̄m̄tatis ymaginē in terra. Agnosce
 hōrē similitudinis diuic ad q̄ creata es. et
 h̄c stude nobilitatē morū. exatationē v̄tu
 tū. p̄miorū dignitatē. ut q̄n appaēbit tūc sic
 filis ei appaēre possis. **S**ilis em̄ silēm quērit
 et qualē te paucis deo. talis n̄tario ē ut
 appaēat tibi deus. **S**i ergo naturā et pul
 critudinē tuā in te r̄paueis. ḡcupiscet rex
 decorē tuū. q̄m ip̄e est dñs deq̄ tuq̄ aūq̄
 et sponsus et filius et frat̄ tuus. ip̄e em̄
 dixit quicūq̄ fecerit volūtātē pat̄ris mei q̄
 in celis est. ip̄e meus frat̄ soror et mater
 ē. Audi quō vñtis et sapiētia pat̄ris filius ē
 pat̄ris. volūtās hōis nichil aliud ē q̄ quedā
 p̄les mētis. **S**i ergo eadē ē volūtās tua
 et volūtās pat̄ris. idē filius tuus et filius
 pat̄ris tui. **V**eritas sapiētia et volūtās corde
 cōcipit̄ et ex corde gnāt̄. **S**i ergo idē vis
 idē sapiis q̄d pat̄. cū filiū habes. quē pater
 In te ē vñtū tu sis pat̄. an mat̄. an potius
 vñtūq̄ et pat̄ et mat̄. nō tuo meito sed

Dono dei potes nāq̄ eū gignē in corde tuo
et in corde alieno. potes eū cōcipē a cor
de tuo et ab ore alieno. **I**ntellai gignitur
cōsensu q̄cipit^r affrū nutrit. **N**ō ueritate
intelligis. uel aliū intelligē facis xpm̄ gign
is. nostri uolūtate dei consenti ei et cōce
pisti. qm̄ gignis es. pat. qm̄ cōcipis ē m̄
amādo p̄curis. opando nutritis. **S**ic in p̄tā
te cuiuslibz r̄l̄m̄quit^r si uoluerit. tātē plus
mat^r efficiat^r. **M**aledcā ergo sterilis que
nō parit. que talē filiū p̄ uoto h̄re potuit
Silit^r maledcūs qui nō gignit. nisi q̄ nō
eque in n̄rā p̄tāte q̄sistit. ueritate intelligē
et ueritati q̄sentit. nō em̄ ueritatē intelli
go semp̄ cū uolo. intellai autē semp̄ q̄scio
si uoluerō. **V**elle tñ nō possū nisi grā dei
fuerit meū. nulla em̄ huāna industria sine
grā dei. **E**x quo p̄m̄q̄ hō peccauit. natūe
bonū exiātū ē p̄ libidīs pit^r et arbitri
uigore. sed nō elōne ne nō esset m̄m̄ ut
emēdaemq̄ p̄tā. **I**n nobis nāq̄ manet
ad quēndā salutē arbitri uolūtās sed a
liud monēte de p̄ et tūtātē ad salutē.
ut uel eligamus uel sequam^r. p̄tāis m̄e ē
diuīe aspiciōi acquiescē. et que ad salutē
m̄am p̄tinet elige. et cōsequi diuī uerō mu
neis est. ut possimq̄ adipisci qd̄ sequēdo cu
p̄m̄q̄ cōsequi m̄e p̄tāis ē et ignaue ut la
bam^r. sollicitudis uerō m̄e et celestis pit^r

adiutorij ne labamur. **F**elix hō qui sic sapiēter
 ambulat ne cadat. aut si ceciderit statim rēsur
 gat. felicior uerō qui nunquam cecidit. felicissimus
 autē qui iam cum xp̄o regnat. **F**elix hō cui presto
 ē cū uoluerit h̄re filiū dei. **Q**uāta ē dignitas
 hōis filiū h̄re deū. **E**t quāta ē hūilitas sup̄otē
 nis h̄re hōiem prēm. **E**t quāta nobilitas aīe xp̄m
 h̄re sponsū. **S**c̄a ergo aīa et uei sponsi
 amica. ad dilc̄i sui aduētū summo cū desiderio
 semp̄ debet inlyp̄ae. et p̄ata atq; expedita
 ē. ut pulsātē amicū absq; ulla dilacōnis tūri
 a possit suscip̄e. et uocātā cū om̄i hylaitate
 occurr̄e. ne subito mom̄ate adueniēs. nūm̄q;
 p̄mptā et nūm̄q; oīcā eā iuemet. ne diu ex
 clusus diuīe prestolacōnis nullā molestiā
 sustineat. aliud autē ē cū ip̄o int̄e. atq;
 aliud ad ip̄m exiē. **I**bi aīa ad sep̄am re
 uertit. et cū dilc̄o suo usq; ad int̄ia cordis
 sui penetrabilia ingredit. huc ex sep̄am
 ducit et ad sublimia q̄tēplāda subleuat.
Quid nāq; ē eius int̄ie. nisi se totā in se
 p̄am colligē. **Q**uid uerō ē eius exiē nisi se
 ip̄am totā effūdē. **N**ichil ē inq; aīam cū
 dilc̄o suo in cubiculū suū ingredi. et solā cū
 solo morari. dulcedis q; eius p̄frui. nisi ex
 tiorū om̄i obliuisti. et in eius dulcedine
 sume et int̄ie delc̄ari. **S**e solā cū dilc̄o ui
 det. qm̄ exteriorū om̄i oblita. et p̄ia q̄side

ratione ad dilectionem dilecti sui desiderium pur-
get. Et ex his que in intimis suis quide-
rat. animam suam in eimodi affectionem inflammat.
et tam ex bonorum quam ex malorum suorum recorda-
tione. in gratam actionem insurgit. et hinc per impe-
sa gratia. hinc per indulgentiam veniam intime deuotionis
victimas persoluit. usque ad introitum dilectus
perducit. et in optimo collocat. quoniam ex intimo
affectu et super omnia diligit. Cogita quid sit.
quid in vita tua ardentius dilexisti. ardentius
concupisti. quid te iocundius afficiebat. ceteris
rebus quam omnibus perfidius delectabat. Considera
ergo si eandem affectionem violentiam. delectationem quam
habundantiam sentis. quoniam in summum dilectionis desi-
derium inardescas. quoniam in eius dilectione requiescas.
Sui dubium sit. per intimum illud tui dilectionis simum
necdum teneat. si intus dilectionis aculeus animam
tuam in diuisis affectionibus minus penetrat. te
perfidius exagitat. quam in alienis affectionibus a quibus
penetrare uel exagitare solebat. Sed si tantam
perfidiam uel forte validiorem dilectionem uel delecta-
tionem violentiam. in intimis tuis circa diuina per-
spexeris quam alias ex partibus fueris. uide si for-
te aliquid aliud sit in quo delectari uel consolari
possis. Scete quod diu possimus ex aliena qua-
cumque re consolationem uel iocunditatem concipere.
necdum audeo dicere dilectum tuum intimum arden-
tissimi amoris simum tenere. Satage festina tra-
here eum. adduc ad interiora et secretiora

cordis tui penetra quecumque es ad hunc huius
 moi aia. Quis enim neget intimū illud cordis
 huius penetrabile. tales excessus hęc seu obtinere
 posse. in quibus sum et singularis amoris vi
 olentia. cū a quid p̄ affectū influxerit. aliena
 orō delatōne auelli nō possit. Certe si ali
 cū aq̄ consolacōne queis. uel r̄cipis deū tuū.
 huius fortasse sume nōdū tñ singularit̄ dili
 gis. nōdū ergo in intimū p̄ducit nōdū in in
 timo collocat. Si ergo nō satagas introdu
 te eū ad intia tua. quō te credā uelle uel pos
 se sequi eū ad sublimiora sua. Certū ergo
 tibi sit quecumque es aia. q̄ dilectū tuū minq̄ di
 ligis uel minq̄ diliges ab illo. si ad theori
 cos illos excessus nōdū vōri uel vōntē nōdū
 sequi merueris. Quō enim p̄fē diliges vis
 nosse. qz sublimitas diuinarū r̄uelacōnū sit
 manifestū diuine dilectōis indicium. Aut nāq̄.
 Jā nō dicā vos seruos s̄ amicos meos. qz
 omnia quecumque audiui a patre meo nota feci
 vobis. Satage ergo deū tuū sume et intie
 dilige. et in omni hora in diuine q̄tēplacōis
 gaudiū. sumo cū desiderio anhelatē. Colli
 ge tempam ad temetipam totā. et in solo
 diuinitatis desiderio requiesce. Debet nāq̄
 omnia p̄fē et assidue sumorū q̄tēplacōi
 dedita. omni hora p̄gnacōis sue t̄mū
 et ergastuli huius egressū cū sumo desiderio

expectat. et ad diuine contemplationis specta-
culum quod in futura vita spectamus. animam suam sus-
pendit. et in huiusmodi expectatione vehe-
menti desiderio anhelat. ut id quod nunc videt
per speculum et in enigmate. tunc mereatur facere
ad faciem videre. **N**unc est itaque homini ad cor altum
ascendere. et per mentis excessum ex diuina reuela-
tione addiscere. quid sit illud per quod suspirare
et studere oporteat. et ad quale sublimitatis
habitum animam suam proponere et assuescere debeat.
Nam si semel ad lucifera illam angelice sub-
tilitatis gloriam admissus fuerit. et ad diuino
tum radiorum spectaculum intrare meruerit. quod
intimus desiderans. quod profundis suspirans. quod in-
enarrabilibus gemitibus cum qui huiusmodi
est putamus insistere. quod assidua recordatione.
quod iocunda admiratione inspectam claritatem cre-
dimus cum tractare. mente quod resoluere. illam de-
siderando. illam contemplando. donec tandem aliquando
in eandem ymaginem transformetur a clari-
tate in claritatem tanquam a diuino spiritu. **V**eritamen-
tium ab illo sublimitatis statu ad nosmet-
ipsos videmus. in ea claritate uel ueritate
qua prius prospeximus. ad nostram memoriam re-
uocare omnino non possumus. et quibus modis aliquando
in memoria teneamus. et quasi per medium ue-
lum. et uelut in medio nebule uideamus.
nec modum quidem uideri. nec qualiter
visionis apprehendere uel recordari suffragamur.

Et mirū in modū rīnscētes nō rīnscim. vi
 dētes nō vidēmq. aspiciētes nō aspiciēmq.
 et intēdētes nō intēdēmq. Donec iterū
 meditacōne assurgamq in q̄tēplacōne. a
 contēplacōne in admīracōne. ab admīracōne
 in mētis alienacōne t̄nsformem. ^{cōtēplacō} **U**erita
 tis in hac vita m̄choat. s̄ in futūa vita in
 q̄ p̄tuitate celebrat. p̄ ueritatis q̄tēpla
 cōne hō erudit. ad iusticiā. q̄sumat. ad glo
 riā. **G**ra q̄tēplacōnis cor ab om̄i mūda
 no amōe nō solū mūdat. s̄ etiā s̄ificat. et
 aīm ad celestū amōre inflāmat. **Q**ui di
 uīa inspīacōne ad q̄tēplacōnis grām p̄mo
 uet. quasdā arras future illiq̄ plenitudis
 accipit. **Q**ui sempit̄ne q̄tēplacōm uult va
 cāe. nōt̄ ē ut discat r̄quiescē nō solū ab
 opibus malis s̄ etiā a cogitacōibus sup̄fluis.
Multi siquidē et si sciāt vacāe ope. n̄ime
 tamē solet vacāe corde. nesciētes facē sab
 batū ex sabbato. et ideo nō ualēt implē
 qd̄ dicit̄ in psalmo. vacate et uidete qm̄
 suauis ē dñs. **V**acātes siquidē corpe. sed
 uagātes ubiq̄ corde. **R**e q̄q̄ mēt̄ uidē
 q̄ dulcis ē dñs. q̄ bonus isrl̄ deus h̄ms qui
 recto sūt corde. **I**nde ē q̄ hostes deridet
 sabbata eorū. id ē ip̄a sue uagacōnis o
 cia in cogitacōnes iuniles p̄trahūt. et
 p̄ deuīa queq̄ uago incesso sine r̄spāū

pueris passu huc illucq; vagat^r. Aia eo
ru semp in diuisa rapit^r. et nuc in hac pre
nuc in illa discurredo. ma agilitate in q
tra agit^r. Sic q; diu sub egens mundi huius
elemens viuimq;. desideria ma ut gau
dia ma extēdimq;. qz infinte plura sūt
que cupistimq; q; in hac vita qprehēde
possimq;. Beata aut illa supnozu spūū
multitudo. sua desideria ultra gaudiozu su
ozū plenitudinē nō extēdit. que felicitatis
sue firmitatē uel immēsitatē dno cō
phēde nō sufficit. Est aut eozū gaudiū
nō solū de qteplacōne creatoris. sed e
ciā de qteplacōis ei creaturis. dū em
deū mirabile in omibus opibus suis iue
niūt. q; mirū si ubiq; uenēdo mirant^r
magnalia eius que diligūt. Inueniūt utiq;
nō solū in creaturis incorporeis vñ miran
t^r et vñ creatorē eozū uenēant^r. Hec at
om̄ia iugit^r qteplāt^r. cōteplātes mirant^r.
mirantes letātur. letātur de diuina qte
placōne. cōgratulāt^r de mutua uisione.
letāt^r in vru corpaliū speculacōne. Disca
m̄ et nos qteplantes mirari. mirantes et
qteplari. quō illi supme beatitudis tues
om̄ia que sub ipis sūt indefinēt^r aspi
ciūt. om̄q; que sub alto uidēt. rōne et
ordmē qphēdit. quō de mutua societate

indissolubiliq; caritate in infinitū gaudet.
 quō in illa diuīe claritatis visione insatiabi-
 lit' inardescat. nichil ē iocūdia. nichil uti-
 lius grā q̄tēplacōnis. q̄to amplius in ce-
 lestū q̄tēplacōne delcāris et delcāndo mia-
 ris. tāto libētius imozais. tāto diligētius
 p̄sautais. p̄fūdus illūariis. semp̄ tuemes
 in illis q̄ mēris et vñ delcāris. Nūq̄ ē
 copiosior materia admīandi. et nūq̄ vtili-
 or causa delcādi. In hīs q̄ semp̄ sit tu-
 a admīatō. tua delcācio. nec natē sit alia
 p̄ alijs querē. et p̄ vāia huc illucq; cogi-
 tatiōnū euagatiōne distūere. Deū nāq; cog-
 nostē plenitudo sciē ē. et plenitudo huius
 sciē plenitudo glorie ē. cōsumatō vō
 grē p̄tuitas vite. Ad huius autē sciē ple-
 nitudinē. opus ē intima potius q̄pūctōē
 q̄ p̄fūda iūestigatiōne. suspirijs q̄ argu-
 mētis. crebris gemitibus q̄ copiosis argu-
 mētatiōibus. lacrimis q̄ s̄m̄is. orōē q̄ lā-
 one. grā lacrimarū q̄ s̄m̄a l̄rarū. celest-
 tū potius cōtēplacōē q̄ t̄restū occupatiōē

*Explicit lib' bti' aug' de aspiciōe hoīs ad deū
 Incipit titulus de pusillitate*

*Explicit lib' s̄c̄ti p̄ris n̄ri aug' r̄ponē q̄ de aspiciōe hoīs ad deū
 incipit tractatulus de pusillitate*

Ovi pusillanimis ē et pavidus cui
sibi debet a mino timore. Si enim cor
suum et ualia sua sequitur ad desperatio-
nem uel minima metus deiectionem
pueniet. Timor utilis est duris et
dissolutis atq; rmissis. q̄ timor terret et auf-
tedit a peccato. Timoratus uero et pavidus si
accedat timor magis ad peccatum eos adducet
vñ quā se debet magis ad consolationem seu
dulcia. ita grā q̄ris curat. et frigidis fri-
gida calidis tyant. et calida frigidis. Saul-
tus uero est qui calorem calori. et frigus fri-
gori adiicit. Ortus irrigat siccitatis tpe.
sed satis q̄plutus nō amplius irrigatur s̄
focis aqua educit. Qui uero sit excole
ortu suū. ineptū ē si nescit excole aiam
suā. q̄ aia plus ē q̄ ortus ymo q̄ corpus.
In temptatione q̄ tū de a quo peccato temptam
seu impugnam. semp grā obice debem.
Sic q̄questi sūt demones de quodā mo-
cho q̄ eos q̄fidet. q̄ tū ipi uellet cū ex-
tolle ipse se dep̄mebat. et tū cū in des-
patione uellet mitte ipse se ad spē eri-
gebat. Aliqui p̄ cordis pusillanimitate
putat se despare cū nō desparant. Senti-
ūt enim motus desperationis p̄ pusillanimita-
te cordis. et hūc sensū putat cōsensū.
Sed q̄tūcūq; sentiat. etiā si quasi opant
hac temptatione. q̄ diu rō q̄dicit nec sic
q̄sentit caritate nō amittit. Ignis qui

in die ardet. in nocte operiri cineribus so-
 let. a quibus ita extinguitur. ut mane al-
 terius diei tamen sicutilla aqua inveniat. que
 dum quiescit licet lateat invenit. et de ea
 de ignis tam vehemens fluit plus reparatur.
 hec est sicutilla caritatis. que perpetuo operi-
 tur tentationibus. si intentio huius maneat in ipsa
 ut adhaerere deo et nullatenus absentiat acui
 mortali. vivus remanet ignis caritatis. qui per
 ea ab hac sicutilla ad tantam magnam ignem
 reparatur ut plus. **Sic** dico de omni tenta-
 tione carnis delationibus. sed secundum sensum
 rationis et voluntatis anime non carnis. Duplex
 est enim voluntas in homine siue duplex lex
 sicut dicit apostolus lex carnis et lex spiritus
 Et ipse apostolus dicit se concupiscentem secundum
 legem carnis et carnis delationem contra vo-
 luntatem. Et ideo quod quod ita concupiscebatur
 volebat et quod voluntatem hoc sua faciebat
 sed dicitur ego non operor illud sed
 quod habitat in me peccatum. Ita si tu tenta-
 tione carnis concupiscentia vel desperatione vel
 invidia vel alio peccato. quod diu ratio non voluit.
 non agis illud nec iudicabis secundum peccatum
 concupiscentiam. Et quod mirum si duplex sit volun-
 tas in homine et altera imputetur. cum in re-
 ceptore nostro duplex fuerit voluntas.
 una qua voluit passionis calicem a se

52m
triferr. et alia qua voluit pati. Igitur te non de-
iciat carnis voluntas sed voluntas spiritus. Igitur
res deo adhaeat et non cedat. Tene exemplum mu-
licis nequam quam nunquam vir suus potuit cogere ut
silet. que pueri in sceno et tota coopta et
inclusa. cum inquit vir an adhuc silet. tu
dit versa facie ad eum se adhuc non sile. I-
ta et tu totus coopta sceno temptationis et
quoluta. dic adhuc non sileo adhaendo deo.
et retineas bonitatem sicut illa malitiam. Im-
plius dico si temptaris despectu uel inuidia
uel blasphemia uel carnali uel spirituali ali-
quo peccato. quantum per alios temptaris tantum per alios
mentis si legitime certas et temptationis fueris.
Duplex primum habebis quod alius simplex sit
habituarius. Et quantum ad quod peccatum temptatus fueris
amplius et eius delectatione fatigaris tanto ma-
gis remuneberis si non consentis. Et quod in
tali statu cum aliquis temptatus contingit. ut mul-
ta venialia committat ex ipsa temptatione.
Secundo contingit ut pena illa quam sustinet
in resistendo. delectat penam debitam venia-
libus ex una parte. et alia parte mentem au-
geat. Sensus itaque peccati siue temptationis
non inquit homines nec a caritate deicit quod diu-
ro non consentit. ita quod deuotioris sensus id
est consolatio gratie non fuerit homines perfectum. nec sub-
tracta habet eadem consolatio fuerit imperfectum. sed
paucis potest esse in caritate. et ille qui consolatione

141

fructus. et ille qui hoc perdat. immo magis per
ditur potest ille fructus quam ille carere hoc. et
si minus de hac gratia confidit et sui cogniti
one negligat. non sit per hoc quam deo vi
timor. sed timorior in timore. quod tunc facit minus
humiliatus et male confidetur. **A**vidus vero
a gratia sine laboribus quis aido corde agat
quod equit. illi devoto vel forte profectus. et
magis in hoc statu devoto merebitur si ualde
laborat et per accipienda gratia conetur. **S**edcat
ergo uix uia et medietur lumine gratie. et quod
uis turba malorum cogitationum dicat ut ta
teat. tamen magis ac magis clamet et sic lu
mine hoc a christo recipiet. et magis erit ei mei
torum et salubre sic gratiam accepisse. **O**ro
talibus anime non est pura sed dura. sed quibus non
sit dulcis tamen est fortis. dum apud deum tamen potest
optime fortitudinis et dulcia quod tamen dulcis et
devota. et sicut dicit bernhardus super ieremiam. **D**e
lecturis in domino et dabit tibi petitiones cordis
tui. non est hoc deum de affluente sed de exortio.
Ille bene hoc implet qui conatur delectari. et si
non pergit ad hoc ut delectetur. et uiliter hic a
git quam ille qui delectationem peripit. non ergo se
quatur a quibus experimentum delectationis. nec se
nidum hoc se credat exaudi. sed secundum
iudicium romis. quod si accipiat hoc quod frequenter uen
at et perseuerant petat. **I**te sunt duo quorum
aliter maiorem confidenciam et aliter minus heant

et attingit q̄ ille q̄ maiore cōfidentia habet p̄
clinet magis et inferior sit. q̄ cōfidentia eius
est de ignorātia sump̄ia. et q̄ ignorat
ad q̄tū teneat. **U**t uero ē in inferiori sta
tu. q̄ trepidatio ipsiq̄ ē ex cognitiōe in
firmitatis ul' ip̄fōnis. et q̄tū hūc p̄ hū
ilitate timet et trepidat. tāto an̄ iudici
ū dei securior astat. q̄ seip̄m discussit
et iudicauit. **I**ta q̄m̄q̄ ē cōfidentia nō bo
na. et timor securior et deo vicior. **I**te
scrupulositas nō ē bona. q̄n̄ a quib' de leui
bus pctis ul' q̄n̄q̄ actōe. tā scrupulosa habz
cōfidentiam. q̄ qd' nō ē pctm̄ ex se pctm̄ fit p̄
scrupulū cōfidentie. **Q**uid q̄ em̄ q̄ cōfidentiam est
pctm̄ ē. nec p̄t p̄ape grām qui talē habz
cōfidentiam de pctō mōrtali. q̄ nō habitat deus
in mala et in inquietā cōfidentia s̄ in pacata.
q̄ in pace fr̄us est locus eius. **I**te sūt q̄
qui talis dispositiōis et natiōis. ut cū psal
mū legēnt semp̄ eis videt' q̄ m̄na bene
id dixerint. vñ fr̄e q̄t' id r̄petē volūt. **E**t
itē cū cōfessi fuerint nō sufficiat cōfidentie sed
semp̄ in scrupulo sūt. **S**ed utile ē talibus
q̄ quidq̄ semel dixerint illud nō r̄petāt.
sed sicut dcm̄ ē r̄linquāt. q̄ p̄ceptū ecclie
nō obligat ad aliud q̄ ut hore dicāt. **I**
deo tñ nō tenet' eas utare. sup̄pōito q̄ ad
eas nōq̄ attēderit. sup̄pōito etiā q̄ in h̄
aliūde pctasset q̄tāt nō r̄itet. **D**icēdu
est eis q̄ nō scrupulosi circa mōra pctā
fint

Mota bene

142

sed breuit' illa in g'uali exponat. maiora
ues et in quibus p't ee piculu' cognosce
studeat et specialit' exponat. **Quedam** ead
cogitationes turpes siue blasphemie siue
luxurie ita no' sut' exponende sicut occur
runt. sed itimade tm' ut cofessor eas intel
ligat. nec timede sut' tales cogitationes.
p' delant sed cruciat. nec nre sut' sed
demonis q' eas suggestit et cordis oculis
obicit. vn' nec imputabunt' q' eam uexatio
pluimū cruciat. sed pluimū magis pur
gat q' maculat. **Quidq'** em' aliquē affli
git nec placet. no' facile ei in a'quo nocē
p't. **Quādo** igit' a'quis uel turpia talia
ut leuia frēpter ul' subtilia uellet q'fieri. et
cordis scrupulū in hō sequi ut hō faceret. nō
alio cordis parte h'zē posset. tāto uies in
nimo se dact. ut p' hō tēptādo eū affliget.
sicut canis cū latrat et ei panis picatur
ut latere desinat. nō p' hō cessat s' ap'ius
picentē latrādo p'sequit'. **Quātūq'** em'
p'te a'quis p'na ē ad malū ul' tēptat' se se
nt. semp' ibi q'ra opponat. si scrupulosq'
ē q'stā et libertati cordis studeat. **Si** ira
cūdius impetū et cōmōtōnē a'nm timeat
et t'nquillitati et māsfuetudī om'ibus mo
dis mēdat. **Si** impacēs ad p'fēda que
libet adusa. se p'aret et exēpla p'riū sibi
p'ponat. **Si** uehemēs et impetuosq' etiā

in defensione iusticie per impetum spiritus sancti se exte-
de metuat. et uerba sua moderari et comp-
me studeat. Demum omnia ad que uoluntas
cordis cum quodam impetu et uehementia fert
suspectum huius sensualitatis motum. et ab ea
que dormit in sinu tuo te custodi. Ita semper
mulierem tuam id est sensualitatem tuam subditam
habe. nec eam tibi dominam permittas. quia si mu-
lier huius potestatem habuerit. gratia est uisus suo id
est rationi. quam si non uales cogere ut dominus ta-
ceat et subdita sit. semper tamen ei resiste et
pugna huius reputabitur per uictoria. semper enim
obuiare malo est bonum. non solum uicisse. primo
magis uale est pugnam diuini ducere quam a-
cibus perualere. quia amplius premabitur qui di-
uinus et laboriosus decertauit. Non est
tamen pugna optima tanquam amicum periculum sed
si uincit patietur ferenda est. In nomine illius
qui non patitur nos temptari super id quod possumus.
sed fiat cum temptatione peruenit ut possumus
sustinere. Qui demum supplicamus ne nos in
ducatur in temptationem. quod nobis preare dig-
netur Christus ihesus. Qui cum patre et spiritu sancto
sit honor et gloria in secula seculorum amen

Beati au

in nomine
et eo cauti
et ore. et
mice ad la
corde in re
et emittit v
nosam ad q
nisi et actio
et uoluntate
et certo
mortalitat
militaris
necesse huius
causa. huius
ille autem tunc
et spectat a
huius uiciorum
mortalis quod
reus rea gra
et in dies cub
saluare huius
et saluifere
mortalitatem ad
omni sui deo
et emittit uul
mortalis: nec la
ualis suis sibi

Sermo beati Augustini epi in septuagesima de alleluia

Quomā voluit dñs ut in die qua p
 mprantes pñe dies alleluia lau
 dendū ē. solito si zqñq̄ quēnve q̄.
 dignū videz̄ ut de alla caritati vñe
 aliquid loquamz̄. ita tēne ut nos
 ades ad se trahat auditas audien
 di. et discendi ea que nō nostis. et
 nō sūm vobis oner. si de hys aliqua
 dicā q̄ nostis. hactenus nāqz̄ ipm̄ alla cotidie cantavi
 m̄ et eo cantu cotidie delectati sum̄. et in hoc cō
 sonātes ore. et ḡficiantes corde. ephortabamur
 nos invicē ad laudandū dñm. Et in hoc quidē tpe pe
 grinatiois n̄re ad solaciū viatici dicim̄ alla. nō
 nobis canticū viatoris ē alla. Tendim̄ at p̄ viā
 laboriosam ad quietā patriā. ubi remotis omnibus
 laboribz̄ et actioibz̄ n̄ris nō remanebit nisi alla.
 Intem̄ vō in hac laboriosa via certo tpe alla canē
 dū est. et certo tpe mēmittendū. q̄a in hac varie
 tate mortalitatis n̄re habem̄ tpa ploratiois. et
 tpa iubilatiois. tpa quidē ploratiois p̄ peccatorz̄
 penitentiā. tpa vō iubilatiois p̄ iustificatoz̄ indul
 gentiā. Nostis aut. q̄a alla latine dicitur laudate
 deū. Ille aut tñ secūds deū laudat. qui nō habet
 unde displiceat ei. **Q**uā vō in hac laboriosa via
 sordibz̄ vicioz̄. et pulve terrene ḡsatiois. infra
 ē mortalis quā gerim̄ tunica n̄ra. et ḡsensu et
 neglectu vea ḡminat ḡsā n̄ra. om̄bz̄ modis n̄cē
 ē ut sordes culpaz̄ lauem̄ in flumē lacrimaz̄.
 et pulverē terrene ḡsatiois tergem̄ ut exiciam̄
 manū salutiferę ḡpimctiois. donec p̄ abstinentie
 ḡficiatōem. idē carnis maceratiōe. tunica n̄ra
 pristini sui decoris recipiat colorē. **I**nterī sileat non
alla canticū iubilatiois. q̄a nō ē speciosa laus i ore
 peccatoris. nec laudator. ille p̄t deo placez̄. qui p̄n̄q̄
 in malis suis sibi ip̄i noluerit displicez̄. Vos autē

q̄sañz māz̄ interrogantes. et secreta cordis n̄r̄
p̄teritoz̄ recordacōne p̄scrutantes. q̄a multa ibi
inuenim̄. unde nos deo displice scilicet. n̄r̄
Eut ea p̄ que displice. delere studeam̄ p̄ p̄m̄az̄.
ut ei itez̄ place valeam̄ r̄cōsiliari p̄ indulgētia.
Et q̄a rex mortifere q̄fusiois p̄ p̄m̄ nos captiuas
a gremio matris n̄r̄e syon longe abduxit
sup̄ flumina babilonis. ideo ibi sedim̄ in cinere h̄u
liacois. et fleim̄ in calicio q̄tracois. et ob hoc
~~in terra n̄r̄a~~ **atta** qd̄ cantabim̄ in terra n̄r̄a.
Quo em̄ cantabim̄ cantici d̄ni in terra aliena.
Sileat n̄q̄z cantici angeloz̄ in cetero lugentiu
p̄ccatoz̄. tunc laus sp̄ualis leticie in fletu penitē
cialis tristicie. nō resonet melos cuius in celo
gaudentiu. int̄ cineres et alia captiuoz̄ in
tra aliena lugentiu. q̄ndo sup̄ flumina babilonis
in salicibz̄ suspendim̄ organa n̄r̄a. septuaginta
diebz̄ p̄ annis ieiunys. et fletibz̄ inactantes
corpa n̄r̄a. don̄ breuiatis penitēcie diebus
et relaxata captiuitate. x̄po d̄ni q̄ro iubente
reducte gratia nichilomin̄ salute. sub d̄nica passioe
et cruce. occurrant̄ ei cū **atta** ab inferis resur
genti. eiq̄ deuicta morte. et triumphato dyabolo.
cū angelis **atta** cantem̄. reuertentes reuertenti.
Ad hoc etiā p̄tinet qd̄ in diebz̄ vela in ecclesijs appē
dunt. ymagines s̄re opunt. s̄ra s̄toz̄ oppansis
velis a choro cantoz̄ intercludunt. p̄t̄i eque it̄
positis velis sepant. ois q̄ cultus s̄uarij lugubri
facie p̄mittit. Et quare hoc. Unde hic ritus.
ut qd̄ sibi vult. ut qd̄ p̄dest religio. Aduertite fr̄es.
Nō istud carlis sapiencie admittit r̄cō. nec ut
quidā falsi xp̄iani desipiūt. vana q̄sumit ad r̄e
cio. sed dictante sp̄u s̄to hec nobis data ē obserua
cia. ut ex recordacōe p̄teritoz̄. qd̄ sibi agendū sit
discat s̄ra ecclesia. et sicut in ceteris. sic et in hac re

mittentibus

caroz̄ r̄hoz̄ ab aspectu

nebulosus futuri heretici. nichil hic esse supstitiosum
 qd catholica tenet fides vere religiosum. Unde hoc pba
 bing. **putadite.** Auctentica patrum tradicio q huc
 ritum nobis instituit. ea q antiquitus in typo futurorum
 gesta sunt. ad memoria rediit; et ex hys quier
 figura attingebant illis. et scripta sunt ad correptionem
 magis hoc intelligi voluit. qd sicut antiquus ille he
 breoz patus. p enormitate et impietudinem
 scelez. a natali solo. et in sinu matris ibidem cap
 tuatus. et p manu regis babilonis a carminibus
 templi. et cautibus syon alienatus. amisit vocem gau
 dii. et chorum leticie. uocem sponsi et sponse; ita
 nos p manu regis pfecte confusiois. patando cap
 tuati. a statu et rectudie xpiane religionis.
 et abducti in longinqua a deo regione peccoz
 ad dedua luxurie. et fluxum carnalium voluptatum.
 q sunt flumina babilonis: merito excludimur a visio
 ne pnoz. no possumus in terra aliena resonare
 verba spualium cantionum. ciuitate no debemus alta
 supne iocunditatis. nec anglicam ym dnce nati
 tatis. donc ysope pntencie agssi. et cordis gtrio
 ne. et carnis afflictioe mudati. nec cyro iube
 te. s p^o red in mente libertati. p via saluatis mie.
 reuersi ad patriam saluatoris gre. iterum merentur
 vide facie pnoz: iterum ciuitate alta. et cetera
 carmina angeloz. **Et** qm diu ista faciemus.
 Certe ois pccatrix aia spalis singulis diebus:
 ois pra ecclia generaliter. singulis annis. qd diu
 in hac carne uiuemus. **Quare** hoc. **Nonne**
 sufficet semel ista facie: et no sepius iterare.
 Vere utiq si nobis sufficet set peccat. **Sed** qa
 in multis offendimus ones. et tota vita nostra tex
 tatio e nocet e ut sepius patando cadimus. sepius

q

penitendo resurgam: ut ubi pcedit concupiscentie
luxus. sequatur penitencie luctus. et qd delinquit
m9 capti dulcedine delictiois. delectans tacti amia
ritudine castigatiois. **S**icut em̄ qui p lubricū cur
rens cadit. quātoq̄ surgens. facie vesteq̄ in
fectā abluē gredit: ita et nos p lubricū huius
vite currentes. si aut carnis infirmitate. aut
antiqui hostis calliditate delecti cadim9. nō diut
hoc peccatorū luto herream9: s; q̄tinuo man9 nostras
tendam9 ad dñm. ut ip̄e nobis m̄e sue porrigat
manū. quatin9 deuiciorū ceno surge. et cogitacō
nis facie et opacois vestē ip̄o appgente mūdāe.
et ip̄o lauante sup̄ nūc possum9 dealbari. **N**ō
at̄ ex tā multiformi imūdiaa uniformis fiet.
dealbatio: **A**udi psalmistā. Declina a malo et fac
bonū. **E**t p̄phetā. **Q**uesate agere puerse. dicite
bene facie. **A**udi et iohannē. **S**i q̄sitate om̄ p̄ccā
m̄a. fidelis et iustus qui remittat nobis peccā
m̄a. et mūd9 nos ab om̄ iniquitate. **E**re mūdaco.
Mūdaco ē q̄fessio. **P**otēa peccā m̄a q̄fessio et
puniendo mūdāam9. nec ea insidiatori mō puni
enda et dāpnanda seruem9: q̄a qui uitentor ē
m̄ ad peccāndū. idē accusator eē vlt ad dāpnā
dū. **V**erūtm̄ in hac penitēciali mūdacoē agnos
cat conuict9 modū suū. et q̄siaz suā sollicitate
rimendo discutiēs. discendat intra sem̄ipsum:
et m̄p qd nouit se deliquisse. assumat modū
penitēcie. q̄a m̄te et magne ferri ut blūbi
masse liq̄ s; nō pūt. nisi m̄to et magno igni:
et p̄p̄ quoq̄ et glutem a qualib; an adhaerentem
vix feruenti aqua pūt abluj. et cū ceteris sordi
bus abluendis sit satis simplex aqua. vix sufficiat
hīs purgandis igne et cinē eliya. **I**ta q̄ magis
peccatorū melib; fortior. et p̄lipior. **E**adhibenda

purgatio: et gravioribus scelerum moribus. subueni-
 endum est ad rationem remedium: nec tamen ab his qui in re-
 iunio et fletu et planctu sciunt corda. et non
 vestimenta sua longe est una dei. qui novit quos
 induare. et quibus debeat miserari: quia si ad longe
 est a peccatoribus salus. ita etiam ipse est dominus omnibus cum
 in veritate invocantibus: nec constituit penitentie
 modum in temporibus quantitate. sed in opportunitate et correc-
 tione qualitate. **A**riminte enim triiduaana penitencia
 ab imminente exitu salvati sunt. dauid et petrus confes-
 sione et lacrimis statim mundati sunt: latini in cruce
 confitenti dictum est in ipso mortis articulo. hodie
 mecum eris in paradiso. **A**udistis fratres? **Q**uid ad hoc
 faciemus? **U**nusquisque se ipsum agnoscat. et putet se
 agnoscat. non sibi ignoscat. **F**estinemus ad confessionem
 ne: ut festinam accipiamus remissionem. **A**ccusemus
 nos: ne accusentur. **A**ccusamus nos hic in conspectu hominum.
 qui conditam infirmitate sitis est nostra. ne ab eo qui
 computat delicta nostra. accusentur in conspectu districti
 iudicis nostri. **H**omo enim respectu infirmitatis sue mi-
 sericorditer iudicabit de nobis. dum adhuc est
 iudicium cum nostra: iudex autem noster. nisi hic presentia
 fuit confessione et correctione nostra. in extremo
 iudicabit sine nostra. **P**roinde psalmus dicit. **D**oc-
 cipemus faciem in confessione. **N**on ergo erubescamus
 hic peccata nostra confiteri: ne in conspectu omnium sanctorum eru-
 bescentes dampnemur: quoniam iudex ratione iusticie non
 debeat miserari. **Q**uod ergo infligit nobis delicta
 mentis inanis leticie. sanz medicamentum salu-
 tatis iusticie. de qua aptus corinthiis a peccato
 resuscitantibus dicit. **C**ontristati estis ad peni-
 tentiam. tristati estis secundum deum. **E**cce enim

secundū deū tristitia ē. penitentiā in salutē stabilem
opat. **P** hanc vō tristitiā que scdm̄ deū ē: capi
gemq̄ et maceremq̄ carnē. que sicut eua a serpente
decepta seduxit adam. ita hec sp̄itencis illecta.
nos trahit ad culpā. hanc inq̄ maceremq̄. ut in
dolore filios pariens. hoc ē fructus dignos pe
nitencie faciens. nos reducat ad ad veniā.
Cuare hoc dixi fr̄es. **C**uare ita proposui. **A**du
rite. **C**uidqd̄ in primis partibz in paradiso gesti
legimq̄. et audimq̄ hoc nos ex eoz radice
trahimq̄. hoc ~~est~~ cotidie in nob̄ metip̄s tolera
m̄. **S**icq̄ ille hostis antiquus. assidue cōm̄ nos
seductricē exeret astutiā. et cotidie in his mor̄
seductile deapit eua. eua vō ad peccandū suū
inflexit. q̄a caro et fraude serpentis et qui
piscencie illecebris aplatā. gūp̄isat aduersus
sp̄m̄. eūq̄ secū impellit ad peccandū. **E**t ideo
natē ē ut eua in dolore pariat filios. et ad e
terra sua germinz spinas et tribulos. quia
natē ē ut caro n̄a post panē. p̄ gemm̄. et
luctq̄. pariat dignos fructus. aīnq̄ vō mādurz
panē doloris. et de terra. idē de carne sua.
metat tribulos angustie. et spinas q̄uctōibz.
et sicut ambo ḡenserat in delinquēdo. ita abo
luant et lugeant in penitendo. et qui sc̄ates
mandatis dei noluerant obidie sponte. lapsi
cogant̄ p̄ multos dolores et labores ad statum
q̄ amiserant redire. **E**t q̄ diu hoc fiet. **C**erte
q̄ diu caro hic et sp̄s vniq̄ hō vniq̄. **E**t q̄
diu ista pacem̄. **U**nq̄ p̄ erit panis et erit
dare. **U**nq̄ p̄ erit gaudere et f̄le. **C**ūdo
ex integro tr̄sibit flere. et veniēbit solū
gaudē. **U**tiq̄ q̄ in heribimq̄ purissime illi

et p[ro]f[er]unt bonitati: n[on] e[st] seruire necessitate.
 Beati na[m]q[ue] erim[us] nullo indigentes: n[on] habentes
 ut querentes. Et quid e[st] q[uo]d habebim[us]. ut n[on]
 p[er]am[us]. Dixi: q[uo]d creditis. p[ro]p[ter]ea videbitis. Q[uo]d
 e[st] ip[s]u[m] q[uo]d habebim[us]. Q[uo]d dabit de[us] seruentib[us]
 sibi. colentib[us] e[um] credentib[us] in e[um]: p[ro]p[ter]antib[us] i[n] e[um].
 Et dabit. Videm[us] q[ui]nta e[st] det in hoc t[em]p[or]e dif-
 fiditib[us] de illo. de p[ro]p[er]antib[us] de illo: auersis ab i[st]o:
 blasphemantib[us] e[um]. videm[us] q[ui]nta bona largiat[ur].
 q[ui] t[em]p[or]e bonus et malis. et laudatorib[us] et blas-
 phemantib[us] q[ui] t[em]p[or]e suis cora[m] e[st] p[ro]mittit. Inter
 multa e[st] gratuite bonitatis sue dona. dat hon[or]i
 e[st] sanitate: q[ui] sit dulcis e[st]. t[em]p[or]e magnu[m] donu[m]
 dai e[st]. ut i[n] fastidiu[m] n[on]q[ue] veniat. Q[uo]do e[st] hac
 lab[or]: q[uo]d de e[st] p[ro]p[er]ant. Quando ista n[on] h[ab]et: q[ui] q[ui] h[ab]et
 quid p[ro]dest dimitti. Videte t[em]p[or]e cu[m] magnu[m] sit bonu[m]
 sanitas. qu[od] e[st] det cu[m] alijs pl[ur]ib[us] domo suis et bonis et malis et pla[ur]ib[us] p[ro]p[er]ant
 et q[ui] dicit. Vbiq[ue] ho[m]ines s[un]t. Im[mo] aut[em] p[ro]p[er]ant
 melior e[st] e[st] malus ho[m]o. Et q[uo]d dixi de ho[m]inib[us].
 Dat de[us] e[st] sanitate i[n]num[er]is. d[omi]n[us] aco[n]ibus
 usq[ue] ad muscas et vermiculos: et saluat
 o[m]nia qui creant o[m]nia. Unde p[ro]p[er]ant dicit. Ho-
 mines et i[n]num[er]a saluabis d[omi]n[us]: sic multipli-
 casti ma[n]u[m] tua[m] de[us]. Sic e[st] e[st]. q[uo]d de[us] e[st].
 ut bonitas tua n[on] ita sit i[n] i[n]finitis ut deserat
 i[n]fima. et p[ro]p[er]ant ab angulis usq[ue] ad extra
 et i[n]num[er]a ata. Attingit e[st] sapia a fine usq[ue]
 ad fine fortis. et disponit o[m]nia suant: a su-
 mis celo[rum] usq[ue] ad volatilia folia arbor[um]: et
 ip[s]a disposicoe suauitatis eius. suavis e[st] o[m]ib[us]
 sanitas. Cu[m] g[er]o tanta bona det et bonis et
 malis. et hominib[us] et i[n]num[er]is: quid e[st] f[er]es

bonis et malis et pla[ur]ib[us] p[ro]p[er]ant
 et laudatorib[us] suis.

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and difficult to read.]

mei qd' seruat bonis: qd' no habeant coe cum
malis. Nam em dixerat. **H**oies et iumenta
saluabis dne. Deinde **A**dungit. filij at hoim
in regime alaz tuaz spabunt. **E**iusp' ista quasi
alij sint hoies. de quibus antea dixit. et alij
filij hoim. de quibz p'ea subnigat. **Q**uid sibi
vult ista distinctio? **C**erte hoc vult. qa hoies
ptineant ad ad hoiez: filij hoim ad filiu hois.
Et em quida ho. qui no fuit filius hois. **E**t
em p'm facty e. ho fuit: filij hois no fuit.
Quid g' nobis venit p' hoiez: et q' p' filium
hois? **A**udi qd' p' vtruzq' venerit. **D**iplius dicit.
P vnu hoiez p'cau' intravit mudu. et per
p'cau' mors. et ita in omis hoies p'tiuit. in
quo omis peccauerit. **E**re qd' nob' p'p'mant
ho: eae qd' de parente bibimz. et vix digemz.
Si hoc p' hoiez quid p' filiu hois? **S**icud mag'
p' inobediencia vnu hois p'caues q'stuti sunt
m'ti: sic p' vnu obediencia iusti q'stuet m'ti.
P hoiez em p'cau': p' filiu hois id e' p'p'm iusticia.
Dnis g' p'caues ad hoiez p'tinet: omis aut
iusti ad filiu hois. **Q**uid g' m'iamini qa p'ca
ues et iusti int' ceta dona dei. coem habent
ista sanitate. cu' auditis psalmu' camentem.
hoies et iumenta saluabis dne. **N**e aut' ex
tollent' se ipsi hoies. qui habent tpale sanitate:
addita sut illis et iumenta. **Q**uid g' e' vnde
gaudes homo? **S**i de sanitate gaudes. no
ne hoc v' gaudes coe tibi e' cu' asino tuo.
et cu' gallina tua: et cu' quolibz ammanete
in domo tua? **S**i aut' de diuicijs gaudes:
quadiu illas habes? **Q**uid sup'bit terra et eius.
Namq' omis caro fenit: et omis gloria eius

tamq̄ flos agri feni. Melius go queris q̄ p̄mis
 si ē filijs hom̄. et inde audi qd̄ sequi. Filij
 aut̄ hom̄. in tegm̄te alaz tuaz p̄abit. **Et**
 quādiu p̄bāt. Quādiu in via sūt. p̄ fidē a.
 ambulānq̄. et nō p̄ sp̄z. Cūdo aut̄ p̄ueniēnq̄
 ad sp̄m. Quod nūc p̄ sp̄m et in enigmate
 hīc vidēbimq̄ facie ad facie. nec erit am
 plus sp̄are. qd̄ dabit nobis vidē et habere.
 Quod aut̄ videt quis. quod sperat. Neq̄ vō
 amplius queremq̄ vmbra alaz dei. q̄a illiq̄
 n̄dēt ep̄us a tēpta cōibq̄ scti. q̄ nō esuriet
 neq̄ facient ampliq̄. neq̄ cadz sup illos sol.
 neq̄ ullus estus. Interi aut̄ p̄abit. hinc
 et aliis psalmq̄ diat. In vbra alaz tuaz
 p̄abo. donc t̄iseat iniquitas. Cūdo autē
 t̄isibit iniquitas apparebit veritas. et vide
 bimq̄ eā sicuti ē. ut reuelata facie gloriā
 d̄m q̄templantes. t̄isformem̄ a claritate
 in claritate. tāq̄ a d̄m sp̄u. Interi autē
 p̄abit. Spe aut̄ saluū fā sumq̄. Ergo sp̄a
 ve sub tegm̄te alaz dei nō habz q̄e hom̄es
 et imnenta. cū filijs hom̄ elā dei. Ecce in
 ista mortalis vite laboriosa via. spes lactat
 nos. spes m̄trit nos. spes q̄firmat nos. spes
 q̄solatur nos. et in ip̄a spe ad solaciū viatici
 cantemq̄ atta. Ecce quētu gaudū habz spes.
 Ergo si tanta est spes. quid eit ap̄a res. Qd̄
 erit quēis. Audi qd̄ sequi. Inebriabuntur
 ab obertate domq̄ tue. Hec nō ē spes. p̄q̄
 erit res. hoc nō credis. p̄q̄ea videbis sicut
 aut̄ esurimq̄. et sitimq̄ op̄ est ut faciemur

Sed nunc fames est in via: sacietas erit in patria.
Quando saciabitur? **S**aciabor inquit
cum manifestabit gloria tua. **M**odo autem gloria
domini nostri ihesu christi latet abscondita. et cum ipso
abscondita est et nostra. **C**um vero christus apparuit
vita nostra: tunc et nos cum illo apparebimus in
gloria. **T**unc erit atta in veritate modo autem in spe.
Spes illa non cantat. amor cantat: sed modo
amor cantat esuriens. tunc cantabit amor
fruens. **Q**uid est atta fratres mei? **D**ixi vobis
laus dei est. **E**cce non verbum audimus. et in au-
diendo delectamur: et in delectatione laudamus. **S**i
vos sic laudamus quod credimus: quo modo laudabi-
mus cum videbimus? **S**i vivos sic amamus:
fontem ipsum quo amabimus. **C**um de ipso bibe-
re. **N**amque superius dicitur. **I**nebrabuntur ab ubertate
donis tue: et torrente voluptatis tue pota-
bis eos. **E**t vnde hoc? **Q**uia apud te est fons vite.
De hoc vltimo fonte vite scaturit illa ubertas donis
dei. qua filii hominum per filium hominis in patria inebri-
antur: et de hoc manat torrens ille voluptatis.
quo ita potantur: ut non ultra spiciant: neque
ad puteum samarie ultra veniant haurire. **O**
felix ebrietas huius voluptatis. **O** felix potatio
huius torrentis: qui sic procedit de fonte vite.
ut qui de ea biberit. non possit in ~~extremum~~ et
sitire. **D**e hoc fonte maria illa soror mar-
the egypte bibeat: qui sedebat ad dominum. **A**urora
dicens verbum illius. **M**artha vero satagebat
frequenter ministerium. quia activa vita laboriosa
est. **P**eritiam ad necessitatem. **S**teplatia vero voluptuo-
sa. hic inapiens et illic proficiens perpetua delectatione

tionē. Unde dñs dicit. Maria optima pte
 elegit. Marthe vō dicit Martha martha
 curā plima turbare occupata: porro vñ
 ē nōtariū. Itaq; hoc vñ. ē illa optima ps
 quā elegit sibi maria. Duteq; vō pueriam
 ad illud vñ: nullis indigem. Vñ nos
 ad se extendat. ne mltā distendant: et ab
 m̄pant ab vno. **I**pm̄ vñ nō dñ p̄cipat. suspirabat
 paulus cū dicebat. Ecce q̄ nō me arbitror app
 hendisse. vñ aut qd̄ reuo oblitq. in ea q̄ ante
 sūt extētiq; sedm̄ intentioez sequor ad palma
 sup̄ne vocatiois dei ut xpo dñ. **I**udo verborū
 est. Vñ aut sequor. Illud vñ nos extēdit:
 mltā distendit. Et q̄ dñ distendit. **Q**uam
 diu hic sumq. Cū at̄ illuc veniemq. et vno
 p̄fruem? ipm̄ vñ sit nobis oīa. n̄ apliq
 mltā erūt ~~mltis~~ nōtaria. q̄a deus erūt oīa
 m̄ oībq. **Q**uid gō dixi fr̄es: quō cepi loqui?
Quid ē ipm̄ vñ qd̄ habebimq; quādo nullo
 indigebimq; hoc p̄posuerā dice qd̄ nob dabit
 deus. qd̄ nō dabit illis. **T**ollat̄ inq; ip̄s ne
 videat claritatē dñi. **E**rgo claritatē suā
 nobis dabit de9 qua fruam? a qua tolletur
 ip̄s ne videat eā. **D**emq; totū mltū m̄
 qd̄ habebimq; ip̄e de9 sit. **L**ucare quid q̄rebas
 accipe? **Q**d̄ fr̄is a deo. cū nō sufficiat deus?
Ergo dñ habebimq; et ip̄o solo q̄tēti erimq;
 vno sic ip̄o delcābimq; ut n̄ ampliq; requi
 ramq. et ip̄o vno ita fruam? ut i nob i vice
 ip̄o fruam? **Q**uid em̄ sumq; si dñ nō habemq;
 aut quid aliud m̄ nob: q̄ deū dilige debemq;
Ergo dñ habebimq; et nullo ampliq; idigebi
 mus. **O** magnū donū. o magnū gaudū:
 o magna claritudo. magna b̄tudo: quā

dabit de filiis hominum clares suas. quā nō habet
coem cū hoīb9 et immentis. De itaq; bñtu
dine. de ^{hac} dicitudine tollent hoīes impij ne
videant gloriā dei: quādo is qui apud deū ē
fons vite. id ē filius in patre. et p̄fr̄s sui
hausus nobis dederit plenitudinē. id ē ver-
bū in principio apud dñm. in quo oñe qd factū
ē vita erat. et iō qm̄ fons ille ad plenam
glorie sue nos admiserit visionē. tūc in
luē tuo videbim9 lumē: hoc ē videbim9
in patre filiū illuātū p̄ sp̄m̄ s̄m̄. Videbim9
enī eū sicuti ē: et alta qd̄ esurientes can-
tabim9 in via tūc sanati et gaudentes
cantabim9 in patria. Et quādo hoc erit:
Certe qm̄ corruptibile hoc inducit incor-
ruptōē. et mortale hoc inducit īmor-
talitatē. et em9 equales angelis dei. Sed
ad magnā gloriā nō p̄uenit. nisi p̄ magnos
labores. Deo cū sollicitudine et cautela
ambulandū nob̄ ē in hac laboriosa via.
et crux xpi nobis laudanda ē q̄ via et
p̄cā. ut nō iā p̄trata p̄ penitentiā p̄m̄
cinget mortificam9: aut nō p̄trata
p̄ diligentiā caueam9 et vitē. In hoc
aut tā laborioso discrimine vaallantes. erigūt
nos et sustentat sacre sc̄pturē: ut p̄ p̄cā
z solacōē sc̄pturāz sp̄s habeam9. et in
desperacōis foueā ne madam9: iterq; ter-
rent nos ne elacōis vento intumescetes
maneam9: s̄ in dextera p̄s̄p̄cōis
et inter sim̄m̄ a desperacōis in desesso te-
nore regiā teneam9 viā: p̄ quā sp̄acto

mag

puem
no
creator
ne offor
ita. d. si
avis ire
laque
vital
me. ut p
nō serui
missi: vi
ne cū p
me vi
morte r
m̄ ap
cōm
mōē di
et cur
ad qu
lat ip̄
nos n̄
m̄ alta
not de

m̄ p̄te
et redd
m̄. m̄
v̄m̄ cū

nisi pueniamus ad vitam. hoc aut nobis dif-
 ficile. pmo z pene despabile est: nisi dñs
 nŕ creator z redemptor nŕ. pŕa nos qsolaz
 cione qfortaret dicens. Ego sũ via. z vitas.
 et vita. Ac si quilibz sectori suo dŕ solando dicet.
 Quavis ire? Ego sũ via. p me vade. Si p me
 vadis. laqueos euadis. Quo tendis venite?
 Ego sũ vitas. ad me veni festina simpliciter
 venite. ut possis felicit puenire. Si inue-
 mendo seruas qd iussi. in pueniendo reddam
 qd pmissi: vitas nŕ sũ nescio mentiri. Ubivis
 manẽ cũ puenis? Ego sũ vita i me mane.
 Si i me vivis ueniamdo: i me pmanebis
 sine morte vuedo. has s. pmissiones hñtes
 bñm nŕ aplm. mundania nos ab õi ignina-
 mento carnis et spūs. pficientes sificatoz
 in timorẽ dñi. ut pŕegia viã ambulantes.
 recti et curũspã. ad patriã vite pueniamus
 illesi: ad quã ducat nos ihus xpūs qui ẽ via.
 deducat ipẽ idẽ qui ẽ vitas: pducant et reci-
 piat nos ipẽ qui ẽ vita: ut i eo pctuũ can-
 temus atta. qui cũ pŕe et spũ sŕo vivit et
 regnat deo. p oĩa scã scloz. Amen.

Alius sermo bñi augustini. de alleluia

O ihus doctrina dñi nŕi ihu xi.
 et omnis disciplina xpiane fidei.
 fr̄es bñm. pmittit nobis illã
 vitã. quã si meremur acceptũ
 sumus. cũ venit ipẽ dñs cum
 manserit suã ut iudicet orbẽ terrã i iusti-
 cia. et reddat vnicũqz iuxta opa sua. digna
 dignis. mala malis. bona bonis. In illa
 aut. vita cũ sŕis angelis pctuũ atta cantabi-

nus. quādo videbim9 eū sicut ē. et sitas ei
cū9 nō natūā s9 grā. Vnde iohānes in
apokalipsi testatur. dices. Audiuī qī vocē
magnā tubaz mltaz in celo dicētiū atta.
laus et honor. z virtus deo nō ē. qā vā
et iusta iudicia eius sūt. Et itez dixerunt
atta. **M**odo quidē mali omīs cantare nobis
possūt atta. Si autē in malicia sua p̄sēnē
uerūt: cantāū vite nr̄e labijs futūz dice
pūt. p̄p̄z vō vitā. q̄ tūc est mea vitate.
que nūc significat. z optime nō poterunt.
quia noluerūt meditari anteq̄ venēt et
mereri qd̄ futūm eāt. Tūc s9 fr̄es b̄m
exhortant9 vos ut laudētis d̄m. z hoc ē
q̄ vob̄ diam9. qm̄ diam9 atta. qd̄ ē lauda
te d̄m. **D**ias tu altōr: dicit ip̄e tibi. Cum
se omīs exhortant9: oēs faciāt qd̄ hōrtā.
Sed laudate de totis votis. idē ut nō sola
līngua z vox vr̄a laudz deū. s9 et q̄sā vr̄a
vita nr̄a fr̄a vr̄a. **E**tenī laudam9 nō
in ecclia qm̄ ḡgregam9. Quā q̄sqz discedit ad
p̄p̄a. qī cessat laudare d̄m. **N**ō cessz b̄m viuē.
et p̄p̄ laudat d̄m. Tūc desinēs laudare d̄m:
qm̄ a iusticia. et ab eo qd̄ illi plagz declinas.
Nā si a vita bona m̄qz declinas. līngua
tua tag. vita tua clamat: z aures d̄m
ad cor tuū. Quō em̄ aures nr̄e. ad voces
nr̄as: sic aures d̄m ad cogitacoēs nr̄as.
Nō p̄t autē fr̄. ut habeat mala fr̄a: qm̄
bonas cogitacoēs. **F**acta em̄ ex cogitacoē
p̄cedūt. **N**ec q̄sqz aliqd̄ facz. ā ad aliquid
faciendū mēbra mouē. nisi p̄cessit vīfā

1 p̄p̄

115

notū b̄n

115

et in iudicis venerimus. illa ad nostras
sententia dicitur. discite a me maledi
in igne eternum. qui pater est dyabolo et an
geli. Et ideo quatuor possunt fieri ius
tiae discamus afferre studeamus: timetes
illud quod dominus dixit. Omnis arbor quae non fa
cit fructum abscedet et in igne mittetur.
bonu Hec sententia evidenter ostendit. quia non solum ma
fuisse sed etiam bonum non egisse. damnable
est. Et ista quae diximus attentis cordibus cogite
mus. ne nos tarde poeniteat sub aspectu ignis
eterni. qui interrogabit medullas ossium cogi
tationes nostras. Quia tunc unusquisque punitur
deus optabit. ne unquam alienam mulierem gau
pissit: ne unquam corpus sui vestit. ne unquam
baptismi holocausta maculasset: ne unquam
preterisset consilia et monita sacerdotum. Nam si
sacerdotibus grande periculum est aliena peccata
non arguere: quanto periculosius est pro peccato noluisse
corrigere. atque ea non emendasse. vix etiam
defendisse. et defendendo accumulare.
Ano potu Et ideo expiatio illis est reprobis in
geremaco: quodque medicabilis hic satisfactio.
quodque hic salutifera dissimulant sanare con
versio. Ardens enim inferni puteus aperietur.
descensus est. reditus non est. Illic fidei
veste nudati. et capitaliter mortui in perpetuum
demergentur. eiacundi in tenebras ex
terioribus. in tenebras ex interioribus infeli
citatis inclusi. infeliciter includendi. Hoc de pen
te orat atque commemorat. Neque absorbeat
at me profundum. neque urgeat super me puteus
os suum. Ideo autem dixit neque urgeat super

me puteus os suū: q̄a cū sine penitencie re-
 medo infelices peccatores exceperit. claudet
 sursum. aperit deorsum. ac dilatabit in seipsum.
 nullū spiritum. nullus liber anhelitus: dū
 prius desuper argentibus relinquet. **Detruentur**
 illic. vale dicentes rez natūte. ultra nesci-
 ent a deo. qui dñi scie noluerūt: mortuū
 vite. et morti sine fine victuri. felices qui
 nūc bene utentes facultatibus ut suogtenti.
 et de suo largi. in se casti. in alios nō crue-
 ti: ab huius putei profunda nocte se redimunt.
hec pena illos manebit: qui amisso et nō
 repato p̄ penitentiā baptismo. in eternū
 p̄bit. **Ad** quos dicit. **Valeas** autē abiret
 igni inextinguibili. **hi** vō q̄ t̄p̄alibus peccatis
 digna gesserūt. de quibus aptus dixit.
 si cuius op̄o arserit detrimentū parietur:
 ip̄e autē salus erit. sic t̄p̄ q̄ p̄ ignē. p̄ flumē
 in ignē de quo propheticus sermo commemorat.
 et fluvius ignis ante eū curvabit. et flu-
 men ignē et vada ferventibus globis hor-
 renda transibit. **Quāta** fuit peccati materia
 tanta et p̄t̄sēndi mora. **Quātū** exegerit
 culpa. tantū sibi ex hōie vindicabit quēdā
 flammē rationabilis disciplina: et quātū
 multa iniquitas suggestit. tantū sapientē peccati
 deseruet. **Et** quia sermo dñi quodā loco
 enee olle anā peccati rē q̄pat dicens. pone
 ollā sup̄ primas vacuā. don̄ caleseat es
 eius. et defluat donec frammū eius: illic sermo
 nes oasi. et cogitacōes inque ut sordide.
 illic multitudo leuiū peccatorū. que puritatem
 nobilis natūte infecerūt. **exsiccabūt illic**

sta nū ut blunbū diuersoz surpentū de-
lictorum. que dīmā ymaginē obscurauerāt.
cōsumētur: que omnia hic ab aīa separari. p
elemosinas et lacrimas gpendiosa hūctioz
potuissent. **E**re hic exigerē habz ab hoīe
rationē. qui se ipm p hominē dedit. et qf
us clauis legi. morti se iunxit. **Q**ue cum
ita sint dilassimj. intelligamq quia effuge
intoleranda supplicia et incendia eterna n
poterūt. nisi qui prius in se ignē carnat
gauriscencie. ac mitimode cupiditatis extip
erūt. **E**t ideo si es hūm. cōuertamur nos
ad meliora: dū in nra potestate sūt re-
media. **C**uramq dū lucē habemq. nec p
teruina salutis tpa negligamq hic opti-
quamq mortē moriendo pccā. hic vitam
vite meritis comparamq. adiunante dno
mō ihesu xpo: qui cū pte et spū stō vnit
et regnat p omnia sctā scloz dīnerj.

Adete quomodo caute abuletis non quasi insipientes
 sed ut sapientes redimetes tempus quoniam dies mali
 sunt propterea nolite fieri imprudentes sed intellige-
 tes que sit voluntas dei **A**plius paulus **C**onscius
 consilio dei sciens quod in fine sunt deliciae celestis patrie
 quas nec oculus vidit nec auris audiuit que nec
 per imaginationem et magnitudinem in corde hominis ascendunt **A**d quod
 frequenter in vitam **g**regalis et alibi exspectatis factis **S**a-
 ensque quod maligni spiritus impediunt nos in hac via perita
 et in tanta que ducit ad eternam vitam sunt tanto sollicitiores pro
 deliciae ad quas in vitam sunt nobiliores et iocundiores
 hortat nos in verbis predictis ut undique circumspici caute
 inspiciamus iter nostrum **D**ices videte quomodo caute abuletis **et**
re saluet a via regia que ad celestia ducit gaudia de-
 viantes in manus hostium in cadam **V**ene enim subiungit
Aplius redimetes tempus quoniam dies mali sunt **S**i enim
 deliciae et hinc ut oratione flebile et miserabile ac dampnabile
 statum seu cursum mundi patris tempus consideramus tunc dies
 mali sunt sicut oculata fide enim **V**alidet quomodo quasi
 totus mundus iam errat **E**t secundum iohannem in canonica sua
 in maligno positus et per dolor **H**oc quod dicitur dolore
 dicitur est tam in capitibus quam in membris **t**am in idero quam in
 ipso **t**am in religiosis quam in secularibus **t**am in senibus
 quam in iuvenibus **t**am in masculis quam in feminis **h**ec
 corrupta est via vitiose carnis **Q**uod hinc tangit be-
 na **et** **d**ices **R**o est nisi amor turpis in hoc seculo
 nec fides securi **Q**uia omnia que eius sunt gravant
 superbia auaritia seu cupiditas et luxuria percessit ei
 lux a sacerdotibus iusticia a principibus **C**onsilium a
 senioribus religio a clericis **A**mor a parentibus fides
 a prope penevicia a subditis **A**mor castitatis a virginibus

prudencia a quibus Et q̄ e q̄ nō veit anpp̄s **V**am
em a multis xp̄us ignorat. **R** potētibz q̄si p̄gring
hēt hec **u**ntiq̄ **C**onueniens igit̄ est ut sanā doctrinā
doctoris gēcū p̄missā deuote attendentes caute et
sapienter figamq̄ gressus n̄os ī hac lacinarū valle
et aptis oculis saltem ī t̄sonis hōis stratā īgram
q̄ ducat ad celestē patriam a qua peccādo exulauimq̄
reuerentes p̄seuerat̄ abulem q̄ nō respiciētes nec
declinādo ab ea oberrēmq̄ 2° ī p̄fūdū et ne dāp
nacois ī f̄cidamq̄ **Q**d q̄ hortat̄ nos dñs **P**osā
p̄p̄am dicit̄. hec est via ambulatē ī ea neq̄ ad der
terā neq̄ ad sinist̄ā declinātes ab ea huiq̄ igit̄
ve me aliq̄ directiū hic ī seq̄tibz deuote ac dil
genter attendū ē. **P** q̄ xp̄i fideles directe om̄
deuio excluso p̄ viā regīā q̄ ad patriam ducat celestē
S dirigant̄. Que quidē via cū sit saricta et arcta
pauci eā īveniūt et heu paucoes p̄ eā trāsiūt. **Q**d
īnuūt nobis saluator n̄r **M**atheū vi^o dicit̄ q̄ntē
p̄ angustā portā qm̄ arcta ē via q̄ ducat ad celū
et pauci īveniūt eā. **Q**d lata porta et spāsiosa via
que ducat ad p̄dicōem infirmi. vbi. s. ē p̄dicō nē
grē 2 glorie et multā t̄arāt p̄ eā. **I**n ca q̄ verba
dicit̄ glosa interliniaris. Quāuis caritas sit lata
tū p̄ angustā et ardua abducit hōiem a terra.
Ibidem angustā. **Q**ued̄ sed nō ab oībus īveniūt
nec oēs qui eā īveniūt p̄ eā īgrediūt̄ quia capti se
culo **R** eā īveniūt et paucoes p̄ eā m̄ri
re gendūt. **N**emo m̄rat sine labore et p̄n̄ om̄ pun
tate. **S**atis angustā est oīa p̄mittē et vnū solū dilige
vnū q̄rē. **Q**d vnū cotidie pulsare p̄p̄ea nō ambie
Adversa nō t̄me h̄c ī glosa vbi sup̄ q̄ heu amato
res h̄q̄ m̄di nō attendūt et seculo agglutinati ab eo
recede nō valentes quasi **f**aciendo erūt. **Q**d
ī faciendo

pauci

hū declarat bñs p̄dōm̄ dīcīs p̄dē et gaudere
 cū hoc mūdo nō est hōis sēsū sed sēsūctiā. Om̄
 mūdū cor nō cū hoc seculo sed cū deo letā ē et iocūdū
 quia hūis fragilis et caduca est leticia mūdāna. It̄
 vñt̄ d̄q̄ p̄s ē veloci īsamā q̄ seculi leticia. It̄ Augustin̄
 Gaudiū mūdānozū gaudiū ē sēsūctiā. Idem Augustin̄
 Seculi leticia ē īpūta nequicia. s. luxuriā īspecta
 culis nūq̄m̄ sēsūctitate īgulatari turpitudine p̄tē
 et n̄t mali pati. Qui deū diligit hec fugit p̄s aut̄ q̄re
 m̄ltā m̄rāt ad p̄dicōem et ne dāpnatōis p̄latā portā
 et sp̄ciosa viā hec ē p̄t̄ sēsūctiā. p̄mo sēsūctiā d̄f
 ficit̄ corrigat̄ et sculcoz īfinit̄ ē nūb. qui heu magis
 īspiciūt vitā p̄ntē q̄ t̄m̄ sēsūctiā quibus loquit̄ ioh̄es
ostin̄ dīcēs p̄s aspicias q̄ asp̄a est via sed at̄de
 quā dūct̄ n̄ q̄sidera q̄ sit ar̄ta sed vbi desinit. Et quibus
 elat̄ vñ q̄d̄ valde ē timēdū q̄durāte statu mūdi mo-
 derm̄ t̄p̄is īfinit̄is malis erigēbz q̄ heu vñq̄ t̄rāp̄ū ī
 secto iā currāt et pauci erūt dem̄ saluandozū. Q̄d̄
 īnuī saluator ex graui sēsūctia quā p̄tulit̄ math̄i
p̄o dīcēs multi sūt vocati pauci vēs electi p̄s q̄ abūcio
 usq̄ ad finē mūdi pauci saluat̄ sed p̄m̄ doctozes quo
 ad m̄ltitudinē dāpnatozū pauci dīcūt̄. Quod quidē hū
 figuratū legim̄ ī filiis ys̄rl̄ qui ī tāta m̄ltitudinē saluā
 ar̄ate sēsūctia m̄ltā dūcti ex egypto p̄ mare rubrū
 ī deserto p̄ moysen. quibz oibz p̄missa fuit terra p̄mis-
 siois. per quā figurat̄ regnū colozū pl̄m̄ p̄ pl̄m̄
 vēs ys̄rl̄icū pl̄m̄ xp̄ian̄q̄ designat̄ qui nūc vēs ē
pl̄m̄ dei hystoria p̄ p̄ decursū libri erodi Et tō
 illa m̄ltitudo p̄ti ys̄rl̄icā quibus ut p̄f̄t̄ oibz
 p̄missa fuit terra p̄missiois. Et vñ p̄t̄is erigēbz
 ī deserto mortui sūt p̄ter duos. s. Saleph et ioh̄es
 qui eā possiderūt cū h̄m̄s q̄ post trāsitū maris rubri

hystoria

In deserto xl^o annis nati fuerunt sicut legitur in libro 10
sue Ergo nimis est timendum quod sicut se habet figura ita
et figuratum inter bonos et malos hoc distat quod malis facit
voluntate festum in vigilia. Volentes hoc seculo gaudere qualiter
et deo in futuro sedo facit ~~festum~~ ~~in~~ ~~vigilia~~ ~~per~~ ~~festum~~ quod hic
habuerunt quod eternaliter flebunt. Ad inuitatus beatus Augustinus
haec est super illo verbo quod scribitur Matthei 23° Ibi erit fletus
et stridor dencium sic in quibus Prudens gaudia sequatur
perpetua lamenta. Hic fides vanam letitiam fugat si illic
flet et luge formidatis nemo enim potest hic gaudere cum se-
culo et illic regnare cum deo. U^o g^o de illis etiam sunt qui
vellet venire de festo ad festum hoc est de gaudio presentis vite
ad gaudium felicitatis eterne. quibus loquitur Thom^o dicitur beatus
Difficile nimium est in uno tempore ut quis fruatur presentibus
bonis et eternis ut de deliciis ad delectationes transierit ut hic
venit illic manere implet ut in utroque sedo sit presentis et in utroque
appareat gloriosus puritas presentium dicit sancta synodus.
Sicut ipse est in uno eodemque tempore et herba est et semen
ita ipse est ut sectare gloriam hunc et in deliciis ac
voluptatibus mundi viuentes celestem faciant fructum et ergo
etibus per ipsam consolationem comminat dominus eternum supplicium
dicitur Luc^o 11° Ve vobis qui hic habetis consolationem vram
hic dicit beatus Bernardus de suspiriis gustationis sancti iohannis
baptiste presentibus deliciis duram vitam et eterne mortis. Ad
enim nos in vobis fore reptilia sicut in samina cum ille cum
matris natos mulieris non maior. surrexit in occidit presentem
corpore suum sic afflicti et nos idem presentibus vestibus
festinamus et splendide laute ac delicate epulari non
sic ipsi non sic itur ad aspera. Quia dicit beatus augus-
tinus. bona terrena presentibus contempserit ut gratiam da non praeter
omnia arena et mala mundi sustinuit ut sustinenda
mala docet ut neque in illis quietus felicitas neque in istis
timetur ad usitatis haec ille hanc auscultata beatus hinc sic
dicitur. Agnosce homo quod nobilis est anima tua et quod

p^o

grama fuerūt vulnera eiꝯ p̄ q̄bus n̄rē fuit p̄m
 dñm vulneram Si nō eēt hec ad mortē sēpitnā
 nūq̄ p̄ eozū ī medio dei filij morēt̄. poli gō ergo
 vilipēdē aīe tue passionē cui a tāta maiestate tāta
 vides exhibet passionē. poli attēdē qdō caro velit sed
 p̄ spūs poscat Si vēs dicit dūq̄ ē hic sermo nō pos
 sū mūdū spernē et p̄ā carnē odio h̄rē Dic vbi sūt m̄
 amatores huiꝯ mūdī q̄ aū pauca ip̄a nobiscū erāt
 nichil ex eis īmāsit nisi canēs et v̄mes. attēdē q̄
 sūt ut q̄ fuerūt. hoīes fuerūt sicut tu comedēt
 et liberūt et riserūt dixerūt ī bonis dieb̄ suis et
 ī p̄cto ad īfima descēderūt. hic caro eozū v̄mibus illic
 aū eozū v̄teris ignibus deputat̄. Quid p̄fuit illis
 tam gloria. breuis leticia mūdī potēcia carnis
 voluptas. false diuicie. magna familia. et mala
 concupiscētia. vbi risus. vbi iocq̄. vbi iactātia. vbi ar
 rogācia. de tāta leticia q̄ta t̄sticia p̄ tāta voluptatē
 tā ḡuis misera De illa exultacōe ceciderūt ī magnā
 ruīnā et magna tormēta Quid q̄ illis accidit tibi
 accide p̄t. quia homo es. homo dehumo. leuius
 delimo. de terra es. et de terra viuīs. et t̄rā v̄tels
 qm̄ uerēt dies vltimā q̄ subito uerēt et forsītā hodie
 eēt. Certū ē q̄ morieris ī certū ē qm̄ et quō aut
 vbi qm̄ mors vbiq̄ te expectat. Tu q̄ si sapiēs fueris
 vbiq̄ eā expectabis. oīa sūt ī v̄beruādi b̄t̄. h̄uc
 q̄ p̄l̄ cercāq̄ morte. Et m̄l̄ ī cercāq̄ hora mortis Et
 quo scās te h̄uc moriturū tene te sēp̄ ī oībus eūe
 tibus h̄ud̄t̄ paciēt̄ p̄ et prudēt̄ ut mortuū Et dic
 hec non moueūt mortuū nec te mouē debet sue
 p̄sp̄era sue aduersa sit tibi q̄libet dies tāq̄ extre
 ma Et t̄a qm̄ oībus opibus mēozare nouissā tua et
 t̄cēnū nō peccātib̄ h̄eom̄ ff̄aa n̄rē q̄tēp̄nt oīa q̄ se p̄
 cogitat moriturū Et hec de mēozā a mortē sufficiāt

modo redeundo ad portum. Considerandum est quod homines faciunt
huc vigilia in luctu peccati et ideo perveniunt ad festum ~~luctus~~
iocunditatis eterne. Quibus peccata sanctorum vicia multorum
videantur hinc asperitate tamen leuigari debet considerando
caute inmensitatem. Ergo peccata agant quod vult eterno gaude
bono. Ad portum nos saluator apertus ut dicens
penitentiam agite appropinquabit enim regnum celorum. De qua
penitentia dicit quod scriptura. O felix peccata et querisio
manu quia securus. qui autem tarde penitentiae se com-
mittit dubio et incerto est quia nescit utrum uel an fiet
peccat. Breviter in omelia xii Quia penitentia ueniam
prospicit peccata dicitur. crasium non promissit. uera namque
penitentia animam a seruitute dyaboli liberat. ipsam sanctificat
spiritus sancti donis et uirtutibus ornat. sic sub protectione
dei collocat. in paradisu condando. presentat et pro ipsa al-
legat. Quod heu nimis adhibet huius mundi amatores
scilicet superbi. auari. luxuriosi. gulosi. voluptuosi. inanis
glorie cupidi. iracundi. Amatores prope uoluntatis.
Contemptores diuine uoluntatis et hostes. Eligentes
facere hinc festum in hoc mundo et longam uigiliam in eternis
cruciatibus in inferno. Sic enim dicit beatus Gregorius. pro
metaneum est quod delectat et in eternum quod torquet. heu heu
quod multi sunt apud quos omnia peccata parum proficiunt loquor
mundi amatoribus autem faciem suam ne uideant in fine
oculos habent et non uident. Aures habent et non audiunt.
Dum se uine arbitrantur et quia morte in disposita non
metuunt ideo in seipsum prouide dappna ipsa contempnunt. In
preteritis filios ascendit sunt qui in ipse usque ad mortem
uixerunt et quod digna sunt morte egerunt nec tamen morte
timet uicinia. Leui sunt numeris insipientibus filios non
uissia sua et quod pro morte uetula sunt non prouidentes.
non auctus multi eternali dappnat et finalis in peccatis
detinet. Quia se ad uocem domini non corrigunt. uocem quidem

occulte i spiracois audiunt sed vita no corrigunt dicēb
 oras cras eo subito hostia claudit et remanet pator
 foris an archam celestis prie cu voce corona quia
 p pias gemes noluit tpe quo du potuit et debuit cu
 voce colubina. hec autq vn dicit quedā pītudo
 hoīs moriētis **Q**uis cras q̄, restē fecisti et baratz **lāgā**
 mortis me p̄ orastmādo p̄ arasti. Decepisti me et
 deceptus sū. **R**ōne hec miseria supat oēm mise-
 ria huius mūdi **R**ōne sup hīs merito affligitur
 cor meū et sauciabit̄ aīa mea **E**n heu oēs dies
 mei heu sine sicū bonoz opm p̄tūsiēūt quos
 sine medio i laude dei aīe mee salutē p̄curādo
 expēdē debuissē **A**rgita am̄ etatis mee dilapsi
 et p̄diti sūt et miserabilē p̄ierūt m̄p̄erūt tā neg-
 glient̄ q̄ nescio si **i** volūtātē dei. et **i** tēdōs tūctaz **vnq̄ vna die ex**
 virtutū tā laudabi^l et p̄fā sicut forte debuissē **om̄bz hīs expēdi**
 et potuissē. vel si **vnq̄** placitū famulātū q̄diti
 meo exhibui tā gratū et acceptū sicut status meq̄
 r̄q̄rebat. heu me p̄ch dolor. hoc est q̄ vnde vulnerat̄
 oīa itelora mea **O** deus etne q̄ vēcūde corā te
 et oībus s̄ctis ad iudiciū stabo tū **i** dōde rōem de
 q̄missis et obmissis cogor. **E**t q̄ adhuc dicā in
 primis **i** tribulaco mea ut de hoc mūdo recedam
Anēdūe queso diligenter. oīs amici huius mūdi
Ecce in hac hora magis gaudēte de breui oracūda
 p̄ta **i** orōe d̄nica vel salutacōe angelica deuote p̄
 me deā q̄ sup milia auri et argēti **O** mi deus
 q̄pta bona negleri q̄ b̄n facē potuissē. q̄ male amdt̄
 michi q̄ hec nō p̄uidi qm̄ b̄n p̄uide potui **O** quot
 horas m̄q̄ **i** ditūtas p̄didi. q̄ modica fca et ne-
 gōcia extēsa **i** vtilia tractas. **T**ā milia et p̄ciosa

bona meritoria michi nec̄na neglexi. negocens nō
nec̄nis me typicau et uic̄ria dimisi. v̄ n̄ cog
nou q̄ ad ymaginē p̄mōz celestū michi pl̄ q̄
lisset recessus a uac̄tatibz sedē et soluta custodia
cordis mei. ac sēsū meozū cū aīm pietate q̄ h̄m̄
neglectis. uel p̄ affem̄ i ordinatū i factis. b̄gita
ām q̄bus quis aliq̄ p̄ p̄f̄cōes suas apud deū
michi p̄ma obtinē m̄c̄t̄. heu q̄ta bona i tāto
tpe sano corpe potuisse fecisse. q̄ nūc optarem p̄
oibus diuiciis deliciis et honoribus huius mūdi
et heu nō fec̄. Quā i m̄sas diuicias sp̄uales et
thezauros celestes potuisse q̄gregasse et neglexi
O deus meus et q̄ n̄c̄ m̄ma opa satisf̄cōia m̄
grata et accepta eēt cupiēs red̄ari de m̄cis q̄
cadūt de m̄sis d̄nozū et nec̄ michi dat. O uos
oēs q̄patim̄ michi et mis̄m̄ mei et q̄ diu uis
suppetūt. tēp̄a iuuat boni agētes. Cōgregate in
horria celestia celestes thezauros ut cū defec̄tis
recipiāt uos i et̄na tabernaclā et aliquān̄ uac̄ū
i t̄ti hora sēper uobis futura. Sed p̄ch̄dolor q̄ m̄ta
ista nō attendūt. mortē p̄uidēt̄ sicut omēs mūdi
et p̄pe uolūtatis amatores. Quibus loquit̄ sc̄us
ioh̄anes i canoica sua. nolite dilige mūdū neq̄ ea
q̄ i mūdo sūt. Si quis diligit mūdū nō est caritas
p̄ris i eo. q̄m̄ om̄e q̄d̄ ē i mūdo q̄cupisc̄c̄a carnis
est. et q̄cupisc̄c̄a oculoꝝ et sup̄bia uite q̄d̄ nō
ē ex deo p̄r̄ sed de mūdo. sed mūdus tr̄sit et q̄
p̄r̄ a eius. qui aut̄ f̄at uolūtate dei manet i et̄nū
Huc iacobus p̄mo. Qui aut̄ ē huius mūdi. iuim̄q̄ dei
q̄stituit. O uim̄ā ip̄i mūdi amatores illis neg
lectis ad m̄q̄ attēderent f̄euerit̄e d̄ine iusticie

q̄ i tertio examine districti iudicii vinctuq̄ me-
 rita iudicabit et puniet sine m̄a p̄o decipit huā-
 na astucia. nec flectit supplicacōe lacrimosa et ex-
 tendit i corpe et aīa. Districtū em̄ iudiciū dei
 nichil parēt nisi i vltū. De quo quidē scripto
 iudicio dicit. **auḡ** **Q̄** anguste erūt vndiq̄ vīe
 reprobōrū. Superiq̄ est iudex iustiq̄ hor-
 rendū. **cahos**. adertis p̄a accusācia. **Si** iustiq̄
 ifinita demon̄ ad supplicū f̄hōia m̄ia q̄sc̄a v̄rēs
Arteiq̄ mūdus aīdens **Peccator** sic dephēs q̄
 fugit late ip̄e est ap̄are i tollerabile. **It̄** iohānes
Arys pec̄ resistendi v̄rt̄ est. nec fugiendi facultas
 nec p̄m̄e loc̄. n̄ satisfactōis tēp̄. ex angustia om̄
 rerū nichil est nisi luct̄. **It̄** **Ar**ys pec̄ filij p̄p̄n̄t̄
 m̄cedēt. nec āgel̄ p̄hōib̄ sicut solet assumēt v̄m̄
 quia n̄a iudicij nō i cap̄ m̄am. Quia s̄bt̄a v̄go
 maria et oēs sc̄i rogaret̄ tūc p̄ aliquo qui eēt in
 p̄o iudicij nō exaudiet̄ hoc f̄m̄z examine districti
 iudicij oī tpe et hora omēs xp̄i fideles an̄ m̄et̄ oēs
 ponat p̄tēncā agentes bona opa tumulet̄ p̄ que
 deus redd̄t eis p̄cia. quia dicit b̄tus bernardus
Sidei nō ē tēcū p̄ gr̄ā ad ē p̄ v̄dictā. Sed ve n̄
 si ita tibi ad ē. illi n̄āq̄ irasat̄ deus q̄ peccat̄.
 nō flagellat̄ p̄ā q̄ flagellādo i p̄n̄t̄ nō em̄dat̄ in
 futuro et̄nā d̄pnat̄. iusticia em̄ dei aliud iudicāe
 nō p̄t̄ nisi quod merēt̄ opa tua. Qui em̄ p̄q̄ diligit̄
 mūdū q̄ deū. fect̄m̄ q̄ clausurā. gulā q̄ abstēncā.
 luxuriā q̄ castitatē sequit̄ dyabolū et ibit̄ cū ip̄o
 i ignē et̄nā hec b̄t̄sd̄. **O** vana tūcti mōzles et sp̄ca
~~humiles~~ mūdi amatores attēderēt et t̄aio oī tpe
 p̄uoluent̄ ac v̄medraret̄ eādē et̄ntatē 2 acbitatem
 penarū ifnalū. Nulli dubiū q̄ m̄t̄i et ifm̄t̄i

apertis assaret. mundum fallacem dolosum et deceptorum
reliques. non sic uerit per concupiscentias suas. qui
heu alias dei precepta minime aduertunt. Imo puen-
dentes per nichilo reputant cum in sui obseruacione manda-
torum dei nullum saluari possit. Sicud testatur saluator
mathei xxiii. dicens. Si uis uitam in seculo serua manda-
ta dei. Et exodi p. Ego sum deus fortis et emulatio-
rum. Adde iniquitates patrum et filios et fratres et quicquam
gratiacionem uorum que oderunt me. supple peccato qua-
data mea non tenedo et facies meas mea in malis
qui diligunt me. et custodiunt precepta mea hunc ps.
imprecatur tibi maledictio eterna dicens ps. I. xxiii.
maledicti que declinant a mandatis tuis. Resuscitent
in super mundi amatores suorum. athanasius in symbulo
suo quod ex omnibus uos de omnibus opibus uisus in die iudicii
reddere uos. et que tunc bona egerunt ibunt in uitam eternam
que uos mala in ignem eternum. **Ita** Apollonius dicit in **Solus** uos
omnes manifestat omni tribunal christi ut iudicet unus
quisque pro ut gesserit in corpore siue bonum fuerit siue malum
sine omni excusacione. Tunc enim miseris ad agoniam que hic
peccata neglexerunt exprobrando dicit. ubi sunt nunc imi
qui ab inicio adieci. huic mundo toto seruiet et deside-
rio. qui voluptuose uiuentes uariis desideris sub-
diderunt. **Et** uos que presentis nunc illis omnia terrena que
tamquam umbra uel velociter transierunt. que breuis delecta-
tio tam longam uesperam per se trahit eterne miserie.
O stulti et recordes que iuuat nunc dulcia uniuersa
quibus tam scilicet profuerunt estis. siquidem nunc carnis
plage uobis eternaliter querit et plangendo excla-
mare et dicit. ue. ue. nobis nunc et eternum ue que
nati sumus non ultra mori ualemus. ue quia male
torquemur nec attonentis unquam liberamur. **O** quis est
que ista recogitet supplicia et hec mala ad cor ponat

vob

mitis

... tremet
... eroga
... uale
... ab
... Et
... nob
... D
... qu
... c
... qd
... mo
... se
... p
... har
... glo
... fo
... et mal
... d
... et
... d
... h
... 2
... n
... a
... d
... p
... h
... m
... r
... t

ponat tormēta hec enī talia sūt ut q̄ q̄ horrible
 timido extortat possit hīs q̄ parī t̄ crudeltate nō
 possit valēt **O** q̄ felix t̄ cōignatū qui p̄ gaudia h̄
 mūdi nūc abnt qui nō v̄pperit ī vāntates et īsamias
 falsas. Et quinq̄ ī via veritatis et iusticie lumē
 nō luxit nobis et nobis sol intelligēcie nō t̄ ortū
 nobis **Q**uid nobis p̄ficiat supbia aut quid diuicia
 iactātia quilit nobis. **Trāsiērūt** oīa illa tāq̄ vmbra
Trāsiēt. q̄dō t̄pale fuit sed p̄chdolor nūc re-
 māsit q̄dō t̄pēnū manebit **O** etnū nūq̄ finē h̄bitū
 p̄petuū mortis supplicū **O** fms s̄ finē mors p̄mor-
 onā morte s̄p̄ mori et t̄n mori nō posse **O** lacrimē m̄
 cessant̄ p̄fluite oculi plorate et oīa viscera mea vlu-
 late sup̄ hat t̄ felix sep̄aōe. que t̄ a sūmo bono a
 facie illa glorioza et iocūda et q̄forzō illo agēto
 nec nō illo feliciō elōzū nūc **Et** p̄d̄ ad illā miserā
 t̄mā et maledictā ac d̄dele dāpnatoz t̄vā sine fine
 cruciandā **O** cordū nūc t̄t̄mū gemitū **O** fridor-
 d̄cū et frēmū sp̄itū t̄mēsus **O** plorātū l̄ ululatū
 nūc **O** clamor t̄t̄mū p̄māsurū q̄ s̄p̄ durabit et
 nūq̄ finē h̄bit. qui s̄p̄ r̄nouabit̄ et nūq̄ exaudiet̄
 Verba sūt dāpnatoz. oculi v̄ri miseri nūq̄ aliud
 videbūt nisi miserā. aures nichil nisi. ve. ve. au-
 dient. atq̄ v̄r̄nū gēitū atq̄ s̄d̄oēs d̄cū **O** pia
 corda istud t̄t̄abile et crudele etnū t̄tollerabile
 supplicū dāpnatois v̄spicite. et hic ī t̄pē gr̄e lugate
 et flete et penitē q̄ agētes p̄cā deplangite. heu heu
 au. nō hic nos miseri et oībus creaturis miserabili-
 ozes mariā futura mala p̄uidinq̄ ac p̄uētiē
 tū + robur affuit cū t̄pē adēat oportūm v̄mā
 ut de toto t̄pē illo t̄v̄lūter exp̄ēse sup̄ eēt nobis
 vna hozula tāte pene t̄mēdiū ḡcessa **Sed** heu

sententia diuina iusticia p̄clusa est nobis saluti
via negata. n̄a spes ōis ablata. Quid plura. nos
miseri et miserabiles tm̄ affligim̄ et dolem̄ de illo
ve etno ut q̄liscūq; t̄q; errogat̄ d̄m̄o f̄m̄q; eēt nob̄
solacia q; eā sup̄ oīa solacia et gaudia nūdana. v̄n̄
posito p̄ i possibile q; eēt aliquis lapis molaris adeo
magn̄ q; vbiq; decesser̄a celi q̄t̄get 2 aliq; auicula
m̄ime q̄tat̄is post cētū milia ānos veniens dela-
pide p̄dicto solūmō tm̄ p̄ rosarū suū auelleret
q̄tū ē decia pars milij. Et uerū p̄ q; cētū milia
ānoz auicula sicut p̄us vna p̄cula de decē aufer-
ret. et sic p̄singulas p̄tes. ita q; i decies cētis milij;
ānis nō pl̄q; diminueret̄ q̄t̄as lapidis nisi q; tū
habet i magnitudie granū milij. En p̄ch dolor nos
miseri n̄tā grati et q̄solati eēmq; q; p̄q; talē lōgam
et plenā q̄sup̄cionē totiq; lapidis f̄m̄e h̄ret̄ s̄m̄ā
n̄re etne d̄apnacōis. Sed heu eadem hec q̄solacō
nobis miseris a diuina iusticia ē negata. Qui
habet aures audiendi audiat et ad cor ponat hec
horribilia et vitā emēdando hic i t̄pe q̄e p̄t̄at̄
quia talit̄ flagellabūt̄ i cētis d̄iatibus q; hic i
t̄pe q̄e s̄t a flagellis filioz. Et ex̄p̄t̄. Sic em̄
dicit b̄tus ḡff p̄p̄er. Successus p̄alū et̄ne
d̄apnacōis signū ē certissim̄. Quid igit̄ faciendū
est ut i fernū deuenim̄. Dico. deus qui p̄m̄ aplū
vlt̄ oēs hominēs saluos fieri et ad ḡm̄oem su-
nois p̄uēire. duo v̄ba nobis i euāl̄o p̄posuit. Q̄
v̄nū dicit manēs i carne. Alterū dicitur est
i eēno iudicio. in q̄bus verbis p̄posuit nobis
bonū et malū vitā et mortē. b̄ndictionē et male-
dictionē. elige ḡo o homo alt̄ū horū quia vels

nollis oꝛ te hertzū horū sequi. Elige go qd̄ volucis
 vni ex hinc dimeris oꝛ te elige. Primum scribitur
 matheti nō. Secundā agite appropinquabit em̄ regnū
 celozū. Talis p̄mā ve' dicta p̄t dici vita i'ligiosa
 virtuose deducta. Sedm̄ dicit̄ i' districto iudicio
 i' nouissis die et scribit̄ q̄t̄ xxiii^o ite maledicti
 i' ignē eēnū. Si em̄ p̄m accipies p̄mā, agendo se-
 cure evades p̄m. Si autē q̄rēnes p̄m absq̄ dubio
 i' cides p̄m. De hinc verbis sit uictis dicit b̄tū
hincq̄ p̄sident nobis amatores seculi cū eis pe-
nitētijs p̄suadentijs et dicūt. Durq̄ est hic sermo q̄s
p̄t eū audire. Durq̄ ne vobis videt̄ cū dicitur.
Agite p̄mā, erratis. Sed auditū estis aliqui
im̄ asperū. sermonē durū audicionē malā. f-
ite maledicti i' ignē eēnū q̄ patus ē dyabolo 2
angelis eius. vbi tādē cruciati i' tollera^{les} eēnā
sustinebitis q̄ deq̄ aūtāt p̄māz i' spirādo. Et q̄ p̄sif
oīa horū hā 2 tribulia p̄fata suos dyaboli. f. mūdi
amatores ad i' sionē uite sue et ad p̄tēnā agenda
nō i' ducūt. Nichil sup̄ ē nisi ut autēdant i' mēste
gandioq̄ celestiu de quibz p̄fata p̄s^o lxxviii^o Quia
melior ē dies vna ibi q̄ mille i' hac vita. Et p̄s^o
lxxvix^o Om̄ mille d̄m cū oculos tuos tāq̄ dies
hāc hā q̄ p̄tēnē. supple te te deducta i' hac vita
Gregg ibi pax ē s̄n discordia. volūtas s̄n mādato
iusticia s̄n i' iuria. ibi eir iuuetus s̄n senectute. de
cor. s̄n difformitē vita s̄n morte. leticia s̄n i' bacōe p̄
Lamā nō desūt. p̄mā nō deficiūt. ibi amicus
nō delebit̄. regnū nō amittit̄. ibi n̄ de eir q̄ n̄
desiderat̄ q̄ nō assit. Augq̄ o pulchra et decora
civitas aīe xps. cibus eir ne esumat. potq̄ ne

sciatis. vita ne illa dissoluat. nulla transiens mor-
bus. nulla transiens meta. Summa in carne est sanctas.
omnino tota tranquillitas. Unde dicitur letatur omnes in deo quia
desiderabilis aspectus. facie decorus. dulcis ad proficiendum
per se placet. pro se sufficit ad primum. nihil est ipsum
quod. in ipso est quod desideratur. Singula ipse finis de-
sideriorum nostrorum quod sine fine videbitur. sine fastidio
amabitur. sine fatigatioe laudabitur. Et ut mita paucis
concludam. Audi ad hoc beatum virum dicitur sic dicitur. In vera letitia
plena sancta. In omni plenitudo scientie. omnis pulchritudo et
beatitudo. In pace pietas. bonitas. lux. virtus honestas gau-
dium. leticia. dulcedo. vita. salus. gloria. reges. amor.
Et quod quod bonum accipiendum excogitari potest superhabundant
dantur in ipso. Si ergo illa celestia gaudia ac eterna
possidere cupiunt ipsi seculi amatores et eternas evadere
penas audiatur dominum dicitur eis. in hoc. fugite de
babilone et salvet unusquisque animam suam. Babilonem
propheta inquit dicitur domus confusiois. Et dicitur
propheta inquit mundum ubi iam heu ubique erat confusio reg-
nat. sicut omnes enim invecundo. vestitu et talibus.
et ergo fuga de seculo. validior est remedium quam vitia
et peccata. Ad quam fugam hortatur nos dominus in verbo
parallegato per prophetam ieremiam. Quod quidem verbum ex-
equitur verbum dicitur dicitur fugite de babilone etc.
et seculo. ubi castitas piculatur. idelicet. humilitas
et diuinitas. veritas in maloquo. Sanctitas in hoc nequa
seculo. Quo ergo fugiendum. ad vitam religiosam. que
tucior est via ut verum dicitur. fugiat ergo qui saluari
desiderat ut penas intolerabiles et horribiles decli-
net et euadat. Et regnum celorum amenum et iocundum
cum sanctis et electis eorum meritis et precibus possideat.

